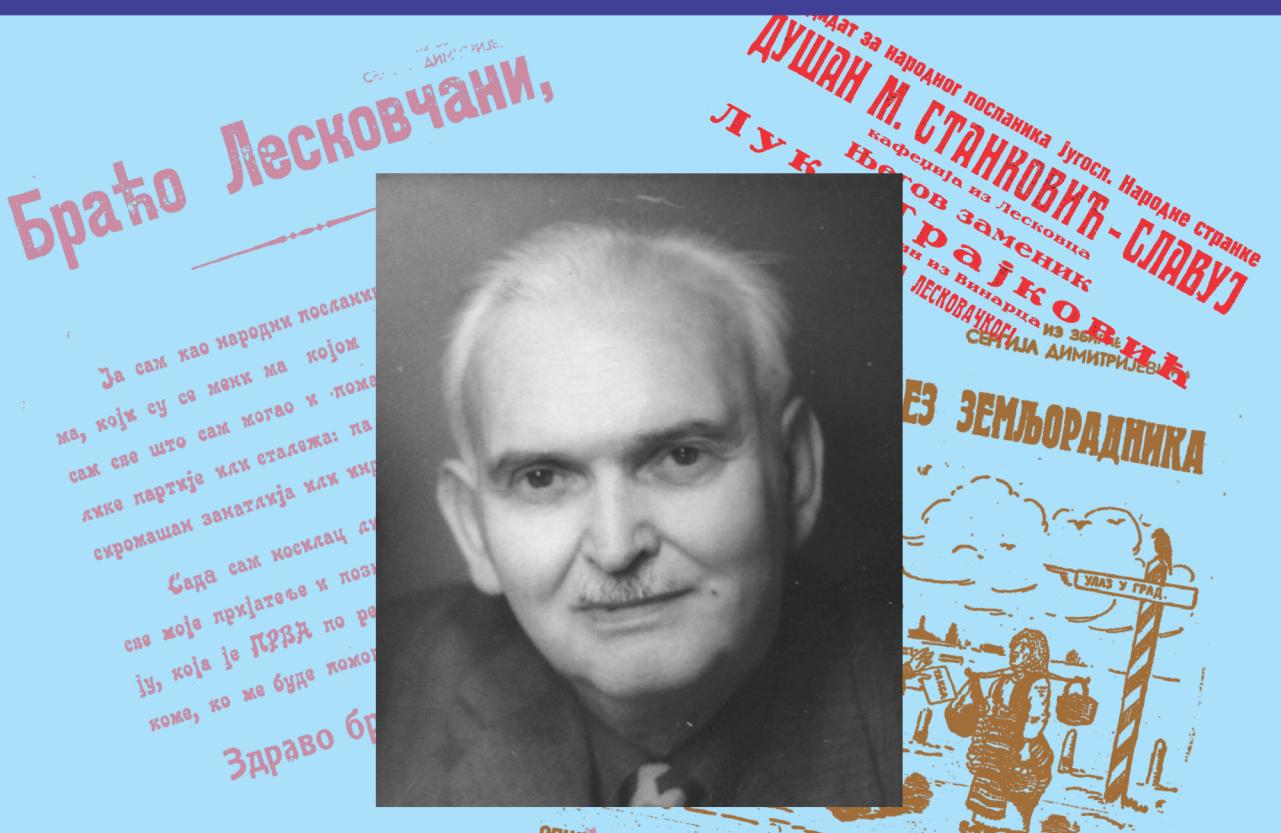

ЗБИРКА ПЛАКАТА СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Приредио Милан С. Димитријевић

ВЕЛИКИ ГРАБАНСКИ ЗБОР

ОПШТИНСКИ ФИНАНСИ: Стани, куда си појурила?!

СЕЉАНКА (утешено): Па ово, понедељак једну ину паприка, корпу јеја и нешто кромпира да узимам неку пару, да купим соли.

ОПШТИНСКИ: Понапа си, или мора да се плати улаз у варошицу.

Не дамо ми да се сељаци и ваша стока избезавају што носимо вами варошанима да једат.

СЕЉАНКА: Па ви нас кажњавате што носимо вами варошанима да једат. А зашто ви нама не плаћате кад у наше село улазите? Само вас ми добро нахранимо и напојимо. Дадемо вам све што имамо, па после ми немамо.

ОПШТИНСКИ: Тако вам је суђено од Бога!

СЕЉАНКА: Море штета што ми живе немамо праву да гласамо. Ови наше мужеви имају покровача на очима. Али, нападајемо, оставе радикале и демократе, и да гласују, па нас више нећете.

— БЕОГРАД, 2022 —

ЗБИРКА ПЛАКАТА
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА
Приредио Милан С. Димитријевић

ЗБИРКА ПЛАКАТА СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА
1. издање

Приредио:
Милан С. Димитријевић

Рецензенти:
проф. др Никола Цветковића
проф. др Лука Ч. Поповић
др Владимир Срећковић

Уредник:
Александра Бајић

Издавачи:
Друштво за археоастрономска
и етноастрономска истраживања „Влашићи“
Фондација Николе Цветковића

Корице:
Миленко Јекић

Компјутерски слог:
Миленко Јекић
www.daktilografija.rs

Штампа:
Скрипта интернационал,
Мике Аласа 54, Београд

Тираж:
100

ISBN: 978-86-80378-06-0

ЗБИРКА ПЛАКАТА СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Приредио Милан С. Димитријевић

БЕОГРАД, 2022

УВОДНА НАПОМЕНА

Плакат је саопштење, које се поставља на јавном месту или се лепи на посебним стубовима за ову сврху, да би се пренела нека политичка порука, најавио скуп, предавање, приредба, објавила нека мера или наредба и слично. Може да садржи драгоцене податке о датом времену и зато је значајан историјски извор и документ.

Сергије Димитријевић (Пирот, 12. март 1912 – Београд, 10. август 1987), научник, историчар, нумизматичар, економиста, публициста, библиограф, и песник, прикупљао је и чувао плакате, посебно оне који су везани за лесковачки крај, свестан њихове историјске вредности и значаја и створио велику збирку, посебно значајну за историју Лесковца и околине.

Највредније што је дуги низ година сакупљао, је највећа приватна збирка српског средњовековног новца, коју је завештао Српској академији наука и уметности. Она му је била основа за веома плодан и значјан студијски рад на подручју нумизматике. Био је и познати и успешни филателиста, чије су збирке добијале награде на више међународних изложби. Његова колекционарска страст се испољила док је још био гимназијалац. У то време је оформио низ различитих збирки: минералошко-геолошку, археолошку, етнографску, као и збирке лептира, инсеката и младица од дрвета.¹

Део Сергијеве збирке плаката, послужио је Мири Ниношевић да у лесковачком Народном музеју организује и оствари, изложбу „Лесковац и околина кроз плакат / Збирка плаката Сергија Димитријевића“. У Каталогу ове изложбе, њен аутор, Ниношевићева, наводи: „Збирка плаката Сергија Димитријевића стварана је 57 година, почев од 1930 и садржи 188 плаката“.² Пошто на Каталогу није назначена година, овај исказ нам је помогао да закључимо, да је Изложба организована 1987, године када је Сергије преминуо.

Сергијева супруга, Надежда Димитријевић, звана Нада и Белка (1924-2007), уступила је Момчилу Павловићу, Мири Ниношевић и Верољубу Трајковићу, материјал из ове збирке, за рад на књизи о изборним бор-

1 Н. Цветковића, *Колекционарске наклоности Сергија Димитријевића*, у књизи Н. Цветковића, *Живети пуним животом (Животопис Сергија Димитријевића)*, Лесковац, Библиотека Народног музеја у Лесковцу, књ. 44, 1996, стр. 69-118.

2 Мира Ниношевић, *Лесковац и околина кроз плакат/ Збирка плаката Сергија Димитријевића*, Народни музеј Лесковац, без године.

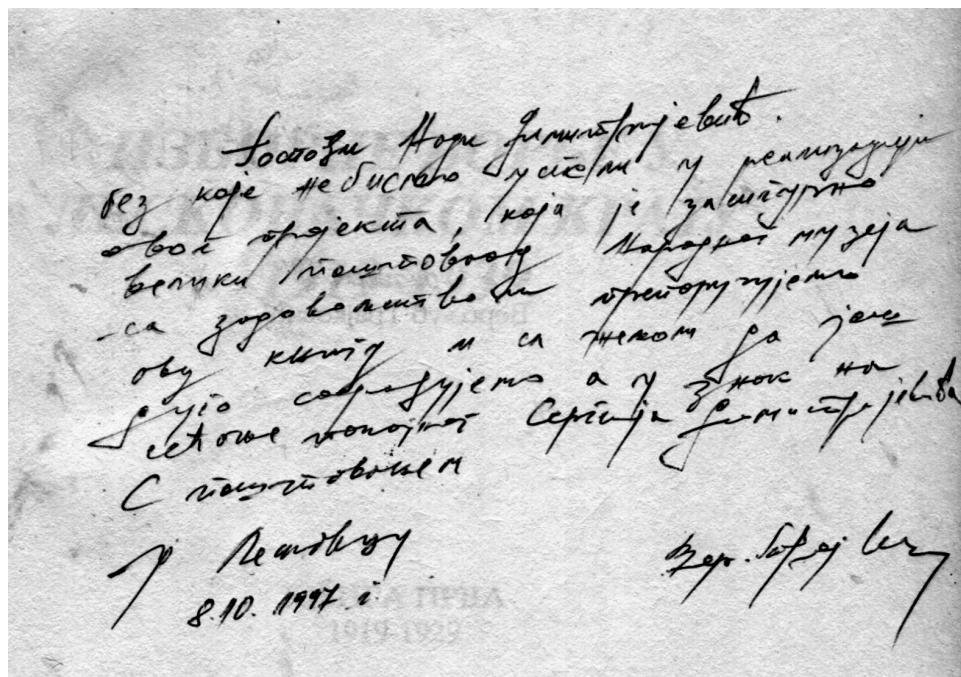
бама у Лесковачком крају.³ Плакате из његове колекције ту су присутне у великом броју, свака са печатом „Из збирке Сергија Димитријевића“.

У посвети на горе поменутој књизи, Верољуб Трајковић је написао:

Госпођи Нади Димитријевић, без које не бисмо успели у реализацији овог пројекта, која је засигурно велики поштоваоц ародног музеја, са задовољством препоручујем ову књигу и са жељом да још дуго сарађујемо, а у знак на сећање покојног Сергија Димитријевића.

С поштовањем,
у Лесковцу
8. 10. 1997.

Верољуб Трајковић

Да би се стекао увид у ову колекционарску активност Сергија Димитријевића, овде је, хронолошки посложено, приказано 89 плаката из богате збирке Сергија Димитријевића, из периода од 29. септембра 1902. године до 3. децембра 1944, а у посебној целини је још 23 плаката који најављују његова предавања. У Прилогима је дат уводни текст Мире Ниношевић, из Каталога изложбе Лесковац и околина кроз плакат; Збирка плаката Сергија Димитријевића, списак 223 плаката предатих

3 Момчило Павловић, Мира Ниношевић, Верољуб Трајковић, Изборне борбе у Лесковачком крају 1919-1939, , књ. 1: 1919-1929, Лесковац, Народни музеј, 1997; књ. 2: 1929-1939, Лесковац, Народни музеј, 1938.

Народном музеју у Лесковцу, затим Реверс за плакате из Збирке Сергија Димитријевића позајмљене Народном музеју у Лесковцу за изложбу „Парламентарни и општински избори у Лесковачком крају између два светска рата (1918-1941)“ и Хронолошки списак предавања Сергија Димитријевића пронађен у његовој заоставштини, који обухвата период од 18. XI 1945, до 25. III 1971. На крају је Списак плаката у овој књизи.

Књига може бити интересантна онима који на приступачан и занимљив начин, желе да сазнају више о Лесковцу и Лесковчанима између два рата, њиховим политичким борбама, расправама и начину комуникације, као и о предавачкој активности Сергија Димитријевића и његовом великом, колекционарском интересовању за овакву врсту јавних порука и расправа у предратном Лесковцу.

Милан С. Димитријевић

**ИЗ ЗБИРКЕ ПЛАКАТА
СЕРГИЈА
ДИМИТРИЈЕВИЋА**

1. Радничко забавно вече 29. септембра 1902.

БЕОГРАДСКО РАДНИЧКО ДРУШТВО

приредије

У НЕДЕЉУ 29. СЕПТЕМБРА 1902. ГОДИНЕ
У САЛИ ХОТЕЛА „СЛАВИЈЕ“

ИЗ ЗВИКНЕ
СЕРЦУА ДИМИТРИЈЕВИЋА

РАДНИЧКО ЗАВАДНО ВЕЧЕ

у корист друштвених книжнице и читаонице
са овим програмом:

КОНСПЕРТЕЦИ ПЕХО

РЕД ИГАРА

I. Радничко коло

II. Трамбадан

III. Омладничко коло

IV. Јане

V. Неја грину

VI. Кајри I.

VII. Игра чито коло

VIII. Мајурка

IX. Ново Гоконеште

X. ОДМОР

XI. Игра на мача се;

XII. Игра упршка други южни-

дар Ковачевић.

НА СИНЦИРУ

I. Позадина реч олруга * *

II. Радничка химната, пева хор Београдског

Радничког Друштва.

III. Поста Абрашевић: **Лопов**, аекантије друг

Ради Славенович.

IV. Ј. Немадович: **Дервиши**; народи друг И.

Тамогић.

V. Слађанисти: **Сарафин**; пена хор Београ-

дског Радничког Друштва.

VI. * * у цркњу кавија скира на флајту

Лекар.

VII. Марјана Францица жена г-џ. б. Стојатовићева

Сујетка . . . . .

VIII. * . . . .

IX. * . . . .

X. * . . . .

XI. * . . . .

XII. * . . . .

XIII. * . . . .

XIV. * . . . .

XV. * . . . .

XVI. * . . . .

XVII. * . . . .

XVIII. * . . . .

XIX. * . . . .

XX. * . . . .

XI. * . . . .

XII. * . . . .

XIII. * . . . .

XIV. * . . . .

XV. * . . . .

XVI. * . . . .

XVII. * . . . .

XVIII. * . . . .

XIX. * . . . .

XX. * . . . .

РЕД ИГАРА

I. Радничко коло

II. Дес

III. Снегова Марков, коло

IV. Мајурка (А. в.)

V. Девојачко коло.

VI. Јанчије

VII. Славијана

VIII. Зорино коло.

VIII. Кадри II.

VIII. Вадс

VIII. Срекоко коло.

VIII. Франчуста пољка

VIII. Станијај

VIII. Касе коло.

VIII. Станијај цвеће.

VIII. Догаја се у франчустов стапу.

ПАЛЬИВА ПОПТА — ПАЛЬИВИ ТЕЛЕГРАФ

Почетак тачно у 8 сати у вече

УЛАЗНА ЦЕНА: од особе у породици 80 динар, за самцу 1 динар узувши се пото добији коло поједини чланова, а у вече на каси
ДОБРОВОЛЈНИ ПРИЛОЗИ ПРИМАЈУ СЕ СА ЗАВАДНОШУ

ДРУГУГОВАХ, ЕГЕЦУЈУЈЕ ЗА МНОГОСРОДОЖУ ПОСОСТУУ

2. Кандидатска листа за избор председника и одборника
Општине власотиначке, 28. март 1910.

Види Бирачу Честити Грађанине
КАНДИДАТСКУ ЛИСТУ

За избор председника и одборника Општине Власотиначке, на дан
28. Марта 1910. год.

Председник ПРОКАТРАКОВИЋ поткивач из Влас.

ОДБОРНИЦИ:

Јордан И. Краинчанић, трг.
Ставра К. Краинчанић, предузим.
Кристијан Ј. Пракић, економ
Сотир Т. Донић, бакалин
Тијара С. Краинчанић, трг.
Тодор М. Здравковић, браћинар
Мијаило Ј. Нешић, бакалин
Јован Ј. Горуновић, подкивач
Јован К. Видосављевић бакал.
Риста Ф. Маринковић трг.
Стојан М. Бабастојански трг.
Спаса Јовановић абација
Ранђел Ј. Гимбронић, Јоргани.
Милан Ш. Јовић, трговац
Риста Х. Пешинић, клонфер
Мита Ј. Валчић тежак
Никола М. Видосављевић
Аранђел Велић касапин

Душан Х. Стаменковић часови.
Сотир Ђикић терзија
Риста Ђ. Митковић лебар
Димитрије Ђ. Живковић бакал.
Таса Шатић тежак
Кристијан Мрвић тежак
Коста Јанковић Бања, тежак
Тодор Х. Ђокић лебар
Младен Ј. Бобица абација
Мијаило А. Пешинић теж.
Кристијан С. Милошевић трг.
Ђорђе Г. Јовић обућар
Спиро Ј. Чумић берберин
Мика К. Горчић, теж.
Алекса Илић тежак
Златко Н. Спасић тежак
Јован Спасић, тежак
Ранђел Ивановић тежак

Само за ову листу гласа, јер ћемо тиме доказати, да си добар
грађанин своја среће. Беми од осталих листа јер су више из пакости истакнуте.

Марта 1910. год.
Власотинце.

Грађанин.

3. Велики социјалистички збор у Црној Трави, 8. јула 1914.

БИРАЧИМА!

Грађанима! Радницима!

Округа Врањског

СЕРЦЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА
из збирке

Народна Скупштина: она Скупштина што је изгасала три кrvава рата на Балкану; она Скупштина што је преко 30.000 српских синова захопала по кrvавим бојиштима Мајдановице, Стаге Србије и Албаније; она Скупштина што је преко 30.000 српских домаца у прво завило; она Скупштина што је породицама изгубљених ратника и ратним инвалидима одредила као награду за изгубљено животе само 25 дин. месечно колико су и на свакој бујрији испросити могло; она Скупштина што је одобравала злостављавање, батњавање и УЗИЈАЊЕ српских војника; она Скупштина што је од СИРОТИЊЕ УЗИМАЛА и ВОЈНИКЕ и СТОКУ ЗА РАТ, док су многи богатиши и виљови синови безбржно претали по варошима и селима из рата се откупљивали банкама; она Скупштина што је ПОСЛЕ РАТА ПОВЕКАЛА РОК СЛУЖЕЊА У ВОЈСЦУ ОД ПЛЕШ МЕСЕЦИ НА ГОДИНУ ДАНА; она Скупштина што је после рата ударила један ороре, ПОРЕЗ ЗА ИНВАЛИДЕ, који онет највећим делом паде бам на оне који су ратовали крв проливали, та Скупштина РАСПУШТЕНА ЈЕ и НОВИ ПОСЛАНИЧКИ ИЗБОРИ НАРЕЂЕНИ СУ ЗА 1. АВГУСТ ОВЕ ГОДИНЕ

РАДНИЧКА СОЦИЈАЛ-ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА

она партија која је била противу рата, која је за време рата једино узимала у запштиту наше сиромашне ратнике од туче и официрске самонове; она партија чија су два посланика у Народној Скупштини два пута подносили интерpellације а сваког дана ужагали протесте

против туче и убијања војника;

она партија која једино заптињује сиромашан радни свет. ТА ПАРТИЈА ПОЗИВА

У Црној Трави у уторак 8. ов. м-ца у 3 сата по подне

Велики Социјалистички ЗБОР

на коме ће друг ЛУКА ПАВИЋЕВИЋ из Београда

говорити о новим изборима и програму радничке социјал-демократске партије.

Позивају се сви радници, сви сиромашан свет и сви брачни из ове околине да на овај Збор дођу.

Јула 1914. године
Лесковац

Штампарија Ж. Д. Обреновића, — Лесковац

ИЗВРШНИ ОДБОР
Социјалистичке партије за округ врањски

4. Жив. М. Рафајловић грађанству града Лесковца,
9. октобра 1921.

Грађанству Града Лесковца

СЕРГИЈА АДМИНИСТРАТИВНА

На јучерашњем радикалном збору, између осталих неистина, тврдио је г. Мијутин Драговић, нар. посланик, у своме говору противу мене и ове ствари:

1. Да сам ја за време док сам био изван отаџбине узајмио од државе, преко Народне Банке, (5000) пет хиљада динара, и да ту суму нисам држави ни до данас вратио.

2. Да је после ослобођења затечено код моје фабрике један и по милион цигала и да сам ја самовласно ту циглу приграбио за своју фирму ћисту продао.

Обе ове тврдње г. Драговића су најпростије партијске лажи.

За време избеглиштва нисам ни од државе ни од народне банке узајмио ни пет пара, а кадо ли пет хиљада динара, што ћу доказати суду уверењима, која сам данас тражио и од Министарства Финансија и од Народне Банке.

Што се тиче затечених цигала код моје фабрике изјављујем: да је државним комисијским прегледом утврђено да је затечено (92.000) деведесет и две хиљаде цигала и (38.000) тридесет и осам хиљада препа израђених од наше земље, на нашим машинама, печене у нашим фурунама и нашим угњем, помоћу заробљеника којима је фабрика плаћала по два динара дневно, према наређењу намачке команде.

На основу свега овога Дирекција Плена учинила је предлог под Бр. 50836 од 21. Децембра 1920 год. г. Председнику Министарског савета, а на основу мишљења правничког одбора, да се ова цигла и препа не могу сматрати као државни плем и г. Председник Минист. Савета решењем својим П.М.Бр 5899 од 23. Децембра 1920 г. усвојио је мишљење правничког одбора и дирекције плена и ову циглу са препом признао као својину фабрике Рафајловић, Соколовић и Бејаз.

Објављујем Грађанству града Лесковца да ћу за ове клевете данас поднети тужбу Суду противу Г. Драговића.

9 Октобра 1921. год.
Лесковац

С ПОШТОВАЊЕМ
Жив. М. Рафајловић
Народни посланик.

Штампарија Ж. Ј. Обреновића — Лесковац

**5. Радници и грађани не гласајте у општинским изборима,
октобар 1921.**

ИЗ ЗБИРКЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

РАДНИЦИ И ГРАЂАНИ НЕ ГЛАСАЈТЕ У општинским изборима!

Прошле године ви сте изгласали за општинске часнике људе, за које сте с правом веровали да су најчеститији и да су израз жеља најширих слојева овога града. А ваша је жеља била, да се запуштени, руинирани и ратом опустошени град уздигне до приближне висине једнога културнога града, јер је Лесковац био на путу да постане каљаво село и легло заразе.

Ваши представници у општини оправдали су ваше наде. За непуних десет месеци рада они су морално уздигли општину до невероватне висине, сваковрсни радови у општини свршавани су моментално. При томе није чињена разлика између људи у политичком погледу. Чикамо да се јави човек коме је ма шта из ината урађено или коме што није урађено из нехата.

За то кратко време општински приходи прикупљани су по два и три пута више но икада дотле како у погледу посредних пореза тако и у погледу прихода са општинског имања.

Ваши су представници решили општинске таксе са мањом стопом него што је дотле било али су прикупили двоструке приходе. Они су три и више пута добили више од вашара, акциза и аренди и три пута више од општинског имања само зато што су и дању и ноћу контролисали савесно прикупљање прихода, а нису дали да пропадне ни један клас са општинских њива, јер им прва брига беше да подигну општински кош од 15 вагона и подигоше га свега са 6000. динара.

Економија општинска била је на путу да буде много и много боља од среске и окружне. Старе, склоне паду штале разрушене су и уређена је угодна штала за стоку, а стока општинска је била за углед сточарима и ако је свакодневно радила.

У погледу санитета та општинска управа учинила је све што јој је на расположењу стајало. Прва јој је брига била да се обрати Министарству

Народног Здравља за покретне шине и вагонете да испуни локве и баруштине по Лесковцу, јер су лекари утврдили, да је ту легло заразе. Министарство на то није ни одговорило, али је општина искористила своја скромна средства и попунила је све јаруге и локве по периферији куда околно насеље пролази да уђе у варош и да овоме граду даде привредни и трговачки значај.

Сама варош беше сва у блату, смраду, гаду, ћубрету и цркотинама. Одмах су предузете најенергичније мере да се све то очисти. Недељама и месецима вучено је ћубре из све вароши. Извучено је и оно ћубре док је ова варош била Дубочица. А обала речна, пуна смрада и гада очишћена је и засађена врбом и багремом. Она је толико била запуштена да је у њеноме корову нађен леш једног копилета. Оваквим енергичним чишћењем варош је једнога момента изгледала као кад се човек у чисто рухо преобуче.

За десет месеци управе ваших изабраника саобраћај пијачни био је примеран, а јавна безбедност одлична како у вароши тако и у пољу. Чујте још и ово, за време док су ваши изабраници били у општини командант окружне команде рекао је: „не тиче ме се који су то људи, али ја ћу предложити да се одликују, јер у округу нема боље општинске управе од лесковачке“. То је он рекао онда, кад је ову општинску управу била фама да је комунистичка, да је деструктивна.

Ова општинска управа затекла је ужасно стање у општини а нарочито у погледу финансијском; прво је на реду било питање решења буџета, јер су се дотле чинили издаци преко буџета скоро у свима правцима. Решењем буџета за 1920. год. ова општинска управа покрила је ванбуџетске издатке старе управе, загладила је законске злоупотребе које у ствари према новим приликама нису злоупотребе и ударила је темељ једном здравијем финансирању на темељу кога требало је изводити програм комуналне политike за културно узdigнуће вароши. Све је то благодарећи енергији ваших преставника веома брзо решено и благодарећи тој енергији ми имамо још два врло важна задобитка. Имамо подигнут парк у вароши. Имамо једну новину, јер од Дубочице до Лесковца овде није постајао парк. Али уз то имамо фонд за подизање варошког модерног купатила, што је takoђe један веома велики културни задобитак, јер турски амами који су из мржње порушени, ничим, апсолутно нису замењени, те је овај свет више од 40 година прљав телесно морао да се дегенерише и физички и морално. То је срамота за ово, названо културно време, али ће још већа срамота бити за оне факторе, који као надлежни допусте да овај фонд пропадне.

Да је ова општинска управа, коју сте ви изабрали била једина, која је за пример могла послужити у погледу система рада, у погледу идеје,

какву ни једна управа дотле није показала, то су признали сви житељи овога града без обзира на политичко обележје, ако су само поштени били.

Али шта је на крају било? –

У стварању нове државе С. Х. С., популарније речено Југославије било је и још сада има пуно тешкоћа које долазе како изнутра тако и споља. То су критични моменти у стварању наше нове државе, што је веома разумљиво, а у тој ери лични утицаји проткани нервозним схватањем ситуације у опште врло су природни. С једне стране то, а с друге стране закон самоодржања налагао је управним елементима нове државе да се лати енергичних мера у стварању ове државе што се сада зове С. Х. С. И ако се све то није требало да тиче нас у Лесковцу, ми смо ипак јако дирнути. Треба веровати, да је то дошло због невештине власти, која није умела да разуме да на крају Србија са својим елементом има да буде стожер за јединство нове државе.

На потпуно незаконит начин наши су изабраници разрешени од дужност у општини и ухапшени по 2 месеца затвора. То је крајња незаконитост. То је неблагодарност за мртве које сте ви и на фронту и у Лесковцу учинили.

Позивамо вас да протестујете противу реакције, да не гласате 16. ов. мес. јер ако гласате за друге кандидате показујете своју политичку слабост или незрелост. А ако не гласате ви сте људи које ће и противници ваши поштовати, јер ће те достојно противствовати противу безакоња, и противу реакције, а за истинске слободе већине, чији глас мора да се чује, јер ви сте народ, ви већина...

Октобра 1921 год.

Лесковац

Драгиша Лапчевић Коста Стевановић
Таса Миљковић Васа Цветковић

6. Занатлијама града Лесковца, фебруар 1922.

Занатлијама

Из Занатлијама
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Града Лесковца

Сада у недељу има да се изврши избор три кмета, занатлије су истакли као своје кандидате а који су дали изјану да не припадају ни једној политичкој групи то су

Гавра Ђорђевић кубеција

Љуба Стојановић новач

Душан Валчић столар

Занатлијо пре но што пођеш на гласање размисли којој си партији припадао и шта тије та партија добро учинила док си њу помагао и сам ћеш се уверити да си стално био обмањиван јер кад год је било пред изборе теби се као занатлији много обећавали никада ниси мога добити јер су пречи партијски интереси па макар је било питетно по занатлије. Занатлије [погледајте докле смо дотерили да сав терет пао на твојим леђима јер свака партија чува своје њуде у сељака нико несме да насрне тако исто и у чиновнику сељачима је дозвољено да имају своје потрошачке задруге тако исто и чиновнику а све на штету само занатлију. Дакле свака тица своме јату тако и ми занатлије морамо једном да се определимо а то је да сада у недељу изађемо сви на гласање и дамо свој глас само за занатлијске кандидате.

Фебруара 1922 год.
Лесковац

Неколико занатлија

— Штампарија Ж. Д. Обреновића — Лесковац —

7. Бора Наумовић лесковачком грађанству, 11. август 1923.

Борислав Јовановић
**ЛЕСКОВАЧКОМ
ГРАЂАНСТВУ**

СЕРГИЈА НИСА
ДИМИТРИЈЕВИЋ

4. овим одржана је оферталија лицатаџија у Дирекцији Државних Железница са издавањем под трогодишњи закуп овлашћања жељезничка ресторација. Енквизицији учествовало је пет лицатаџија: Права је дао 15.000 годишње, друга је дао 1 месечно, трећи Андра берберин садањи ресторатор дао је 3000 динара месечно, четврти Стојановић бив. кафесија из Лесковаца дао је 5000 динара месечно, пети Борислав овако хотелјер овлашћи дао је 6000 динара месечно, карију. Када су оферти процешија која је била од пет чланова дирекције Стојановић чатајући документа и по констатовала је да најчешћа документа и највећу цену понудио је Бора Наумовић и притоме истога предложила да се закуп ресторације уступи њему. Видел је ово Андра берберин, одмах је позвао у помоћ Ташу Тонића адвоката и већову господу која има јаку фамилију у Београду а уједно и г. народне посланике: Мијутину Др. Јевића и Владику Коцићу те су ови тако скупа одјурили фијакером у дирекцију Државе. Кодезница и тражили да се ресторација у Лесковацу уступи Андри берберину за 1000 динара месечно, а када им је дирекција скренула пажњу да то не може да буде они су категорички тражили да то мора да буде а најважнији разлог да је Андра виђен радикал а Бора демократ и да се према томе Бори не да, већ Андри. Горе поменута господска штете државе интересе успели су у томе те је газда Андри рештога одступљена за 3000 динара месечно а не Бори за 6000 динара месечно. Као сам чуо да су господи покушали да подметну лажа оферат газ. Андрина на 500 динар, како би могао да достигне четвртог Јована Стојановића који је дао 5000 динар месечно.

Грађани, на овај начин ја износим грађанству Лесковачком шта се данас ради у овој крајњој стечењу земљи и како се штите њени интереси, а нарочито реч. То је Тонић адвоката који ми данас рече за вас: даберала неки хлеба у овој земљи. Чада сам упозорио г. Владику Коцићу наар, посланика да сам ја ратни инвалид, он ми одговорио: ја те наслам терада си инвалид и ако по закону овим инвалидима имам првенствено право на ову ресторацију, али на жалост пошто сам демократа мени се наје дала што је овим оштећенса држава, каса и право инвалида поророчена кривци су г.г. Коцић, Драговић и Тонић. А што је најглавније, грађани мени са г. Драговићем и Коцићем рекли па са Андрија мора дати и за 1000 динара, јер је Андрија Радикал а за вас демократе нема хлеба у овој земљи. Ја Вас питајем браћо, да ли је ресторација жељезничка својина радикалска или је државна имовица. У најшој отаџбини видите моју и штагу радикали. Они радије за себе, а ви, који дадосте за огу мулу отаџбину синови, очеве и браће а и ја који дајо све за ову отаџбину немам права да тражим за моју децу и себе парче леба алије Андрија берберин каже: Шашић влада у Београду а ја у Лесковацу. Грађани када нас је Њ. В. цок. Вел. Краљ Петар позвао у борбу за спас отаџбине он нас није делио, иза радикала и демократе него је звао уз заставу се Србе и када знамо да је то све тако било ја мислим да ји сам без разлике на партије имамо сва права у овој земљи јер смо за њу своју крв дали. Грађани, како у оваквим сјетним стварима, наши народни посланици штите државе, интересе а штади ради где стоји у питању милиони, ја се надам да ће грађанство дати свој суд по овој ствари а ја се надам да ћу успети да лично изјесм Њ. Венчанству краљу по овој ствари.

11. Августа 1923. год.
Лесковец

Поштујем грађанство

Бора Наумовић

Штамп. Обре. Јака, Лесковац

Браћо Лесковчани,

СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Ја сам као народни посланик излазио на сусрет сваке
ма, којк су се межк ма којом жолбом обраћали. Чинко
сам све што сам могао и помагао свакога и све без раз-
лике партије или стапежа: па био ужар или трговац, био
сиромашак занатлија или индустријалац.

Сада сам юсилац листе за округ Јањски и молим
све моје пријатеље и познанике, да гласају у моју кути-
ју, која је ПРВА по реду, а ја ћу се умети одужити сва-
коме, ко ме буде помогао и за мене глас дао.

Здраво браћо Лесковчани!

Милутин Ш. Драговић

народни посланик из Лебана

Штамп. и књижара Ж. Д. Обреновића Лесковац

9. Милутин Драговић: Радикалима и пријатељима, 1923.

из збирке
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Радикалима и пријатељима

Прочитах сам плакат т.зв. демократске странке и њиховог месног одбора и не могу да на њега бар нешто не одговорим.

Лесковчани, Ви знаете ко су те демократе. Знате, да су то стари курџони и напредњаци. То су они, који су се већ почели стидити свога имена и на крају крајева мрзле су га избрисати и узети ново. Али, шта вреди ново име, кад су стари ћуди и старе ћуди?

Причaju о стаљности начела, а мењају их као цигани коње.

На њиховој застави не стоји оно, што они кажу. Нису они за јединство земље.. јер је њихов шеф Давидовић, тај, који је ишао у Загреб и прекинио Радића да заједнички поцепају земљу. Али му то није упалило. На њиховој застави, још се види полицијска качкета, чизма и буза, као знаменце курџона и напредњака.

Плачу за премоштеним чиновницима. Који су то чиновници? Светозар Петровић, полиц. писар, који се пегња због §.65, К.З.; Васа Буква, полиц. писар који је из градског суда отужен као неморалан па Станиша Карић, полиц. писар, који носи орден Белог орла и назива рез. официрем, а према уверењу Мин. Војног и Морнарице од 3. св. м. Ф.А.Бр. 7325 Карић нити је ревервни официр нити је одликован. Око, које за таквим чиновницима заплакало — испало..

Све што су демократе извеле противу г. Пашића, то је само тандрање и израз срдате немоћи. Они имају образ да говоре о Пашићу а не виде свога Давидовића, који је сличење шепртњавства. Док Пашић иде напред четрдесет година, дотле је шеф т.зв. демократе стаљно у забуни и не може да погоди правца, јер је напустиво Радикалство чистунач и основао засебну странку. Као је видео да не може напред и да ће га напустили најбољи пријатељи: Продановић, Жујовић, Стојановић, Златановић и др. онда је пао у загрђај курџона и опет основао нову странку. Као шеф нове странке радио је на доношењу Устава и за јединство земље. Као је Устав изгласан, одмах је почeo намигивати на Радића и говорити о ревизији Устава и цепању земље, како то Радић тражи. Али се и овде показао као шепртња па ни дан данји не уме да каже шта хоће. Како је самостално-либерална-напредњачка тиква већ прслала, то ће се и ово шарено друштво ускоро растурити.

Ко су кандидати радикални, ви их знаете. Носилац је листе **Милутин Драговић** сељак, или сељак, који чини част свима Србима пред нашом браћом Хрватима и Словенцима. Исто тако знаете, који су кандидати демократски. Имате Људавку и Поп-Димића. Чиме су они заслужили да буду кандидати — то вам ни један демократ не уме рећи.

Браћо. Ко жели добра и себи и земљи нека се не завара лажним демократским, већ нека гласа за листу!

МИЛУТИНА ДРАГОВИЋА

чија је кутија прва

РАДИКАЛАЦ.

Штампарија Ж. Д. Обреновића — Лесковац

10. Окружни одбор Југословенске Републиканске Странке: Самосталним радикалима, 1923.

Самосталним Радикалима

СЕРИЈА ДИМИЧИЋИЋИ

Извесни ваши прваци решили су 1919. године, без конгреса странкиног, без одлуке целог посланичког клуба и без припита свих чланова главног одбора да се Самостална Радикална Странка фузционише са напредњацима, либералима и неколико других беззначелних политичких група.

Пошли сте у наивној поверијвости за њима; примили сте у свој програм монархију и династију, и ако нисте знали ни каква ће бити та монархија ни како ће се радити под том динестијом.

Да би колико толико спасли своју част и оправдали се пред својом савешћу, рекли сте:

1. Овако се најбоље одржава народно и државно јединство.

2. Овако ћемо поуздано демократисати монархију и начинити је способном за реформе и напрадак.

3. Овако ћемо најправедније решити аграрно, раденичко, чиновничко, инвалидско и остала питања.

Па шта је било од тих ваших лепих жеља и добрих намера?

Јединство које је цео народ свесрдно прихватио пре 4 године, тражећи једну државу, данас се налази у очајном стању, чим је народу наметнута монархија и династија. Данас се монархија држи бајонетима, али се на њима не може седети, нити се са њима може дugo владати.

Монархија се није дала ни демократисати ни реформисати. Она је данас у рукама неколико разузданых, себичних, бездухних и безумних представника камариле. Ради њихових интереса донет је један назадан устав и маса других закона.

Где је аграрно питање? Програм демократски погажен је и у томе, као и у свему другом. Стотинама милиона плаћено је босанским беговима само да помогну овај режим.

Је ли срушен Пашић? Не, он је сад на највећој политичкој висини, као некрунисани краљ. Над њим су само представници официрске олигархије од којих га нико одвојити не може.

А декократска странка? Уместо да препороди монархију и да скриши Пашића она је себе морално упропастила, изизграла, понизила и осрамотила, да не кажемо обешчастила, одбацивањем свих својих начела, неограниченом службом камарилском режиму и сачучесништвом и јатакованјем Пашићу у његовој коруптивној, насиљничкој, незаконитој и расипничкој политици разједињења. И кад је све то срвшила, и њу су бацили немилосрдно и брутално као што—се баца исцећен лимун.

Па докле тако?

Шта треба још монархија и алигархија да уради, те да се поштени самосталци једном дозову паметни, да осете шта им налаже савест, да исправе погнуту главу и савијена леђа и да се сете своје светле прошлости пре 29. маја.

Зашто су се онда борили против једног рђавог стања, кад сад помажу друго горе и одвратније? Зашто су се некад исправавали кад сад понизно прегибају? Зашто су пасали светло политичко оружје, кад га сад бацају пред ноге непријатељима народа? Зашто су раније говорили: Земља нам је пречा од свега свакога, кад сад истављају династију монархије изнад устава и закона, грађанских права и слобода, скупштинских привилегија и најсветијих народних интереса?

Зар не види самостални Радикали и други поштени демократи да раде једино за Пашићеву радикалну партију која је за већија времена драсла са нашим монархијом као kost и месо у организму? Зар не виде да је монархија 1906, 1909, 1912, 1914, 1917, 1920 и 1922 увек обдабицала од себе све политичке странке и само притрљавала радикалну партију, и да ће тако остати док траје монархија и радикал? Само Једино Републиканца може срушити Пашићизам, а монархија му даје мор и силу. Да ије њене заштите он би се одврло схрао и сломио, да се више никад не појави из политичког гроба.

Остацији у демократској странци сиј поштени самосталци одржавају монархију, а то ће рећи њену штитељику радикалну странку, та свима њеним назадњачким методама и ружним делами.

Многи разочарани самосталци желедају обнове стару самосталну странку. Али то је узалудан и штетан посао. Та је странка живела часно и завршила на времеју улогу. Ње је програм текао за ову државу, за ове велике дане народног буђења и за нове задатке који стоје пред народом и државом.

Све што је било њених добрих, здравих и корисних начела њу је увео Југословенска Републиканска Странка у свој програм, поправила их, допунила, проширила и подесила према прилици новога доба. Самостални Радикали и поштени демократи који су искрено водили Самост. Радик. Странку треба да је политичка част пречка него ова сенка од власти, коју им показаша удељују радикална странка и Пашић. Они сви треба да се нађу у нашим редовима. Што дуже остану у демократској странци, све више ту у политички живи летак, који ће их једног дана морално сакрхти и поковати.

Не треба остати у демократској странци. Не треба обновљати стари Симос. Рад. Странку јер није више њен програм за ове прилике. Не треба се ни повлачiti из политике у мирни живот због страничниница којом је пошла демократска странка. Треба прићи Југословенској Републиканској Странци да се јаједничком снагом уклони монархистички облик владавине, који је у њес главни извор грађа бима "зевици, преких судова, викендних стапа, ложних атентата измишљених завери, насиља, безликоље и корупције".

Република, какву наша г
личка власт у руке симом народу и г
оминистар
Недостаје је

чеданије обезбеђује народно и државно јединство, даје политичко и "иштвено" уређење за цео народ.

СО КРУЖНИ ОДБОР
ЈУГОСЛОВЕНСКЕ РЕПУБЛИКАНСКЕ СТРАНКЕ

Самосталним Радикалима

Извесни ваши прваци решили су 1919. године, без конгреса странкиног, без одлуке целог посланичког клуба и без припита свих чланова главног одбора да се Самостална Радикална Странка фузионише са на предњацима, либералима и неколико других беззначелних политичких група.

Пошли сте у наивној поверљивости за њима; примили сте у свој програм монархију и династију, и ако нисте знали ни каква ће бити та монархија ни како ће се радити под том династијом.

Да би колико толико спасли своју част и оправдали се пред својом савешћу, рекли сте:

1. Овако се најбоље одржава народно и државно јединство.
2. Овако ћемо поуздано демократисати монархију и начинити је способном за реформе и напр[е]дак.
3. Овако ћемо најправедније решити аграрно, раденичко, чиновничко, инвалидско и остала питања.

Па шта је било од тих ваших лепих жеља и добрих намера?

Јединство које је цео народ свесрдно прихватио пре 4 године, тражећи једну **државу**, данас се налази у очајном стању, чим је народу најмнута **монархија** и династија. Данас се монархија држи бајонетима, али се на њима не може седети, нити се са њима може дugo владати.

Монархија се није дала ни демократисати ни реформисати. Она је данас у рукама неколико разузданих, себичних, бездушних и безумних представника камариле. Ради њихових интереса донет је један назадан устав и маса других закона.

Где је аграрно питање? Програм демократски погажен је и у томе, као и у свему другом. Стотинама милиона плаћено је босанским беговима само да помогну овај режим.

Је ли срушен Пашић? Не, он је сад на највећој политичкој висини, као некрунисани краљ. Над њим су само представници официрске олигархије од којих га нико одвојити не може.

А де[м]ократска странка? Уместо да препороди монархију и да скрши Пашића она је себе морално упропастила, изиграла, понизила и осрамотила, да не кажемо обешчастила, одбацањем свих својих начела, неограниченом службом камарилском режиму и саучесништвом и јатаковањем Пашићу у његовој коруптивној, насиљничкој и расипничкој

политици разједињења. И кад је све то свршила, њу су баџили немилосрдно и брутално као што се баџа исцеђен лимун.

Па докле тако?

Шта треба још монархија и [о]лигархија да уради, те да се поштени самосталци једном дозову паме[ти], да осете шта им налаже савест, да исправе погнуту главу и савијена леђа и да се сете своје светле прошлости пре 29 маја.

Зашто су се онда борили против једног рђавог стања, кад сад помажу друго горе и одвратније? Зашто су се некад исправали кад се сад понизно прегибају? Зашто су пасали светло политичко оружје, кад га сад баџају пред ноге непријатељима народа? Зашто су раније говорили: **Земља нам је преча од свега и свакога**, кад сад [с]тављају династију и монархију изнад устава и закона, грађанских права и слобода, скупштинских привилегија и најсветијих народних интереса?

Зар не виде самостални Радикали и други поштени демократи да радећи за монархију раде једино за Пашићеву радикалну партију која је за вечита времена срасла са нашом монархијом као кост и месо у организму? Зар не виде да је монархија 1[906], 1909, 1912, 1914, 1917, 1920 и 1922 увек одбацивала од себе све политичке странке и само пригрљавала радикалну партију, и да ће тако једнако остати док траје монархије и радикала? Само једино Република може срушити Пашићизам, а монархија му даје моћ и силу. Да није њене заштите он би се одавно скрхao и сломио, да се више никад не појави из политичког гроба.

Остајући у демократској странци сви поштени самосталци одржавају монархију, а то ће рећи њену штићеницу радикалну странку, са свима њеним назадњачким методама и ружним делима.

Многи разочарани самосталци желе да обнове стару самосталну странку. Али то је узалудан и штетан посао. Та је странка живела часно и завршила на време своју улогу. Њен је програм тесан за ову државу, за ове велике дане народног буђења и за нове задатке који стоје пред народом и државом.

Све што је било њених добрих, здравих и корисних начела њих је унела Југословенска Републиканска Странка у свој програм, поправила их, допунила, проширила и подесила према приликама новога доба. Самосталним Радикалима и поштеним демократима који су искрено волели Самост. Радик. Странку треба да је политичка част преча него ова сенка од власти, коју им покашто удељују радикална странка и Пашић. Они сви треба да се нађу у нашим редовима. Што дуже остану у демократској странци, све више тону у политички живи песак, који ће их једног дана морално сахранити и покопати.

Не треба остати у демократској странци. Не треба обнављати стару Самос. Рад. Странку јер није више њен програм за ове прилике. Не треба се ни повлачiti из политike у миран живот због странпутица којом је пошла демократска странка. Треба прићи Југословенској Републиканској Странци да се заједничком снагом уклони монархистички облик владавине, која је у нас главни извор свих [...] трзавица, преких судова, ванредних стања, лажних атентата, измишљених завера, насиља, безакоње и корупција.

Република, какву наша [...] [оу]зданије обезбеђује народно и државно јединство, даје политичку власт у руке самом народу и [...] [екон]омско и друштвено уређење за цео народ.

ОКРУЖНИ ОДБОР
Југословенске Републиканске Странке

Штампарија „Скерлић“ Краљице Наталије ул. 12

11. Радикалима и радикалним пријатељима у округу Врањском, 25. децембра 1924.

Радикалима и радикалним пријатељима у округу врањском

ИЗ ЗВИРНЕ
СЕРГИЈА ДМИТРИЈЕВИЋА

Влајко Коџић С. р.
Димитрије Он. Поповић С. р.
народни посланици

Данас је 56 дан од како су републикански избори за избор народних посланика у нашој архијви, и ево на жалост ми радикали још нисмо па чисто и не знајем да ли ћемо имати једну листу или две. И ако сам је на овако седницама, било окружног одбора или окружне конференције, изјављивало жељу и молило г. Влајко Коџић да листу не подدارимо и да странку радикала не дешавамо. Све сам ово радио противу жеље доста великог броја радикала и морих пријатеља округу. Предлагах сам ради јединства странке и боељ успеха у округу да месец месец носишац радикала листе у округу врањском буде г. Никола Пашић, председник Министарства и вођа Народне Радикалне Странке. Тако смо и саопштили целој окружној конференцији оном стајом и великом избору Народне Радикалне Странке, који је добровољно склопио био у Лесковцу 14. децембра 1924. год. На ову комонијаду пристојио је и г. Влајко Коџић и његов друг димитрије Поповић, алијако смо у веће добили извештај да г. Пашић, да се он не може примити да поси мисте у округу због тога, што је већ да пристапак на три изборна места у нашој држави, па закону нема право да се кандидује на четири места. После овог извештаја г. Влајко Коџић, адвокат из Београда предложио је и тражио ивентуално, да посицак листе буде г. др Милан Стојадиновић, Министар Финансија, и ако је жеља радикала била да то буде неко друго лице из Београда, а да кандидати за срез лесковачки и босилградски буде Влајко Коџић и Димитрије Поповић; да буде у срезу Јабланичком, Стојан Костић у срезу Чачком, а да превозни лесковачки, Польнички и Масурачки имају своје кандидате и њихове заменике. Овакав писмен споразум написао је и потписао од стране моје, г. Стојана Костића, Влајко Коџића и Димитрије Поповића, у присуству извлачника Гавраног Одбора Народне Радикалне Странке г. др Јаве Марковића.

Писао неколико дана, када су срез Власотиначки, родно место Влајка Коџића, побујнио противу кандидације Влајка Коџића и иже хтео никако да га прими за свога кандидата, онда је г. Влајко Коџић предузео кораке код Главног Одбора и код самога г. Пашића да попасати протокол изврга и да себи осигура кандидацију за срез Масурачки и босилградски, а Димитрије Поповић ће бити кандидат за срез Власотиначки. Том пралијаком г. Коџић предложио је да је у накнаду за то узима да буде кандидат за срез Польнички, поред овога Јабланичког. Шо нападавши г. Пашића, а и по сачету њиших пријатеља из округа, ја сам на ово пристојио и сачинио смо и потписао пред г. Пашићем овакав

споразум:

1.) да посицак листе буде г. др Милан Стојадиновић, министар финансија из Београда;

2.) да кандидат посланички за срез Масурачки и босилградски буде г. Влајко Коџић, до-садашњи народни посланици;

3.) да кандидат посланички за срез Јабланички и Польнички буде г. Милутин Драговић до-садашњи народни посланик, а њему за заменика Вукличина Марјановић, председник општине Леонанске;

4.) да до сада извршене кандидације у срезовима: власотиначком и польничком у листу Димитрија Поповића и Стојана Костића, додадашњих народних посланика и њихових замениника остане у сали и да Главни одбор засебним писмима извсести о тома да среће одборе Народне Радикалне Странке за срез польнички и власотиначки, да су ова кандидације постале извршне;

5.) да се на дан 28. децембра 1924. год. извршена кандидација за посланика Ђерогов заменика за срез лесковачки сматра као извршна и да се одмах о том приступи наставу листе ради подношења исте суду на потврду.

25. децембра 1924. г.
Београд

Милутин Д. Драговић С. р.
Стојан Костић С. р.

И ето, драги моји пријатељи и познаници, и поред овако јасног и чистог потписног протокола о споразуму, Влајко Коџић усугује се да и овај претокол изврга, јер каже, да он не може дозволити да за срез лесковачки буде кандидат на јадан од адвоката из Лесковаца и по имену Ђура Крсталић, Тодор Тонић и Блага Ђеловић, а себе као адвоката из београда протури из среза, да буде кандидат, па чак и овогут хоће силом да се наметне да буде посицак листе, а адвокате који стапо живе у Лесковцу међу бирачима и својим пријатељима, не прими и не дозволиша да се кандидату.

И на крају крајева, после педесет и шест дана показало се, да је сва ова ранија склоност и срачунаста од стране г. Влајка Коџића, јер је веома извргао све споразуме, а себи прибављао кандидате и незадовољнике који нису на изборима добили већину да буду кандидати, па их је узимао код себе и врбовао за њулуисту, коју је намеран да истакне у округу Врањском се његовим именом као посицем листе. И тако, после педесет и шест дана открио се и изашао на чистину да Влајко хоће пошто-пото, да буде посицак листе у округу, јер му се ни најмане не тиче да буде посицак странке и о убитку исте у округу.

Како овај плакат пишем, длаги моји пријатељи да Вај, као пријатеље радикалне странке и државе, обав-стим о досадашњим радњама и преговорима, ја вам стављам да знају да ћемо ми у округу Врањском радијак имати две листе: то је листу моју, на којој ће бити да срез лесковачки Ђура Крсталић, адвокат из Лесковаца, а љему за заменика Ђорђа Ивановић, бив народни посланик из Бујића; да срез польнички Стојан Костић, досадашњи народни посланик, а љему за заменика Драгутин Младеновић, председник општине Љубичице, а за остале срезове, узену ову људеју који ми радикали из њихових срезова буду даг и препоручили. На други листи (иће исласац Влајко) љеми и љему равни и подобри. И тако између те две листе, је пете други пријатељи, имати да булате и да решавате коме ћете на дан 8. фебруара dati свој глас и своје поверије, те да вас достајио са поносом, чисто и поштено може заступати у Народес Скупштини. Вај морате да отворите очи, које је до сада како радио, како се видао и како је интересе народу стазуда. Морате водити рачуна да треба да се сви заједнички боримо против оних, који уговаре извргају, против оних који се народу силом намењу, помоћи новим и плавеним надничарима и агитаторима. Против оних, који тују час не узму, да чују и да поштују, а народу изрекају да тују час не уме да поштује и да цени, а иже у стању да чувају да чувају.

На мојој је стране правда и поштење, без обећања, без паре и поднаје. Ја сам уверен да сваки радикал и пријатељ радикалне странке, који у себи има чисти и понос, који жељи себи и својој породици срећу и напредак, не може допустити и дозволити да ја со мајим другозима који су са мном на исти и који су прави израз поштена, чисти и вашег поверија, на појдимо на дан гласања 8. фебруара листу г. Влајка Коџића, који хоће помоћи нова и обећана да ћути себи мадај народни посланици и који је у тој намери платио и поткупуо прими-чар број агената и плавеника, међу којима на жалост има неколико лица, учитеља, адвоката, судија, полицијаца, сељака и разних других елемената и агитатора, који су се разширили по селима међу њима, не ради тога што су уверени да ће вам, агитују и радију на листу г. Влајка Коџића учинити неко добро и олакшати неки терен, већ је, да их г. Влајко Коџић што боље и изгради.

А најпре, драга браћа радикали и пријатељи Народне Радикалне Странке, да сваки онај ко хоће да помогу наје и новаца купу народу даде чврте, па не мисли добро на поштено о народу, својим бирачима. Зато сад сваког тајзог агента и агитатора г. Влајка Коџића, па макар каквог он положаја или звања био првогрдни и из своје средине итерате као последњег независног посланика, па на дан гласања виши гумени куглициди докажите сваком да је поштење, да је чист, да је народна веља и народно право на вишијем извед свега и да новац оваке, обимне и лажи не могу помоћи никоме ко нема народно човечење.

Радикалско и пријатељско поштовање Шаљем вама, ваши породични и ваши комплијама и Жели да овај моје искрене пријатељске речи прадују по свим селима и засеосима, брдима и долинама у округу Врањском, те да 8. фебруара буде страш пресуда са све неправдама и непочтеваношћима који покушавају помоћи новац купе и поштаду чисту народу свест.

ПОДГОВИЛ

Радикалима и радикалним пријатељима у округу врањском

Данас је 56 дан од како су расписати избори за избор народних посланика у нашој држави, и ево на жалост ми радикали још нисмо на чисто и не знам[о] да ли ћемо имати једну листу или две. И ако сам ја на свакој седници, било окружног одбора или окружне конференције, изјављивао жељу и молио г. Влајка Коцића да листу не подвајамо и да странку радикалну не цепамо. Све сам ово радио противу жеље доста великог броја радикала и мојих пријатеља у округу. Предлагао сам ради јединства странке и бољег успеха у округу да место мене носилац радикалне листе у округу врањском буде г. Никола Пашић, председник Министарства и вођа Народне Радикалне Странке. Тако смо и саопштили целој окружној конференцији и оном сјајном и великом збору Народне Радикалне Странке, који се добровољно окупио био у Лесковцу 14. децембра 1924. год. На ову комбинацију пристао је и г. Влајко Коцић и његов друг Димитрије Поповић, али како смо у веће добили извештај од г. Пашића, да се он не може примити да носи листу у округу због тога, што је већ дао пристанак на три изборна места у нашој држави, а по закону нема права да се кандидује на четири места. После овог извештаја г. Влајко Коцић, адвокат из Београда предложио је и тражио неодступно, да носилац листе буде г. Д-р Милан Стојадиновић, Министар Финансија, и ако је жеља радикала била да то буде неко друго лице из Београда, а да кандидати за срез власотиначки и босиљградски буд[у] Влајко Коцић и Димитрије Поповић; ја да будем у срезу јабланичком, Стојан Костић у срезу Пчињском, а да срезови Лесковачки, Польнички и Масурички имају своје кандидате и њихове заменике. Овакав писмени споразум написат је и потписат од стране моје, г. Стојана Костића, Влајка Коцића и Димитрија Поповића, у присуству изасланника Главног Одбора Народне Радикалне Странке г. Д-р Лазе Марковића.

После неколико дана, када се срез Власотиначки, родно место Влајка Коцића, побунио противу кандидације Влајка Коцића и није хтео никако да га прими за свога кандидата, онада је г. Влајко Коцић предузео кораке код Главног Одбора и код самога г. Пашића, да потписати протокол изигра и да себи осигура кандидацију за срез Масурички и Босиљградски, а Димитрије Поповић да буде кандидат за срез Власотиначки. Том

приликом г. Коцић предложио је да у накнаду за то узмем да будем кандидат за срез Пољанички, поред среза Јабланичког. По наваљивању г. Пашића, а и по савету својих пријатеља из округа, ја сам на ово пристао и сачинили смо и потписали пред г. Пашићем овакав

СПОРАЗУМ:

- 1.) да носилац листе буде г. Д-р Милан Стојадиновић, министар финансија из Београда;
- 2.) да кандидат посланички за срез Масурички и Босильградски буде г. Влајко Коцић, досадашњи народни посланик;
- 3.) да кандидат посланички за срез Јабланички и Пољанички буде г. Милутин Драговић досадашњи народни посланик, а њему за заменика Вукашин Марјановић председник општине лебанске;
- 4.) да до сада извршене кандидације у срезовима власотиначком и пчињском у лицу Димитрија Поповића и Стојана Костића, досадањих народних посланика и њихових заменика остане у сили и да Главни Одбор засебним писмима извести о томе среске одборе Народне Радикалне Странке за срез пчињски и власотиначки, да су ове кандидације постале извршне;
- 5.) да се на дан 28. децембра 1924. год. извршена кандидација за посланике његовог заменика за срез лесковачки сматра као извршна и да се одмах о том приступи саставу листе ради подношења исте суду на потврду.

25. децембра 1924. г.

Београд

**Милутин П. Драговић с. р.
Стојан Костић с. р.
Влајко Коцић с. р.
Димитрије Он. Поповић с. р.
НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ**

И ето, драги моји пријатељи и познаници, и поред онако јасног и чистог потписаног протокола споразума, Влајко Коцић усуђује се да и овај протокол изигра, јер каже, да он не може дозволити да за срез лесковачки буде кандидат ни један од адвоката из Лесковца и то по имениу Ђура Крџалић, Тодор Тонић и Бата Ђелошевић, а себе као адвоката из Београда протури из среза у срез, да буде кандидат, па чак и округу хоће силом да се наметне да буде носилац листе, а адвокате који стално живе у Лесковцу међу бирачима и својим пријатељима, не прима и не дозвољава да се кандитују.

И на крају крајева, после педесет и шест дана показало се, да је сва ова радња склопљена и срачуната од стране г. Влајка Коцића, јер је вешто изигравао све споразуме, а себи прибављао кандидате и незадовољнике који нису на зборовима добили већину да буду кандидати, па их је узимао код себе и врбовао за своју листу, коју је намеран да истакне у округу Врањском са његовим именом као носиоцем листе. И тако, после педесет и шест дана открило се и изишло на чистину да Влајко хоће пошто-пото, да буде носилац листе у округу, јер му се ни најмање не тиче о цепању странке и о [г]убитку исте у округу.

Како овај плакат пишем, драги моји пријатељи да Вас, као пријатеље радикалне странке и државе, обавестим о досадањим радњама и преговорима, ја вам стављам до знања да ћемо ми у округу Врањском радикали имати две листе и то: листу моју, на којој ће бити за срез лесковачки Ђура Крџалић, адвокат из Лесковца, а њему за заменика Горча Ивановић, бив. народни посланик из Буниброда; за срез пчињски Стојан Костић, досадањи народни посланик, а њему за заменика Драгутин Младеновић, председник општине дубичке, а за остале срезове узећу оне људе, које ми радикали из њихових срезова буду дали и препоручили. На другој листи биће носилац Влајко Коцић и њему равни и подобни. И тако између те две листе, ви ћете драги пријатељи, имати да бирате и да решавате коме ћете на дан 8. фебруара дати свој глас и своје поверење, те да вас достојно са поносом, часно и поштено може заступати у Народној Скупштини. Ви морате да отварате очи, ко је до сада како радио, како се владао и како је интересе народа заступао. Морате водити рачуна да треба да се сви заједнички боримо против оних, који уговоре изигр[а]вају, против оних који се народу силом намећу, помоћу новца и плаћених надничара и агитатора. Противу оних, који туђу част не умеју да чувају и да поштују, а народна изрека каже: ко туђу част не уме да поштује и да цени, није у стању ни своју да чува.

На мојој је страни правда и поштење, без обмане, без обећања, без паре и подвале. Ја сам уверен да сваки радикал и пријатељ радикалне странке, који у себи има части и поноса, који жели себи и својој породици срећу и напредак, не може допустити и дозволити да ја са мојим друговима који су са мном на листи и који су први израз поштења, части и вашег поверења, не победимо на дан гласања 8. фебруара листу г. Влајка Коцића, који хоће помоћу новца и обећања да купи себи мандат народног посланика и који је у тој намери платио и поткупио приличан број агената и плаћеника, међу којима на жалост има неколико лица, учитеља, адвоката, судија, полицијаца, сељака и разних других елемената и агитатора, који су се разишли по селима међу вама, не ради тога што

су уверени да ће вам, агитујући и радећи за листу г. Влајка Коцића учинити неко добро и олакшати неки терет, вама и округу, већ зато, да их г. Влајко Коцић што боље плати и награди.

А знајте, драга браћо радикали и пријатељи Народне Радикалне Странке, да сваки онај ко хоће да помоћу пару и новаца купи народно поверење, тај не мисли добро ни поштено о народу и својим бирачима. Зато сад сваког таквог агента и агитатора г. Влајка Коцића, па макар каквог он положаја или звања био презрите и из своје средине истерајте као последњег неваљалца и продану душу и не верујте њиховим обманама и лажима већ будите сложни и куражни, па на дан гласања вашим гуменим куглицама докажите сваком да је поштење, да је част, да је народна воља и народно право на висини изнад свега и да новац, банке, обмане и лажи не могу помоћи никоме ко нема народно[г] поверења.

Радикалско и пријатељско поздравље шаљем вама, вашим породицама и вашим комшијама и жели[м] да ове моје искрене пријатељске речи продру по свима селима и засеоцима, брдима [и] долинама у округу Врањском, те да 8. фебруара буде страш[на] пресуда [з]а све неваљалце и непоштењаковиће који покушавају [да] помоћу новца купе и продаду чисту народну свест.

12. Лесковчанине, 1925.

из Задруге
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋ

1925

Лесковчанине,

Радуј се, спашен си, јер се најзад нађе Мика Буринчић коме у општини Боњацкој ни ручак нису хтели дати а камо ли говор држати уз припомоћ пријатељ Миче Баба - Милкића да ти у помоћ притеље првог знамо а другог још боље хвалим. Али откуда и зашто одоше у табор Прибићевића кога је свесна универзитетска омладина извиђдала пред пуном салом најодобраније Београдске публике, у табор Лазе Марковића познатог широм целе Југославије па и Европе на чему Ви сами знаете, Велизора Јанковића који нам милионе однесе на откуп Јужних Железница, Поп - Јанчића, Коџића, Влајка Коџића, Драговића и вазда њима сличне.

**Зар не беше лепше партије од ове
коју они помажу.**

Хвала ти за таку услугу Буринчићу и срећан ти пут у Скупштину. Али веруј да нећеш сести на ту столицу, јер је не заслужујеш.

Лесковчанин

Штампа „Покрет“ — Лесковац

13. Друго весело вече à la „Ошишани јеж“ у сали
хотела „Костић“, 1925.

**ПОСЛЕ ОГРОМНОГ УСПЕХА
НА СВЕОПШТИ ЗАХТЕВ**

из збирке
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

**ДРУГО
ВЕСЕЛО ВЕЧЕ**

а la
„ОШИШАНИ ЈЕЖ“

у НЕДЕЉУ 22 ОВ. М-ЦА

У САЛИ ХОТЕЛА „КОСТИЋ“

потпуно нов програм,
пун најактуелнијих друштве-
них шала, сатира, имитира-
ња, пародија, који изводи:

АКАДЕМСКО ПОЗОРИШТЕ

ПОСЛЕ ПРОГРАМА ДАНСИНГ

Цене места: I 10, II 8 дин.
студенти и радници 5 дин.

ПОЧЕТАК
У 8 И ПО ЧАСОВА.

Буџетска питањају „Мадди Покрет“, Лесковац

14. Централни одбор Независне радничке партије Југославије: Не гласајте, фебруар 1925.

425

РАДНИЦИ И СЕЉАЦИ СВИМА НАЦИЈА ЈУГОСЛАВИЈЕ УЈЕДИНТЕ СЕ!

НЕ ГЛАСАЈТЕ

ИЗ ЗВИЈЕЖДА
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Радничким, сељачким и свима другим радним масама вароши и села.

Давнија вазда Пашин—Пребићев, састављен из ради-
каца и самосталних демократа, на језак наиснажен, злудњујеши
пљачкачи начин управљају свом земљом. Из тико она сиромади и
садаш посанице избора. Она је једновремено објавила рат и уг-
нетиоци нацијама које сачинавају величину у Југославији, и обја-
вла је рат раздјелима и својим сајкој и варошћу епиритима.

Давнија вазда ходи међу сабором да заради ратнице и сељаке
Србије, Македоније, Хрватске, Словеније, Босне, Војводине, Дал-
матије, помоћи љажи сеје наиснажену мржњу између народа, и викују
сви раздјели и сви спромани сељаци који напади и ма који
вери припадају браћи, међу њима јер имају један исте неизрјад-
ље, као што изнад и пете ингеренсе. Давнија вазда нарочито се
туржи да спреке сељаку исхрану мржњом према сељацима сател-
нацији, у првом реду хрватским, словеначким, мусимљаним, тур-
ским, немачким и мајданским, као да су кобјати сељачких синих овчија
највећија епиритска сељачка. Међутим, баш спаси власнички
најавијани су неизрјади и спреки сељака, као и сељака оставних
нација. Јер ти спаси наиснажен ујетствовају сељаке оставних на-
ција, угнетавају и плаќају једном врсноје и спреке сељаке.

Радници и срвомашни худи вароши и села у оима дана
шиле могу представљати само стоку коју обеси багаташи и влас-
ници могу спроводити по мило њима подати, плачаници и угнетаваји.

Али не треба мислити да су остало власничко и багаташко
гражданство које се држи у опозицији, међу друго и нешто боље-
го радијанац и самостални демократи. И ове опозиционе багаташке
и генодској пајтићи барају се око иштви, али и радијани и самостални демократи,
продуже гуљење и угњетавање тих радијних маса. Оне су опозиционе
пајтиће ово и на десну показала да су среће биле на власти и шта
више било да се радијанац мију сабором где су овога багаташа
и генодској пајтићи мију сабором где су овога власника и пај-
тића, али првоја радијару, радијару и сељаку.

И да би си ових посаница избора задовољио за себе не-
ћашу среће овога власничкој и багаташкој пајтићи, и већају је у посав-
ишопе, обећавају раздјел народу зајти бл—. Давнија вазда запа-
ти, давнија вазда око иштви узимају—«ое га и граб, честе га, го-
томи су да му биставе оне»— и испечено покује сјајду и да
—«», само да гласи за иштви. И за кога? За добро
имајте политичке премештаје и квијашаре, за гуљијске и наиснажи-
ке који су овога истих радијанаца и сељака.

И у новој Народној Скупштини поново се показавају да у
данашњем капиталистичком поретку заснован на паљачи и уг-
нетавању народу здрава зајти бл—. Давнија вазда запа-
ти, да је то скупога багаташа, капиталиста, власника и гуљијске народ-
них који су се узтичи у Народну Скупштину благодарије наиснажи
и пуним касава у које су срочно изнадили, али багаташе
и необавештености, несвести и глупости народних маса који још
касавају за њима упоротитељства.

Али су радијани и сељаци, срвомаш и варошка спротина, по
чели да дозаде се и да се бране од плаче, угњетавања и зажи
багаташа и власника. Ових посаница избора радијани и сељаци,
прву пут, у многим окрузима стварају

РАДНИЧКО—СЕЉАЧКИ СВЕЗ ЗА ОДБРУНУ И БОРЕУ.

И овај свеови радијани и сељака истакаје је и своје посавини-
че кандидатског збора.

Прије што се ових посавинских избора показало да је мор-
губ Савез између радијанаца и сељака, и да су радијани, сељаци и
сеје спротина примијењи да се удрже и нападне Савез против
својих сличника и угњетача! И то да нападне савез не само док
трују овог избора, него и да нападне ЈЕДАН ТРАЈАН САВЕЗ је од
брзу, један трајан савез за борбу против скаке паљаче, против
скаке посавине, савез против скаког угњетавања; савез који ће ус-
тавити да капиталистичке и власничке пајтиће, савез који ће ус-
тавити да спротивије борбом омогућити обраћи спасеље највећим
и скаке, пострадалим, који ће омогућити радијанчу—СЕЉАЧКУ ВЛАСТ, АР-
НАВУ РАДНИКА И СЕЉАКА; државу оних који стварно раде, који ствар-
но привредују, који су корисни; државу оних који живе од свога
конституентног рада и иштви, а не експлоатују, не плаќају и не уг-
нетавају друге, државу оних који сачинавају огромну величину у
овој земљи.

Радници и сељаци почнују да долазе до сјесте, до сазивања
да су они међу собом браћа, браћа и по пактама, браћа и по за-
једничким интересима и потребама, браћа по браћи. Између ради-
онице, фабрике и плаве, између срди и чекићи не постоје спроти-
ности и неизрјадства. Већ кад се удрже срди и чекићи, кад се
удруже паљ и фабрика, кад се удрже јужлевите руке радијанаца и
сељака, тада ће тек и једино моћи они извојевати своје ослобође-
ње од скаке беде и угњетавања. Тада ће у истини сељак бити го-
сподар своје пљаве и својих производа, тада ће у истини радијан-
ци бити господар у својој фабрици; јер давниш није љубав, ни фабрика не
донаси у ствари радости и среће, а паљија са спромуни већину сељака и
радника. Данас срвомаш сељак на такозваној својој пљави ради,

ам у ствари да другога, а радијан је прави роб, једна пруга ствар,
која не може машину, у радионици и фабрици.

И кад су власници и угњетачи радијана и сељака видели да
се радијани и сељаци, просвећују и да стварају свој савез, свој
фронт против паљашких и угњетача, они су се дигли да још од-
важију, ових избора угњују, овај савез радијана и сељака. Мада
зато је давнија вазда у многим окрузима наиснаже овога кандидатског листе.
Оваки су давнији власници и угњетачи највећа мисија да не раз-
ници и сељака, кад немају својих листа, гласају за них.

Али ми верујмо да ће највећи угњетачи и пљачкачи преврати
изврши. Ми верујмо да не радијани, срвомашни сељаци и сеје-
штаки оствареју своје првотине, да овај савез радијана и сељака
остаје највећи савез радијана и сељака, сај срвомашни сељаци и сеје-
штаки оствареју своје првотине, да ће гла-
знички преврати у једном изборном округу где неки листе радијанчика—сеје-
штаког рејонизованог блока (савеза).

НЕЗАВИСНА РАДНИЧКА ПАРТИЈА је свесрпено подпра-
нила стварање радијано—сељачког республиканског блока (савеза),
на скупу других блокова капиталистичких, борбатинских и војнич-
ких пајтића. Неизврена Радничка Партија је радијана на стварању
новог радијано—сељачког республиканског савеза свака у свак
од његових чланова разните из његовог иницијале и пропријетару
сви је свесни да ће његов конвикција победи. Али давнији власници и крвави
зада Пашин—Пребићевији забрањени су јахи Независној Радничкој Партији
Партији само зато што су они борија против капиталистичког и пља-
чкачког преврата, а за ослобођење радијана и сељака.

Зато Незаврена Радничка Партија озбиљије све своје члан-
ске, своје пријатеље, али радијане и срвомашне сељаке, сује зе-
нице и варошица пропроти су да је овај избори гладе од изгаса, ба-
јејују избори на дан 8. фебруара, да не тајствују ни за једну
исту у овим окрузима где не постоји листе радијанчика—сеје-
штаког рејонизованог блока.

Округ у којима не постоји листе радијанчика—сеје-штаког ра-
спубликанског савеза (блока) они су: у ПЕДЛО МАДЕДОНИЈИ и КОСОВСКОМ ИНАЛАЈЕТУ
СА САНДАКОМ, сен Кумановском округу где постоји листа радијан-
чика—сељачког рејонизованог блока.

У ПЕДЛО БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ где је давнија
вазда највећи учесник да се ип у једном округу наје могла по-
такићи честа.

У СРБИЈИ у окрузима: београдском, подринском, ужицком,
чачачком, рудничком, крушевачком, моравском, првињском, тошић-
ком, краљевачком, пожаревачком и смедеревском.

У ВОЈВОДИНИ у окрузима: панчевачком, сомборском и су-
ботничком.

У ХРВАТСКОЈ у окрузима: сремском, београдском — кри-
жевачком, личко — брњевачком и вараžдинском.

У Србији овим окрузима радијани и срвомашни сељаци и сеје-
штаки оствареју своје првотине, али је њима сеје, поје
глазнички и пљачкачи, и за мусимске

и за Поморје, поморјско дојдоцните

и за Номеје, и за Маџаре

и за земљораднике, јер је и она партија досада учесница

великији број непретка и рђавих доза на штуту радијана и срвомаш-
них сељака,

и за социјалисте те издајнико патрона радијанчика и срвомаш-
них сељака.

РАДНИЦИ, СРВОМАШНИ СЕЉАЦИ, ВАРОШКА И СЕ-
ОСКА, СРПСТОРУПИ,

Ми сасвим позивамо да у свим овим окрузима не учествајује
на дан 8. фебруара у гласању. НЕКА ваше НЕГЛАСАЊЕ ТОГА
ДАНА буде један МНОГОЉУДАН И СИЛАН ПРОТЕСТ

против наиснажи, крваве и пљачкачке политичке вазде
Пашин — Пребићев

Против паљаша и пљачкача који над вами врше каопта-
ни бисти, злоби, злописи и ислаписи, против

против свих буржоаских пајтића који вас заму-
тавају и посјећују, који вас спремају све веће намете и поље ратове.

Пека су оних избора, и кад не гласате, први пут покаже-
вате пријубљене срди, слога и напаја коза са борбом.

Пека су ових избора, и тамо где ће гласате за наше листе
и тамо где бокјејтете (легални) избори, **УДАРУ ПРИ НАМЕН ТЕМЕ-
ЛЦА ЗА СТАВАЊЕ ЈЕДНОВАШЕГ ТРАЈНОГ БОРБЕНОГ САВЕЗА!**

Нека свих избора буде ваш и наш заједнички усави:

Доле наиснажи и крвави речни Пашин — Пребићев који

се дигао и против радијана и против сељака, као и против толи-
них других ујетићи нација у овој земљи!

Доле свако угњетавање, свака паљача!

Да живи мир и љубав, слога и савез међу радијанцима и сељацима
сај нација!

Да живи срд и чећи!

Нека буде сељак истински господар земље, нека буде радијан-
чар фабрика!

Некада је радијано право да једе!

Новој Радничко—Сељачкој Републиканској Савез (блок)

Нивела Радничко—Сељачка Влада!

Нивела Радничко—Сељачка Држава!

Фебруара 1925. год.

ЦЕНТРАЛНИ ОДБОР
НЕЗАВИСНЕ РАДНИЧКЕ ПАРТИЈЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ,

ИЗ ЗБИРКЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

РАДНИЦИ И СЕЉАЦИ СВИЈУ НАЦИЈА ЈУГОСЛАВИЈЕ УЈЕДИНите СЕ !

НЕ ГЛАСАЈТЕ

**Радничким, сељачким и свима другим
радним масама вароши и села.**

Данашња влада Пашић – Прибићевић, састављена из радикала и самосталних демократа, на један насиљнички, зулумћарски и пљачкашки начин управља овом земљом. Па тако она спроводи и садање посланичке изборе. Она је једновремено објавила рат и угњетеним нацијама које сачињавају већину у Југославији, и објавила је рат радницима и свој сеоској и варошкој сиротињи.

Данашња влада хоће међу собом да завади раднике и сељаке Србије, Македоније, Хрватске, Словеније, Босне, Војводине, Далмације, помоћи лажи сеје националну мржњу између њих, и ако су сви радници и сви сиромашни сељаци ма којој нацији и ма којој вери припадали браћа међу собом јер имају једне исте непријатеље, као што имају и исте интересе. Данашња влада нарочито се труди да српске сељаке испуни мржњом према сељацима осталих нација, у првом реду хрватским, словеначким, муслиманским, турским, немачким и маџарским, као да су кобајаги сељаци свих ових нација непријатељи српских сељака. Међутим баш српски власници подједнаки су непријатељи и српских сељака, као и сељака осталих нација. Јер ти српски власници угњетавајући сељаке осталих нација, угњетавају и пљачкају једновремено и српске сељаке.

Радници и сиромашни људи вароши и села у очима данашње владе представљају само стоку коју обесни богаташи и власници могу слободно и до миле воље цедити, пљачкати и угњетавати.

Али не треба мислiti да су остале власничке и богаташке партије, које су данас у опозицији, нешто друго и нешто боље него радикали и самостални демократи. И ове опозиционе богаташке и господске партије боре се око власти, али не ради благостања радних маса, већ да и оне, као и радикали и самостални демократи, продуже гуљење и угњетавање тих радних маса. Ове су опозиционе партије ово и на делу показале кад су

били на власти и шта више баш са радикалима у ортаклуку. Данас се опет ове богаташке и господске партије међу собом боре око власти и пљачке, али преко леђа радног народа вароши и села.

И да би и ових посланичких избора задобиле за себе већину све ове власничке и богаташке партије, и владајуће и опозиционе, обећавају радном народу златна брда. Данас је народ златан, данас се око њега умиљавају, љубе га и грле, часте га, готови су да му блатњаве опанке и исцепане цокуле скидају и да [...], само да гласа за њих. И за кога? За добро познате политичке преваранте и кајишаре, за гуликове и насиљнике који су овај исти народ сваких избора лагали и целог века гњавили и упропашћивали. Па чим прођу и садањи избори они ће овом за време избора златном и радном а после избора гадном, прљавом и глупом народу окренути леђа. Јер ће тада стари политички преваранти и кајишари добити мандате и ући у Народну Скупштину да наставе свој стари занат: да доносе законе против радног народа вароши и села, да га пљачкају, да му ударају све веће порезе и намете, да му поскупљају живот, да му отимају земљу, рад и залогај из уста.

И у новој Народној Скупштини поново ће се показати да у данашњем капиталистичком поретку заснованом на пљачки и угњетавању Народна Скупштина НЕ МОЖЕ БИТИ НАРОДНА, већ да је то скуп богаташа, капиталиста, зеленаша и гуликова народних који су се увукли у Народну Скупштину благодарећи насиљу и пуним кесама у које се сручио зној народни, али благодарећи и необавештености, несвести и глупости народних маса које још каскају за својим упропаститељима.

Али су радници и сељаци, сеоска и варошка сиротиња, почели да долазе себи и да се бране од пљачке, угњетавања и лажи богаташа и великаша. Ових посланичких избора радници и сељаци, први пут, у многим окрузима стварају

РАДНИЧКО-СЕЉАЧКИ САВЕЗ ЗА ОДБРАНУ И БОРБУ.

И овај савез радника и сељака истакао је и своје посланичке кандидатске листе.

Први пут се ових посланичких избора показало да је могућ Савез између радника и сељака, и да су радници, сељаци и сва сиротиња принуђени да се удруже и направе Савез против својих пљачкаша и угњетача. И то да направе савез не само док трају ови избори, већ да направе **ЈЕДАН ТРАЈАН САВЕЗ** за одбрану, један трајан савез за борбу против сваке пљачке, против сваког исисавања, савез против сваког угњетавања; савез за ослобођење од капиталистичке и власничке тираније, савез који ће мушком, неустрашивом борбом омогућити обарање сваке пљачке и сваке тираније, који ће **омогућити радничко-сељачку власт, државу рад-**

ника и сељака; државу оних који стварно раде, који стварно привређују, који су корисни; државу оних који живе од свога сопственог рада и зноја, а не експлоатишу, не пљачкају и не угњетавају друге, државу оних који сачињавају огромну већину у овој земљи.

Радници и сељаци почињу да долазе до свести, до сазнања да су они међу собом браћа, браћа и по патњама, браћа и по заједничким интересима и потребама, браћа по борби. Између радионице, фабрике и њиве, између српа и чекића не постоје супротности и непријатељства. Већ кад се удруже срп и чекић, кад се удруже плуг и фабрика, кад се удруже жуљевите руке радника и сељака, тада ће тек и једино моћи они извојевати своје ослобођење од сваке беде и угњетавања. Тада ће у истини сељак бити господар своје њиве и својих производа, тада ће у истини радник бити господар у својој фабрици; јер данас ни њива, ни фабрика не доноси у ствари радости и благостања за огромну већину сељака и радника: Данас сиромашан сељак на такозваној својој њиви ради, али у ствари за другога; а радник је прави роб, једна мртва ствар, горе него машина, у радионици и фабрици.

И кад су власници и угњетачи радника и сељака видели да се радници и сељаци, просвешћују и да стварају свој савез, свој фронт против пљачкаша и угњетача, они су се дигли да још одмах у почетку, ових избора угуше овај савез радника и сељака. Зато је данашња влада у многим окрузима насиљем онемогућила да овај савез радника и сељака истакне своје кандидатске листе. Овим су данашњи власници и угњетачи ваљда мислили да ће радници и сељаци, кад немају својих листа, гласати за њих.

Али ми верујемо да ће се народни угњетачи и пљачкаши преварити. Ми верујемо да ће радници, сиромашни сељаци и сва остала варошка и сеоска сиротиња почев од ових избора дати достојан одговор свима народним угњетачима и гуликојама. Ми верујемо да сви свесни радници, сви свесни сиромашни сељаци и сва остала свесна варошка и сеоска сиротиња ових избора неће гласати ни у једном изборном округу где нема листе радничко-сељачког републиканског блока (савеза).

НЕЗАВИСНА РАДНИЧКА ПАРТИЈА је свесрдно поздравила стварање радничко-сељачког републиканског блока (савеза), на супрот других блокова капиталистичких, богаташских и великашских партија. Независна Радничка Партија је радила на стварању овог радничко-сељачког републиканског сељачког савеза и увек ће свом својом снагом радити на његовом јачању и проширивању све до његове коначне победе. Али данашња насиљничка и крвава влада Пашић – Прибићевић забранила је рад Независној Радничкој Партији само зато што се она бори против капиталистичке и власничке тираније а за ослобођење радника и сељака.

Зато Независна Радничка Партија позива све своје чланове, све своје пријатеље, све раднике и сиромашне сељаке, сву сеоску и варошку сиротињу да се ових избора уздрже од гласања, бојкотују избор на дан 8. фебруара, да не гласају ни за једну листу у оним окрузима где не постоје листе радничко-сељачког републиканског блока.

Окрузи у којима не постоје листе радничко-сељачког републиканског савеза (блока) ови су:

У ЦЕЛОЈ МАКЕДОНИЈИ И КОСОВСКОМ ВИЛАЈЕТУ СА САНЦАКОМ, сем Кумановског где постоји листа радничко-сељачког републиканског блока.

У ЦЕЛОЈ БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ где је данашња влада насиљем учинила да се ни у једном округу није могла истаћи листа.

У СРБИЈИ у окрузима: београдском, подринском, ужицком, чачанском, рудничком, крушевачком, моравском, врањском, топличком, крањском, пожаревачком и смедеревском.

У ВОЈВОДИНИ у окрузима: панчевачком, сомборском и суботичком.

У ХРВАТСКОЈ у окрузима: сремском, беловарско – крижевачком, личко – крбавском и вараждинском.

У свима овим окрузима радници и сиромашни сељаци и сва остала варошка и сеоска сиротиња, ако желе себи добра, не смеју гласати:

- ни за радикале, ни за самосталне демократе
- ни за клерикалце, ни за муслимане
- ни за Џемијет, цемијетске дисиденте
- ни за Немце, ни за Маџаре
- ни за земљораднике, јер је и ова партија досада учинила велики број погрешака и рђавих дела на штету радника и сиромашних сељака,
- ни за социјалисте те издајнике интереса радништва и сиромашних сељака.

РАДНИЦИ, СИРОМАШНИ СЕЉАЦИ, ВАРОШКА И СЕОСКА СИРОТИЊО,

Ми вас позивамо да у свима овим окрузима не учествујете на дан 8. фебруара у гласању. НЕКА ваше НЕГЛАСАЊЕ ТОГА ДАНА буде један МНОГОЉУДАН И СИЛАН ПРОТЕСТ против насиљничке, крваве и пљачкашке политичке владе Пашић – Прибићевић.

Против пљачке и исиљавања који над вама врше капиталисти, банкари, зеленаши и великопоседници, против свих буржоаских господских партија које вас лажу, гњаве и исисивају, које вам спремају све веће намете и нове ратове.

Нека се ових избора, и кад не гласате, први пут покаже ваша пробуђена свест, слога и ваша воља за борбом.

Нека се ових избора, и тамо где не гласате за ваше листе и тамо где бојкотујете (негласате) изборе, удари први камен темељац за стварање једног вашег трајног борбеног савеза.

Нека ових избора буде ваш и наш заједнички усклик:

Доле насиљнички и крвави режим Пашић – Прибићевић који се дигао и против радника и против сељака, као и против толиких других утњетених нација у овој земљи!

Доле свако угњетавање, свака пљачка!

Да живи мир и љубав, слога и савез међу радницима и сељацима свију нација!

Да живи срп и чекић!

Нека буде сељак истински господар земље, нека буде радник господар фабрике!

Ко ради има једино право да једе!

Живео Радничко-Сељачки Републикански Савез (Блок)!

Живела Радничко-Сељачка Влада!

Живела Радничко-Сељачка Држава!

Фебруара 1925 год.

ЦЕНТРАЛНИ ОДБОР
НЕЗАВИСНЕ РАДНИЧКЕ ПАРТИЈЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

15. Милутин П. Драговић: Радикалима, Пријатељима и Бирачима округа Врањског, фебруар 1925.

Из збирке
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

РАДИК АЛИМА

Пријатељима и Бирачима округа Врањског

---

8. фебруара је дан пресуде кога дазва има да народ пресуди, да я ће овом Државом управљати праштени и часни људи, народни борци за слободу и народна права или ће на управу земље доћи људи који ће распарчавати ову Бранку и који оде да понори наш народ баш у неки вртлог и нерас.

На нашем окрugu постоје шест кутија, прва је листа на првој кутији Жака Рађаловића бив. министра који је састао истицу ће богошта и капутација, који ни наимене не можу поиме о парничним мусама и казама већ изјави само то, да за људе буду на власти и да долу до поља људи и болгава, праве спојеву са Радићем који је сад у апсу као пратилац нашег државног јединства и нашег Срдца", изјавио је Ка гласа за настру Жака Рађаловића, гласа за Турка, Аријуга, Немци, Маџаре и за Радићеве комитете који су скупа ради и хеде да они подложе пропале и да ми Срби повозију бујдам у нареду и сађи и насрди по наше домаће интересе и спокојство.

Друга кутија је Задара из Величка назива „Земљорадничка" који су пезини и неизбештеност отишила у земљорадничку стражнику незадужну да је програм вијак земљораднички састављен он. Београдске гласове а иле на то да се одузму и поделе наша приватна имовина од приватних рачуна и да будући најденични и љештински који се узимају са рим и тре, леже и демебелашу, и ко год дласи за ћу кутију члановима земљорадника, тај гласа неизваживајући да пратију своје среће, противу свога имања, на штуку своје куји и посреднице.

Трећа је кутија Плана Михајла Цветковића, са Власине Радибушкима, који тражи и обе своје друговима да ми Срби оставимо и напуштимо наше малог Краља, нашу државу, један је и да том нашом греком и неслогом лутајући за решућаничима изгубимо нашу веру, нашу државу и доведемо за господару туђину, а вароши пољописца како же неће брати зи брати тај мора примићи туђину као гостопад, ко гласа за њу Републиканску листу у тргу кутију тај отворено и неслагао и да противу миши, противу реда и ради ове наше државе, противу нашег Малог Краља и противу свеме среће нашег народа.

Четврта кутија по реду од почетка гласана и њих листу моју и мојих другова, људи из народа, људи који живе у србији и који осећају да је преко и неиздржана потреба, да се што пре у овој нашој држави, коју је српски „врол" дао много жржава и муке док је стварно и здраво, завеле рат, рат и масакрове на своме занату, на своме послу и код свеје куји, да се чиновници посталију усљеди, што поштени, што ријеци и савезници и онаплика брју којих је најиздржљији да поједе у државитим најиздржљијим и најиздржљијим.

„Да се инвалидима и њиховим супружницама и деци овај пуноматичка погодори тимо и из варме и озима, којима овај пуноматичка ставу затвара и имањи заслужују а колико им је посређено да себи и сају посреднику издржавају.

Да се закон о порезу измени и донесе онакав, какав је потребан да се саки подески обезбеди оптерета са посредницима и онаплико којику му то изискује његова имања, његови рачуни и приход од имања или рачуна, а не да буде као да сак где има случајева да људи садржима који имају слабије рачуне и имају

Зада овде Београдски, ВАСИЉ СТАМЕНОВИЋ, земљораднички из Дөне Лубите, заменик му је СТОЈАЧА ВЕСЕЛИНОВИЋ, земљораднички из Клукаре, за срб Власотинчики и Масаричи ХРИСТИФОР ПОПОВИЋ, свештеник из Власотинци, заменик му је САВА СТАНИСАВЉЕВИЋ претседник општине Јелашница, да се још Јованчићи: БОЖИЉО МИТРОВИЋ, прехидник општине Озренске, заменик му је ВУКАЧИН К. МАРЈАНОВИЋ, прехидник општине Јовоје.

За срб Лесковачки БУРА КРДАЛИЋ, адвокат и председник општине обдора и највеће Радикалне странке за округ Врањски из Лесковаца, заменик му је ГЛІГОРИЈЕ ИВАНОВИЋ бија, чланови посланик и народни општитеље Мириштане; за срез Пчињски и Пожаревачки: СТОЈАН КОСТИЋ, дуго-годишњи највиши посланик и бив љеловачки општински из Големог села, заменик му је ДРАГУТИН МЛАДЕНОВИЋ, прелесник општине Дубичке, и его бићи ближи као што видите овај листа сазнавају је и стварају из жеље и снаже и поштеног људа овако како избрзе маже и је да послужи интересима народа радио и поштеног у окрugu Врањском и било би доста, сти и срмого скаком поштеном човеку који жели доба овог иницијативе и покрета овогу својој куји сајој грађана као најближе за четврту кутију.

Пете је кутија Михајла Бурчичија самоглавог лесковачког који из Лесковаца и Светогорије Поморавије и који се овацијо од Јује-Лавдановића и Жике Рађаловића, зато што иницијатива ишао до глада и броји и изјављивачу спрету противу државном јединству и интересима нашеја племена, и саки онји који жених добрија Држави и себе нећа ма из каквих разлога гласати за четврту кутију.

Шеста је кутија Владика Коџића адвоката из Београда, и његових осталој адвокатској колегији, који се овацијо од Јује-Лавдановића и Светогорије Поморавије и који се овацијо од Јује-Лавдановића и Жике Рађаловића, зато што иницијатива ишао до глада и броји и изјављивачу спрету противу државном јединству и интересима нашеја племена, и саки онји који жених добрија Држави и себе нећа ма из каквих разлога гласати за четврту кутију.

„Плана је била циглича у Острожици, и кафанске улице који су органи отправљали Владику Коџић и Димитрије Поповић, него потребе и жеље њихових бирача и њиховог нападајућег сајомашног и брдовитог краја којега они преварише како што су и мене и моје другове; преварила, испозавајући их доњеју и како треба поседају их у скуштити.

Ни листа Владика Коџића сако је један једини од сајаца

коме на своме занату, на своме послу и код сваког кући, да се чиновници постаменују услужи још почињачи, што ријечи и савесници и ондалика бру који је пјеговати да изједи у државима измеђународним и привредним.

Да се извештавима и вијеждамо да је издавају ако ће се оваква погоди тада и на врху и оглажко који се овако сазијавају а који им је погрешно да себј и сваки подсјецава изједију.

Да се закон о порезима изменити да не донесе онакав, какав је потребан те да се сваки порески обавезник оптерети са порезом овако и онапако који му то изискује његово имање, његова ријала ч пријекод од имања или ријала, а не да буде као до сад где има случајева да људи сарџаштите који имају слабије ријале и имања погоди да је државе порезе него они што су од благати и имућни.

Да се регулише јављање свештеника — попова да своје плате које ни припадају примају на Државију као и да сами узимају и наплаћују од народу као оне и који то, да се траки да сваки Доктор или члановици да бире изједију учитељ, свештеник, шумар, економ или да ко други врши своју тужкаст тачно и поштено и да са највећим поступком онако како треба и донесују једном свесном, поштено и исправном Државном чиновнику кога народ и кријава плаћа.

Да се путеви и буџије на истим који већ постоje оправде и дотерују на исправно стање, а на онам места где истих нема да се проклеси и напреда нови путеви свуда у сваком крају нашег округа па макар они везувади и водице до најмањег села или мана, јер су добри и исправни путеви потребни народу као и најсушан хлеб.

Да се све шуме и угринске земљишта у нашем округу ограниче и донесе решење која места треба да припадају држави који оштити, селу или пријатељима људима, и да се оним местима где је до сад ридила комисија за ограничење државних шума па је свакиј решењем и предсудом нације штету и повукла неправилну границу према неком селу или оштитили тражи друга комисија која не исхрани граници у грческу подразумевају корист заинтересованих села и оштити. Да се такође сви спровози који постоје између појединих села и оштитили који охватају реше по правди закона и доказима што пре и што брже реши и окојију те како би се избегла снага и парница између појединих села и јоштити.

Да се траки да се свакој кући која живи на селу дозволи да могу који своје кући држи и чувају оружје ради чувања стоке и куће од зверада и осталога случајева које могу чувања стоке и куће да им се изнади на сусрет од стране државе да приложи одлакса на рад или слугубу и трошкову кући да истог рада или службe добијају повластицу за бесплатну војску па је државнији је заслуга.

Да се регулишу таке и трошкове појединих вароши и варошица које се наплаћују на дотерану стоку и осталим производима наших сељака из пита и то тако: да оне ако морају да постоје ради издржавање и унапређење вароши буџу што миње и ређе да се наплаћује само онима када сељак догерани стоку или домаћин производи прота и никако држави као до сад.

Да се по српском избору обимаје срезеоз отишане и села, од стране моје и мојих другова који буду изабрани за народне посланнике са моје листе и тиме да се у народу и у његовој средини узимају погрѣб и жеље поједињих изјеза и места како ће се и шта тражаки и пјевдаки у израдију скупштини за българак напредак и корист истога краја.

Сваки бирач, који гласа за ову листу мју и мојих другова која је пријеђена на четвртогу кутији нека буде узверен и смутрен да гласа за своју срећу, за срећу корист, за миње и ређе, како у земљи тако у селу оштити и у своје куће.

На мојој листи кандидати су поред мене још и озије, лије и то:

Фебруара 1925. год, Лебане

М. С. Српски посланик, Лебане

са кригом они су се изјавили да га не познати, мјештани су је и турили руку на њес једнаку да че се сељачка губицама и опанак, они су за љубав и потребу вијехој личног рачуна употребили и дозвели да прати Гарији Нјакаквији предузимача из среза Басоглавајко а уједини и нови узели Сејфрију слалом извјалту из Благовића за српљаше неких послова српских селјака изјашти.

Лјубач им је била цигана у Острожици, и кајинске узње које су органи отправљали Влајко Коџић и Димитрије Поповић, него погребе и жеље њихових брача и њиховог нападајућег сајамшног и брадовитог краја којега они преназијали као што су и мене и моји другови; преварили, напозивајући их доњељо и како траба посећи их у скушању.

На листи Влајка Коџића само је један јенин од саљака кандидат са изјавом посланника Михајла Јовановић из Рајгојне, који је у делу доказао да је развијају Коџићу и Димитрију Поповићу јер је узак, склад и у скло доба радио само за себе и своје личне ријаче, када је на Саљачком Фронту био прешао из Француске па је побегао у селу Кречку код Ђолуна само да се неби, најдо са неким војником из његовог краја или време да ли исти не би погрјажао изку помоћ најбољима, а када га је неки од његових познавања и пријатеља случио стично негде, он му је вано по грли да и давао му је трошак говорећи да више нема код себе новца. Тада Михајло Јовановић покушао је био да утешавају кошевске храстове оштитне Радојицке, поједи и сакрије говорећи да њему као пешадију општине Рајгојске ова припада; и сада када је добио на џесејској коаферијеници мајчину и то велику мајчину од Ђуре Коџића и Глигорији Јовановићи он је пришао Влајку Коџићу и пристао да буде са њима на листи за некаквим тридесет хиљада динара које му је Влајко дао и обећао као награду зато што се с њим дружи.

Влајку Коџићу и Димитрију Поповићу, била је још и то дужност, да што више изговарају шумаре у окружу Врањског нарочито у срезу Власогачинском, где какво да их сата имају шеснаест и да пријеђу појединачне члановике и шумаре да они рије за њих и да гоје народ да гласају да Влајка и Димитрија а онда да тругу и отправљају своје пратне поседве у корист себе и својих ближњих амбиција.

Оза листа Влајка Коџића и његових другова која је по ређу шеста и последња оштитничка је и од Радничке Странке и од нарочнога добра и народних потреба и она никога у засебе од поштених чланица и свесних људи нећа, нема сем што за исту рије и грчески неколико ортака плаћеника и лажни обимнутих агитатора међу којима најзастоји аца и чиновници који се налазу у срезу Власога, начаку, Босилеградском, Масурачком и Пљевљачком, који несвесно или свесно за корист личица или неко месно обезбеђују грађе и лажно објављују и агитују у народу и њима — гласачима да гласају за Влајка Коџића и његову листу, с тога Драги бирачи бирачу у окружу Врањском бујите свесни и зореши и недјеље да се погулују преварачи или обимноги од ових плаћеника и агитатора Влајка Коџића и његових другова, јер значи да свака од оних па макар он био чиновник, сељак или гргозац који агитују преварачије да гласају за листу Влајка Коџића, нереда то да неговоре, то зато што Вам жела добра Вам и Ваша кућа већ само зато што је плаћена и поткупљана или што очекује личник користи да Влајка Коџића и другова на његовој листи.

8. Фебруара треба да буде дан награде сваког оног човека који праштено рије који је пошијео маслу и који се поштено зијумиши и груди за добро Крњака Државе свога краја са својим бирачима. А скрга пресуда за све оне који који они и који су намерни да народ најму објављују и поткупљавају те да би га да им тај начин преварачи да им поверије да им новци или да лажни објењава а такав рад и поступак бирача округа Врањског био би штетан и сраман по жељељу који деси глас уживају до сад као народ вредак ради, поштен и чесак у окружу Врањском.

Братско поздрављање што Вам је једини пријатељ, познаничка и браћајућа у окружу Врањском Вам однос верни друг и пријатељ,

Милутин II. Драговић

Информативни часник № 56

СЕРДЦА из збирке
ДИМИТРИЈЕ ВЕЛИКАН

РАДИКАЛИМА

Пријатељима и Бирачима округа Врањског

8. фебруара је дан пресуде кога дана има да народ пресуди, да ли ће овом Државом управљати поштени и часни људи, народни борци за слободу и народна права или ће на управу земље доћи људи који ође да распарчају ову Државу и који ође да поново наш народ баце у неки вртлог и неред.

У нашем округу постоје шест листа на шест кутија, прва је листа на првој кутији Жике Рафајловића бив. министра који је саставио листу од богаташа и капуташа, који ни најмање немају појма о народним мука- ма и жељама већ знају само то, да за љубав буду на власти и да дођу до положаја и богатства, праве спречу са Радићем који је сад у апсу и који је противник нашег државног јединства и наше среће и са Корошецем Спахом, Фером Драгом који је такође у апсу као противник нашег др- жавног јединства и нашег Српског племена! Ко гласа за листу Жике Ра- фајловића, гласа за Турке, Арнауте, Немце, Маџаре и за Радићеве кому- никсте који сви скупа раде и желе да ова држава пропадне и да ми Срби понова будемо у нереду и свађи и несрећи по наше домаће интересе и спокојство.

Друга кутија је Зафира из Бојника назови „Земљорадничка“ који су из незнања и необавештености отишли у земљорадничку странку не- знајући да је програм њих земљорадника састављен од Београдске гос- поде а иде на то да се одузме и подели наша приватна имовина од по- штених радника и да људима нерадницима и лењшинама који кад цео радни свет ради и трче, леже и демебилишу, и ко год гласа за ову кутију назови земљорадника, тај гласа несвесно, непромишљено противу своје среће, противу свога имања, на штету своје куће и породице.

Трећа је кутија Попа Мике Цветковића, са Власине, Републиканца, који тражи и ође са својим друговима да ми Срби оставимо и напушти- мо нашег милог Краља, наше државно јединство и да том нашем греш- ком и неслогом лутајући за републиканцима изгубимо нашу веру, нашу државу и доведемо за господара туђинца, а народна пословица каже ко неће брата за брата тај мора примити туђинца за господара, ко гласа за

ову Републиканску листу у трећу кутију тај отворено и несавесно иде противу мира, противу реда и рада ове наше државе, противу нашег Милог Краља и противу сваке среће нашега народа.

Четврта кутија по реду од почетка гласања носи листу моју и мојих другова, људи из народа, људи који живе у средини народа, који познају ваше жеље, ваше потребе, ваше муке и који осећају да је прека и неиздржна потреба, да се што пре у овој нашој држави, за коју је српски народ дао много жртава и муке док је створио и зарадио, заведе рад, ред и мир, свакоме на своме занату, на своме послу и код своје куће, да се чиновници постављају у служби што поштенији, што раднији и савеснији и онолики број колики је најпотребнији да послови у државним надлежствима иду нормално и правилно.

Да се инвалидима и њиховим породицама даје инвалидска потпора тачно и на време и онолико колико они према своме стању здравља и имања заслужују а колико им је потребно да себе и своју породицу издржавају.

Да се закон о порези измени и донесе онакав, какав је потребан, те да се сваки порески обvezник оптерети са порезом онако и онолико колико му то изискује његово имање, његова радња и приход од имања или радње, а не да буде као до сад где има случајева да људи сиромашнији који имају слабије радње и имања плаћају више државне порезе него они што су богатији и имућнији.

Да се регулише питање свештеника – попова, да своје плате које им припадају примају на Државној каси а не да сами узимају и наплаћују од народа како оће и колико оће, да се тражи да сваки Државни чиновник па био полицајац! учитељ, свештеник, шумар, економ или ма ко други врши своју дужност тачно и поштено и да са народом поступа онако како треба и доликује једном савесном, поштеном и исправном Државном чиновнику кога народ и [д]ржава плаћа.

Да се путеви и ћуприје на истим који већ постоје оправе и дотерају у исправно стање, а на она места где истих нема да се просеку и направе нови путеви свуда у свакоме крају нашега округа па макар они везивали и водили до најмањег села или мале, јер су добри и исправни путеви потребни народу као и насушан хлеб.

Да се све шуме и утринска земљишта у нашем округу ограниче и донесе решење која места треба да припадну држави, која општини, селу или приватним људима, и да се оним местима где је до сад радила комисија за ограничење државних шума па је својим решењем и пресудом нанијела штету и повукла неправилну границу према неком селу или општини тражи друга комисија која ће исту границу и грешку поправити у корист заинтересованих села и општина. Да се такође сви спорови

који постоје између појединих села и општине око њихових атара реше по правди закона и доказима што пре и што брже реше и окончају те како би се избегла свађа и парница између појединих села и општина.

Да се тражи да се свакој кући која живи на селу дозволи да могу код своје куће држати и чувати оружје ради чувања стоке и куће од зверади и осталих случајева које могу сваког дана или ноћи изненада наступити по селима а нарочито по планинама и брдовитим крајевима нашег округа.

Да се печалбарима и другим сиромашним људима налази рада – посла и службе и да им се изиђе на сусрет од стране државе да приликом одласка на рад или службу и повратку кући са истог рада или службе добивају повластицу за бесплатну вожњу на Државним жељезницама.

Да се регулишу таксе и трошарине појединих вароша и варошица које се наплаћују на дотерану стоку и осталих производа наших сељака на пијац и то тако: да оне ако мора да постоје ради издржавање и унапређење вароши буду што мање и да се наплаћује само онда када сељак дотерану стоку или домаћи производ прода а никако друкше као до сад.

Да се по свршетку избора обилазе срезове, општине и села, од стране моје и мојих другова који буду изабрани за народне посланике са моје листе и тиме да се у народу и у његовој средини узимају потребе и жеље појединих крајева и места како ће се и шта тражити и предлагати у народној скупштини за бОльитак, напредак и корист истога краја.

Сваки бирач, који гласа за ову листу моју и мојих другова а која је преплјена на четвртој кутији нека буде уверен и сигуран да гласа за своју срећу, за своју корист, за мир и ред, како у земљи тако у селу, општини и у своје куће.

На мојој листи кандидати су поред мене још и ова лица и то:

За срез Босиљградски, ВАСИЉ СТАМЕНОВИЋ, земљорадник из Доње Љубате, заменик му је СТОЈАНЧА ВЕСЕЛИНОВИЋ, земљорадник из Клисуре, за срез Власотиначки и Масурички ХРИСТИФОР ПОПОВИЋ, свештеник из Власотинца, заменик му је САВА СТАНИСАВЉЕВИЋ председник општине Јелашничке; за срез Јабланички: БОЖИЛОЈ МИТРОВИЋ, председник општине, Оранске, заменик му је ВУКАШИН К. МАРЈАНОВИЋ, председник општине Лебанске.

За срез Лесковачки ЂУРА КРЦАЛИЋ, адвокат и председник окружног одбора народне Радикалне странке за округ Врањски из Лесковца, заменик му је ГЛИГОРИЈЕ ИВАНОВИЋ бив. народни посланик и деловођа општине Мрштанске; за срез Пчински и Пољанички: СТОЈАН КОСТИЋ, дуго-годишњи народни посланик и бив. деловођа општински из Големог села, заменик му је ДРАГУТИН МЛАДЕНОВИЋ, председник општине Дубничке. [И] ето браћо бирачи као што видите ова листа

састављена је и створена по жељи народа и поштених људи онако како најбоље може и оће да послужи интересима народа радног и поштеног у округу Врањском, и било би доста, стидно и срамота свакоме поштеном човеку који жели добра овој нашој држави, нашем округу, својој кући, својој породици кад неби гласао за четврту кутију.

Пета је кутија Михајла Буринчића самосталног демократе који је присталица Светозара Прибићевића а који се одвојио од Љубе Ђавидовића и Жике Рафајловића, зато што није могао више да гледа и трпи срамну и издајничку спрегу противу државног јединства и интерес[а] нашега племена, и сваки онај који жели добра Држави и себи неће ма из каквих разлога гласати за четврту кутију треба да гласа у пету кутију.

Шеста је кутија Влајка Коцића адвоката из Београда, и његових осталих другова који до сада њиховим радом и поступком нису ни доказали ни показали да желе добра бирачима и странци којој припадају и којима су увек пречи и потребнији њихови лични рачуни, њихова зарада и трговина, него потребе њихових бирача њиховога краја и странке којој су припадали; они су Влајко Коцић и Димитрије Поповић са њиховим друговима који су на њиховој листи и који су потпуно равни и једнаки у свему, обећавани златна брда и долине, путеве, железнице, службе, плаћање инвалида и остале потребе народу и бирачима само пред изборе а после избора латили су се њихових личних рачуна и послова а народу и бирачима остављали су шупаљ нос до очију, и кад им је који бирач из округа долазио и тражио нешто они су се крили од истога а ако се нису могли скрити они су се правили да га не познају, мрштили су се и турали руку на нос јер кажу да им смрде сељачки гульаци и опанак, они су за љубав и потребу њиховог личног рачуна упропастили и довели до пропasti Гаврила Новаковића предузимача из среза Власотиначког и новац узели Серафинму слепом инвалиду из Бујановца за свршавање неких послова сиромаха слепог инвалида.

Преча им је била циглана у Остружници, и кафанске уздње које су ортачки отправљали Влајко Коцић и Димитрије Поповић, него потребе и жеље њихових бирача и њиховог напаћеног сиромашног и брдовитог краја којега они преварише као што су и мене и моје другове преварили, непознавајући их довољно и како треба послаше их у скупштину.

На листи Влајка Коцића само је један једини од сељака кандидат за народног посланика Михајло Јовановић из Разгојне, који је на делу доказао да је раван Влајку Коцићу и Димитрију Поповићу јер је увек, свакад и у свако доба радио само за себе и своје личне рачуне а када је на Солунском Фронту био прешао из Француске он је побегао у селу Кречку

код Солуна само да се не би нашао са неким војником из његовог краја или среза те да исти не би потражио неку помоћ или трошак, а када га је неки од његових познаника и пријатеља случајно стревио негде, он му је вадио по грош два и давао му за трошак говорећи да више нема код себе новца. Тај Мијајло Јовановић покушао је био да уштеђевину кошевске хране његове општине Разгојнске, поједе и сакрије говорећи да њему као деловођи општине Разгојнске она припада; и сада када је добио на среској конференцији мањину и то велику мањину од Ђуре Крцалића и Глигорија Ивановића он је пришао Влајку Коцићу и пристао да буде са њим на листи за некаквих тридесет хиљада динара које му је Влајко дао или обећао као награду зато што се с њим дружи.

Влајку Коцићу и Димитрију Поповићу, била је још и то дужност, да што више поставе шумара у округу Врањском нарочито у срезу Власотиначком, где кажу да их сада има [п]еко шеснаест и да придобију поједине чиновнике и шумаре да они раде за њих и да гоне народ да гласају за Влајка и Димитрија и они да тргују и отправљају своје приватне послове у корист себе и својих болесних амбиција.

Ова листа Влајка Коцића и његових другова која је по реду шеста и последња одметничка је и од Радикалне Странке и од народнога добра и народних потреба и она никога у за себе од поштених, часних и свесних људи нема, нема сем што за исту раде и трче неколико ортака плаћеника и лажно обманутих агитатора међу којима на жалост има и чиновника који се налазу у срезу Власотиначком, Босилеградском, Масуричком и Пољаничком, и који несвесно или свесно за корист лични или неко месно обећање трче и лажно обмањују и агитују у народу и међу гласачима да гласају за Влајка Коцића и његову листу, с тога Драга браћо бирачи у округу Врањском будите свесни и дозрели и недајте се поткупити, преварити или обманути од ових плаћеника и агитатора Влајка Коцића и његових другова, јер знајте да сваки од оних па макар он био чиновник, сељак или трговац који агитује и препоручује да гласате за листу Влајка Коцића, не ради то и не говори то зато што Вам жели добра Вама и Вашој кући већ само зато што је плаћен и поткупљен или што очекује личних користи од Влајка Коцића и другова на његовој листи.

8. фебруара треба да буде дан награде сваког оног човека који поштено ради, који поштено мисли и који се поштено заузима и труди за добро Краља Државе свога краја и својих бирача. А смртна пресуда за све оне који оће и који су намерни да народ лажу, обмањују и поткупљују те да би га на тај начин преварили да им поверење да за новац или за лажна обећања а такав рад и поступак бирача округа Врањског био би штетан и

сраман по житеље који леп глас уживају до сад као народ вредан, радан,
поштен и часан у округу Врањском.

Братско поздравље шаље Вам свима пријатељима, познаницима и
бирачима

у округу Врањском Ваш одани, верни друг и пријатељ,

МИЛУТИН П. ДРАГОВИЋ

народни посланик из Лебана

Фебруара 1925. год. Лебане
ШТАМПА, Обреновића, Лесковац

**16. Кандидатска листа Самосталне странке за округ Врањски,
фебруар 1925.**

Кандидатска Листа

**Самосталне странке
За изборни округ Врањски**

За изборе народних посланика на дан 8. фебруара 1925. год.

НОСИЛАЦ ЛИСТЕ МИХАЈЛО БУРИНЧИЋ

Председник Лесковачке Задруге из Лесковца

За срез Јабланички

Горча Ивковић

економ из Цековице

Заменик **Јорѓај К. Стојановић**

земљоделac из Тековице

за срез Власотиначки

Драгутин Т. Симоновић

из Предејане, професор Београдске гимназије

Заменик **Милан Д. Јовић** из Гределице

За срез Босиљградски

Војислав Мијоковић

шef кабинета Министарства Правде

Заменик **Јордан Стаменковић**

деловођа из Мачкатице

За срез Пчињски

Милан К. Јовановић свештеник из Врање

Заменик **Милан Р. Поповић** Благајник Привредне Банке из Врање

Самостални Округа Врањског

Избори од 8. фебруара 1925. год представљају један догађај од најважнијих момената у историји наше отаџбине и имен будущи живот, а такође и у историји наше самосталне странке.

Наје питање која, ће странка 8. фебруара победити, већ се постала интанс нашеј народу, да ли ће победити људи који се боре да се наша држава и наше јединство стечено склониши жртвама панига народу очува, или ће победити људи који жеље да се сруши она наша јединствена држава и народно јединство.

Зато се позивају сви Срби, патриоте, самостални и њихови пријатељи, да 8. фебруара сложно гласају у Самосталску кутију чији је носилац листе за округ Врањски

МИХАЈЛО БУРИНЧИЋ

Председник лесковачке задруге, и која је пета по реду

Живела Самостална Странка

Живели њени пријатељи

Живео Српски Народ.

житнички Штампарија и Книготворница "Покрај" Лесковац
иши на адресу Штампачке брзе телеграфе и вишем за јакој

Уредба Самосталне Српске

17. Милан Прибићевић ће одржати неколико јавних зборова
и предавања, мај 1925.

С Духовима долази у Источну Србију и обилази наша села и градове

пуковник у пензији

МИЛАН ПРИБИЋЕВИЋ

Імљорадник на Косову и опозициони народни посланик за срез Двор (Хрватска)

Он ће одржати неколико јавних зборова и предавања

ЗБОРОВА И ПРЕДАВАЊА

по овом распореду:

На први дан Духова, у недељу 31 маја, велики збор у Белој Паланци,
у 10 часова пре подне, пред кафаном „Соколовић“.

На други дан Духова, у понедељак 1 јуна, велики збор у Књажевцу, у
10 часова пре подне, на пијаци пред „Српском Круном“. По подне,
велики збор у Сврљигу, у 3 сата, испред „Паласа“.

На трећи дан Духова, у уторак 2 јуна, велики збор у Краљевом Селу,

На цар Константина и Царицу Јелену, у среду 3 јуна велики збор у
Зајечару, у 10 часова пре подне, на пијаци.

У четвртак и петак, 4. и 5. јуна, брат Милан Прибићевић бавиће се у Пироту и Цариброду, одржаће по једно јавно предавање и посетиће неколико села у околини. — Као на свима
зборовима, и овде ће говорити, као најбољи познавалац прилика у Хрватској, о хрв. питању.

У суботу и недељу, 6. и 7. јуна, биће у Лесковцу, где ће одржати јавно предавање, и у
суседним селима.

У понедељак, 8. јуна биће у Прокупљу и одржаће предавање.

У уторак 9. и среду 10. јуна, провешће у Нишу и нишким селима.

Четвртак 11. и среду 12. јуна, бавиће се у Алексинцу и Соко - Бањи.

Сељаци и грађани Нишавља, Тимока и Поморавља, као и цела Србија и
читава Југославија, добро знају ко је **Милан Прибићевић**, велики војник из бал-
канског и светског рата, гласовити војсковођа и „војничка мајка“, јунак и национални револуцио-
нар. Њега, свога **ратног друга**, доћи ће да чују сви који су прошли кроз ратне окра-
шаје. Он се данас бори за **социјално ослобођење** сељака, радника и свега рад-
ног и поштеног света.

Синови, мајке, жене и кћери некадашњих ратника такође треба
да виде и чују човека који је њихове очеве, мужеве и браћу водио у борбу, и који их данас по-
зива у нову славу, у нову борбу за **хлеб и слободу**, за бољу и светлију будућност,
заједно са нашим братом и другом **др. Драгољубом Јовановићем**.

Јавите свима, на селу и у граду, за ове зборове и предавања **Милана При-
бићевића**, јер је овај његов пролазак кроз **Источну Србију** од историског
значаја.

Акциони Одбор

18. Градско позориште из Битоља у сали - башти хотела „Круна“,
23. јула 1925: *Наша работа*

ПОСЛЕДЊА ПРЕСТАВА

ГРАДСКО ПОЗОРИШТЕ
из БИТОЉА

У сали - башти -- хотел „Круна“

У четвртак 23. јула 1925 године.

Пrestava 23

Пrestava 23

НОВО ПРВИ ПУТ НОВО

НАША РАБОТА

Комад из лесковачког живога у 5 чланова с певањем. Написао С. Димитријевић.
Редитељ Радавоје Динуловић.

Ж И Ж А

Ставра — „фабрикант“ — метлар)	Милорад Анимовић
Риста — „пролетер“, чеккар)	Јован Харигоновић
Др. Ганчич — „рецепт“, лекар)	Јован Талић
Данчић — „Апелација“, адвокат)	Србољуб Хег
Димча — „Обланда“ — званичник)	Љуба Вукмановић
Мицко — „брата“ — беферић)	Павле Шгој
Славко — „жкорес“ — фотограф)	
Данта — „Ајкула“ — физјакерист)	Радивоје Динуловић
Чопа — келнер)	
Стана, Ставрић — жена)	г-ђа Анимовић
Ценка — „Лучо“, њена кћи)	Милица Динуловић
Циље, ужар)	Милоје Арамотовић
Кеја, његова мајка)	Даница Марковић
Ценка, Ристинић — жена)	Нада Црнуловић

СЕРТИКА ДИМИТРИЈЕВИЋА
из зими

муга, спирачи, дагачини. — — —

I чин: ЧАПЉИНО БРЕСЈЕ; II чин: ФАБРИКА РАБОТА; III чин: ТЕСНО
ДРУШТВО; IV чин: ПРОШЕВИНА; V чин: НАША РАБОТА.

Цене: 20.- динара за ћаке 10. динара.

Почетак у 8 часова увече ...

19. Кандидатска листа Демократске странке, за избор часника
Општине Лесковачке, 15. августа 1926.

Кандидатска Листа

Демократске Странке

СЕРТИКА ИЗ ЗВИРЕНИЈА АДМИНИСТРАЦИЈЕ
За избор часника општине Лесковачке, среза лесковачког, округа Врањског,
на дан 15. августа 1926. год.

I ПРЕДСЕДНИК

1. МАЛАН ПОП-ДИМИЋ, ТРГОВАЦ

II КМЕТОВИ:

2. Алекса М. Стојановић, кројач	4. Петар Митић, бакалин
3. Михајло К. Јанковић, економ	5. Трајко К. Стјић, каферија
6. Антанашије М. Величковић, механиџа	

III ОДБОРНИЦИ:

7. Душан Стојановић, адвокат	25. Ђорђе М. Станковић, шашкаџант
8. Чедомир Николић, пекар	26. Боривоје Н. Марковић, обукар
9. Василије М. Љискић, книжар	27. Тодор С. Стојановић, бакалин
10. Јанутин Б. Милешковић, трговац	28. Јасак А. Коко, кројач
11. Јован М. Стојановић, трговац	34. Сотир Михајловић, Аљун, надиничар
12. Михајло А. Михај, каферија	35. Лазар Р. Цветковић, ражиџаја
13. Јанутин Г. Стаменковић, брашни, тргов.	36. Петар Ј. Стаменовић
14. Тодор Ј. Стаменовић, сајџија	37. Мика С. Ђорђевић, земљоделac
15. Милан Ђорђевић—Ганчић	38. Ђушић П. Џекић, касарни
16. Петар Ј. Ђорђевић—Вранац	39. Јоанес М. Шабановић, конопљар
17. Милан Марковић, шинер	40. Гаврије Станковић—Милићче, кројач
18. Милан В. Џекић, бакалин	41. Тодор Петровић, газација
19. Тома Тонић, укус	42. Благоје П. Митић, кројач.

Представници кандидатске листе у главном органичном одбору:

Представник **Милан Константиновић**
Заменик **Милутин Б. Милешковић**

ПРЕДСТАВНИЦИ КАНДИДАТСКЕ ЛИСТЕ У ПОСЕДНИЧКИМ ГЛАСАЧКИМ МЕСТИМА:

ЗА КВАРТ ЈАВЕНИ:

Представник **Милан Поп-Димитрић**

Заменик **Михајло К. Јанковић**

ЗА КВАРТ ЈАВНО-ПРИДАЧНО

Представник **Алекса М. Стојановић**
Заменик **Милан Ђорђевић—Ганчић**

ЗА КВАРТ ГОЂНО-ВЕТЕРНИЧКИ:

Представник **Димитрије Аргировић**

Заменик **Милан Јариковић**

ЗА КВАРТ ДОЊО-ВЕТЕРНИЧКИ

Представник **Петар Митић**

Заменик **Трајко К. Стјић**

Моле се чланови и пријатељи Демократске Странке као и Грађани ове вароши да
горњег дана изађу на биралиште и гласају за ову листу у ТРЕЋУ КУТИЈУ.
Гласање почиње у 7 час. пре подне а завршује се у 5 час. по подне.

Августа 1926. год.
Лесковац

ПОДОДБОР ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ.

Штампа „ПОКРЕТ“ Лесковац

20. Објава Лесковачког градског позоришта, септембар, 1926.

Краљ С.Х.С.

ЛЕСКОВАЧКО ГРАДСКО ПОЗОРИШТЕ — ЛЕСКОВАЦ —

ОБЈАВА

Издава
Српска драматична аматерска трупа
Лесковачко Градско Позориште

Решењем Господина Министра Просвете Убр. 690 од 23. августа текуће године одобрена су правила просветног друштва, основаног под именом:

„Лесковачко Градско Позориште“ са седиштем у Лесковцу.

Циљ друштва је: да организованом снагом развија дух љубави према позоришној уметности; да путем давања уметничких представа, забава, концерата и јавних предавања пропагира Српски књижевни језик и да својим члановима и пријатељима позоришне уметности ствара угодну и пријатну забаву.

По чл. 3. друштвених правила редовним чланом овога друштва може постати сваки грађанин и грађанка који је држављанин Краљевине С.Х.С. а који ужива сва грађанска права.

Упис у чланство врши се у друштвеном локалу — „Хотел Париз“ — у Лесковцу. При упису у чланство полаже се на име уписнине 20 дин. и 30 дин. на име улога. Чланице друштва и подмладак плаћа популарне цене. Упис ће трајати до 20. октобра 1926. год. Поред редовних чланова, друштво ће уписивати помажуће, који друштву, једном за свагда положе 1000 дин., угремљаче, који положе 2000 дин., доброворе који положе 5000 дин. и велике доброворе који положе најмање 10.000 дин.

Моле се пријатељи ове установе да се пријаве ради уписа и тиме осведоче љубав према овом просветном покрету.

Такође се позивају професионални Чланови-це позоришта да поднесу своје понуде за ангажман. Сви они, који имају воље да постану уметницима или се већ осећају способни да могу играти у позоришту нека се такође пријаве позоришној Управи ради увођења у списак чланова — волонтера.

Управни Одбор:

Раде С. Димитријевић, апотекар; Никола Стојиљковић, трг.; Dr Велизар Пијаде, лекар; Сретен Димић, учитељ; Јока Л. Јовановић, инд.; Ђока Митровић, књигов.; Драгутин Станковић, инд.; Влада Антоновић, пред. прв. суда; Миле Стојиљковић, инд.; Тијара Малаћ, проф.; Радивоје Ненадовић, професор; Ђока Блажић, индустрисалац, Стара Морава инд.

Надзорни Одбор:

Милан Поп-Димић, пред. општине; Јосиф Јовановић, инд.; Пера Поповић, инд.; Василије Дискић, књижар; Воја Стојановић, управ. поште.

21. Збор акционара Лесковачке централне банке, 15. март 1927.

Лесковачка
Централна Банка
Лесковац

ИЗ ЗБИРНЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

На основу члана 16. својих правила, одржаће
на дан 3. априла 1927. год.,
у 9 час. пре подне у своме локалу у Лесковцу, свој

VII. РЕДОВНИ

збор акционара

са овим днењним редом:

- 1) Бирање деловође збора и три акционара за оверу зборског записника и бројање гласова;
- 2) Читање пословних извештаја Управног и Надзорног Одбора са билансом и добитком за 1926. год., и давање разрешнице члановима оба Одбора за рад и рачуне у 1926. год.
- 3) Предлог Управног Одбора о изменама банчинских правила о повећању главнице и другом;
- 4) Претрес предлога Управног и Надзорног Одбора, или поједињих акционара, ако их буде било, у смислу банчинских правила;
- 5) Избор чланова Управног и Надзорног Одбора, у смислу члана 32. и 44. банчинских правила на место отпалих којском.

На овом збору могу учествовати и решавати они банчини акционари, који по члану 17. банчинских правила депонују своје акције на банчиној благајни на три дана пре одређеног рока за државање збора.

Моле се г. г. акционари да своје акције изволе депоновати у дане 28. 29. и 30. марта т.г. закључно до 4 ч. по подне.

Лесковац, 15. марта 1927. год.

Управа.

Платник: Ј. јн. Д. Обреновића, Лесковац

22. Резолуција збора грађана града Лесковца,
одржаног 3. априла 1927.

САРИЈА ДИМИТРИЈЕВАЦ

Резолуција

ЗБОРА ГРАЂАНА ГРАДА ЛЕСКОВЦА

одржат на дан 3. априла 1927. год.

1) Збор констатује, да је уговор између Лесковачког Електричног Друштва и Лесковачке Општине скроз неморалан, јер грађанима и општини не даје никаква права, а Електричном Друштву не ограничена и не допуштена права и обратно, све дужности приписује Општини и грађанима а Електричном Друштву ни најосновнија.

Збор такође констатује, да су, поред рјавог уговора поступци Електричног Друштва несолидни и безочни; јер нити даје пуно електрично осветљење, нити гарантује ма какво осветљење, нити води рачуна о исправност и сигурности мреже, нити подешава це не сразмерно приликама и правичности.

Услед тога се радионост и живот вароши уназађује и штети а несолидна инсталација предузета представља опасност по вароши и животе грађана

2) С тога, збор грађана тражи раскинуће уговора са Електричним Друштвом и по основу неисправности и несолидности инсталације и по основу општих моралних закона, који забрањују штетну једностраницу уговора, која се у овом случају идентификује са неограниченим монополом једне уговорачке стране.

3) За постигнуће тога циља збор одређује стални Одбор Грађана од 14 лица који има да изврши и оствари предњу жељу грађана, средствима које за уместно нађе, извештавајући о резултату грађанство путем зборова или писмени. Исти Одбор дужан је да надгледа и рад Општинског Суда и Одбора, који је такође покрену исто питање и да са њиме сарађује или успорени рад убрзава.

4) Збор је такође констатовао да је заинтересована страна, Електрично Друштво са Централном Банком, услед сазива овога збора, почела вршити притисак и пртње над грађанима, путем отказивања кредита и другим средствима жељени тиме да истим грађанима угуше економску и политичку слободу. Збор се гнуша таквог удељивачког и без-стидног држања поменутих завода и сматра за потребно, да за нужну одбрану грађана од таких испада, пропише и препоручи грађанима следеће:

Ако поменуте установе буду ма чиме удељивале грађане, онда је дужност свих свесних грађана да и они откажу своје улоге и своје кредите њима; јер је улог и кредитирање подједнако нужно заводима као и грађанима. При овоме апелује се на свест улагача да буду достојни и солидарни у овој одбрани грађанских угрожених права. Такође, Одбор ће поводом истог поступка известити Кредитне Установе, да и оне ускраће кредит овим установама, као што и оне ускрађују исти грађанима. Даље се одлучује, да грађани својевољно одказују осветљење и остану при датој заклетви на самом збору.

5) Збор ставља у дужност Општинском Суду и Одбору, да потраживање Електричног Друштва не исплаћају све док избрани суд стручном оценом не констатује не-правилности и мањкове у досадајем давању струје како општини тако и грађанству.

У Лесковцу, 3. априла 1927. год. у 6 часова по подне.

Секретар:
Јован Ст. Стаменковић, пенз.

Председ. Збора,
Драгутин С. Костић, сарађ

Оверачи Записника:
Влада Поповић, начин.
Тодор Чичаковић, суд. писар

Штампа Обра новин—Лесковац

**23. Мих. Ђ. Бабамилкић: Грађанима града Лесковца,
23. април 1927.**

ИЗ ЗВИЈЕЖ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Грађанима Града Лесковца

Одговор председника општине г. Милана Поп-Димића на мој плакат од 10. ов. мес. скроз је неистинит.

Председник општине Г. Милан Поп-Димић побија у својој одбрани мој изказ да је остало дуга Електричном Друштву 8000. дин. када сам прела општину, и паволи да је остало не-
законичних 39.711. дин. а пре тога казао је па одборској седници 140.000. Ради истине износим извод из књиге Електр. Друштва:

Од 1913. год. Општина је осталла дужна Друштву	10.477,90
Осветлење за 1919. и 1920. год. када је г. Милан Поп-Димић био кмет општине	25.000

Свега Дин. 35477,90

После овога када сам примио општину као председник исплатио сам друштву 31-XI-1921. год. на име	1000.
---	-------

Остало на дугу Дин. 34.477,90

За овим сам исплатио дуг из 1913. год. 14-VII-1922. год. у дин.	10477,90
---	----------

Остало је још 24.000.

Осветлење у 1921. и 1922. год.	21.000.
--------------------------------	---------

Остало је још 21.000.

Платио сам Електричном Друштву на име општинског дуга 7. Августа 1923. год.	Свега Дин. 45.000
---	-------------------

динара 33.000.

Остало дин. 12.000.

Пошто сам месецава августа 1923. год. изашао из општине то сте Ви 5-X-913 год исплатили остатак дуга од 12.000 дин.

Из овога је јасно да дуг Електричном Друштву у Дин. 39.711. нисам оставио.

Такоје сам оставио у општини приликом злог изласка 10. вагона јечма, ишенице и ража у вредности око 200.000. дин. што су они продали и примили нован?

Јасам заиста као председник тврди неке уговоре са Електричним Друштвом али то је било пре рата у 1902. и 1912. год. и ти су уговори били коришћени и за општину и за грађане.

Што се данашњег уговора тиме г. Милан Поп-Димић наводи, да сам ја на седници општине одбора од 15. Јула 1925. год. решавао о овом уговору са осталим одборницима и властљивим прелеседника општине, да може уговор закључити између Електр. Друштве и општине и у име општине код власти да потврди. Не почирам да сам дао оваланче у принципу, да се Електр. Друштвом може закључити уговор, али нисам дај пристанак да се закључи овакав уговор какав је дат прстоти. Грађани су видели из плаката Г. Ђорђа Блажића кад је овај уговор закључен који су га закључали.

Нека се г. Милан Поп-Димић не дира око мого зета када није доносио обавештење. Може зет није постао благајник Електричног Друштва у времену када је уговор правлен 1912. год. него је мој зет постао благајник за време г. Милана Поп-Димића наводи, да сам ја на седници општине одбора од 15. Јула 1925. год. решавао о овом уговору са осталим одборницима и властљивим прелеседника општине, да може уговор закључити између Електр. Друштве и општине и у име општине код власти да потврди. Не почирам да сам дао оваланче у принципу, да се Електр. Друштвом може закључити уговор, али нисам дај пристанак да се закључи овакав уговор какав је дат прстоти. Грађани су видели из плаката Г. Ђорђа Блажића кад је овај уговор закључен који су га закључали.

Припадајем да сам општинску њиву са одобрењем одбора и грађана на збору продао, али то сам чинио само за корист грађана и општине. Врло добро се зна, да нико имали доволно учиноние за дену, те је услед тога била полуздесница настава. Како би се створила могућност да снаје походију школу, то смо ми продали ову њиву да се направе школе, које нам дају много више а не 500—1000 дин. годишње прихода, колико је давала њива коју смо продали да би направио горњи спрат основне школе код цркве јер је предрачун био за зидање 320.000. Наравно онај сума од њиве била је недовољна, али је општина утрошила још 180.000.— дин. од својих редовних прихода, поред оних 40.000.— дин. који су узети за стару школу. И овде Г. Милан Поп-Димић није хтео да каже истину, већ је рекао како је сада управа исплатила дуг за подизање ове школе у 50.000.— дин. а остало је свега да дугу око 30.000.— дин. истини је и то да ова њива сада преди не три пута више како то Г. Милан Поп-Димић наводи, него вреди 20 пута више са егзадама подигнутим Г. Ђорђем Јорѓаневићем.

Много је теке било одмах после рата, када сам ја дошао као председник општине, управљати општином јер је општина била без иначега, па се ишак успело да се много ствари донеду у ред. Јер тада нико ипак не морал улицама, а да нас идемо. И што је маркантно, идемо по мраку на инак општину дугује Електричном Друштву преко 300.000.— дин. значи да г. Милан Поп-Димић доволно води рачуна о општини и њеним приходима и расходима. Општина је дужна порез преко 200.000.— дин. Све ово долази од мудре управе г. Милана Поп-Димића. Сада је општински одбор марта дошли да бири око смиљања дневнице чиновништву и часничарима, значи да се и сам одбор боји да оваква општинска управа не употребиши општи, имовину.

Рад г. Милана Поп-Димића се не огледа ни у регулисању улице. Када сам изашао из општине оставило сам 200.— скиса за просецање и регулисање, а од тога су до сада просекли свега две улице и то: у Панчевачину Мики кмету једину и улицу где је Никола Тодоровић. Калдаринисали су и мурну махаду са фабричним почионом од 100.000.— дин. а остале су сами грађани приликом просецања улице и калдарисали. Г. Милан Поп-Димић ходе само да каже по нешто, и дали су стоги или не, на то се много не оспрће. Васко Миладиновић ће мрчи, дали је нему платио за ограду школе код реке, или је пак нему платио, како је то у истини за барaku у мурлу махаду.

Дакле продао сам општинско имање, а то су грађани жељели, и зашто сам га продао казо сам, али шта ће да каже г. Милан Поп-Димић, што га он испоклараја знојим агитаторима, који су га довели за председника општине на штету целог грађанства.

Грађанима је познато и то, да су затврдеме моје управе били поштећени сваког кулук за извлачење несака а тако исто и приређа, па су инак путеви били добри. Тада их је Општинска управа регулисавала из сопствених средстава.

Одакле је нека г. Милан Поп-Димић председник општине, путеви су са свим хрјавим, и ико се грађани убийше вукући песак кулуком за оправку истих, признајем му пак да је направио одличан пут излуви за његову фабрику.

Грађани добро познају мој рад у општини и пре рата и после рата и рад г. Милана Поп-Димића.

За сада оволови, а ако Поп-Димић жели да и даље говори неистине, ја ћу му наћи пуно одговора.

23-IV-1927 год.

Лесковац

МИХ. Ђ. БАБАМИЛКИЋ
кафеџија и бивши председник општине.

Штампа "ПОКРЕТ" Лесковац

ИЗ ЗБИРКЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Грађанима Града Лесковца

Одговор председника општине г. Милана Поп-Димића на мој плакат од 10. ов. мес. скроз је неистинит.

Председник општине Г. Милан Поп-Димић побија у својој одбрани мој изказ да је остало дуга Електричном Друштву 8000. дин. када сам предао општину, и наводи да је остало некаквих 39.711. дин. а пре тога казао је на одборској седници 140.000. Ради истине износим извод из књига Електрич. Друштва:

Од 1913 год. Општина је осталла дужна Друштву 10.477.90

Осветлење за 1919 и 1920 год. када је г. Милан Поп-Димић био кмет општине 25.000

Свега Дин. 35477.90

После овога када сам примио општину као председник исплатио сам друштву 31-XI-1921 год. на име дуга 1000.

Остало на дугу Дин. 34.477.90

За овим сам исплатио дуг из 1913 год. 14-VII-1922 год.
у дин. 10477.90

Остало је још 24.000.

Осветлење у 1921 и 1922 год. 21.000.

Свега Дин. 45.000

Платио сам Електричном Друштву на име општинског дуга 7 Августа 1923 год. динара 33.000

Остало дин. 12.000.

Пошто сам месеца августа 1923 год. изашао из општине то сте Ви 5-X-9[2]3 год. исплатили остатак дуга од 12.000 дин.

Из овога је јасно да дуг Електричном Друштву у Дин. 39.711, нисам оставио.

Такође сам оставио у општини приликом мог изласка 10 вагона јечма, пшенице и ража у вредности око 200.000. дин. што су они продали и примили новац?

Ја сам заиста као председник тврдио неке уговоре са Електричним Друштвом али то је било пре рата у 1902 и 1912 год. и ти су уговори били корисни и за општину и за грађане.

Што се данашњег уговора тиче г. Милан Поп-Димић наводи, да сам ја на седници општине одбора од 15. јула 1925 год. решавао о овом уговору са осталим одборницима и овластио председника општине, да може уговор закључити између Електр. Друштва и општине и у име општине код власти да потврди. Не поричем да сам дао овлашћење у принципу, да се са Електр. Друштвом може закључити уговор, али нисам дао пристанак да се закључчи овакав уговор какав данас постоји. Грађани су видели из плаката Г. Ђорђа Блажића кад је овај уговор закључен и који су га закључили.

Нека се г. Милан Поп-Димић не дира око мога зета кад није довољно обавештен. Мој зет није постао благајник Електричног Друштва у времену кад је уговор прављен 1912. год. него је мој зет постао благајник за време када је председник банке г. Горча С. Стојановић, а чланови: г. г. Горча Јорѓаћевић, Тодор Влајчић и Милан Станојевић, те су га ови људи према расписаном конкурсу примили за благајника Кредитне Банке тек I-II-1922. када се доцније смешала са Електричним Друштвом.

Признајем да сам општинску њиву са одобрењем одбора и грађана на збору продао, али то сам учинио само за корист грађана и општине. Врло добро се зна, да нисмо имали довољно ученице за децу, те је услед тога била полуудневна настава. Како би се створила могућност да сва деца похађају школу, то смо ми продали ову њиву да се направе школе, које нам дају много више а не 500-1000 дин. годишње прихода, колико је давала њива коју смо продали да би направио горњи спрат основне школе код цркве јер је предрачун био за зидање 320.000. Наравно ова сума од њиве била је недовољна, али је општина утрошила још 180.000- дин. од својих редовних прихода, поред оних 40.000- дин. који су узети за стару школу. И овде Г. Милан Поп-Димић није хтео да каже истину, већ је рекао како је сада управа исплатила дуг за подизање ове школе у 50.000- дин. а остало је свега на дугу око 30.000- дин. [И]стине је и то да ова њива сада вреди не три пута више како то Г. Милан Поп-Димић наводи, него вреди 20 пута више са зградама подигнутим Г. Горче Јорѓаћевића.

Много је теже било одмах после рата, када сам ја дошао за председника општине, управљати општином јер је општина била без ичега, па се ипак успело да се многе ствари доведу у ред. Јер тада нисмо ишли по мрачним улицама, а данас идемо. И што је марканто, идемо по мраку па ипак општина дугује Електричном Друштву преко 300.000.- дин. значи да г. Милан Поп-Димић довољно води рачуна о општини и ње-

ним приходима и расходима. Општина је дужна порез преко 200.000.-дин. Све ово долази од мудре управе г. Милана Поп-Димића. Садањи општински одбор мора стално да води борбу око смањивање дневнице чиновништву и часничима, значи да се и сам одбор боји да оваква општинска управа не упропасти општ. имовину.

Рад г. Милана Поп-Димића се не огледа ни у регулисању улице. Када сам изашао из општине оставио сам 200.- скице за просецање и регулисање, а од тога су до сада просекли свега две улице и то: у Панађуришту Мики кмету улицу и улицу где је Никола Тодоровић, Калдармисали су и мурџу махалу са фабричким новцем од 100.000.- дин, а остале су сами грађани приликом просецање улице и калдармусали.

г. Милан Поп-Димић хоће само да каже по нешто, и дали то стоји или не, на то се много не осврће. Васко Миладиновић ће му рећи, дали је њему платио за ограду школе код реке, или је пак њему платио, како је то у истини за бараку у мурџој махали.

Дакле продао сам општинско имање, а то су грађани желели, и зашто сам га продао казо сам, али шта ће да каже г. Милан Поп-Димић, што га он испоклањао својим агитаторима, који су га довели за председника општине на штету целог грађанства.

Грађанима је познато и то, да су за време моје управе били поштеђени сваког кулuka за извлачење песка а тако исто и приреза, па су ипак путеви били добри. Тада их је Општинска управа регулисавала из сопствених средстава.

Од како је пак г. Милан Поп-Димић председник општине, путеви су са свим хрђави, и ако се грађани убише вукући песак кулуком за оправку истих, признајем му пак да је направио одличан пут идући за његову фабрику.

Грађани добро познају мој рад у општини и пре рата и после рата и рад г. Милана Поп-Димића.

За сада оволико, а ако Поп-Димић жели да и даље говори неистине, ја ћу му наћи пуно одговора.

23-IV-1927 год.
Лесковац

МИХ. Ђ. БАБАМИЛКИЋ
кафеција и бивши председник општине

Штампа „ПОКРЕТ“ Лесковац

ИЗ ЗБИРКЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

ОБЈАВА

Одбор општине вароши Лесковца на седници својој од 4. маја тек. године а поводом питања о регулисању цена струје са овдашњим електричним друштвом, донео је следеће решење:

I. Да се електричном друштву одмах предложе следећи услови:

1, Да од дана постигнутог споразума општина не плаћа ништа за цело своје улично осветлење.

А да за осветлење у својим канцеларијама и осталим општ. установама плаћа паушалне цене које су важиле до 1. марта ове год. са 50% попуста;

2, Да грађанство плаћа 5.- дин. по киловату;

3, Да промена ових цена може бити само у случају промене у ценама потрошног материјалу и радне снаге и то ако та разлика буде већа од 10%.

Ово све поред споразума у извесним тачкама који је постигнут на заједничкој седници изабраних делегата одборских и електричног друштва на седници од 17 и 18 пр. м-ца.;

4, Одбор очекује пријем ових услова у целости у року од пет дана од данас, што ако не учини сматраће се да понуду не прима, и одбор ће бити принуђен да у циљу заштите општине и грађанства приступи најенергичнијим мерама те да за случај спора и једна и друга уговорна страна буду на равној нози.

II. У циљу обавештења грађанства и припреме на све жртве које ће морати у овој борби за заштиту права и интереса да поднесе, објавити путем штампаних плаката и то:

а.) ову тачку одборске одлуке;

б.) понуду електрич. друштва под Бр. 4903. од 9 пр. м-ца;

в.) реферат изабраних одборских делегата; и

г.) понуду електрич. друштва Бр. 5891. од данас.

III. У циљу доношења коначне одлуке по овом питању заказује се одборска седница за уторак 10 маја ове године у 18 час. са дневним редом: решавање о електричном питању.

Деловођа,
Цв. С. Ђорђевић, с. р.

Председник суда и одбора,
М. П. Димић с. р.

(М. П.)

ОДБОРНИЦИ

Д. Стојиљковић, Вас. М. Дискић, Тодор Петровић, Петар Ђорђевић, Дим. А. Димитријевић, Бора Н. Марковић, Ђока М. Станковић, Сретен Т. Костић, Д. М. Станковић, Исак А. Ково, Сотир Мијајловић, Мил. Миленковић, Ибраим Зајировић, Ибраим М. Шабановић, Татош Аметовић, Мика Ђокић, Чеда Николић.

Одвојено мишљење: Не слажемо се са овим решењем одборским у томе:

а.) По нашем мишљењу немогуће је да општина не плаћа улично осветљење, већ да плаћа као и до сада паушално по цени која је важила до 1 марта ове год. са попустом поред 35% још са 15%, т. ј. са попустом укупно 50% мање но што плаћа грађанство;

б.) Да би се са електричним друштвом дошло до споразума помирљивим путем а избегле све несугласице, мишљења смо: да грађанство плаћа 6. дин. по киловату; и

в.) Ако друштво ове услове како их је одбор одредио не прими у целости, наше је мишљење да би требали да тражимо код надлежне власти раскинуће уговора због његовог неиспуњења од стране друштва а не да се уради нешто настрано што би било противно постојећим законима, јер би на тај начин дошли и до моралне и материјалне одговорности; и ако се тако што уради скид[а]мо са себе своју одговорност.

Председ. суда и одбора
М. П. Димић с. р.
одборник
Чеда Николић с. р.

Извршујући предњу одборску одлуку у смислу тач. 6 чл. 109. закона о општинама, суд извештава грађанство, да остала акта означена под II горњега решења гласе и то:

под б.) Суду и одбору општине Лесковачке,

У смислу ранијег нашег обећања, да смо вољни, да изађемо у сусрет својој општини и њеним грађанима у погледу смањивања цена струје за осветљење, изјављујемо да исте смањујемо у следећем:

1. Да до краја ове године у свему остану старе цене, које су важиле до 1 марта ове године. За ово време ће друштво бити дужно да преуреди варошку мрежу и да попне волтажу од 150 на 220 волти.

2. Да за целу 1928 годину цена струје буде по (6.50) шест ипо д. по једном киловату не стим, да је сваки обавезан, да на позив друштва уве-

де струјомер и по струјомеру струју троши. За улично општинско осветљење за 50% јефтиније.

Сиромашним претплатницима Друштво ће струјомере давати на отплату за једну до две године.

3. По истеку овога рока, а на захтев једне или друге стране цене струје за осветлење одређиваће обострана стручна комисија на бази нафте и угља. Приликом одређивања цена комисија ће узимати у обзир вредност свих инвестиција у овдашњој вароши по њиховом коштању уобичајену амортизацију истих пијачну камату на уложени новац и инвестиције као и да по своме нахођењу у ценама струје обезбеди Друштву пристојну добит.

4. Ревизију ових цена може се тражити у месецу Јануару сваке године до истека уговора.

5. Док се цене струје не утврде комисијски важиће цене, које су дотле важиле.

9 априла 1927 год.

Лесковац

Лесковачко Електр. Друштво

А. Н. Стојановић с.р. В. Миленковић с.р.

Под в) Одбору Општине Лесковачке

Одлуком одборском од 12. тек. м-ца изабрани смо да преговарамо са делегатима овдашњег електричног друштва о изменама уговора, који постоји између општине и друштва, па да о тим преговорима рефиришемо одбору. О тим преговорима подносимо одбору следећи свој извештај:

На дан 17. ов. м-ца у 10 часова пре подне нас четворица саставили смо се у општинској судници са г.г. Вас. Миленковићем, Ђоком Ђорђевићем и Проком Тасићем, делегатима Електричног Друштва и на тој седници делегати друштвени изјавили су, да би друштво пристало да се постојећи уговор између њега и општине измени у овоме:

1.) Да се по кућама мора увести струјомер свуда, где има више од једне сијалице, а по дућанима и локалима за радње и за једну сијалицу с тим да се по струјомеру плаћа само онолико, колико се по њему потроши;

2.) Да се досадања волтажа замени волтажом од 220 волти и да Електрично Друштво до краја ове год. преправи мрежу и остале инсталације за ту мрежу, тако, да све то има бити примљено од државне комисије. Волтажа да буде на свима тачкама и крајњим линијама вароши 220 волти са допуштеном толеранцијом од 3-5%. Да друштво све струјомере и моторе замени или дотера о своме трошку за нову волтажу од 220 волти.

3.) Да друштво може укинути струју само ономе претплатнику, који не буде струју платио узастопце за три месеца, а струју му опет пуста, чим своје дуговање буде измирио;

4.) Да цене буду овакве, како је то друштво предложило, у своме акту од 9. априла ове год., упућеном општинском одбору, а то је по 6.50 дин., а исто тако и регулисање цена после 1928. год.

Када су потписати изнели свој предлог, да се цене регулишу на тај начин, што ће се сада одредити стална цена, која ће се мењати само у случају промене у ценама потрошног материјала и радне снаге, па и код те промене пређу известан проценат и позвали делегате да према таквом стању те цене определе. [И]мајући у виду кад општина улично осветлење не би плаћала и кад би га плаћала као и до сад, делегати Друштвени су изјавили, да им треба времена да изврше прорачун и да се ради тога треба да састанемо понова 18. ов. м-ца у 6 часова у вече.

На седници од 18. овог м[-]ца делегати друштвени изјавили су да се за осветлење струј[о]мери морају увести чак и за једну сијалицу а да цене буду овакве:

а.) ако општина улично осветлење плаћа на струјомер онда она има попуст 50% а грађанство ће пак плаћати по 6.50 дин. од киловата а сиротиња са уверењем о сиромашном стању по 5 динара киловат.

б.) ако општина улично осветлење плаћа као и до сада, онда ће грађани са сиромашним уверењем плаћати 5 дин., а остали по 7 динара од киловата; и

в.) ако општина не буде плаћала улично осветлење, онда ће грађани плаћати по 7.50 дин. од киловата, а грађани са сиромашним уверењем по 5 дин. од киловата. – Ове цене има да важе за 1928 и 1929. годину, а после ће се она одређивати комисиски као у понуди њиховој од 9. тек. м-ца, што ће рећи: на бази нафте и угља с тим да комисија приликом одређивања тих цена узме у обзир вредност свих инвестиција у овд. вароши по њиховом коштању, уобичајеној амортизацији истих - пијачној камати на уложени капитал у инвестиције као и да по своме нахођењу обезбеди друштву и пристојну добит. Делегати су изјавили и то, да је ово њихова последња реч.

19. априла 1927. год.

Учтиви:

М. П. Димић с. р.

председник општине

Одборници:

Д. Стојиљковић с. р.

Д. М. Станковић с. р.

Чеда Николић с. р.

Под г) Суду и одбору општине Лесковачке

У одговору на акт суда општине Лесковачке од 21. прошлог мес. Бр. 5467., част нам је изјавити следеће:

И при најбољој својој вольи, да се Управа ова одазове жељи своје општине и грађанства у погледу попуста у цени електричне струје за осветлење, с обзиром на уложени капитал у инвестиције нових машина, које је друштво по постојећем уговору, закљученим са општином, морало инвестирати, као и са обзиром на преуређење варошке мреже ради подизања волтаже од 150 на 220 волти, за које Друштво такође мора уложити велику суму новаца, а не може учинити већи попуст од овога који доле следује:

Да за ову текућу годину, цене струје за осветлење, како уличног тако и приватног, остану у свему исте, које су важиле до 1927 год.

Да цене струје за 1928 год. (хиљаду деветсто двадесет осму) годину буду ове:

За све приватне претплатнике као и општинске и друге јавне локале буду по (6.50) шест ипо динара по једном киловат часу с'тим, да је сваки претплатник дужан да струју за осветлење троши по струјомеру. Паушалног плаћања струје за осветлење неће бити изузев за оне претплатнике, који Друштву поднесу прописна уверења о својој немаштини, и то само за њихове станове а не за њихове радње. Но и ови претплатници не могу имати у својим становима више од једне сијалице. Паушалне цене за овакве претплатнике биће у 1928[-]ој години, које важе и данас, т. ј. пре 1. марта ове године.

Општина за своје улично осветлење и у 1928-ој години за исти број сијалица, који и данас има, плаћаће исту пау[ш]алну цену, коју и данас Друштву плаћа, но стим, да у току ове године потпуно измири сва своја дуговања Друштву за осветлење, као и да у будуће осветлење плаћа редовно сваког месеца. Ако општина ово не буде учинила, Друштву остаје право, да по постојећем уговору и за 1928 годину, како за општину тако и за остале претплатнике, слободно одреди друге цене.

Што се тиче цена струје за осветлење за остале наредне године Друштво ће се старати да у границама своје могућности складно постојећем уговору за своју општину и своје суграђане одређује што повољније цене.

Управи је немогуће, да за дужи низ година одреди сталне цене зато, што и сама незна у којој ће мери искоришћавати новоподигнуте машине и да ли ће рентабилитет истих покривати камату на уложени капитал у њима као и њихову амортизацију и друго.

Ако општински одбор не буде примио предњи попуст за ову и идућу 1928 годину у року за пет дана, онда Друштву остаје право да и за ове две године у смислу постојећег уговора у своме нахођењу само одређује цене.

Овим одгов[о]ром опозивамо и своју писмену преставку, поднесену томе суду и одбору под 9. априлом текуће године у погледу у њој означеног попуста и сматрати је за неважећу тим пре што иста од стране општинског одбора није до сада ни примљена.

Примите уверење о нашем одличном поштовању.

3 маја 1927 год. Лесковачко Електрич. Друштво

С. Живковић с.р.

Ђ. Т. Ђорђевић с.р.

Од суда општине вар. Лесковац[а] 7. маја 1927. год. Бр. 5969. у Лесковцу.

25. Грађанима града Лесковаца - Електрично питање,
19. мај 1927.

ГРАДСКА ПОУЧАВАЛНICA
СЕРГИЈА АДРИЈАНОВИЋА

Грађанима града Лесковаца.

Вечерас у 6 часова одржаваће се седница Општинског Одбора, на којој ће се решавати Електрично питање. Како на прошлој седници није дошао известан број Одборника, те се услед тога седница није могла одржати, — то се овим позивају грађани, да на вечерашњу седницу Општинског Одбора неизоставно дођу, како би видели који је од Одборника дошао.

Недошавши Одборници на прошлој седници незнамо чиме могу да правдају свој недолазак код решавања овако важног питања.

Својим доласком грађани, видећете, који Ваје од Одборника заступа у Вашој праведној ствари, јер се уочило у току овога времена од како је ово врло важно питање стављено на дневни ред, да има Одборника који се искрено и поштено ангажују и боре, да се ово питање реши у Вашу корист, — док нам изгледа има Одборника који маневришу са својим држањем и неопредељују се отворено.

Стога је неопходно потребно, да грађани у што већем броју посете ову вечерашњу седницу.

19. маја 1927. године
Лесковац

Одбор Грађана.

Издавач: Поглавар—Лесковац

26. Позив за годишњу скупштину лесковачког Ловачког удружења,
од 24. јуна 1927.

Лесковачко Ловачко удружење
Бр. 105

СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Члановима Лесковачког Ловачког Удружења

У смислу чл. 41 својих правила Лесковачко Ловачко Удружење, одржаће своју редовну

Годишњу Скупштину

на Петров-дан 12 јула ове године у 10 часова
пре подне у своме локалу Хотел „Париз“
са овим дневним редом:

- 1) а) Извештај Управног и Надзорног одбора;
- 3) б) Избор Управног и Надзорног одбора;
- 4) в) Избор Ловачног Суда,
- 2) г) Предлог за разрешницу старој управи,
- 5) д) Предлог буџета за нову Ловачку годину и
- 6) ћ) Предлози и питања.

Ако тога дана не буде дошао довољан број члanova чл. 47 скупштина ће се одржати 24. јула 1927. године са оним бројем члanova који буде присутан.

24. Јуна 1927 год.
Лесковац

Управа
Лесков. Ловач. удружења

Штампа Обреновић — Лесковац

27. Позив за велики грађански збор, 28. августа 1927.

ИЗ ЗВИРНЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Грађани ГРАДА ЛЕСКОВЦА

Борба коју смо повели против плачкашког настала Електричног Друштва развила се је и на политичко поље. Преставници Друштва видевши да су грађани једнодушни у својој одбрани почели су подмуклу и недостојну борбу противу главних и најистакнутијих бораца; јер сматрају да ће им успех бити осигуран ако успеју да обезглаве ту одбрану грађанских интереса.

Да би се све њихове подмукле и безочне радње откриле и да би се грађани обавестили о свима догађајима, сматрам за неопходно нужно да грађани сложно и достојанствено добу на

ВЕЛИКИ ГРАЂАНСКИ ЗБОР

који ће се одржати 28. августа у недељу у 6
сати по подне на главној пијаци.

Грађани, будите савесни и достојни у одбрану ваших интереса и ваше части, јер ако напустите и вашу одбрану ваше најверије браће, онда ће ти безочни настрљивци још више и још безочније наставити поробљавање ваше слободе и ваших права.

Грађани! сви сложно на збор! Недајте се обманути, заплашити и забуњити, јер ваша одлучност и слога у овом тренутку треба да донесе потпуну победу грађанских права над аждајом која сине ваше победе.

Не напуштајте себе.

Не напуштајте оне који вас нису никад напустили.

На Збор!!

Борђе Блажић

Штампа „ПОКРЕТ“—Лесковац

28. Радном народу града и села округа Врањског, септембар 1927.

Радіом народу

СЕРГИЯ ИЗ ЭЗБИРНЕ
ДИМИТРИЕВИЧА

ГРАДА И СЕА ОКРУГА ВРАЊСКОГ.

ФЕДЕРАЛЬНАЯ

БОЈАН ЈУШКИЋ ИЛИВЕР Радикалско Демократска Вукићевић — Пинковићева
штампац. II ваздух, радио удржаве Српске крупне буржузака расписала
је усменом изјавом да је у септембру бар у намеру да уврши данашњи
десетогодишњи јубилејни политички и социјалне реакције и отворији **НОВОМ ПО-
ДАСТВУ** да је **АНТИЧУМ-И ЕКОНОМСКОМ ПОДРАЗВОЈУ РАДНОГ НАРОДА ЈУГОСЛАВИЈЕ**,
да је још један алијансијски подјоба када су режим безаконија на једној тешкој прими-
јенејујући **ВРЕДНОСТИ** којима на другој страни дистрибуирају се радијати
и њихови **МЕДИЈИ** и **САДРЖАЈИ**; а села гуши под теретом ужасног ирроменовања, на
јединствених надаца и стражарова, бесспословне, обровдане је, на
јединственим пропагандиста, најчешћи, радијалско — демократска влада то-
го јести, мит убрзо се **делише** да **праћени правни переклад**, и, први приреди-
јући **ДАЧИЈУ КРУЖА**. Митијум тако се зна, да је Радикал и екномати, ка-
ко се онима најчешће, и уја, заједницом, за свој време од постанија Југославије
изнаде, **на пољу од данас**, биле стапило на влади, да су они заједнички доноси-
ли **закон** о **античум-закону** о закону о заштити државе и сре остале ограничењима
треће једиње **законом**... онај је јасно да не повраћа „правни переклад“ од
који је **послана** стране, данашње владе значи само ново политички и класис-
које **ЧЕЛЕНГУРСКОВАЊЕ** радног народа. Исто че јасно је да је **МОГУЋЕ**
јединствени **ШИКИВАНИЈА** преко оних, која су својом **ДОСТАДСКОМ ПРИВРЕДОМ**

што и македонски јединици, поддржавају кризу он, кој са својом доследном прихвјадом
помагају политичким објектима Радикалне народне странке и сељака у неспо-
вљивима годинама.

卷之三

REFERENCES

РДИКАЛСКИЕ СЕВОДНЯ
и настојаши да се Рдикалици демократи траже поново икше повеље да
имају ванредну изборну амнистију, избора могли не само са још више чланова
којима ће бити дозвољено да узимају активно учешће у политици Економског парламента, именованог
који ће имати у потпуности негову унутрашњу организацију, али и да имају
право да узимају активно учешће у ротничкој општини него утрги су затворено
имајући уважавајући чланове Рдикалиса у земљи, који су сајама и поседањем остатака народних
имовина узимајују слободе у овој земљи.

«ФОЛДІГІСТ» і «ІІІ-ІІІ» погруду нема никаких розлижів ізміж розніх варіантів «ІІІ-ІІІ»-портретів, які та місцем собою вважають за родиннішою тією
«Алекандрівською» портрею.

Із цього виходить, що усі ці ляльки із «ФОЛДІГІСТ» і «ІІІ-ІІІ» суть один і той же
чоловік, а саме: Едвард Юнг Леджінсон із: д., гг. Раффаловіч, Драгомір, Коць, Альберт-
Карлович, Гайдук, Столяр, Попович і др. Слід зробити відмінну чесноту, що всі ці борці за поспільніше ман-
дріння та за вільну Україну зображені на «ІІІ-ІІІ»-фотографії. Але було б зликом
підозрювати паніку, що всі ці ляльки є відомими панами, панами-героями.

Сентября 1927. год.
Лескоты

Шигама Обренович — Ласконац

Радни народе града и села!

Све буржоаске партије глађају да се преко твојих леђа доношеју људи како би и у будућем могле још безузимљивије плачанти нене до села. Све буржоаске, партије присуствују пред изборе хиљадама динара само да би добили твоје поверење.

Због свега тога, ми такожемо да не после избора бити још горе ако се све радничке и сељачке масовне организације не уједине у једини Републикански Савез радника и селака, који ће бити у ставу да покрене радничке и сељачке масе у борбу за заштиту заједничког интереса, против власти, капиталиста и велиопредника.

Буржаске партије не говоре ништа о ратној опасности и овим постоји скаков дана све већа. Енглеска припрема рат против Саветске Русије. Осим овога, скобуки¹ између империјалистичких тајница разних сила и владајуће буржуазије повећавају опасност рата на Балкану. Зато у центру наше изборне агитације мора бити борба против ратних опасности и војне диктатуре, за мир и савез са Саветском Русијом.

Републикански Савез радника и сељака најодлучније се бори против централистичко-хегемонистичког устава, против политике националног угњетавања, за слоболу и равноправност свих народа Југославије.

Док стотине хиљада сељака или никако немају или имају врло мало земље, долазе су у Југославији многобројни велиосе аустаки, негативци, јер буржоаске пратње пли и само водство Савеза Земљорадника неће да одузму земљу велиоседеницима, него ће остављати стотине хиљада полупривредних пратнера и сиромашних радијанаца без земље па да гајачи сељаци долазе у градове тражећи „узлуку посла, повећајући јачину беспослених.

Унтересу радничкој класи, и осврнувши се на презадуженог лица Републиканске Савеци Радника и Селака захтева оправдате дужног пореза сировинским селацијама и радињима, прогресивно оптерећите капитал и ослободите од скваж пореза минимума за егзистенцију радника и селака, против пореза на наднице поправите свих зеленичних зајмова и организацију Евтиног кредита.

Радничка класа је изложена страховитим ударцима офанзиве капитала који смањује наднице, продужује радно време, и припрема укидање радничког законодавства.

Републикански Савез Радника и Селска борба се свозија за најнујнију слободу синдикалних организација, против прогоне радника и синдикалних функционера, поступљања са беспосленим радницима као скитањима, за осам сатија ради-дан, за државну и општински помоћ беспосленим радницима да, заштити и осигурати подопривредним радницима, за примену и издавањем података о беспосленству.

Радио и кино!

11. септембра окрените леђа свим буржоаским партијама у знак протеста и не дајте свој глас на једној пљачкашкој платити.

Радни народе, не гласај 11. септембр
ни за кога

ИЗБОРНИ ОДБОР

РЕПУБЛИКАНСКОГ САВЕЗА РАДНИКА И СЕЉАКА
ЗА ОКРУГ ВРАЊСКИ.

Радном Народу града и села округа врањског.

Радикалско Демократска Вукићевић – Маринковићева влада, влада удружене Српске крупне буржоазије расписала је изборе за 11. септембар бар у намери да учврсти данашњи режим политичке и социјалне реакције и отвори пут **новом политичком и економском поробљавању радног народа у Југославији**.

У доба када су режим безакоња на једној и тешка привредна криза на другој страни достигли врхунац. Сад се радни народ града и села гуши под теретом ужасног осиромашења, гладних надница и страховите беспослице, образована је, на један противуставан начин, радикалско – демократска влада тобож са циљем да „поврати правни поредак“ и „реши привредну кризу“. Међу тим кад се зна, да су Радикали и Демократи, на смену или у заједници, за сво време од постанка Југославије па до данас били стално на влади, да су они заједнички донели обзнату и закон о заштити државе и све остale реакционарне законе, онда је јасно да ће повраћај „правног поретка“ од стране данашње владе значити само ново политичко и класно поробљавање радног народа. Исто тако је јасно да **не могу решити привредну кризу они, који су својом досадашњом противнародном пљачкашком политиком бацили радни народ града и села у несношљиву беду.**

„Повраћај правног поретка“ и „решење привредне кризе“ само су изборни мамац, који има за циљ да се на удици Вукићевић – Маринковићеве владе у мутној изборној води ухвати што више лаковерних бирача. Али је цео овај маневар и сувише провидан.

Радници и сељаци округа Врањског врло добро знају да се против данашње Радикалско – Демократске владе као преставника хегемонистичке српске буржоазије морају борити као против свога **главног непријатеља**, јер су **Радикали и Демократи главни кривци за неиздржљиво стање у коме се радни народ Југославије налази.**

Радници и Сељаци!

Радикали и демократи траже поново ваше поверење да би после избора могли не само са још више снаге продужити **досадањим сред**

ствима политику економског поробљавања, националног угњетавања и ратних опасности него утрти пут за створено [отворено? - Прим. М.С.Д.] **фашистичку диктатуру** која би сахранила и последње остатке народних права и слободе у овој земљи.

И у томе погледу нема никаквих разлика између разних група и котерија, које се међу собом кољу како у радикалној тако и демократској партији.

Сви су они једнаки: г.г. Рафајловић, Драговић, Коцић, Анђелковић, Стјић, Поповић и др. Сви се они боре за посланичке мандате и министарске фотеље да би силом власти могли лакше да врше пљачку над радним народом.

Зато је дужност радника и сељака да одлучно устану противу свих радикала и демократа, не само оних у влади него и против Пашићеваца и Давидовићеваца, јер између њих и ових на влади постоји само та разлика, што су Пашићеваци и Давидовићеваци најурени са власти, па сад покушавају да обману народ како су они „у опозицији“ из „начелних разлога“ тобоже као бранчиоци уставности и парламентаризма и ако су и они учествовали у насиљничким изборима од 1925. као ранијих година против радника и сељака свију народа Југославије. Али им тај трик неће упалити, јер су њихова зла дела и сувише добро позната.

Радни народе града и села!

Све буржоаске партије гледају да се преко твојих леђа дочепају власти како би те и у будуће могле још бездушније пљачкати него до сада. Све буржоаске партије просипају пред изборе хиљадама динара само да би добили твоје поверење. Због свега тога, ми ти кажемо да ће после избора бити још горе ако се радничке и сељачке масовне организације не уједине у моћни Републикански Савез радника и сељака, који ће бити у стању да покрене радничке и сељачке масе у борбу за заштиту заједничких интереса, против власти, капиталиста и велепоседника.

Буржоаске партије не говоре ништа о ратној опасности и ако она постоји сваког дана све већа. Енглеска припрема рат против Совјетске Русије. Осим овога, сукоби између империјалистичких тежња разних сила и владајуће буржоазије повећавају опасност рата на Балкану. Зато у центру наше изборне агитације мора бити борба против ратних опасности и војне диктатуре, за мир и савез са Совјетском Русијом.

Републикански Савез радника и сељака најодлучније се бори против централистичко – хегемонистичког устава, против политike националног угњетавања, за слободу и равноправност свих народа Југославије.

Док стотине хиљада сељака или никако немају или имају врло мало земље, дотле су у Југославији многобројни велепоседи остали нетакнути, јер буржоаске партије па и само водство Савеза Земљорадника неће да одузимају земљу велепоседницима, него остављају стотине хиљада пољопривредних пролетера и сиромашних радника без земље тако да гладни сељаци долазе у градове тражећи узалуд посла, повећавајући армију беспослених.

У интересу радничке класе, и осиромашенога и презадуженога села Републикански Савез Радника и Сељака захтева опраштање дужног пореза сиромашним сељацима и радницима, прогресивно оптерећење капитала и ослобођење од сваког пореза минимума за егзистенцију радника и сељака, против пореза на наднице, поништење свих зеленашких зајмова и организацију Евтиног кредита.

Радничка класа је изложена страховитим ударцима офанзиве капитала који смањује наднице, продужује радно време, и припрема укидање радничког законодавства.

Републикански Савез Радника и Сељака бориће се свом снагом за најпунују слободу синдикалног организовања, против прогона радника и синдикалних функционера, и поступања са беспосленим радницима као скитницама, за осам сатни радни дан, за државну и општинску помоћ беспосленим радницима за заштиту и осигурање пољопривредних радника, за примену и усавршавање радничког законодавства.

Радници и Сељаци!

**11. септембра окрените леђа свим буржоаским
партијама у знак протеста и не дајте свој глас
ни једној пљачкашкој партији.**

Радни народе, не гласај 11. септембра ни за кога.

ИЗБОРНИ ОДБОР РЕПУБЛИКАНСКОГ САВЕЗА РАДНИКА И СЕЉАКА ЗА ОКРУГ ВРАЊСКИ

Септембра 1927. год.

Лесковац

Штампа Обреновић – Лесковац

**29. Распоред свечаног погреба индустиријалца Петра К. Илића,
13. новембра 1927.**

ИЗ ЗЕМЉЕ
СЕРПИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋ

+

10 динар

**Распоред свечаног погреба
Индустријалца ПЕТРА К. ИЛИЋА
преминулог у Бечу 5. ов. мес.
У НЕДЕЉУ 13. НОВЕМБРА 1927. ГОД.**

I

Тело покојниково приспеће из Беча специјалним возом и биће дочекано на овдашњој железничкој станици у 1.30 час. по подне. Ковчег са покојниковим телом износе из вагона представници индустиријалца и трговца. У име Лесковца опрашта се говором г. Влада Антоновић, Председник Првостепеног Суда.

II

Справод се креће

1.) У 2 часа по подне попази се са жељезничке станице. На улазу у вароши прашта се са покојником у име вароши Лесковац председника општине;

2.) На вакотипичном путу са покојником се прашта издањим варошице Власотинце — покојников родног места;

3.) Справод се даље креће улицом Краља Александра и зауставља на житној пијаци где се са покојником прашта у име Индустријског Удружења представник тога Удружења;

4.) Пред Трговачким Удружењем говори представник тога удружења и Културног Дома;

5.) Пред спомеником говори представник Иналмаског Удружења;

6.) На Главној пијаци пред радњом Кости Илића Синова говори представник Трговачке Омладине;

7.) Код моста на страни фабрике штоба и фабричке столице говори представник фабричких радника и чиновника;

8.) Од моста креће спровод десном обалом уз Ветерницу и пред основним школама говори Управитељ Школе. За тим се спровод креће улицом Краљице Марије;

9.) Пред кујном покојником говори члан породице: г. Јован Јовић, б. народни посланик и школски надзорник;

10.) Пред Реалком говори професор;

11.) На углу црквене куће говори у име Женске Подружнице, г. Сретен Динић;

12.) Пред улазом у цркву прашта се у име Црквеног Фабро члан истог;

13.) Справод се креће следећим редом:

a.) Крст и колјво;	i.) Певачка друштва;
b.) Заставе појединачних удружења и корпорација;	j.) Разни удружења и корпорације;
c.) Венци;	k.) Светештво;
d.) Оличија;	l.) Ковчег са покојниковим телом праћен са
e.) Војна музика;	странице Ловцима, соколима и војском;
f.) Соколици;	m.) Разни изасланства;
g.) Спорт клубови;	n.) Грађанство.
ж.) Џаци Реалке и основних школа;	
з.) Радници фабрика	

14.) По завршетку опету, врши се спуштање посмртних остатака у нарочиту гробницу у самој цркви. Ковчег носе представници разних корпорација и удружења.

15.) За време спуштања тела у гробницу одају последњу пошту пљебом ловци, стрелци и војска.

16.) Давање похвала у првеној порти.

Штакара „ПОКРЕТ“ Лесковац

30. Позив да се гласа за Стојадина Анђелковића, 1927.

1927

СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА
из збирке

Пријатељу,

Нерад, непоштење, ло-
повлуци и корупција довели
су земљу до овог стања.

Ако желиш да се ово зло
излечи и мислиш себи и тво-
јој земљи добро

гласај у ПЕТУ кутију

којој је носилац

СТОЈАДИН АНЂЕЛКОВИЋ
грађевинар из Косанчића,
јер је он сиротињска душа.

Штака „ПОКРЕТ“ Лесковац

31. Позив да се гласа за Савез земљорадника, 1927.

ИЗ ЗБИРНЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

1527

ГЛАСАЈ ЗА САВЕЗ ЗЕМЉОРАДНИКА

ОПШТИНСКИ ФИНАНС: Стани, куда си појурила!?

СЕЉАНКА (уплашено): Па ево, понела јам једну низу лаприка, корпу јаја и нешто кромпира да узмем неку пару, да купим соли.

ОПШТИНСКИ: Понела си, али мора да се плати улаз у варош. Не дамо ми да ви селаци и ваша стока џабе поганите нашу калдрму по Београду.

СЕЉАНКА: Па ви нас кажњавате што носимо вами варошанима да једете. А зашто ви нама не плаћате кад у наше село улазите? Само вас ми добро нахранимо и напојимо. Дадемо вам све што имамо, па после ми немамо.

ОПШТИНСКИ: Тако вам је суђено од Бога!

СЕЉАНКА: Море штета што ми жене немамо право да гласамо. Ови наши мужеви имају покровац на очима. Али, натераћемо их ми жене да оставе радикале и демократе, и да гласају сви за своју сељачку странку, па нас више нећете пљачкати ви, на ћерму и пијацу.

Штампарија »Првредни Преглед« — Београд

32. Позив Милана Стојисиљевића занатлијама,
да гласају за Стојадина Анђелковића, 1927.

1927

Браћо занатлије,

Једини представник који ће бранити
наше занатлиске интересе у Народној
Скупштини, то је брат **Стојадин Анђелковић**, грађевинар из Косанчића, пот-
председник Грађевине. Удружења у Бео-
граду, члан надз. одбора Београдског
Еснафа, члан надз. одбора Савеза Про-
фес. Удружења у Краљ. С. Х. С., један од
најугледнијих наших занатлија у Београ-
ду, кандидат је у вашем округу и немој-
те дозволити да Ваша куглица иде на
друго место, него за брата **Стојадина
Анђелковића**.

Братски Вас поздравља Ваш занатлија

Председник Главног Савеза Занат-
лиских Задруга у Краљ. С. Х. С.

Милан Стојисиљевић
кројач из Београда.

33. Одговор М. П. Димића Мих. Бабамилкићу, 1927.

ИЗ ЗБИРКЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

ОДГОВОР г. Мих. Баба-Милкићу, бив. председ. општ.

Грађанству ради знања

За доказ да су наводи моји и општ. одборника о г. Баба-Милкићу и његовој управи, истинити сведочи следеће:

Није истина да је општ. управа под председништвом Баба-Милкића при силаску са власти оставила свега 8000 дин, дуга Електричном Друштву. Напротив из књига општинских може се и сам Баба-Милкић уверити да је оставио дуг од Дин. 39.711, што са интересом до данас износи преко 45.000 дин.. Кад се узме у обзир да је у то доба општина имала тек једну трећину сијалица за улично осветљење од броја колико их данас има, онда би Баба-Милкић оставио три пута више дуг, кад већ са две трећине мање сијалице—издатке на осветљење није исплатио.

Други спрат школе код пркеве заиста је подигнут за време управе Баба-Милкића, али је то општину скупостало. Да би то могао да учини отуђио је најбоља општинска имања за јевтине паре. Зато је продао њиву код жељезничке станице г. Горчи Јорђаневићу за фабрику а за суму од 85.000 дин.. Такво имање вреди данас пет пута више. Даље је дао циглару Мирку Стојиљковићу из Личе општинском њиву спрођу г. Цаке Стојиљковићу, у пето годишњем закупу за 50000 цигала, које су употребљене за зидање тог спрата. Поред тога продао је старе школе код Цркве зв. „Чича Митине“ овлађашој Привредној Банци за Дин. 40.000.— Све ово није билоовољно да се зидање овог спрата исплати но је г. Баба-Милкић оставио дуга преко 50.000 дин. који је дуг општина под мојом управом исплатила и то: г. Таси Стојановићу, столару дин. 7.500, г. Мирку Стојановићу, столару око дин. 4000 и друштву „Мон“ дин. 39.500.

Што се тиче ограђивања школе код реке, истини је да је онда ограђена, али је исплаћена донација под мојом управом Вајску Миладиновићу 8.130 дин.. Школе су иначе биле већ оправљене, те их г. Баба-Милкић није ни могао оправљати..

Како сам г. Баба-Милкић у свом плакату каже он је са Електричним Друштвом закључио два уговора. Али је вредно истини да је у то време његов зет, који је иначе берберин по занимању, постао благајник Електричног Друштва.

Што се данашњег уговора тиче, г. Баба-Милкић је на седници општинског одбора од 15. јула 1925. године Бр. 8469. решавао о овом уговору и са осталим одборничима овластио председника општине у следећем: „Решењем се овлашћује председник општинског суда, да може уговор закључити измену Електричног друштва и ове општине и у име општине код власти потврди.“ Ову је одлуку и сам Баба-Милкић својеручно потписао. Ето истине по среди па нека народ цени колико има истине: у одбрани Баба-Милкићевој за овом уговору није ништа знао.

Из предњег се најбоље може видети како је газдовао г. Баба-Милкић и његова управа, а како се газдује после њега. И под сајашњом управом грађанство не плаћа никакав прирез, ма да се сваке године нове улице калдрмишу и по нешто зида. Важно је да до данас општина после Баба-Милкића није продала ниједно општинско имање.

За сада оволико у хатар истине..

11. априла 1927. год.
Лесковац

С поштовањем

М. П. ДИМИЋ
председник општине

Штампа „ПОКРЕТ“ Лесковац

34. Грађанима града Лесковца - Ђорђе Блажић о Електричном друштву

ИЗ ЗВИЈЕЖДА
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Грађанима Града Лесковца

Од извесног времена проносе се гласови, а Управа Електричног Друштва и писмено објављује, да сам ја начинио и примио садањи уговор са Електричним Друштвом. Да би се грађанство ослободило тих неистинитих вести, којим се жели да омете грађанство у започетој борби, ја сам из Општине извадио оверен пренис записника Одборске седнице, на којој је решавано о уговору са Електричним Друштвом. Из ниже поднетог записника јасно се види, да је тврђење Електричног Друштва ординарна неистина, јер нити сам ја тај пројекат уговора саставио нити сам као одборник тој седници присуствовао, нити пак дао потпис за одобрење. Записник гласи.

Рађено 17. марта 1925. год. у седници одбора
оп. Лесковачке у Лесковцу.

ЗАПИСНИК

Друге одборске седнице сазвате за 17. марта 1925. год. у 5 часова по подне ради решавања о закључењу уговора са опд. електричним друштвом за улично осветљење вароши Лесковац у вези одлуке одборске Бр. 20.243/1924. год.

На овој другој одборској седници решава се са оним бројем одборника колико је на седници дошло чл. 83. зак. о општинама, то је иста отворена и рад отпочет.

I.

Председник одбора чита пројектован уговор ол стране одборника одређених одлуком Бр. 20.243/924. год. и то члан по члан. По прочитаву уговора, одбор је у дужој својој дискусији а на основу чл. 86. тач. 21. зак. о општ. већишом гласова.

ОДЛУЧИО:

Да се пројекат уговору састављен ол стране одређених одборника Ђорђа С. Тасић, Алексе Томића и Вас. М. Дискића са опд. електричном друштвом о уличном осветљењу вароши Лесковац па који се состоји из 21 тачака прими, с'тим да се у уговору унесе једна тачка између чл. 10. и 11. који ће гласити овако:

Чл. 10-а

„Ако каквим узроком прекид осветљења буде веће од три дана у месецу, онда друштво нема право наплаћивати струју за време прекида како од општине тако и од грађана, а ако је наплатило, дужно је наплаћену суму за време прекида вратити.

Деловођа
Цв. С. Ђорђевић, сп.

(М. П.)

Председник одбора
М. П. Димић, сп.

Ђорђе С. Тасић, Чеда Николић, Алекса С. Томић, Глиг. Д. Цекић, А. Г. Живковић, Константин Живковић, Вој. Ђојић, В. Јовић, Курта Куртић, Тодор Стаменковић, Драг. Митић, Ат. М. Величковић, Миладин М. Манић, Вас. М. Дискић, Сава Митић, Димитрије М. Николић, Влад А. Тасић, Шаћир М. Шабановић, Миле Стојановић.

Да је препис ове одлуке веран своме оригиналу у колико је преписана — суд општине вар. Лесковца по наплати прописне таксе оверава.

Бр. 5360.

19. априла 1927. год. Лесковац

Председ. оп. суда

Деловођа
Цв. С. Ђорђевић

М. П. Димић

Али, кад Електрично Друштво све грађане назива „неозбидљним“, кад им каже да „краду струју; кад њихов рад назива рад неваљадаца“ кад им каже да образују „совјет“, — онда није чудо што и мени подмеће разне неистине. Но у борби нетреба клонути нити се збуњити, већ веровати да правичност мора победити. Кад Одбор Грађана буде заказао збор, онда ћу поднети још нове доказе.

Сматрам да ће један овакав доказ сваком подметачу запушти уста и отворити очи. До виђења на збор!

Ђорђе Блажић

Штампа „ПОКРЕТ“ Лесковац

35. Грађанству вароши Лесковца -
Питање електричног осветљења, 1927.

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ ЛЕСКОВЦА!

из збирке
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Према објављеним плакатама, данас се има одржати на овдашњој пијаци. Збор грађана ради претресења питања електричног осветљења.

Како су на прошло недељном збору, одржаном ради овога истога питања, поједини говорили о установама које нису у питању а које су од велике привредне користи за све наше грађане, то општински суд препоручује својим грађанима, који буду данашњи збор посетили, да на њему то не чине, јер би то било убитачно за целу нашу варош.

У исто време општински суд извештава своје грађанство, да се о питању електричног осветљења довољно стара и да је са управом друштвеним о томе постигао споразум у следећем:

1. Да остану старе цене до краја ове године, које су важиле до 1. марта ове године, за које ће време друштво преуредити варошку мрежу и попети волтажу од 150 на 220 волти.

2. Да за целу 1928. годину, цене струје буду по {6.50} шест ипо динара по једном килофату, а за улично општинско осветљење по 50% јевтиније, но стим да је сваки обавезан, да на позив друштва уведе струјомер и по струјомеру троши струју.

Сиромашним претплатницима друштво ће струјомере давати на отплату од једну до две године.

3. По истеку овога рока, на захтев једне или друге стране, цене струје за осветљење, одређиваће обострана стручна комисија на бази нафте и угља. Приликом одређивања цене, комисија ће узимати у обзир: вредност свих инвестиција у овдашњој вароши по њиховом коштању, уобичајену амортизацију, пијачну камату на уложени новац у инвестиције; као и да по своме коштоњу ценама струје друштву обезбеди пристојну добит.

4. Ревизије ових цене може се тражити у месецу јануара сваке године до истека уговора.

5. Док се цене струје не утврде путем комисијским, важиће цене које су дотле важиле за прошлу годину.

6. Овај споразум остаће у сили кад га општински одбор одобри.

Из суда општине вароши Лесковац бр. 4903. 10. Априла 1927. год. Лесковац.

Штампа „ПОК. ЕТ“ Лесковац

36. Грађанима града Лесковца - Електрично питање, 1927.

ИЗ ЗБИРНЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

ГРАЂАНИМА ГРАДА ЛЕСКОВЦА

Пропуштено је много времена у ишчекивању споразума између Општине и Електричног Друштва; показала се највећа волја да се питање електрике реши на поштен и правичан начин. Али претерани прохтеви и неодмерено држање тога друштва, које је било повод досадањем револту грађана, било је узрок и у овом случају, да се до споразума не дође. Дакле, Електрично Друштво жели, да не само и надаље настави безобзирно оптерењивање грађана, већ покушава да то и повећа. Јер све његове понуде које су час давали час повлачили код Општинског Одбора имале су за циљ да намаме Одбор у још гору грешку и да добијајући у времену наставе спровођење својих нових прохтева који су се открили у последњем повећавању цена.

Стога Одбор Грађана сазива ВЕЛИКИ ГРАЂАНСКИ ЗБОР

у недељу 15. ов. м. у 4 с. по подне на великој пијаци.

Пошто представници Електричног Друштва протурају кроз варош разна тумачења о томе питању, која уносе забуну у необавештен свет и која иду затим да попећају једнодушност коју су грађани до сада показвали; то је неопходно нужно, да сви грађани посете збор и чују обавештења и праву истину по томе питању.

Знајући велики значај овог животног питања, Одбор је упутио позив а овим понова позива све високо школоване грађане, да на овај збор дођу и узму видлог учешћа, јер су они најпознаваји да бране интересе и права целокупног грађанства. Такође се позивају да посете збор ради договора и обавештења и сви Општински одборници као и чланице општинског суда.

Обавештава се грађанство, да сви они који су од Електричног Друштва били ма заштиту кажњавани, донесу на збор и предалу секретару збора по једну пецуљпу на којој треба да напишу своје име, занимање и суму којом су кажњени. Ово је потребно ради жалбе коју ће Одбор поднити за повраћај истих сума.

Чувајте се грађани, обмана и забуна, и сваки онај који покуша да Вас завара или заплаши у овој борби доставите га Одбору Грађана или му реците, да дође на збор и да јавно а не по буџадима каже своје мишљење.

НА ЗБОР ГРАЂАНИ!

Савесно и једнодушно на Збор!

Одбор Грађана.

Штампа „ПОКРЕТ“ Лесковац

ИЗ ЗБИРКЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

ГРАЂАНИМА ГРАДА ЛЕСКОВЦА

Пропуштено је много времена у ишчекивању споразума између Општине и Електричног Друштва; показала се највећа воља да се питање електрике реши на поштен и правичан начин. Али претерани прохтеви и неодмерено држање тога друштва, које је било повод досадањем револту грађана, било је узрок и у овом случају, да се до споразума не дође. Дакле, Електрично Друштво жели, да не само и надаље настави безобзирно оптерећивање грађана, већ покушава да то и повећа. Јер све његове понуде које су час давали час повлачили код Општинског Одбора имале су за циљ да намаме Одбор у још гору грешку и да добијајући у времену наставе спровођење својих нових прохтева који су се открили у последњем повећавању цена.

Стога Одбор Грађана сазива ВЕЛИКИ ГРАЂАНСКИ ЗБОР

у недељу 15. ов. м. у 4 с. по подне на великој пијаци.

Пошто представници Електр. Друштва протурају кроз варош разна тумачења о томе питању, која уносе забуну у необавештен свет и која иду затим да поцепају једнодушност коју су грађани до сада показивали; то је неопходно нужно, да сви грађани посете збор и чују обавештења и праву истину по томе питању.

Знајући велики значај овог животног питања, Одбор је упутио позив а овим понова позива све високо школоване грађане, да на овај збор дођу и узму видног учешћа, јер су они најпозванији да бране интересе и права целокупног грађанства. Такође се позивају да посете збор ради договора и обавештења и сви Општински одборници као и часници општинског суда.

Обавештава се грађанство, да сви они који су од Електричног Друштва били ма зашта кажњавани, донесу на збор и предаду секретару збора по једну цедуљицу на којој треба да напишу своје име, занимање и суму којом су кажњени. Ово је потребно ради жалбе коју ће Одбор подићи за повраћај истих сума.

Чувајте се грађани, обмана и забуна, и сваки онај који покуша да Вас завара или заплаши у овој борби доставите га Одбору Грађана или му реците, да дође на збор и да јавно а не по буџацима каже своје мишљење.

НА ЗБОР ГРАЂАНИ!
Савесно и једнодушно на Збор!
Одбор Грађана.

Штампа „ПОКРЕТ“ Лесковац
1927

37. Грађанима града Лесковца - Електрично друштво, 1927.

ИЗ ЗЕМИРНЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Грађанима Града Лесковца

Ваше жалбе и оправданни протести противу хрјавог и штетног рада одушевљег Електричног Друштва, нашли су олзива код општинских одборника, те је одбор, ради заштите интереса и живота грађана донео одлуку, која је требала електрично питање довести правилном решењу.

Али и поред савесног држава одборника, нашле су се личности и извесне тајне сile, које покушавају да то правилно решење отнемогући или успоре, те на тај начин нанесу штете грађанству.

Такво државе, очвеној непримјетко и штетно, треба сузбијати и маркирати, да би грађани знали које су то сile и личности, те да би се према њима равном мером одужили и заптитили своје интересе.

Стога Одбор Грађана за Електрично питање сматра за потребно да позове грађане:

НА ВЕЛИКИ

Грађански Збор

који ће се одржати на пијаци код „Круне“ у 5 и по часова по подне у недељу 19. ов. м-ца.

Пошто је Електрично Друштво употребило противу грађанства и чланова овог и општинског одбора чак и недостојна средства, само да би избегло законску меру коју је заслужило, -- то је дужност сваког грађанина да дође на Збор и чује реферат о току тога питања као и да каже своју реч и жељу за даљи рад. Скрће се пажња грађанима, да се пазе и чувају обмана које се по вароши шире, да ће право грађана пропasti. То су трикови само оних који желе да Вас забуне као што су хтели и да Вас заплаше. Али том обманом хоће да ослабе сложно и чврсто држање грађана и да убију веру у успех за повољно решење тога питања.

Грађани, немојте допустити да се са вашим интересима и вашим достојанством титрају! Својом слогом и исправишћу покажите, да се вара сваки онaj који масли, да ће грађани ове вароши ропски трпети материјална и морална угрожавања од стране појединих људи, који су у своме похотном себичном траку изгубили свако мерило у односу према одушевљеним грађанима.

Да би Вам стварио стање било тачио познато и да би се обмане сузбили неопходно је да дођете

НА ЗБОР!

Сви сложно на Збор, јер Вам то налаже ваши интерес, понос и достојанство.

Одбор Грађана.

Штаков „ПОКРЕТ“ Лесковац

1527

ИЗ ЗБИРКЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Грађанима Града Лесковца

Ваше жалбе и оправдани протести противу хрђавог и штетног рада овдашњег Електричног Друштва, нашли су одзива код општинских одборника, те је одбор, ради заштите интереса и живота грађана донео одлуку, која је требала електрично питање довести правилном решењу.

Али и поред савесног држања одборника, нашле су се личности и извесне тајне силе, које покушавају да то правилно решење онемогуће или успоре, те на тај начин нанесу штете грађанству.

Такво држање, очевидно непријатељско и штетно, треба сузбијати и маркирати, да би грађани знали које су то силе и личности, те да би се према њима равном мером одужили и заштитили своје интересе.

Стога Одбор Грађана за Електрично питање сматра за потребно да позове грађане:

НА ВЕЛИКИ Грађански Збор

**који ће се одржати на пијаци код „Круне“ у 5 и по часова
по подне у недељу 19. ов. м-ца.**

Пошто је Електрично Друштво употребило противу грађанства и чланова овог и општинског одбора чак и недостојна средства, само да би избегло законску меру коју је заслужило, то је дужност сваког грађанина да дође на Збор и чује реферат о току тога питања као и да каже своју реч и жељу за даљи рад. Скреће се пажња грађанима, да се пазе и чувају обмана које се по вароши шире, да ће право грађана пропasti. То су трикови само оних који желе да Вас забуне као што су хтели и да Вас заплаше. Али том обманом хоће да ослабе сложно и чврсто држање грађана и да убију веру у успех за повољно решење тога питања.

Грађани, немојте допустити да се са вашим интересима и вашим достојанством титрају! Својом слогом и исправношћу покажите, да се вара сваки онај који мисли, да ће грађани ове вароши ропски трпети материјална и морална угрожавања од стране појединих људи, који су у

своме похотном себичном трку изгубили свако мерило у односу према овдашњим грађанима.

Да би Вам стварно стање било тачно познато и да би се обмане сузбили неопходно је да дођете

НА ЗБОР!

Сви сложно на Збор, јер Вам то налаже ваш интерес, понос и достојанство.

Одбор Грађана.

Штампа „ПОКРЕТ“ Лесковац
1927

38. „Илић, Теокаревић и Петровић“, без датума

„Илић, Теокаревић и Петровић”

ИЗ ЗВИРЧЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

У нашој вароши постоји једна од најстаријих предузећа фабрика штота, гађтана и предива Илића, Теокаревића и Петровића. Ово предузеће радио је дуги низ година али у последње време смрћу члана — Петра К. Илића — наступиле су од стране његових наследника несугласице, које су дотерале до тога да је била потребна интервенција полициске власти.

Пок. Петар Илић није имао брачне деце, која би га наследила. А како се није појављо никакав његов тестамент и ако се упорно тврдило, да је постојао његови су наследници постали његова четири брата, познати индустрјалици Браћа Илићи. Најстарији је брат умро, те су остале три брата, а умрли је оставио три сина. На место пок. Петра Илића сада имамо шест лица, браће и братаница с једне стране и заосталог ортака Петровића, с друге стране. Али не треба сметнути с ума, да ова шесторица нису органи његових наследница умрлога ортака. Они су имали да се за наслеђе између себе сложе, да га пред судом приме, кад предходно наследну таксу плате, па да се заосталом ортаку Петровићу пријаве да им наслеђе изда.

У истини образован је маса пок. Петра Илића. У попис је узето његово непокретно имање лично и ортака (и ако изгледа не баш све), али у попис није узето његово покретно богатство (ратни штета, готов новац, акције, израђена и сирова роба у фабрици и велика количина примања по меницима и лифераџијама).

Наследници су пред судом као браћа постигли споразум о наслеђу, добили решење о томе и платили наследну таксу само на оно што је у попис узето. Али без обзира на то, какво је решење судско и што оно садржи као предмет наслеђа, заостали ортак Петровић, позвао их је да им изда све оно, што је пок. Петар имао. Тада су постигли споразум да Петровић откупи главну фабрику, а сву робу, сировину, примања, готовину и ратну штету, да поделе у натури. О томе споразуму начинили су писмени протокол који су сви интересовани и потписали са обавезом да се пренос непокретности пред судом и деоба покретности на лицу места изврше у року за десет дана.

Тих Божијих десет дана прошли су у миру, управо у затију. Али су тих десет дана била довољна паузада да се нови планови створе. Наследници су за то време створили за себе убеђење, да су погрешили, што су на онакву деобу пристали. Потом се говорити да је Петровић неке суме затажио. Узрјајала се крв у наследника, и они су узео си методу. Синови умрлога брата организовали су се, људе. Најмили су људе и снабдели их оруђима за тучу. Довели су и једног Арнаутина из Санџака, па су онда и лично наоружани једнога јутра прошлога месеца силом продрили у фабрику, са напереним револвером обезбрекали стражаре код улазних врата, а том пропулском наоружали Арнаутина. Заузели су телефон, холомили затворе од свих магацина, окунули раднику у фабрици, која је лично Петровић, јер је он лично закључио уговор о лифераџији са Министарством Војним и за израду употребљавао личну сировину, добијену пре и после извршене деобе. Најзад су из фабрике истерали све поверионике Петровића и поставили стражу од најмљених

људи, које су припремили за ово насиљничко одузете. Том приликом ни директор ни сам газда нису из фабрике узели ниједну своју личну ствар. Сви су остали радници лишени слободе и нико није могао ући ни изаи. Кочијаш са фијакером који је лично служио Петровићу остао је у фабрици затворен.

Петровић је за овакву радњу подигао кривичну тужбу, за сада само против сина умрлога брата Илића, јер су оружјем и претњом за живот на силу одузели од Петровића не само оно што би они као наследници имали, већ и оно што је Петровић као ортак имао, па и оно што је лично Петровић и што никад ортак ће било. Што је најважније они су посқидали етикете са робе лично Петровића, да би утрли трагове својине, робу су почели да продају и отуђују. Уништили су око пола милиона признатица које су служили за доказ о режији, и ко зна шта су све друго унишили, јер истрага није потпуно извршена.

Поглавар среза Лесковачког извршио је већим делом истрагу и нашао да стоји дело разбојништва, па је решио да окривљени буду у притвору за време истраге.

Поглавар срески као истражник имао је много муке, док је фабрику од окривљених одузео. Он је донео особену одлуку, базирану на криминалу, да фабрику одузме и преда Петровићу, као једном заосталом ортаку и легитимном представнику фабрике, јер појављени наследници нису ортаки, нити су у наслеђу уведенни и да су уведенни, као неортаки немају права да држе предузеће, а најмање да њиме управљају. Њихово је право да од Петровића траже деобу и полагање рачуна. А како су деобу извршили, па је сада поричу, њихово је право да судским путем, путем парнице ту деобу пониште. Дотле они немају државину па немају ни својину, јер им ствар није дата у руке. Стого узевши они немају права да узму у руке наслеђе за које држава нису платили по закону наследну таксу.

Поглавар срески као је хтео да изврши повраћај у пређашње стање нашао је на енергичан отпор окривљених, којима су свесрдно у томе помагали и вишки адвокати. Одлуку о томе није могао извршити, јер му је недостајала сила. И још неколико дана није поглавар могао успети да власници правни поредак у фабрици, јер му је у томе, веле још неки сметао.

Притворена браћа Илићи и њихови санаследници заједно са заступницима, како се уздају у г. Великог Жупана, да ће интервенисати у њихову корист, или се то не може очекивати, кад је у цитаву кривичну радију и истрага коју може расматрати само Првостепени Суд. Истини је г. Велики Жупан два пута по овој ствари био у Лесковцу и њему су окривљени сервирали најрочито друштво око тенцирке, али заједно са парнице нису могли изменити, јер је г. В. Жупан остао на достојној писини, без обзира на велико богатство Браће Илића.

Цело грађанство са највећом пажњом прати овај догађај и његов расплет, јер ће на kraју видети колико се у власти може уздати за сличне заплете, попито је парничче и споро и скупо.

М. Т.

„Илић, Теокаревић и Петровић“

У нашој вароши постоји једна од најстаријих предузећа фабрика штотфа, гајтана и предива Илића, Теокаревића и Петровића. Ово предузеће радило је дуги низ година али у последње време смрђу члана – Петра К. Илића – наступиле су од стране његових наследника несугласице, које су дотерале дотле да је била потребна интервенција полициске власти.

Пок. Петар Илић није имао брачне деце, која би га наследила. А како се није појавио никакав његов тестаменат и ако се упорно тврдило, да је постојао његови су наследници постали његова четири брата, познати индустријалци Браћа Илићи. Најстарији је брат умро, те су остала три брата, а умрли је оставио три сина. На место пок. Петра Илића сада имамо шест лица, браће и братанца с једне стране и заосталог ортака Петровића, с друге стране. Али не треба сметнути с ума, да ова шесторица нису ортаци, него наследници умрлога ортака. Они су имали да се за наслеђе између себе сложе, да га пред судом приме, кад предходно наследну таксу плате, па да се заосталом ортаку Петровићу пријаве да им наслеђе изда.

У истини образована је маса пок. Петра Илића. У попис је узето његово непокретно имање лично и ортачко (и ако изгледа не баш све), али у попис није узето његово покретно богатство (ратна штета, готов новац, акције, израђена и сирова роба у фабрици и велика количина примања по меницама и лиферацијама).

Наследници су пред судом као браћа постигли споразум о наслеђу, добили решење о томе и платили наследну таксу само на оно што је у попис узето. Али без обзира на то, какво је решење судско и шта оно садржи као предмет наслеђа, заостали ортак Петровић, позвао их је да им изда све оно, што је пок. Петар имао. Тада су постигли споразум: да Петровић откупи главну фабрику, а сву робу, сировину, примања, готовину и ратну штету, да поделе у натури. О томе споразуму начинили су писмени протокол који су сви интересовани и потписали са обавезом да се пренос непокретности пред судом и деоба покретности на лицу места изврше у року за десет дана.

Тих Божјих десет дана прошли су у миру, управо у затишју. Али су тих десет дана била довољна пауза да се нови планови створе. Наследници су за то време створили за себе убеђење, да су погрешили, што су

на онакву деобу пристали. Почело се говорити да је Петровић неке суме затајио. Узрујала се крв у наследника и они су узели стару методу. Синови умрлога брата организовали су силу. Најмили су људе и снабдели их оруђима за тучу. Довели су и једног Арнаутина из Санџака, па су онда и лично наоружани једнога јутра прошлога месеца силом продрли у фабрику, са напереним револвером обезоружали стражара код улазних врата, а том приликом наоружали Арнаутина. Заузели су телефон, поломили затворе од свих магацина, окупирали продукцију у фабрици, која је лично Петровића, јер је он лично закључио уговор о лиферацији са Министарством Војним и за израду употребљавао личну сировину, добијену пре и после извршене деобе. Најзад су из фабрике истерали све поверионике Петровића и поставили стражу од најмљених људи, које су припремили за ово насиљничко одузеће. Том приликом ни директор ни сам газда нису из фабрике узели ниједну своју личну ствар. Сви су остали радници лишени слободе и нико није могао ући ни изаћи. Кочијаш са фијакером који је лично служио Петровићу остао је у фабрици затворен.

Петровић је за овакву радњу подигао кривичну тужбу, за сада само противу синова умрлога брата Илића, јер су оружјем и претњом за живот на силу одузели од Петровића не само оно што би они као наследници имали, већ и оно што је Петровић као ортак имао, па и оно што је лично Петровића и што никад ортачко није било. Што је најважније они су поскидали етикете са робе лично Петровића, да би утрли трагове својине, робу су почели да продају и отуђују. Уништили су око пола милиона признатица које су служиле за доказ о режији, и ко зна шта су све друго учинили, јер истрага није потпуно извршена.

Поглавар среза Лесковачког извршио је већим делом истрагу и нашао да стоји дело разбојништва, па је решио да окривљени буду у притвору за време истрага.

Поглавар срески као испедник имао је много муке, док је фабрику од окривљених одузео. Он је донео особену одлуку, базирану на криминалу, да фабрику одмах одузме и преда Петровићу, као једином заосталом ортаку и легитимном представнику фабрике, јер појављени наследници нису ортаци, нити су у наслеђе уведени а и да су уведени, као неортаци немају права да држе предузеће, а најмање да њиме управљају. Њихово је право да од Петровића траже деобу и полагање рачуна. А како су деобу извршили, па је сада поричу, њихово је право да судским путем, путем парнице ту деобу пониште. Дотле они немају државину па немају ни својину, јер им ствар није дата у руке. Строго узев они немају права да узму у руке наслеђе за које држави нису платили по закону наследну таксу.

Поглавар срески кад је хтео да изврши повраћај у пређашње стање наишао је на енергичан отпор окривљених, којима су свесрдно у томе помагали и њихови адвокати. Одлуку о томе није могао извршити, јер му је недостајала сила. И још неколико дана није поглавар могао успети да вaspостави правни поредак у фабрици, јер му је у томе, веле још неки сметао.

Притворена браћа Илићи и њихови санаследници заједно са заступницимајако се уздају у г. Великог Жупана, да ће интервенисати у њихову корист, али се то не може очекивати, кад је у питању кривична радња и истрага коју може расматрати само Првостепени Суд. Истина је г. Велики Жупан два пута по овој ствари био у Лесковцу и њему су окривљени сервирали нарочито друштво око тенцерке, али закониту ствар нису могли изменити, јер је г. В. Жупан остао на достојној висини, без обзира на велико богатство Браће Илића.

Цело грађанство са највећом пажњом прати овај догађај и његов расплет, јер ће на крају видети колико се у власти може уздати за сличне заплете, пошто је парниччење и споро и скupo.

М. Т.

ИЗ ЗБИРКЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

БРАЂА ИЛИЋИ, ИНДУСТРИЈАЛЦИ

Ових су дана ова браћа ступила у груб сукоб са Горчом Петровићем индустријалцем оvd. Ступили су у сукоб наследници пок. Петра К. Илића, бив. Горчиног ортака у оvd. фабрици штофа.

Због чега?

— Због наслеђа, које је оставио пок. Петар у фабрици као Горчин ортак.

Имају ли они права на наслеђе?

— Имају. То им право Горча није спорио и сада им га не спори. Чак их је звао да им изда оно, што им по закону припада, јер веле, нема тестамента. Наследници су се за први мах одазвали. Пришли су и споразумели се за деобу. Тај споразум је написано и потписали су га: Браћа Илићи и то су интересовани с једне, и Горча Петровић с друге стране. Тај је споразум о деоби постигнут у томе смислу, да Горча прими предузеће а њих да исплати. Горча је Браћа Илиће јединим делом и исплати, а за остатак депоновао је цену код овданијег првостеп. суда у меницима са својим акцептом, како је исплата по ратама и роковима предвиђена. Роба опет, која се имала да дели, подељена је преко вештака уз посредовање суда.

Шта сада Браћа траже?

— Не признају деобу, па хоће, не да је судским путем пониште, него гробом силом. У томе циљу неки су од њих са оружјем и оружаном плаћеном гомилом људи отели целу фабрику тако да су и Горчи физички и претњом спречили приступ у фабрику. Тако су они десет дана држали и управљали фабричком имовином па и самом производњом и то и оном, где је Горча примио личну обавезу за лифераџију Министарству Војном од сировине лично своје, како је то и деобним писменом предвиђено.

Шта Горча не даје?

— Не даје своју личну имовину. Не прима их за ортаке, јер су они наследници ортакова и на то немају права. Најзад Горча је већим делом извршио обавезу по деоби и хоће да је одржи на снази.

По тужби Горчинога власт је повела кривичну истрагу и нашла да стоји дело разбојништва, па је извесне и притворила. Елементи су разбојништва:

употреба оружане снаге у циљу присвајања туђе имовине. Сила је претила животу и у томе се успело. Имовина је отета и њоме се располагало на штету Горчину.

Бранећи правни поредак и фактичну државину, власт је ту браћу истерала из фабрике, а Горчу увела у фабрику.

Притворена браћа су изјавила жалбу на решење о притвору. Суд је расматрао решење и после кратког саветовања суд је нашао да у истини у радњи Браће Илића постоји кривична и кажњива радња. Само је суд изменио квалификацију дела па је место разбојништва нашао да постоји дело самовлашће, које се судским казни по званичној дужности.

У § 237. крив. зак. стоји:

„Разбојник је онај ко силом употребљеном против лица или грозећи му с места опасношћу за живот и тело од овога какву покретну ствар одузме у намери да је претважено себи присвоји.“

Браћа су узела све а не једну ствар, али суд није могао пронаћи да су они то у циљу присвајања одузели, па је зато и квалифицирало дело као претступно самовлашће.

Главно је да у радњи Браће Илића постоји група повреда правнога поретка и принципа приватне својине, за који принцип у првом реду треба они да се боре, али не овим него другим методама.

Главно је и то да они полициским путем не могу бити уведeni ни у какво право, ни у државину. Судски они могу добити право у висини наслеђа, које им се не спори, али ни тада то право не могу остварити, или другим речима, не могу они у рукама примити наслеђе докле год не плате наслеђну таксу држави и на ову имовину, коју сада на груб начин хоће да узму. То им неће дозволити Генерална Дирекција Непосред. Пореза, која има последњу реч.

11. октобра 1928. год.
Лесковац.

М. Т.

БРАЋА ИЛИЋИ, ИНДУСТРИЈАЛЦИ

Ових су дана ова браћа ступила у груб сукоб са Горчом Петровићем индустријалцем овд. Ступили су у сукоб наследници пок. Петра К. Илића, бив. Горчиног ортака у овд. фабрици штофа.

Због чега?

- Због наслеђа, које је оставио пок. Петар у фабрици као Горчин ортак.

Имају ли они права на наслеђе?

- Имају. То им право Горча није спорио и сада им га не спори. Чак их је звао да им изда оно, што им по закону припада, јер веле, нема тестамента. Наследници су се за први мах одазвали. Пришли су и споразумели се за деобу. Тада споразум је написано стављен и потписали су га: Браћа Илићи и то сви интересовани с једне, и Горча Петровић с друге стране. Тада је споразум о деоби постигнут у томе смислу, да Горча прими предузеће а њих да исплати. Горча је Браћу Илиће једним делом и исплатио, а за остатак депоновао је цену код овдашњег првостеп. суда у меницама са својим акцептом како је исплата по ратама и роковима предвиђена. Роба опет, која се имала да дели, подељена је преко вештака уз посредовање суда.

Шта сада Браћа траже?

- Не признају деобу, па хоће, не да је судским путем пониште, него грубом силом. У томе циљу неки су од њих са оружјем и оруженом плаћеном гомилом људи отели целу фабрику тако да су и Горчи физички и претњом спречили приступ у фабрику. Тако су они десет дана држали и управљали фабричком имовином па и самом продукцијом и то и оном, где је Горча примио личну обавезу за лиферацију Министарству Војном од сировине лично своје, како је то и деобним писменом предвиђено.

Шта Горча не даје?

- Не даје своју личну имовину. Не прима их за ортаке, јер су они наследници ортакови и на то немају права. Најзад Горча је већим делом извршио обавезу по деоби и хоће да је одржи на снази.

По тужби Горчиној власт је повела кривичну истрагу и нашла да стоји дело разбојништва, па је извесне и притворила. Елементи су разбојништва: употреба оружане снаге у циљу присвајања туђе имовине.

Сила је претила животу и у томе се успело. Имовина је отета и њоме се располагало на штету Горчину.

Бранећи правни поредак и фактичну државину, власт је ту браћу истерала из фабрике, а Горчу увела у фабрику.

Притворена браћа су изјавила жалбу на решење о притвору. Суд је расматрао решење и после кратког саветовања суд је нашао да у истини у радњи Браће Илића постоји кривична и кажњива радња. Само је суд изменио квалификацију дела па је место разбојништва нашао да постоји дело самовлашћа, које се судски казни по званичној дужности.

У § 237. крив. зак. стоји:

„Разбојник је онај ко силом употребљеном против лица или грозећи му сместа опасношћу за живот и тело од овога какву покретну ствар одузме у намери да је противзаконски присвоји.“

Браћа су узела све а не једну ствар, али суд није могао пронаћи да су они то у циљу присвајања одузели, па је зато и квалификовао дело као преступно самовлашће.

Главно је да у радњи Браће Илића постоји груба повреда правнога поретка и принципа приватне својине, за који принцип у првоме реду треба они да се боре, али не овим него другим методама.

Главно је и то да они полициским путем не могу бити уведени ни у какво право, ни у државину. Судски они могу добити право у висини наслеђа, које им се не спори, али ни тада то право не могу остварити, или другим речима, не могу они у руке примити наслеђе докле год не плате наследну таксу држави и на ову имовину, коју сада на груб начин хоће да узму. То им неће дозволити Генерална Дирекција Непосред. Пореза, која има последњу реч.

11. октобра 1928. год.

Лесковац

M. T.

Штампа „Покрет“ - Лесковац

40. Илић, Теокаровић и Петровић, 14. октобар, 1928.

ИЛИЋ ТЕОКАРОВИЋ И ПЕТРОВИЋ

❖❖❖❖❖

СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋ

Факат је па је исти писац „М. Т.“ и анонимних чланака од 6. и 7. о. м. у листу „Време“ као и по следњи од 11. о. м., само су анонимни чланци потпу ни Уредништву, због бољести лесковачког сарадника, пошто се је њима хтеша да изазове сензацију. Тенденциозни су, пак, у томико што се ходе за набавки азага и компромитују нашу чувену индустрискују брату Илићу. Сотир, Милан и Влада јер се ни у једном чланку не каже да су по срећи и у питању г. г. Светозар, Јуриј и Тикомир брати Илићи, већ се ради нећега ефекта под именом „Браћа Илићи“ генералске на саје Илиће. Потпис последњег члана „М. Т.“ срачунат је и наиме се хтеша окојнути не бавешица чиганашка публика, те па се добије ути сак, како да је чланак писао уважени г. Михајло Теокаровић и ако га је по наредби свога властодржавите Гробе Петровић, писао његов син, Милорад Тадић Савићчи, оконост и писање, докаса је не верно представљања ствари, а ми њемо ради објективног поступног потписивања изнети праву истину.

Већија публична је питања које управу Господарину Тадићу се још за чланак, година неће пружити овако мајсторији, кћер је имао и добој овако пок. Петар Илић у једном затекину фабрики, зато се његов повратак у родну земљу може окarakterisati као врхом криминала. Након тога је изашао села ради, него се вратио, а затим се са сопственим чланом, који је наставио чланак, у фабрику, али је био под именом „Илић, Теокаровић и Петровић, тер смо ми већ у љој, а нарочито нашеј ради, ради у исто већ 10 година. Испитива ће да сај 24. прв. дочекију радника ради према рачванија сировине, прерадење и остале робе, која се извози у фабрики, јер је тај дана почела рад за нашу радију једногаша вештачка коми сја, која је имала да изврши попис цековите. Фир-

мација је одговорила да нема. Видели да Глигорије не говори истину, радици су показвали да се пређеја и матација од кога Глигорије држи да се и ту оружје налази и кад је магацин отворен, на бене су још две пушке спремљене од стране Глигорија на

Из овога се јасно види, ко је спремо оружје, буде, али само поправља не види, пошто ради на своју руку в. вакви по начиним инструкцијама. Поплавије сије само овим вакојајама, него је поседао покушајема стапом на јувеље новојамаје, буде за ратну Глигорија, а под изгледом да ми не пуштају Глигорија у фабрику.

3.) Кад је требало држави затекину чоју лифтер вати, најавио је Глигорија Печерскије пристојбивима, изложио им је Глигорија Петровићем испитујено 24. јула о. д. да на цековуку чоју пристоји на његово име, а по поводу јувеље вредности у суми од 2412840.—дин., нека напомена прати да ће нам исплатити по напису рачуна за истују. Мадјумија, а ауторитет Глигорија је писац најчешћи у гуђем икману, него у своме јер нападајући је узак да је ту фабрику видио нашају.

Изашао је пополовину ние нам хтео исплатити и ако се за то писмо обавесао, упућују насна суд.

Поред ове којинице, дозволили су ју да јој даду једну креџију које праћају популарну вредност, ценој ипоставак. Г. Тадић инђе тади ће је Лесковачка превоза, ако према томе најдаде је позван да нам овакоје даје лекчије. Што је тако г. Петровић за то време био болестан и није долазио у фабрику, то је наша креџија, јер му је узах ипоставаји само јој тражији да нам положи новаљ.

6.) И ако фабрика Илић, Теокаровић и Петровић ће постоји, г. Глигорије Петровић је поку-

сановао у присуству свију нас и свидока, поглавару да у фабрици остане овајко ставе какво је тога дана он оставио, а ако г. Петровић није задовољан, да се обратију СУУУ, Бићи, директију затедничке фабрике г. Милораду Тадићу, кога је г. Петровић јасно за његове лице ставио саветовао је, так да се како паметнији човек уклони из фабрике, пошто друга страна немају право поверије у њему.

Сматрајући да ће тиме ствар регулисана, велики је отишao за Ниш, а поглавар уместо да ствар узупији првостепеном СУУУ, покушава и даље узупи сам на свою руку силом власти фабрике јако иштави и као да је једини власник фабрике г. Гора Петровић. Да би у токе успес, доноси решење о напису притвора за дено разбојништва, а према лажном уверењу општине лесковачке.

5.) Напади у допуску у броју од 6 о.в. „Време“ најавију обуставу рада и на ће радицији, и да се постоји без посаја, неистини су, јер баш ми истинскије пристоји на томе, да се у фабрици ради, и да се постоји досадајеј броја радица који назнаса са чиновницима око 300, пусте у рад и остале машине и да се у фабрици запосле још око 200 радица. Глигорија је писац најчешћи у гуђем икману, него у своме јер претаји на узак да је ту фабрику видио нашају, ток. Коста Илић-Макица и стричи и за ту дани и ценој ипоставак. Г. Тадић инђе тади ће је Лесковачка превоза, ако према томе најдаде је позван да нам овакоје даје лекчије. Што је тако г. Петровић за то време био болестан и није долазио у фабрику, то је наша креџија, јер му је узах ипоставаји само јој тражији да нам положи новаљ.

6.) И ако фабрика Илић, Теокаровић и Петровић ће постоји, г. Глигорије Петровић је поку-

равна сировине, прерадивне и остале робе, која се налази у фабрици,jer је тога дана почела рад за наш рачун једносртна вансудска вештачка коми-сија, која је ишала да изврши попис целокупног фар-мине имовине. Овакво вансудско једносртно ве-тачење вршило је пре тога за **свој рачун** Г. Ђигорије Петровић Ачио, пошто он иниј. показао сву робу - спроводи прерадивне, хемикалије, уља, мастихине, фар-мине и сл. и то самим присречиен, тражио је покушај да изврши разните српске француске аген-танске компаније које су почињала ску робу. Ове компаније су уз помоћ професионалног бирбараца Г. Г. Трећића из хтео да доволи да мијардијано јединственој коми-сије вештачкој јер је било потребно да се изврши његово прикњижење нашег јединичног нови-не. Понтију су ишао чије извршио је једностратно ве-тачење, због недопуњавања онога што је Г. Ђигорије Петровић узвуковао у претходним преговорима и неизвршења и суд је доносио одлуку да се има и мора за наш рачун извршити једностратно ван-судско вештачење и комисија ће, како и поческој ред 24. пр. м. у том међувремену г. Горица. Пе-тровић узвуковао је буде сумњиве пропштога у фабрику и наоружао их њеволивима, приступи-и сектарима **противу нас**, а наша саоп-штно преко портавара актом од 18. септ. да се фабрици **немамо приступа** и да се из исте иселимо и изнесмо ову робу у вносли-ко, **колико нам он даје**. Највише ви-дели да су извршени вучи у фабрику, а по-ново о немогућим вансудским вештачким смеистима и поставили јенок, човека да пази на оружије да га неко не би однео.

2) Што се тиме дозвољава у фабрику, ради оружја, ствар стoji овако. На представку г. Горије Петровића да смо уплати у фабрику са наруџбама, поглавар је доловао са јејим писаром и жандармима да изврши претрес над човеком који је чувао оружје озверето од Г. Ђигорија Ачија, па је том приликом исто и одузето, а кувара оружја пратио. Ову преставку г. Горија је поднео у намјеру да нама набоји, да смо ми то оружје донели, а погла-вар није хтео ни да саслуша напут изјаву, него је

Поред ове колине, дозволили ми да јој једну колину која предава и поједину вредности наша изјавак. Иако је и ту упутност једног изјавака, о. г. о нашем новом, још нека, ипак помена. 4) Главни писац чланака „Времен“ у броју од 5. фебруара 1928. године, да је још лажнији да је јасно да се овој изјавици из фабрике припремило као склону, но то му до сада, благодарим обдаривosti valgosta, иje испало за руком, 6) Иако фабрика „Илић, Текаровић и Петровић“ још постоји, г. Глингорије Петровић је, покушао да протоколира фирмом на своје име и целу фабрику проправи као склону, но то му до сада, благодарим обдаривosti valgosta, иje испало за руком, 7) На завршетку овога ми сматрамо да нека никакве силе која би могла да вас спречи да је њено у*дјеље изјаве, а јамčju da ne фабрика довољно напомешу управом бити, било војнико него што је то да сада био случај. Нека скаки чује и ана, да је наша позивница вадирине Ивана, Текаровића и Петровића као наследника нашег пок. Петра Илића. Ако се г. Глингорије не допада он може да иши, а ми не мијамо дан очи што му стварја припада, а ће да нам, као што то сад чини, даје само оно што он хчи и колико ћуће.

Којин је рад пољавара да сада био аснован на закону, а што потврђује нашу тврдњу да је био под утицајем, **најбоље показује чине-**нице, да је велики Жујан, за кога сам „М.Т.“ вели да је остана на дистању висини **ПОС-**

ЛЕ ГРОДНЕВНОГ ИСЛЕНЧЕЊА, СУ-СПЕДИОВА ОД ДУБРУДЖАНИЈА, чиме је дата потпуна санкცија. Исто тако дата нам је санкცија и од стране Гескопланског Првостепеног Суда, што је решење Поглаварија о нападу притвору за **ДЕЛО РАЗБОЈНИЧКИЋА ПРИЧИВАЊА** припуштио са разлога што дело не постоји. Гужбу против пољавара за овога **гакове закона и злуупо-** требе власти поднећено је овдј. Првостепеном Сују као и противу првостепеном **никометова општине лес-ковачке за издвајање лажног уверења.**

14. октобра 1928. год.

СЕПЕЦИЈАР, УРОШ И ТИХОМИР - БРАТЯ ИЛИЋИ
индустријацији из Лесковца

Штампа „СОКО“ Лесковац

„ИЛИЋ, ТЕОКАРЕВИЋ И ПЕТРОВИЋ“

Факат је, да је исти писац „М. Т.“ и анонимних чланака од 6. и 7. о. м. у листу „Време“ као и последњег од 11. о.м., само су анонимни чланци потурени Уредништву, због болести лесковачког сарадника; пошто се је њима хтела да изазове сенза[ц]ија. Тенденциозни су, пак, у толико што се хоће да набаци љага и компромитују наши чувени индустријалци Браћа Илићи: Сотир, Милан и Влада јер се ни у једном чланку не каже да су по среди и упитању г. г. Светозар, Урош и Тихомир браћа Илићи, већ се ради већег ефекта под именом „Браћа Илићи“ генералише на све Илиће. Потпис последњег члanka „М. Т.“ срачунат је и њиме се хтела обманути необавештена читалачка публика, те да се добије утисак, као да је чланак писао уважени г. Мита Теокаровић и ако га је по наређењу свога властодавца Горче Петровић, писао његов књиговођа, Милорад Тадић. Сам начин, околност и писање, доказ је неверног представљања ствари, а ми ћемо ради обавештења под пуним потписима изнети праву истину, па нека јавност цени ко је у праву. Господину Тадићу се још за хиљаду година неће пружити овако масна оклапина какву је имао и добио од пок. Петра Илића у нашој заједничкој фабрици, зато се цео његов досадањи рад може окаректерисати народном изреком: „Не лаје куца села ради, него себе ради.“

1) Није истина да смо насиљно ушли у нашу фабрику, која се води под именом „Илић, Теокаревић и Петровић“, **јер смо ми већ у њој, а нарочито наш брат Урош, ради у истој већ 10 година.** Истина је да смо 24. пр.м. довели 9 радника ради премеравања сировине, прерађевине и остале робе, која се налази у фабрици; јер је тога дана почела рад за наш рачун једнострана вансудска вештачка комисија, која је имала да изврши попис целокупне фирмe имовине. Овакво вансудско једнострano вештачење вршио је пре тога **за свој рачун** Глигорије Петровић. Али, пошто он није показао сву робу – сировину, прерађевине, хемикалије, уље, материјал за гориво и т. д., то смо били присиљени, тражити накнадно за наш рачун једнострanу вансудску вештачку комисију **која би пописала** сву робу која се налази у нашој заједничкој фабрици. Г. Горча није хтео да дозволи да ми вршимо једнострano комисијско вештачење јер

је био свестан да ће се утврдити његово прикривање наше заједничке имовине. Пошто судија није извршио ово једнострano вештачење, због недопуштања од стране г. Горче Петровића, то смо били принуђени да протестујемо против неизвршења и суд је донео одлуку да се има и мора за наш рачун извршити једнострano вансудско вештачење и комисија је имала почети рад 24. пр. м. У том међувремену г. Горча Петровић увека је људе сумњиве прошлости у фабрику и наоружао их револверима, пушкама и секирама противу нас, а нама саопштио преко поглавара актом од 18. септ. да у фабрику немамо приступа и да се из исте иселимо и изнесемо ону робу и онолико, колико нам он даје. Кад смо видели да су наоружани људи у фабрици и да ће нам поново онемогућити вансудско вештачење, ми смо их једноставно разоружали, оружје у једној соби сместили и поставили једног човека да пази на оружје да га неко не би однео.

2) Што се тиче доласка поглавара у фабрику, ради оружја, ствар стоји овако. На представку г. Горче Петровића да смо упали у фабрику са наоружаним људима, поглавар је дошао са једним писаром и жандармима да изврши претрес над човеком који је чувао оружје одузето од Горчиних људи, па је том приликом исто и одuzeо, а чувара оружја притворио. Ову представку г. Горча је поднео у намери да нама набаци, да смо ми то оружје донели, а поглавар није хтео ни да саслуша нашу изјаву, него је донео решење да се оружје одузме а човек притвори и протера. На наше, пак, тражење да поглавар упита Глигорија, да ли има још оружја у фабрици, **Глигорије је одговорио да нема.** Видевши да Глигорије не говори истину, радници су потказали да се прегледа и магазин од кога Глигорије држи кључ, јер су сазнали да се и ту оружје налази и кад је магацин отворен, нађене су још две пушке спремљене од стране Глигорија на нас.

Из овога се јасно види, ко је спремао оружане људе, **али само поглавар то не види**, пошто ради на своју руку и ваљда по нечијим инструкцијама.

Поглавар се није само овим задовољио, него је после овог покушао силом да уведе новонајамљене људе за рачун Глигорија, а под изговором да ми не пуштамо Глигорија у фабрику.

3.) Кад је требало држави заједничку чоју лиферовати, на наше тра жење, издао нам је Глигорије Петровић писмено 24. јула о.г. да ће цело купну чоју предати на његово име, а половину њене вредности у суми од 2,412.840.- дин., колико нама припада, да ће нам исплатити по наплати рачуна за исту чоју. Међутим, 14. августа о.г. Горча је наплатио овај рачун, а нашу половину није нам хтео исплатити и ако се за то писмено обавезао, упућујући нас на суд.

Поред ове количине, дозволили смо му да још једну количину чоје преда, и половину вредности нама исплати. И ако је исту упутио држави 6. августа о. г. о нашем новцу још нема ни помена.

4.) Наводи писца чланка у „Времену“ у броју од 5 ов. м. да је поглавар дошао да нас замоли да се уклонимо из фабрике неистинити су, јер нико паметан то не може ни тражити, **да се неко уклони из свога имања**. Намера поглавара била је да уведе у фабрику двадесет најамљених људи Г. Петровића; врбованих од стране овд. општине, **да би нас ти људи после његовог одласка силом избацili из фабрике**. Ово му није пошло за руком до доласка Великог Жупана. Кад је Велики Жупан дошао, **кога је г. Горча Петровић и звао** и пошто је проверио ствар, наредио је да сви људи без легитимације, а који дотле нису радили у фабрици, уклоне из фабрике. Ово наређење је одмах извршено од стране жандарма наредника, те је истерао све људе које је поглавар пре тога увео у фабрику. Том приликом Велики Жупан је покушао да се на неки начин изравнамо са г. Горчом Петровићем, нашта смо одмах изјавили да пристајемо, али претходно да нам г. Петровић положи рачун за наплаћених 1925. г. 3,500.000.- дин. од Министарства Војске и Морнарице; затим, да преда обрачун за 160.000 енгл. шилинга и да објасни како је могао да води на дугу Управу Казненог Завода у Топчидеру, кад је он лично 1921. г. наплатио рачун од 80.000 д. под бр. 4455/21. од 31. децембра и подигао кауцију од 16.000 дин. и новац задржао за себе. Исто тако да објасни, како је могао код поједињих примања да уводи суме са поједином нулом мање. Његов изговор да је полуписмен у овом случају не може да га оправда, јер би се у том случају понекад збунио и на своју штету, а не увек у своју корист.

Пошто г. Петровић није био том приликом присутан, изговарајући се да је болестан а његов пуномоћник бив. директор фабрике г. Милорад Тадић није хтео да прими ове услове, то је велики жупан саветовао у присуству свију нас и сведока, поглавару да у фабрици остане онакво стање какво је тога дана он оставио, а ако г. Петровић није задовољан, да се обрати суду. Бив. директору заједничке фабрике г. Милораду Тадићу, кога је г. Петровић узео за његове личне ствари, саветовао је, пак, да се као паметан човек уклони из фабрике, пошто друга страна нема довољно поверење у њему.

Сматрајући да је тиме ствар регулисана, Велики Жупан је отишао за Ниш, **а поглавар уместо да ствар упути Првостепеном Суду, покушава и даље да нас сам на своју руку силом власти истера из нашег имања** као да ми у фабрици немамо ништа и као да је једини власник фабрике г. Горча Петровић. **Да би у томе успео, доноси решење о нашем притвору за дело разбојништва, а према лажном уверењу општине лесковачке.**

5.) Наводи у допису у броју од 6 ов.м. „Времена“ да ће фабрика обуставити рад и да ће радници остати без посла, неистинити су, јер баш ми инсистирамо на томе, да се у фабрици ради, и да се поред досадањег броја радника који износи са чиновницима око 300, пусте у рад и остале машине и да се у фабрици запосле још око 200 радника.

Ми нисмо засели у туђем имању, него у своме јер треба имати на уму да је ту фабрику зидао наш деда пок. Коста Илић-Мумџија и стричеви и за њу дали и црно испод ноката. Г. Тадић није тад ни знао где је Лесковац, те према томе најмање је позван да нам о томе даје лекције. Што је пак г. Петровић за то време био болестан и није долазио у фабрику, то није наша кривица, јер му ми улаз нисмо спречавали само смо тражили да нам положи новац.

6.) И ако фирма „Илић, Теокаровић и Петровић“ још постоји, г. Глигорије Петровић је покушао да протоколише фирму на своје име и целу фабрику приграби као своју, но то му до сада, благодарећи обазривости власти, није испало за руком.

7.) На завршетку овога ми сматрамо да нема никакве силе која би могла да нас спречи да уђемо у наше имање, а јамчимо да ће фабрика под нашом управом бити боље вођена него што је то до сада био случај. **Нека сваки чује и зна, да је наша половина фабрике Илића, Теокаровића и Петровића као наследника нашег пок. Петра Илића.** Ако се г. Петровићу то не допада он може да иде, а ми ћемо му дати оно што му стварно припада, а не да нам, као што он сад чини, даје само оно што он хоће и колико хоће.

Колико је рад поглавара до сада био заснован на закону, а што потврђује нашу тврдњу да је био под утицајем, **најбоље показује чињеница, да га је Велики Жупан**, за кога сам „М. Т.“ вели да је остао на достојној висини **после тродневног ислеђења, суспендовао од дужности**, чиме нам је дата потпуна сatisфакција. Исто тако дата нам је сatisфакција и од стране Лесковачког Првостепеног Суда, што је решење Поглавара о нашем притвору **за дело разбојништва** поништио са разлога што дело не постоји. Тужбу противу поглавара за очито **гажење закона и злоупотребе власти** поднећемо овд. Првостепеном Суду **као и противу председника и кметова општине лесковачке за издавање лажног уверења.**

14. октобра 1928. год.

**СВЕТОЗАР, УРОШ и ТИХОМИР – БРАЋА ИЛИЋИ
индустријалци из Лесковца**

Штампа „СОКО“ Лесковац

41. Браћа Илићи, индустрисалац - одговор Милорада Тадића,
октобар 1928.

Бојкот чловачког гендерног копног пута је уједи-
ни са наставом да се не врши рат. Наша подршница ће
имати већи утицај, око же неки начин и осећаје не само
једине жене, већ и све који су им узрок били, највише на
једине сопствене жене које су имале
према њима, али и сопствену и њену побиједу.

**Одговор на њихову исправку у листу „Време“ од 16. ом. и исти та-
кав плакат од 14. ом. под насловом Илић, Теокаровић и Петровић.**

БРАНДИ, индустријација

СЕВГИЯ

99

Братья Ильини. У супругов Ильиных нашли са-
мосудильное оружие. Бенки Жилын сунченоюю Пло-
щадью. Глаша сана кана на казах кале ёс Веллик Жү-
зиг. Тогъ толык сунченоуан.

6) Да! Да! Генерал Петрович чөвек од близу
свой 10 годин.

7) Да! Од ишеникка ол близже робин же ол бы
се аюп заузатып жөнгө ингерес на сауда на-
гове сөргөткүш. Глаша Ильин хана на сауда да. Му булу
органик и азасын иштүй чек за орталык премилен.
9) Да! Генерал Ильин у траасын Погончала
и гравийна, дауның көнөн, наа Ылганыраан реада :
«Кынан туу и се наалын!»

10) Да! И тут присущество Ильинского Министерства
и управленик. Цели правозащитники Сотир К. Ильин
и неизвестный, симпатизаторы Сотира. Глаша и Тихомир
Гиричко да пусты Сотира «Фаэрия», док се не
избирин тремпс талим кой Суда (а) да мол да аз-
траяна парлондай, як ол (а) напе жөнө пра-
стистен, яр скаттер да фобрика чакыра чөнни
не извирле түшүн. Сотир и ваконы синопи
да наа прымкалтият, онда же на то тай наажык пра-
возащитник избоян : «Наа треба да борис то-
та, яр Сотир жи майран чөвек, а баш да те опа-
мары ишке то стартапто, [оно] жи маажи са-
мозын, тремпса оны] наадын избрин — не бори

жит, що Стоянівський, бородатий позаяв, [КД] се скверить у обвар, одна іншо тешко увидеть смех Бранка Ініх, і улогу Великого Жупана. Шта би стало по Гортине заєс-загливані воне случаю нине тепким погоджені.

Горче Петровичине знає Великого Жупана на "гленичарі", на вильоті загою нине по чегонько, позивши дошкою. Он га я знато за каша Угаріана, виступила на паровозі, скажоної застосування ортопідії, те да се співчики насочилимася макропедія штега, приносить, кривизну, рабінство Бранка Ініх у пікокея случаю, нине, я знато, що було посередником за заміненій ірв, за таїм ѹ, що наше погорбовані інвалиди Великого Жупана їх отяготою погорбованими інвалидами, чи погорбовані інвалидами, посприяли успіху, і чи погорбовані інвалидами, посприяли успіху, и зараз, прям, уланська співбуль прохрощувати. А на Великого Жупана се тек, не може прокоментувати, да се прокоментувати, і погорбованіх уланів у прямітто — пряміттою.

У лютому-таки Ерле Ініх, як юн-дос-са та грунти погоджався. За сказа я досла и овоніко.

Милорад Т. Тадић
директор фабрике штофа
Глигорија Петровића

Циректор фабрике штофа
Глигорија Петровића

Уставъм да пр

1028 - 111

БРАЋА ИЛИЋИ, ИНДУСТРИЈАЛЦИ

Одговор на њихову исправку у листу „Време“ од 16. ом. и исти такав плакат од 14. ом. под насловом Илић, Теокаревић и Петровић.

Споредна је ствар ко је писао оне досадање дописе у „Времену“ о њиховој афери, која занима у великој мери како садашње грађанство тако и људе од закона у целој нашој земљи. Јер се поставља питање: да ли у нашој држави имају више важности закони, или насиље појединих егзалтираних људи. Да ли се ти егзалтирани људи могу утерати у границе закона, или им се мора дозволити да раде шта они хоће и мимо позитивних законских наређења. Главно је да ли ти написи одговарају правоме стању. [...] у њима речена истина.

Необавештени свет може поверовати да је истина што су Браћа Илићи изнели у својој „исправци“ јер тон којим они ту говоре и ствар представљају могао би да заведе многога необавештенога и неупућенога у цelu ствар. Зато морам да мало објасним и исправим неистине изнете у њиховом напису.

Пре свега Суд није у целости поништио решење према коме су пом. Браћа Илићи притворени, него је нашао да у њиховој кривичној радњи према досадању истрази не постоји дело разбојништва, него са-мовлашћа, које не повлачи за собом притвор за време кривичне истраге. Али кривично дело постоји, и по њему се води даља истрага. У осталом и ово није последња реч Суда, она има да дође, и онда се може са сигурношћу говорити о квалификацији кривичног дела, а дотле оставимо ту ствар на миру, јер су како они тако и ја ненадлежни за расправу тога питања.

Фабрика штофа припада сада само Глигорију Петровићу по сили писмена о деоби закљученог 14. јула ог. између Глигорија и свих заинтесованих наследника његовог пок. ортака Петра К. Илића, међу којима треба да буду и пом. три брата Илића, и то на једну четвртину од половине. Они су били дужни по сили тога писмена и обавези узетој њиме, да до 24. јула ог. изврше путем поравнања код Суда пренос и свога дела непокретности, која им припада као наследницима, на Глигорија Пет-

ровића, а он да им погођену куповну цену положи рачунајући при томе 12% камате од дана погодбе до коначне исплате. На више његових позива да дођу и приме свој део у покретностима, као и ту куповну цену за непокретности, а да изврше код Суда пренос тапија на њега – Глигорија, како је то предвиђено деобним писменом, наследници пок. Петра нису хтели то учинити. Зато је Глигорија испуњавајући своју обавезу депоновао куповну цену код Суда са налогом да им се исти изда. Испуњавајући све уговорне обавезе, он је на тај начин постао не само једини држалац, као што је до тада био, него и једини сопственик целокупне непокретности фирмe Илић, Теокаревић и Петровић.

Истина је да су у фабрику долазила сва три брата Илића, као и то, да је Урош радио у њој више година (не бих рекао да је баш 20 како они наводе). Али, ако би по логици Браће Илића имали права казати: „ово је моја – наша фабрика“ сви они, који су увраћали у фабрику каквим било послом, или они који су у њој радили као раденици и чиновници, и за тај рад примали своје награде (као што је случај и са Урошем), онда би био готов большевизам. Па ни онај факат, да је њихов деда пок. Коста Илић – мумција био један од оснивача фабрике (а не да ју је он сам зидао, како би хтели увијено да преставе), без обзира да ли је он дао у њу и црно испод ноката, или све друго без тога црнога, и да ли сам ја тада знао где је Лесковац или не, не даје право њима као унуцима његовим, да са оружаним људима упадају у ту фабрику из које је он истушио још пре двајестину година и свој део из ортаклука примио, и да заузимају туђу имовину, а сопственика да изагнају из ње под претњом да ће крв пасти.

Да на овај начин заузимају имовину, коју у покретностима још нису примили и уколико је нису примили, нису имали потребе, јер им она стоји на расположењу већ одавно, али на више позива од стране сопственика фабрике путем писама и путем месне власти нису хтели узети је. Какве су потребе имали упадати у фабрику са двајестину људи наоружаних секирама и моткама, нарочито спремљени за премлађивање, при томе са револвером упереним на груди стражара фабрике отимати му пушку, и наоружавати једног Арнаутина, нарочито доведеног из Санџака за такве послове, и поставити га на капију фабрике са налогом, да у фабрику не сме ући ни сопственик њен Глигорија ни његов директор Тадић, а ако то покушају имају бити убијени? Зар се моткама, секирама, пушкама и револверима премерава сировина која се има вештачити? И зашто не вршише то вештачење одмах тога дана када су већ „раденике“ за тај посао довели, него доведоше комисију за вештачење тек после десет дана, када је повраћен правни поредак и прави сопственик Глигорија

уведен поново у своја права? Не изврћите ноторна факта утврђена истрагом по вашој кривици, јер у лажи је плитко дно!

У осталом за свакога је јасно, да њима није био циљ вештачење робе која је заједничка, и од које треба да њима припадне са стричевима им Сотиром, Миланом и Владом, једна половина, него су хтели да ометају рад Глигорију својим присуством у Фабрици, и вештаче и ону робу и сировину, која припада искључиво њему – Глигорију. Хтели су на тај начин да улазе у његове трговачке тајне и да сазнају колико он има и какве сировине и робе, а по могућству да и ту његову личну имовину увку у заједницу, па да се и то дели.

Е, то не бива, господо! Ви хоћете да све оно што се налази у фабрици да је заједничко, и ако знате врло добро, да је Глигорија набављао сиров[и]ну за свој лични рачун, који је долазио на његово име; да га је он из свога новца исплаћивао, и за свој лични рачун прерађивао сносећи лично и све трошкове око тога. То сте признали и оним писменом о деоби – протоколм од 14. јула ог. где стоји у тач. 12 од речи до речи: „Како је Глигорија у последње време прерађивао у фабрици штофа свој сопствени материјал за свој лични рачун, то општи трошкови један део има да сноси он – Глигорија лично. Колика сумра тих трошкова треба да изнесе, то ће одредити г. г. Милан А. Поповић и Василије Х. Миленковић, и што они буду решили, пристаје Глигорија да плати. Иста ова два лица имају да одреде суму и накнаде, коју заједница има да исплати Глигорију за трошак око преваљивања и апРЕТИРАЊА заједничке чоје, што је вршено сада у времену рада у фабрици за рачун Глигорија Петровића лично.....“ Кад се к томе дода још да последња тачка (16) тога протокола од 14. јула гласи: „На лицитацији 16. ом. које ће се одржати код Управе Војне Одеће има права учествовати онај на коме буду остале фирмe непокретности односно фабрика штофа“, и да је на тој лицитацији учествовао Глигорија, пошто је на њему остала непокретност па и фабрика штофа фирмe Илић, Теокаревић и Петровић, онда је јасно за свакога паметнога и поштенога ово што следи:

1) Глигорија је имао у фабрици свој лични материјал, који је до 14. јула прерађивао за свој лични рачун, а по сопственом вашем признању у томе протоколу о деоби. Кад га је прерађивао морао је ваљда из њега добити и готову робу; а она свакојако припада само њему а не и вама. Према томе, Глигорија је на дан 14. јула имао своје личне сировине и готове робе. Колико – то он може у свако доба доказати својим књигама и документима (фактура, потврда о исплати, возна декларација, товарни лист).

2) На лицитацији 16. јула код Управе Војне одеће учествовао је Глигорија у своје име и примио се испоруке чоје. Ту чоју израђивао је и из-

рађује од сопственога материјала, јер је по сили писмена о деоби постао 14. јула једини сопственик фабрике.

Кад се све ово узме у обзир онда се види колико је смешно ваше тврђење, како у фабрици нема Горчине робе, него је све то заједничко?! Није ли јасно то да ви желите приграбити туђу имовину? Сматрате ли ви да је поштено и да приличи великим индустрисацима и потомцима пок. Косте Мумције, да одричу вредност уговора кога су потписали, и „да се он може обесити мачку на реп“ како каже ваш стриц Сотир чији се потпис такође на њему налази.

Истина ви се позивате на тај протокол о деоби, када у смислу његовом тражите да вам Горча исплати ваш део за испоручену чоју, али када треба и ви са ваше стране да испуните своје обавезе из тога протокола, онда он не важи, јер сте – како вас Бог створио наивне – „обманути да га потпишете“, како изјављује на Суду кад сте позвати да примите депоновану откупну цену за ваш и ваших стричева део у непокретностима фирмe Илић, Теокаревић и Петровић, наслеђен од пок. Петра К. Илића. Хајде, рецимо млади сте – ацамије – али се то за ваше стричеве баш не би могло казати. Па зашто се онда не придржавају потписатих обавеза?

Вама је Горча чисто јасно рекао: „новац који вам припада примићете одмах чим код Суда“ изјавите потребно за извршење протокола о деоби. Не можете тражити да вам он даје новац према томе протоколу, а ви на Суду да изјављујете: не признајемо тај протокол и повлачимо потписе са њега.

Што се тиче неких милиона о којима лупетате у вашем напису, то потсећа та прича на [M]итине вагоне, који је вечно причао, те данас је примио два вагона а сутра четири вагона наполеона, а прекосутра послao Краљу Милану три вагона наполеона, и тако стално радио са вагонима наполеона, којих никад нигде није ни било.

Ако сте „знатижељни“ шта је са оним наплаћеним сумама изволите извршити потписати протокол о деоби, који садржи и оваку одредбу у тач. 11: „Књиге и рачуне фирме имају заједнички прегледати Глигорија Петровић и један од наследника пок. Петра К. Илића, кога они сами међу собом буду одредили, или ће свака страна одредити по једно стручно лице, која ће двојица извршити тај преглед и поднети свој извештај обема странама. Овај преглед дужне су обе стране почети најдаље за десет дана од данас и свршити најдаље за три месеца од данас. Буде ли овде каквих несугласица између Глигорија и наследника пок. Петра К. Илића, изјављују овим обе стране своју сагласност, да спор изнесу на дефинитивно решење Суду Београдске Берзе, чија ће пресуда бити обавезна за обе стране без права предузимања других правних срестава. итд.“

Дакле, ето, предвиђено је тим протоколом све што треба, само треба да га извршујете, па ћете сазнати све што вас интересује. Не можете ви тражити од Горче полагање рачуна „на парче“ него се према овој тачци протокола имају сви рачуни прегледати и утврдити право стање, па ће се видети где су ти милиони. Али исто тако, како имате права тражити полагање рачуна, а Горча је спреман да вам их положе, дужни сте и полагати рачуне као наследници. Чини ми се да вам то некако није баш згодно, и радије тражите да само вама други рачуне положе.

Да ли је Велики Жупан имао права да саветује Поглавара, да остави стање како је оно створено вашом кривичном радњом, у то питање нећу да се упуштам, јер то остављам да правни саветник и заступник Горчин згодним путем расправи. Али колико смешно изгледа за паметан свет онај став у вашем напису где кажете: „Бившем директору заједничке фабрике г. Милораду Тадићу кога је г. Петровић узео за његове лични ствари, саветовао је пак, (разуме се Велики Жупан) да се као паметан човек уклони из фабрике, пошто друга страна нема довољно поверења у њега“. Дакле ја треба прво да тражим поверење од противне стране, па да се могу примити заступања интереса Горчиних. Аман, људи, јесте ли ви при чистој свести!? Зар Горча ме узео за своје ствари, Горча ме плаћа, а сад треба да имам и ваше поверење, па да могу служити Горчу!?

Али није наш народ у залуд рекао: „Чувај ме, Боже, пријатеља, а од непријатеља ћу се и сам чувати“. То би управо могао да каже Велики Жупан г. Рашковић за вас. Ја сматрам за дужност да га узмем у заштиту од таквих пријатеља, који су у стању да му и такве глупости туре у уста. Дакле он ми је тај савет дао као „пријатељу“, само не наводећи као разлог то што ви наводите (неповерење друге стране) него просто за то, што је ствар, по његовом схватању, заплетена, и налази се у спору, па би најбоље било да се ја уклоним. Одговорио сам му, да се ја уклонити нећу ни за чије ћефове, јер сматрам за своју дужност да браним једну праведну ствар.

Шта је мислио Велики Жупан, дајући ми тај савет, не знам, али можда би то донекле могла објаснити она изјава Светозара Илића, коју је том приликом мени упутио пред Великим Жупаном: „Ти си, Тадићу, камен спотицања овде. Да тебе није било, ми би са Горчом одавно сврши[л]и и деобу“. Дакле ја сам сметња, а међутим нити сам члан фирме, нити наследник чији.

Али кад се узму у обзир следеће чињенице:

1. Да је Велики Жупан „саветовао“ Поглавару пред Браћом Илић и сведоцима, што они тврде и сами у своме напису, да остави стање у фабрици како он оставља (створено кривичним делом Браће Илића) а да

Глигорија упути Суду – што је противно свима позитивним законима наше земље;

2. Да је и мени саветовао Велики Жупан, да се склоним из овога за-плета;

3. Да Велики Жупан није избијао из друштва Браће Илића и стрица им Сотира сва три пута кад је у овом времену био у Лесковцу, бавећи се овде по неколико дана;

4.) Да је се Велики Жупан упуштао у преглед и онога рада Поглаваревог, који подлежи само прегледу и контроли Суда (ислеђење кривичних дела Браће Илића);

5.) Браћа Илићи су у својој изјави нашли сатисфакцију што је Велики Жупан суспендовао Поглавара. Шта сада има да кажу кад је Велики Жупан због тога пензионисан.

6.) Да је Глигорија Петровић човек од близу својих 70 година;

7.) Да он нема никога од ближе родбине ко би се могао заузети за његове интересе на случај његове смрти;

8.) Да Браћа Илићи хоће на силу да му буду ортаци и ако их он није хтео за ортаке примити;

9.) Да је Тихомир Илић у присуству Поглавара и грађана, дижући песнице над Глигоријем рекао: „Крви ћу ти се напити“;

10.) Да је у присуству Инспектора Министарства Унутрашњих Дела правозаступник Сотира К. Илића и његових синоваца Светозара, Уроша и Тихомира, г. Таса Стојановић „Граочанка“ адв. овд. саветовао Глигорију да пусти Сотира у фабрику, док се не изврши пренос тапије код Суда (а то би могло да траје наравно годинама), а кад овај није хтео пристати, јер сматра да је фабрика само његова сопственост, а и боји се, да Сотир и његови синовци не изврше своју у више прилика изречену претњу да ће га премлатити, онда је на то тај њихов правозаступник изјавио: „Та не треба да се боиш тога, јер Сотир је миран човек, а баш и да те ошамари није то тако страшно; (ово може да важи само за онога, према оној народној изреци – не боји се свака шуша Бога, него батина, шта би рекао Блажић, кога Стојановић добро познаје. Кад се дакле све то узме у обзир, онда није тешко увидети смер Браће Илића, и улогу Великог Жупана. Шта би било од Горчине заоставштине у томе случају није тешко погодити.

Горча Петровић није звао Великог Жупана на „тенцерку“, па вальда зато није по његовом позиву ни дошао. Он га је звао да као виша Управна власт изда наређење својим потчињеним органима, да хитно примењују законска наређења и прописе, те да се спречи нагомилавање материјалне штете, причињене, кривичним радњама Браће Илића. У никојем слу-

чају није га звао да буде посредник за измирење, јер за тај посао није потребно имати и звање Великог Жупана. У осталом посредници или сензали изађу на пијацу и врше своју посредничку улогу, и за то примају према узансима своју провизију. А за Великог Жупана се тек не може претпоставити, да се прима и посредничких улога у приватно – правним односима.

У поменутом напису Браће Илића има још доста трућања без реда и без смисла. Ко би могао још на сва та трућања одговарати. За сада је доста и оволико.

Октобра 1928. год., Лесковац.
Штампа „ПОКРЕТ“ Лесковац

Милорад Т. Тадић
директор фабрике штофа
Глигорија Петровића

42. А. Н. Стојановић Милораду Тадићу, 1. новембар 1928.

Господину

Из власнице
СОТИРА ДИМИТРИЈЕВИЋА

МИЛОРАДУ ТАДИЋУ

Лесковац

У вашем одштампаном плакату као одговору на исправку Браће Илића, инд. овд., изашлу у „Времену“, додирнули сте и мене, и ако вам за то ниједним својим поступком, ни према вама лично, ни у појављеном спору између речених Илића и г. Горче Петровића, инд. овд. нисам дао повода. На име, ви сте у поменутом вашем плакату напели, да сам ја, саветујући г. Петровића да до преноса тапије од фабрике прими у исту г. Сотира Илића (као представника свих Илића) а на изражену бојазан од стране г. Петровића, да га он са својим синовцима тамо не премести у присуству Инспектора Министарства Унутрашњих Дела као заступник Сотиров и његових синована г. Петровићу изјавио: „Та не треба да се бојиш тога јер Сотир је миран човек, а баш и да те ошамари, то није тако страшно“.

Апсолутно је измишљено, да сам овако што рекао или могао г. Петровићу, кога, иначе, поштујем, рећи. И ја ово најодлучније од себе одбјам.

На против, тврдим, да сам много раније, пре десившег се инцидента између Илића и Петровића у фабрици, најревносније, и овде и у Београду, на њиховом измирењу радио. Инсистирајући на овоме и пред г. Инспектором, ја сам, г. Петровићу саветовао да пристане да у фабрици са њим као представник свих Илића буде г. Сотир или његов синовиц г. Урош, који су познати као мирни и тактични људи, па да после, будући у фабрици заједно, приступе извршењу њене деобе и остала заједничка имовине. И, кад г. Петровић није пристао да бар једнога од њих прими изговарајући се, да се боји и од њиховог напада, одговорио сам му, да у то не верујем али ако би га и напали да би они за то кривично

одговарали. Рекао сам му даље, да није право да он пре извршене деобе држи и ужива целу фабрику, да заједничку робу сам продаје и заједничка потраживања сам наплаћује, а да Илићима као на име њиховог дела даје колико хоће, и како хоће, па ако онда не буду задовољни да их упућује на суд. Најзад, рекао сам му, да он нема права да због страха од неког уображеног напада пригрне туђу имовину у вредности од десетак милиона, а да њени сопственици око ње облешу и очекују од њега милост. У толико мање, што је он Илићима као наследницима свога бившег ортака дужан да положи рачуне о своме досадашњем раду у заједничкој фабрици. Може се противу синонаваца Сотирових износити шта се хоће, могу се они представљати најгорим људима, па могу они такви бити, али непобитно је, да нико због тога нема права да их законом наслеђене имовине лиши и ову себи присвоји. Кад г. Петровић тврди, да је стекао право својине и на другој половини фабрике, зашто Илићима не положи припадајући им део од наплаћене суме за излиферовану заједничку робу, који део износи преко два милиона динара, већ неисплаћивањем његовим на Илиће чини притисак, да му своју половину фабрике уступе како он хоће?

То је тачно г. Тадићу, а шта је вама требала горња измишљотина не знам! По њој се може ценити, колико је и у осталом предњи ваш одговор Илићима тачан. Ипак, у њему сте тачно навели ону народну изреку: „Чуват ме Боже, пријатеља а од не-пријатеља ћу се сам чувати“. Али сте је по-грешно адресовали. У овом случају, она у пуној мери важи за г. Петровића и овај треба да је добро утвди.

А. Н. СТОЈАНОВИЋ
АДВОКАТ

1. новембра 1928. год.

Лесковац

Штампа Обреновић—Лесковац

43. Отворено писмо господину Милораду К. Јовановићу,
Великом Жупану Нишке области, 27. март 1929.

ОТВОРЕНО ПИСМО

Господину Милораду К. Јовано

Великом Жупану Нишке Области

Господине Жупане,

Гоњени стварношћу узимамо слободу да Вам упутимо ово необично неколико година појавио се као кандидат за народног посланика Димитрије Он. Поповић, учитељ овд. Каквим је начином доцније тај Димитрије постао кандидат за народног посланика, и шта смо ми све трели од њега, то само ми у срезу Власотиначкој сатисфакција за све његове поступке дата нам је објављивањем Прокламације Александра I. од 6. јануара т.г. коме и овом приликом за овај државнички оданости изјављујемо дубоку захвалност, јер нас је спасао несносног партизанског народног интереса довело до ивице пропасти, а једино користило поседнице Димитрије Он. Поповић.

За време последње владавине Г. Веље Вукићевића, Димитрије Поповић у постављању државних и самоуправних чиновника, часника и службеније, тако утицајан код г. Веље Вукићевића он је у свима овд. државним најавама у службама већином своје сроднике и ли не вазаде, те створио једну хијерархију спроводила његове идеје, и бринула се о неизвестности његовог мандата на постојећи правни поредак и позитивне законе у држави, нити о његовој држави о чему нам дају драгоцене податке г. г. Јосиф Костић давиз, генерални митријевић шеф држ. ликвидационе банке из Београда, којима су његови пресеком фронту били добро познати о чему је у прошлој години и г. Ђурђе Јовановић из Београда писао у „Политици“.

С таквим утицајем и моралом Димитрије је у Власотинцу под извештавао и натурио народу једну општинску управу састављену од коначно Поповића и ост. часника и службеника, његових личних партизана, који састављају саставу у томе да спроведе искључиво његове идеје, брину се о мандату деле грађана на „наше“ и „ваше“ и т. д.

Радећи тако, ова општинска управа завела је у општини Власотинцу се последице и сувише јако осећају и у међусобном односу грађана, вредном животу општине, нарочито у последње две године оваквог управљања разним криминалним поступцима, јако огрешили о закон и створили себи (фалсификација, злоупотребе власти, незаконита лишења слободе и т. д.) за код Лесковачког Првостепеног Суда а која су поткрепљена несумњивим законом имају бити у најкраћем времену стављени у притвор и осуђени, о потврду ових најава код речевог Суда.

Услед тога што је ова управа на челу са председником Александаром Поповићем засновала један овакав однос нетрпливости међу грађанима које је подељавају табора, узимамо слободу Господине Жупане, да Вас умолимо да и сопствене општине у интересу слоге, реда и мира међу грађанима, као и варошице Власотинце, јер је ова управа постављена на једној свима јавној бази. Даље Вас молимо да лично дођете и поставите нам нову састављену из свију слојева и кључа грађана и бив. политичких странака и ванпартијским лицем и тиме дате задовољење цедокундном крађавству општине и свему спроведети дух проглашење Њ. В. Краља од 6. јануара т. г. који је јавио са ЖИВЕО!

Такође Вас молимо да предлог у погледу будућег председник тражење учинио бив. глогавар сп. општинског г. Стевија Стојимировића, јер је тај предлог последњи партизански трај бив. посланика Димитрија Поповића Урош Т. Јањић је бив. подпредседник организације бив. радикала Јевића и Димитрија Он. Поповића за варошицу Власотинце.

Надамо се да ћете своју нашу молби коју Вам упућујемо на сазнајете у сусрет, и тиме успоставите нормалне односе међу два крајна завоја који су до овога довеђени поступцима бив. посланика Димитрија Он. Поповића за општинске управе.

ИЗ ЗБИРКЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

ОТВОРЕНО ПИСМО
Господину Милораду К. Јовановићу
Великом Жупану Нишке Области

НИШ

Господине Жупане,

Гоњени стварношћу узимамо слободу да Вам упутимо ово необично писмо.

Пре неколико година појавио се као кандидат за народног посланика у нашем срезу Димитрије Он. Поповић, учитељ овд. Каквим је начином доцније тај Димитрије долазио до мандата, и шта смо ми све трпели од њега, то само ми у срезу Власотиначком знамо, но најбоља сatisфакција за све његове поступке дата нам је објављивањем Прокламације Џ. В. Краља Александра I. од 6. јануара т.г. коме и овом приликом за овај државнички гест у поданичкој оданости изјављујемо дубоку захвалност, јер нас је спасао несносног партизанства које је целокупни народни интерес довело до ивице пропasti, а једино користило посланицима типа А LA Димитрије Он. Поповић.

За време последње владавине Г. Веље Вукићевића, Димитрије Поповић довоје је свој утицај у постављању државних и самоуправних чиновника, часника и службеника до кулминације, тако утицајан код г. Веље Вукићевића он је у свима овд. државним надлежствима навукао у служби већином своје сроднике или невазале те створио једну хијерархију која је искључиво спроводила његове идеје, и бринула се о неприкосновености његовог мандата, не обазирајући се на постојећи правни поредак и позитивне законе у држави, нити о његовој привржености овој држави о чему нам дају драгоцене податке г. г. Јосиф Костић дивиз. генерал и Димитрије Димитријевић шеф држ. ликвидационе банке из Београда, којима су његови поступци на Солунском фронту били добро познати о чему је у прошлој години и г. Ђорђе Јеленић професор из Београда писао у „Политици“.

С таквим утицајем и моралом Димитрије је у Власотинцу под изложеним околностима комбиновао и натурио народу једну општинску управу састављену од његовог брата Александра Поповића и ост. часника и службеника, његових личних партизана и сродника, чија се мисија састоји у томе да спроводе искључиво његове идеје, брину се о безбедности његовог мандата деле грађане на „наше“ и „ваше“ и т. д.

Радећи тако, ова општинска управа завела је у општини Власотиначкој један систем чије се последице и сувише јако осећају и у међусобном односу грађана, као и у општем привредном животу општине, нарочито у последње две године оваквог управљања, када су се својим разним криминалним поступцима, јако огрешили о закон и створили себи више кривичних дела (фалсификата, злоупотребе власти, незаконита лишења слободе и т. д.) за која дела одговарају код Лесковачког Првостепеног Суда а која су поткрепљена несумњивим доказима те по сили закона имају бити у најкраћем времену стављени у притвор и осуђени, о чему можете добити потврду ових навода код реченог Суда.

Услед тога што је ова управа на челу са председником Александром Поповићем, засновала један овакав однос нетрпељивости међу грађанима које је поделила у два крвно завађена тabora, узимамо слободу Господине Жупане, да Вас умолимо да исту уклоните из Власотиначке општине у интересу слоге, реда и мира међу грађанима, као и у интересу напретка варошице Власотинца, јер је ова управа постављена на једној свима нама добро познатој партизанској бази. Даље Вас молимо да лично дођете и поставите нам нову општинску управу и састављену из свију слојева и класа грађана и бив. политичких странака на челу са једним ванпартијским лицем и тиме дате задовољење целокупном грађанству општине Власотиначке и у свему спроведете дух проглашење Њ. В. Краља од 6. јануара т.г. кога троструко поздрављамо са ЖИВЕО!

Такође Вас молимо да предлог у погледу будућег председника који Вам је на Ваше тражење учинио бив. поглавар ср. власотиначког г. Станојло Стојимировић не узимати у обзир јер је тај предлог последњи партизански трзај бив. посланика Димитрија Поповића, а предложени кандидат Урош Ђ. Јањић је бив. подпредседник организације б[и]в. радикалне групе г. Веље Вукићевића и Димитрија Он. Поповића за варошицу Власотинце.

Надамо се да ћете овој нашој молби коју Вам упућујемо на овако необичан начин изаћи у сусрет, и тиме успоставите нормалне односе међу два крвно завађена тabora грађана који су до овога довеђени поступцима бив. посланика Димитрија Он. Поповића и његове општинске управе.

Примите Господине Жупане и овом приликом изразе нашег особитог поштовања.

27. марта 1929. год.

Власотинце

С поштовањем,

Благоје Поповић трг., Христа Николић,
Светозар Ђорђевић трг., Лазар Ђорђевић месар,
Љубомир Брочкић, зидар, Владимира Јовић,
Владимира Коцић, Алекс. Живковић кројач,
Александар М. Илић опанчар, Урош Коџановић.

Н.З. Молимо Вас Господине Жупане да лично дођете у Власотинцу и позовете ниже именоване угледне грађане да Вам они представе стање у општини Власотиначкој и то: Душана Милошевића апотекара, Петра Горуновића рез. оф., Димитрију Марјановића трг., Ставру Марјановића трг., Проку Црниловића трг., Проку Трајковића бив. предс. о[п]шт., Драгутина Станојевића хот., Милана С. Живковића трг., Ристу Митића рез. офиц., Добривоја Ђукаловића трг., Благоја Коџановића трг., Христу Пејића опанчара, Сретена Горуновића благ. банке, Петра Шушулића трг., Александра Поп-Симоновића опанчара, Жику Краинчанића каф., Урош Ђикића трг., Милутина Котића трг., Луку Андрејевића трг., Ранђела Ђикића обућара, Михаила Николића трг., Божидара Џетковића трг. и Милутина Бошковића трг. сви овд. који ће вам дати тачну слику о свему ономе што се овди догађа.

ПОТПИСНИЦИ ПРЕДЊЕГ ПИСМА.

Штампа „ЗОРА“ - Власотинце

44. Поводом изјаве Жив. К. Рашковића бив. Великог Жупана, 1929.

1329

ИЗ ЗБИРНЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

**У 311 броју „ПРАВДЕ“ од 15. но-
вембра ове год. изашла је:**

**ИЗЈАВА ЖИВ. К. РАШКОВИЋА,
бив. великог жупана**

Наш народ лепо каже: — „не лаје куца села ради, већ себе ради“ а још вели: „не каже баба како је сан снила, већ како јој је мило!

Ове би народне могле да потпуно одговоре неком „Т. М.“-у, кога ја добро знам да јако воли састављати разна писанија којима запиње да докаже свима онима, за које сматра да треба да се заинтересује његовом муком, како је једино његова теза исправна и легална у питању које га тако много интересује, док су сва друга гледишта, па била то чак и судска, скроз погрешна.

— „Блажени који му верују“.

На односни случај могла би се лепо применити и народна прича о варошком кесарошу — „држите лопова“, — јер како би се боље могао окарактерисати рад овог „Т. М.“ него овако, када се добро расмотри сам предмет, као и све плакате и написи по Београдском дневнику „Време“, а сада и овај памфлет писан без потписа, а растурен из руке појединцима?

Ја верујем да је „Т. М.“ натовирио на своја плећа терет тежи него је он у стању да га носи, па чак и похваљујем његову енергију којом се заузима да свог властодавца извуче из глиба у који га је он и увалио, али не могу да дозволим „Т. М.“-у да у његовом послу мене клевета. С тога овим путем изјављујем, не ради „Т. М.“ већ ради оних којима је памфлет уручен на прочитање да би лакше били обманути, а веровао је да исти до мојих руку неће доћи; да је ординарна лаж да сам ја ништио икакову одлуку поглавара среза лесковачког по предмету о коме „Т. М.“ говори, па нисам поништио ни ону о којој он у памфлету говори. Ово се даје врло лако утврдити баш самим решењем којим је та одлука поништена. Ову одлуку нисам поништио ја, не зато што на то неби имао закона право, или зато што је иста била на

закону заснована, већ само зато да властодавац „Т. М.-а“ не бинимо разлога да посумња у неку моју пристрасност, јер је баш тај „Т. М.“ од мене депешом захтевао да се изузем од решавања по поднетој жалби на попоменуту одлуку, и ако је по својој професији требао да зна, да на овакав захтев по закону није имао права.

Ја сам знао да је моје уклањање са положаја великог жупана нишке области уследило по двама писменим звехтевима г. А. Мијовића, народног посланика и бившег министра, упућеним у име Демократског Клуба председнику министарског савета и министру унутрашњих дела г. Корошу, као и да поглавар среза Лесковачког има да буде повраћен на своју дужност са којом сам га ја мојом наредбом привремено био удаљио, јер ми је по овим питањима од стране инспектора министарства унутрашњих дела г. Б. Рајића тражена реч, коју сам ја по прочитању ових питања, и дао, а том приликом се још уверио да је ово моје уклањање са положаја било везано са роком до 20-ог. октобра тек. год. т. ј. до склопитинског састанка, како се то тачно и збило, али до сада нисам знаю: зашто сам, по пензионисању дужности морао предати у року од три сата?, како је то г. Корошец двема депешама ургирао да се учини, а сада ми је овим памфлетом и то објашњено.

Да неће потребне одлуке по односном предмету прејудицирао и тиме се у наметнутој ми борби поставио на исти терен са мојим противницима, ја овде стајем са поруком — „довиђења“ свима онима који вјерују да је мојим уклањањем са положаја великог жупана нишке области, уклонења и свака препона њивим махинацијама у овом послу.

Ж. К. РАШКОВИЋ адв.

ШТАМПА ОБРЕНОВИЋ — ЛЕСКОВАЦ

45. Писмо Тодора Р. Тонића гласачима, 1931.

СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋ

ПОШТАРМА ПЛАЋЕНА У ГЕТОВУ

Драги пријатељу,

Као осведоченог поборника опште ствари, добра и напретка свију нас, а и као свог опробаног пријатеља, позивам Вас, да за избор народних посланика на дан 8 новембра 1931 год. на Митров дан, неизоставно изађете на биралиште и дате свој глас за носиоца земаљске листе г. Лешта Р. Живковића претседника Краљевске Владе и Тодора Р. Тонића кандидата за срез лесковачки.

ПОШТУЈЕ ВАС И ПОЗДРАВЉА
ТОДОР Р. ТОНИЋ
АДВОКАТ ИЗ ЛЕСКОВЦА

НЗ. Ви гласате у згради Реалне Гимназије
а заведени сте у гласачки списак под Бр. 91-

Госп. Миладен С. Боривоје Ђокић
Лесковац

ИЗ ЗБИРКЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

1831

ДРАГИ ПРИЈАТЕЉУ

У недељу 8 новембра на Митров - дан изађи на биралиште и гласај за листу Николе Динића, школ. надзорника у пензији и његовог заменика Милана Н. Савића претседника општине из Мрштана јер ова листа носи победу у целом срезу.

— Питампа „СОКО“, Лесковац —

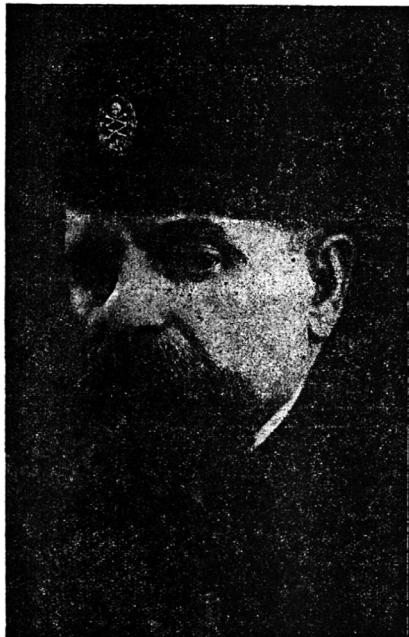
У

1931

из збирке
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

ПРОГЛАС

Члановима Југосл. Народне странке и свим бирачима Краљ. Југославије

Кандидат за народног посланика Југосл. Народне странке

ДУШАН М. СТАНКОВИЋ - СЛАВУЈ

кафеција из Лесковца

Његов заменик

Лука Трајковић

бакалин из Винарца

БИРАЧИМА СРЕЗА ЛЕСКОВАЧКОГ!

Југословенска Народна странка коначно је призната и одобрена пошто је испунила све претешке законске услове за оснивање политичких странака.

Тешке политичке, економске, социјалне, као и нездраве парламентарне прилике

важила су да и то не бидеју да ће овој странци да имају улогу у овој туму политичких

48. Позив гласачима Николе Динића, 8. новембра 1931.

ИЗ ЗБИРНЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

ПРИЈАТЕЉИ

Позивамо вас да одмах — неизоставно изађете на биралиште и гласате за кандидата

Николу Динића

Не заборавите да гласање траје само до 6 часова увече.

Поведите и своје пријатеље.

8. новембра 1931. г.
Лесковац

СОКО, Лесковац

С поздравом

Паскомар

**Василије-Циле Миленковић
Ђока Врањкић**

ДРАГИ ПРИЈАТЕЉУ

ИЗ ЗВИРНЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА.

По новом уставу наше Православне Цркве,
на дан Цвети биће избор Црквене Општине.

Савет сачињавају 60 лица и 30 замењеника. Савет се бира гласањем за 6 година. За сада има 3 листе. Носилац је прве листе г. Дина Шоп - Ђокић, носилац друге листе Никола М. Стојиљковић,

а носилац је треће листе г. Живојин Рафајловић. Листа г. Жике Рафајловића је чисто свештеничка. Листа г. Дине Шоп - Ђокића је састављена од чланова целог старог одбора за грађење нове цркве, допуњена рођацима и пријатељима. Листу г. Жике Рафајловића саставили су сами свештеници по својој потреби и утицајностши. Ја листа Николе М. Стојиљковића је састављена од грађана свуј професија: земљорадника, занатљија, трговица, радника, чиновника и адвоката.

Програм листе г. Жике Рафајловића је кратак и јасан, т. ј. да се остане по старом. Програм пак листе г. Шоп - Ђокића је за штудије. Састављена од самих чланова старог одбора има први задатак да створи планове за ново зидање—поповске палате и да сам себи своје рачуне од близу 3.000.000.— динари прегледа и разреши.

Програм листе г. Николе М. Стојиљковића је нешто сасвим ново у духу новог устава и закона црквеног. Састављена од нових људи: радника, стarih-националних мајстора, и народних ветерана; програм је њихов скроман у разметању, хвалисању и обећању а обилат и плодоносан како за цркву тако и за народ. Њихов је задатак и хришћански и самаријански т. ј. да одбор за грађење нове цркве, који је 10 година робобао а коме се никако није досадило, да тај одбор уморан, одмори и да му бар ту услугу хришћанску учини, што ће његове десетогодишње гломазне рачуне да прегледа и разреши. Још и то да однос свештенства и народа прецизира и добеде у склад са новим уставом, те да свештенство престане са непосредном наплатом, бећ да буде достојно награђено, а грађанство ослобођено од прекомерне наплате и свајакоднебне омразе са својим духобним пастирима.

Позивате се драги пријатељу, да као опробани народни вођа и пријатељ његов скренете грађанству пажњу на листу НИКОЛЕ М. СТОЈИЉКОВИЋА, на којој и Ви имате час ти члан савета, те да на дан Цвети победете што бећи број гласача код цркве који ће свој глас и повеље дати за листу Николе М. Стојиљковића.

17 априла 1932 год.
Лесковац.

Братски поздрав
Привремени Одбор
са листе Николе М. Стојиљковића

Михаило Стојиљковић Лесковац

50. Пажња грађанству - Поводом избора Црквене општине, април 1932.

Пажња грађанству!

СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋ

Поводом избора црквене општине, некакав привремени одбор са листе НИКОДЕ СТОЈИЉКОВИЋА, издао је један плакат са измишљотинама, неистинама и лажима, да је листа Шоп Ђокића за штудирање, у којој је ушао као одбор за подизање нове цркве, да је одбор за подизање нове цркве претгедао и разрешио своје гломазне рачуне и да хоће да гради свештеницима палату.

Изношење обајвих измишљотина, неистина и лажи, недостојно је озбиљних људи, а ако су пак неки, каквих има, који хоће пошто пото да уђу у црквену општину, а доказали на делу своје самобоље, по чemu у опште не заслужују ту част у црквеној општини, тајки не заслужују ни обичну пажњу, а камо ли каквог одговора. Али ради обавештења пак грађанства о изнетим неистинама и лажима, износимо: Да листа Шоп Ђокића доиста заслужује штудирање, јер су у њој за чланобе црквене општине ушли људи који су својим досадајним радом на подизању нове цркве и доказали своју оданост према бери и цркви, а допуњена је људима који такође желе за беру и цркву да раде.

Одбор за подизање нове цркве не само да је прегледао, већ је много пута пре глађио своје рачуне, или их није разрешио, јер за то није надлежан, већ их је предао надлежној власти на преглед и разрешење.

Исти одбор облашћен је од надлежних да и даље ради на уређењу цркве и црквеној порти, и предузео је корак да црквену кућу подигне на друго место и тиме отвори бидик новој цркви, зашто је још пре 3 године од надлежних добио планове и предрачун са малим издатком.

Свакоме је грађанину познат досадашњи рад одбора за подизање нове цркве, т.ј. шта је, како и колико је урадио, према чemu неки грађанство цене и гласе чију листу треба да гласа, листе су три:

Прича листа г. Живојина Рафајловића, отпала је тиме што су се од ње одрекли 30 кандидата заједно са носиоцем у корист наше листе ради јединства и слоге.

Друга је листа наша са носиоцем г. Константином Шоп Ђокићем, досадашњим претседником црквеног одбора, која је најправилније састављена по одредбама устава.

Трећа је листа г. Николе Стојиљковића, чији су се приређивачи толико експонирали у агитацији против нас да су у тој својој плакати прво исмејали попово огласиши прбу листу за поповску—листву г. Жив. Рафајловића. Па онда исмејали одбор за подизање нове цркве, који је 12 година радио на подизању нове цркве и успео да са побожним дародавцима и грађанима подигне цркву. И ОКО ЗД ТО НИЈЕ ЗАСЛУЖНО ВОДИОНИКИ НИ ПОТМЕХ.

Сам тај начин агитације никоге набројије да докса саком обзимашу они узасе у тај посао. Црква није партикса поприше за раздор и међусобни омаложавање луди, већ место за неговане грађанске враре, побожности и слоге и заједничка светиња свима грађана. Ми се таквима срећвимо никад слушали, омаложавајући других, као што су они ово урадили, да би себе истакли као нешто ново и спасљиво. А дан се о јутра познаје. Како они мисле да раде, они су документовани у својој плакати.

Грађанство има само да очиши којим људима треба да повери своју прику: да ли људима који су на делу нешто доказали, или онима који унапред наговештавају борбу, изазивање и неподштављање туђега рада.

Са овога разлога МИ СМО СЕ ОПРЕДЕЛИЛИ ЗА ЛИСТУ Г. КОНСТАНТИНА ШОП ЂОКИЋА И ЗА ЊУ НЕМО ГЛАСАТИ. А то преучујемо и свима који желе мири и слоге у нашеј цркви. А лицу је која су ушла у нашу листу за које неће гласати:

КАНДИДАТСКА ЛИСТА за избор Савета Црквене Општине на дан 24 априла 1932. год.

Носиоци листе
КОСТА ШОП ЂОКИЋ, трговац

ЧЛАОВИ

Драгољуб Кузмановић председ. окр. суда

Атанасије Стојановић адвокат

Драгослав Радојчић судија окр. суда

Светозар Јелићевић судија

Атанасије Губеровић трговац

Прокт. Тасић рентитељ

Хризисав Ковачевић стар. Срес. Суда,

Буѓа Крајић адвокат

Живко Стојановић индустријалац

Милош А. Радојчић

Живојин Рафајловић

Влада Антонијевић адвокат

Братислав Ђевојинић адвокат

Чеда Стојановић адвокат

Тодор Топић адвокат

Петар Вајић индустријалац

Јован Јовановић индустријалац

Гара Стаменковић индустријалац

Глигорије Цветковић кафесија (комет)

Бранко. Тасић архитекта

Ђока Јајин трговац

Михајло Буринчић председ. општ.

Димитрије А. Димитријевић трговац

Таса Стевановић директор пиваре

Алекса Цветковић индустријалац

Срећен Дилић пензионер

Боја Поповић учитељ

Боја Цветковић шеф грађев. одељка

Глигорије Поповић трговац

Димитрије М. Митић трговац

Милан Грачанић трговац

Јован Т. Јован индустријалац

Сотир Каписавић пензионер

Жика Д. Обреновић књижар

Василије Дискић књижар

Спире Којић трговац

Борбе Марjanović трговац

Драгољуб Миловановић учитељ

Јосиф Јовановић индустријалац

Душан Савић чиновник

Гравко Митровић "Пертатски" трговац

Глигорије Јован књижар

Михајло Сретковић камарозац

Трајко Митић трговац

Димитрије Олди рентитељ

Костадин Митић хотелиер

Коста Х. Костић трговац

Гавра Стаменковић трговац

Трајко Стјаћић кафесија

Јован Х. Јовановић трговац

Стојан Петковић трговац

Луша Б. Шабаћче трговац

Тодор Валачић кафесија

Димитрије Здравковић кожкар. трговац

Тодор Тасић "Зеј" трговац

Срећен Ђилић пензионер

ЗАМЕЊЕНИЦИ

Тодор Стојановић брачар

Светозар Николић бакалин

Риста Митковић трговац

Илија Гроздановић трговац

Трајко М. Петровић гвожђар

Светозар Пешић брачар

Милан Војводић трговац

Милан Гребенаровић бакалин

Гаврилица Цветковић трговац

Тихомир Стаменковић берберин

Јосиф Поп Ченић трговац

Милутин Стаменковић трговац

Јавор Јовановић трговац

Јован Стојановић кафесија

Раде Јовановић бакалин

Васиља Котанић трговац

Никола Џуковић трговац

Стојан Х. Миленковић трговац

Тодор Митић трговац

Василије Гечић трговац

Милан Вучковић трговац

Влајко Б. Стојановић кафесија :

Јован Бургски кафесија

Тодор Јушић трговац

Јордан Стефановић кафесија

Прокла Џакић трговац

Јосиф Костић брачар

Алекса Ђокић пензионер

Алекса Живковић бакалин

Грађани који су се определили
за листу Константина Шоп Ђокића

Михајло Стојановић, Јелена Јаковић

Априла 1932. год.

Пажња грађанству!

Поводом избора црквене општине, **некакав привремени одбор са листе НИКОЛЕ СТОЈИЉКОВИЋА**, издао је један плакат са измишљотинама, неистинама и лажима, да је листа Шоп Ђокића за штудирање, у којој је ушао цео одбор за подизање нове цркве, да је одбор за подизање нове цркве прегледао и разрешио своје гломазне рачуне и да хоће да гра-ди свештеницима палату.

Изношење оваквих измишљотина, неистина и лажи, недостојно је оз-биљних људи, а ако су пак неки, каквих има, који хоће пошто пото да уђу у црквену општину, а доказали на делу своје самовоље, по чему у опште не заслужују ту част у црквеној општини, такви не заслужују ни обичну пажњу, а камо ли каквог одговора. Али ради обавештења пак грађанства о изнетим неистинама и лажима, износимо: Да листа Шоп Ђокића доис-та заслужује штудирање, јер су у њој за чланове црквене општине ушли људи који су својим досадашњим радом на подизању нове цркве и доказа-ли своју оданост према вери и цркви, а допуњена је људима који такође желе за веру и цркву да раде.

Одбор за подизање нове цркве не само да је прегледао, већ је много пута преглеђивао своје рачуне, али их није разрешавао, јер за то није надлежан, већ их је предао надлежној власти на преглед и разрешење.

Исти одбор овлашћен је од надлежних да и даље ради на уређењу цркве и црквене порте, и предузео је корак да црквену кућу подигне на друго место и тиме отвори видик новој цркви, зато је још пре 3 године од надлежних добио планове и предрачун са малим издатком.

Свакоме је грађанину познат досадашњи рад одбора за подизање нове цркве, тј. шта је, како и колико је урадио, према чему **нека грађан-ство цени и гласа чију листу треба да гласа.**

ЛИСТЕ СУ ТРИ:

Прва листа **г. Живојина Рафајловића**, отпала је тиме што су се од ње одрекли 30 кандидата заједно са носиоцем у корист наше листе ради јединства и слоге.

Друга је листа наша са носиоцем **г. Константином Шоп Ђокићем**, досадашњим претседником црквеног одбора, која је најправилније сас-тављена по одредбама устава.

Трећа је листа г. **Николе Стојиљковића**, чији су се приређивачи толико експонирали у агитацији против нас да су у тој својој плакати прво исмејали попове огласивши прву листу за поповску-листу г. Жив. Рафајловића. Па онда исмејали одбор за подизање нове цркве, који је 12 година радио на подизању нове цркве и успео да са побожним дародавцима и грађанима подигне цркву. **И ако за то није заслужио захвалност није заслужио ни потсмех.**

Сам тај начин агитације њихове најбољи је доказ са каквом озбиљношћу они улазе у тај посао. Црква није партиско поприште за раздор и међусобно омаловажавање људи, већ место за неговање грађанских врлина, побожности и слоге и заједничка светиња свију грађана. Ми се таквим срећвима нисмо никад служили, омаловажавањем других, као што су они ово урадили, да би себе истакли као нешто ново и спасносно. А дан се од јутра познаје. Како они мисле да раде, они су документовали у својој плакати.

Грађанство има само да оцени којим људима треба да повери своју цркву: да ли људима који су на делу нешто доказали, или онима који унапред наговештавају борбу, изазивање и ниподаштавање туђега рада.

Са овога разлога ми смо се определили за листу г. Константина Шоп Ђокића и за њу ћемо гласати. А то препоручујемо и свима који желе мира и слоге у нашој цркви. А лица ево која су ушла у нашу листу за које ће те гласати:

КАНДИДАТСКА ЛИСТА за избор Савета Црквене Општине на дан 24 априла 1932 год.

Носиоц листе КОСТА ШОП ЂОКИЋ, трговац

ЧЛАНОВИ

Драгољуб Кузмановић председ. окр. суда	Глигорије Поповић трговац
Атанасије Стојановић адвокат	Димитрије М. Митић трговац
Драгослав Радојичић судија окр. Суда.	Милан Граочанкић трговац

Светозар Мильковић судија окр. Суда.	Јован Т. Јовић индустријалац
Атанасије Губеровић трговац	Сотир Каписазовић пензионер
Прока Тасић рентијер	Жика Д. Обреновић књижар
Хранислав Ковачевић стар. Срес. Суда;	Василије Дискић књижар
Ђура Крџалић адвокат	Спира Коцић трговац
Живко Стојиљковић индустријалац	Ђорђе Марјановић трговац
Милан А. Поповић индустријалац	Драгољуб Миловановић учитељ
Живојин Рафајловић индустријалац	Јосиф Јовановић индустријалац
Влада Антонијевић адвокат	Душан Савић чиновник
Братислав Ђелошевић адвокат	Трајко Митровић „Пертатски“ трговац
Чеда Стојановић адвокат	Глигорије Тасић Ћурчија
Тодор Тонић адвокат	Михаило Сретковић каменорезац
Петар Влајчић индустријалац	Трајко Митић трговац
Јован Јовановић индустријалац	Димитрије Олди рентијер
Гавра Стаменковић индустријалац	Костадин Митић хотелиер
Глигорије Џветковић кафеција (кмет)	Коста Х. Костић трговац

Бранко Тасић архитекта	Гавра Станимировић трговац
Ђока Јањић трговац	Трајко Стajiћ кафеција
Михајло Буринчић председ. општ.	Јован Х. Јованчић трговац
Димитрије А. Димитријевић трговац	Стојан Петковић трговац
Таса Стефановић директор пиваре	Душан Ђ. Шабинче трговац
Алекса Цветковић индустријалац	Тодор Ваљачки кафеција
Сретен Динић пензионер	Димитрије Здравковић кожар. трговац
Ђока Поповић учитељ	Тодор Тасић „Зеџ“ трговац
Божа Цветановић шеф. грађев. одељка	Јован Бердић индустријалац

ЗАМЕЊЕНИЦИ

Тодор Стојановић брашнар	Васиљко Катанић трговац
Светозар Николић бакалин	Никола Цветковић трговац
Риста Митковић трговац	Стојан Х. Миленковић трговац
Илија Гроздановић трговац	Тодор Митић трговац
Трајко М. Петровић гвожђар	Василије Гичић трговац

Светозар Пешић брашнар	Милан Вучковић трговац
Милан Војводић трговац	Влајко Ђ. Стојилковић кафеција
Милан Гребенаровић бакалин	Јован Бургиски кафеција
Гаврило Цветковић трговац	Тодор Зуцкић трговац
Тихомир Стаменковић берберин	Јордан Стефановић кафеција
Јосиф Поп Џенић трговац	Прока Џакић трговац
Милутин Стаменковић трговац	Јосиф Костић бојација
Лазар Кражић трговац	Алекса Ђокић пекар
Јован Стојановић клонфер	Алекса Живковић бакалин
Раде Ниолић брашнар	

**Грађани који су се определили
за листу Костадина Шоп Ђокића**

Априла 1932 год.
Штампа Обреновић, Лесковац

51. Драги пријатељу - Поводом избора Црквене општине,
април 1932.

ДРАГИ ПРИЈАТЕЉУ

ИЗ ЗВИРНЕ
СЕРГИЈА ДМИТРИЈЕВИЋА

По новом уставу наше Православне Цркве НА ДАН ЦВЕТИ БИЋЕ ИЗБОР ЦРКВЕНЕ ОПШТИНЕ

Савет сачињавају 60 лица и 30 замењеника. Савет се бира гласањем за 6 година. **Носилац је прве листе г. Дине Шоп - Ђокић, носилац друге листе Никола М. Стојиљковић.** Листа г. Дине Шоп - Ђокића је састављена од чланова целог старог одбора за грађење нове цркве, допуњена рођацима и пријатељима. **Листа Николе М. Стојиљковића је састављена од грађана свију професија: земљорадници, занатлији, трговци велепиши, чиновници и људваки.**

Програм листе г. Шоп - Ђокића је за **штудирање**. Састављена од самих чланова старог одбора има први задатак да створи планобе за ново зидање-поповске палате и да сам себи среће рачуне од близу **3.000.000,- динара** прељед и разреди.

Програм листе г. **Николе М. Стојиљковића** је нешто сасвим ново у духу новог устава и закона црквених. Састављена од нових људи: раденика, старих - националних мајстора, и народних ветерана; програм је њихов скроман, разматрану, објасњену и обећају а обилат високоносан као за прву тајко за народ. Њихов је задатак хришћански и самаџирски. Ј. да одбор за грађење нове цркве је 10 година робово било да се никада није досадило да тај одбор уморан, одмори и да му бар ту услугу хришћанску чини, што не његово десето годишње гломазне рачуне да прељеди и разреши још и то да однос свештенства и народа прецизира и добеле у склад са новим уставом, те да свештенство престане са непосредном наплатом, већ да буде достојно награђено, а грађанство ослобођено од прељедне наплате и сајакодневне омразе са својим духовним пастирима.

Листу Николе М. Стојиљковића сачињавала следећа лица:

НОСИЛАЦ ЛИСТЕ НИКОЛА М. СТОЈИЉКОВИЋ, ТРГ.

Милан Т. Митић Крвић, трг.,
Милан Стевановић, трг.,
Милан Пет. Димић, трг.,
Ђура Крданић, здрав.,
Василије Цветковић, кројач,
Михајло К. Јанковић, Ачијски, бакалин,
Јордан В. Маджонић, благ. бакал.,
Милан Ј. Бејза, инв.,
Душан Алексић, трг.,
Драгутин Костић, сарад.,
Глигорије Цветковић, Каспар, каф.,
Јордан Б. Стевановић, "Цекавачки", трг.,
Душан М. Нешив, кројачки радиник,
Димитрије А. Димитријевић, трг.,
Симинка С. Николић, здрав.,
Војеље Д. Јаворић, трг.,
Ташење Милаковић, здрав.,
Тодор Стевановић, Валевачки, каф.,
Јосиф Ђ. Чечић, трг.,
Сава Митић, садр.,
Јован Стојановић, Шупљага, трг.,
Јован Стевановић, Голубоваче, каф.,
Влада Т. Младеновић, каф.,
Никод Џ. Јовановић, Робан, теро.,
Алекса Т. Стаменковић, трг.,
Василије Ј. Јовановић, бакалин,
Војислав Илић, књижарски, бакалин,
Божидар Ђурђић, крејсер,
Василије Т. Годоровић, здрав.,
Василије Катанић, трг.,
Гавра Стаменковић, трг.,

Мина Стевановић, Стеван, трг.,
Милан Н. Јовановић, пек.,
Младен Милениковић, Врчнић, трг.,
Јован П. Митић, Шушулуга, трг.,
Никола Павловић, бакалин,
Нијола М. Цветковић, Лешњак, трг.,
Стојан Л. Биљаровић, трг.,
Милорад Јосифовић, книж.,
Димитрије М. Јаковић, Стандард трг.,
Владимир Стаменковић, Абраш, бак.,
Михајло Мазин, артекар.,
Милутин В. Милениковић, трг.,
Тодор Митић, Чекерка, бакалин,
Тодор Х. Јовановић, винар.,
Тодор Н. Поповић, "Попок", каф.,
Драгутин Стаменковић, Милан, обувар.,
Арам Коштић, "Шимак", пек.,
Лука Јовановић, "Чимбу", чин. Шум. Упр.,
Војеље Ђокић, бакалин.,
Димитрије Јовановић, Каф.,
Глигорије Маринковић, Врчница, пингер.,
Глигорије Ракић, стolar.,
Петар П. Стојановић, Божић, бакалин.,
Светозар Јелићковић, судија.,
Јосиф Андрејевић, шпекулант.,
Савет Х. Глигорије, бак., бакалин.,
Тодор В. Илић, Божиће, трг.,
Тодор Петровић, Љука, смакаш.,
Илија В. Конин, Шарко, бакалин.,
Илија Гроздановић, трг.,

Димитрије В. Кочић, баштовац.,
Никола Ђорђевић, Врањанче, кафе.,
Обрад Пешин, трг.,
Љуба Ђермановић, рабаџија.,
Петар Милошевић, писар општ.,
Трајко Стјајић, кафар.,
Љуба Живковић, бакалин.,
Димитрије Јаворић, Гуштер, каф.,
Сотир Михајловић, Аљаш.,
Алекса К. Бобић, пекар.,
Василије Стојановић, Борковач, каф.,
Благоје Пешин, бакалин.,
Милан Ћекић, Вајомаји, трг.,
Михајло Ђ. Јовановић, Казанића сајер.,
Петар Станковић, Каф. зем.,
Никола Стојановић, Годиниковач, бакалин.,
Стојан Јовановић, укус.,
Костадин Јовановић, Ероноча, трг.,
Радован Јовановић, здрав.,
Душан Џевић, касапин.,
Љуба Г. Ђорђевић, лимар.,
Трајко Ћекић, Курчева, столов.,
Јосиф Шанић, трг.,
Алекса Здравковић, шпекулант.,
Живорад Јовановић, берберин.,
Филип Тошић, баштовац.,
Костадин Дина Ђорђевић, Црни, столов.,
Јован Ћискић, трг.,

Право гласа за избор Црквене Општине имају сvi грађани Града Лесковаца који су набршли 24 год. старости и уведени у црквени бирачки списак.

Позивате се други пријатељи да седа у недељу на Цвети неизоставно дојете код Саборне Цркве и дите поверење за листу **НИКОЛЕ М. СТОЈИЉКОВИЋА**.

Април 1932. год.
Лесковац

Михајло Ђорђевић - Лесковац

Пријемни Убор
са листе Николе М. Стојиљковића

ИЗ ЗБИРКЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

ДРАГИ ПРИЈАТЕЉУ

По новом уставу наше Православне Цркве, на дан Цвети биће избор Црквене Општине.

Савет сачињавају 60 лица и 30 замењеника. Савет се бира гласањем за 6 година. За сада има 3 листе.

Носилац је прве листе г. Дина Шоп – Ђокић, носилац друге листе Никола М. Стојиљковић, а носилац је треће листе г. Живојин Рафајловић. Листа г. Жике Рафајловића је чисто свештеничка. Листа г. Дине Шоп – Ђокића је састављена од чланова целог старог одбора за грађење нове цркве, допуњена рођацима и пријатељима. Листу г. Жике Рафајловића саставили су сами свештеници по својој потреби и увиђавности. А листа Николе М. Стојиљковића је састављена од грађана свију професија: земљорадника, занатлија, трговаца, раденика, чиновника и адвоката.

Програм листе г. Жике Рафајловића је кратак и јасан, т. ј. да све остане по старом. Програм пак листе г. Шоп Ђокића је за штудирање. Састављена од самих чланова старог одбора има први задатак да створи планове за ново зидање-поповске палате и да сам себи своје рачуне од близу 3,000.000.- динара прегледа и разреши.

Програм листе г. Николе М. Стојиљковића је нешто сасвим ново у духу новог устава и закона црквеног. Састављена од нових људи: раденика, старих-националних мајстора, и народних ветерана; програм је њихов скроман у разметању, хвалисању и обећању а обилат и плодоносан како за цркву тако и за народ. Њихов је задатак и хришћански и самаријански т. ј. да одбор за грађење нове цркве, који је 10 година робовоа а коме се никако није досадило, да тај одбор уморан, одмори и да му бар ту услугу хришћанску учини, што ће његове десетогодишње гламазне рачуне да прегледа и разреши. Још и то да однос свештенства и народа прецизира и доведе у склад са новим уставом, те да свештенство престане са непосредном наплатом, већ да буде достојно награђено, а грађанство ослобођено од прекомерне наплате и свакодневне омразе са својим духовним пастирима.

Позивате се драги пријатељу, да као опробани народни вођа и пријатељ његов скренете грађанству пажњу на листу Николе М. Стојиљковића, на којој и Ви имате част бити члан савета, те да на дан Цвети поведете што већи број гласача код цркве који ће свој глас и поверење дати за листу Николе М. Стојиљковића.

17 априла 1932 год.
Лесковац

Братски поздрав
Привремени Одбор
са листе Николе М. Стојиљковића

Штампа Обреновић - Лесковац

ГРАЂАНСТВУ ЛЕСКОВЦА

ИЗ ЗЕМИЉЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Пре скоро 12 година уписао сам свога брата Чеду за добротвора школског ћачког фонда сиромашних ученика основних школа у Лесковцу.

Положио сам улог место (300) тристотине динара триста круна јер је тада круна ишла као и динар.

Новац сам положио г. Г. Јовану Давидовићу тадашњем управитељу школе и од истог добио признаницу.

На жалост после толико година сазнао сам да мој новац који сам дао за фонд сиромашних ученика није завеђен нити пак постоји у школској каси.

О свему овоме добио сам званичну потврду и ставићу је кроз који дан свима заинтересованим на углед као и признаницу која никде није завеђена.

Овом приликом желим да о овом случају обавестим све необавештене који су дали за фонд сиромашних ученика основне школе да изволе проверити да ли и њихове прилоге није постигла иста судбина а ја ћу своју ствар терати до kraja.

Алекса С. Томић
бив. трг.

Грађански збор "Срб" - Лесковац

53. Јован Давидовић: Грађанству вароши Лесковца,
5. септембра 1932.

54. Алекса С. Томић: Грађанству Лесковца, 7. септембра 1932.

ИЗ ЗБИРКЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

ГРАЂАНСТВУ ЛЕСКОВЦА

Г. Јован Давидовић, пензионер, растурио је неке плакате као одговор на моје плакате од 3-ег септембра ов. г.

Г. Давидовић позива се на неку **табелу** (артија трпи, камо у књизи где су и остали? а где су паре?) па чак прети — и шаље грађанство код г. управитеља школе код реке да се увери.

Молим грађанство да буде стрпљиво за који дан док довршим што сам започео.

Г. Давидовић не треба да жури са тужбом јер сам тек почeo, ако ме он на сваку плакату тужи требаће му најмање десет тужбе за месец септембар.

Ја мислим да треба још који дан да причека да неби се трошио.

Г. Давидовић треба мало да је стрпљив - ја сам га скоро дванаест година чекао, па и он нека причека — **суд је ту**, јер тек имам да износим доказе, а не да се браним напамет као г. Давидовић.

7-ог септембра 1932 год.

Лесковац

Алекса С. Томић

Штампа „СОКО“ — Лесковац

55. Сељацима среза Лесковачког - Позив да се глас да
Живојину М. Рафајловићу, 3. мај 1934.

СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Сељацима среэа лесковачког!

Браћо сељаци,

Дана 27 априла ове године на Велику суботу испред хотела „Костић“ кандидат за народног посланика Тодор Р. Тонић, адвокат и бивши народни посланик среза Лесковачког избезумио се је, па ћад сам му казао, да сељацима народу, не даје цигарете, бонбоне, дечи плајбазе - оловке и друго, да не заблудију народ, већ да каже шта је урадио за четири године у својству народног посланика и сада ћада поново тражи народно поверење – шта мисли да учини за измучени сељачки народ, он у присуству стотине сељака и грађана у средини бароши шамарио ме је.

Ово показује, да је он изгубио народно поверење, да је слаб са речима и делима, да се бори, већ то ради са шамарањем.

Драга браћо сељаци,

Таквом кандидату за народног посланика као што је **Тодор Р. Тонић, адвокат, не дајте поверење** и ја Вас молим, да га на дан 5 маја ове године и не гласате. Не дајте му ниједан сељачки глас, нека га бирају: **банкари**, нека га бирају људи као Аца „Крња“, познат као робијаш, који је одузео много људских живота на Печењевачкој станици пре неколико година, нека га бирају људи као Никола Прља, нека га бирају људи из друштва Миче Грделичког, а Ви никако!

Доле Тоша Тонић који туче сељаке!

Сби сељаци треба да гласају за земаљску листу Претседника Краљевске владе

ГОСП. БОГОЉУБА Д. ЈЕВТИЋА

и за ћандидата на његовој листи за срез Лесковачки

Г. Живојина М. Рафајловића,
бив. Министра и народног посланика.

Живела Југославија!

Живели свесни сељаци

3 маја 1934 год.
Лесковац

Картографика и штампарија „Млада Покрет“-Лесковац

С поштовањем

Ваш брат сељак и народни пријатељ

56. Земаљска кандидатска листа - Јован В. Јовановић,
20. април 1935.

из збирке
СЕРТИЈА ДМИТРИЈЕВИЋ

Земаљска кандидатска листа

за изборе народних посланика за Народну Скупштину
на дан 5 маја 1935 године.

за административни срез Лесковачки Бановине Вардарске
у изборном округу бр. 33

носилац Земаљске кандидатске листе:

Д-р Владимир Мачек
адвокат из Загреба

Кандидат за Срез Лесковачки Бановине Вардарске

ЈОВАН В. ЈОВАНОВИЋ
адвокат. приправник из Лесковца

Његов заменик:

Младен Савић
земљоделац из Великог Трњана

Касациони суд у Београду потврђује ову листу на основу §. 26 закона о избору народних посланика за Народну скупштину.

Р.Бр. 383.
20 - IV - 1935 год.
Београд

Претседник насац суда,
Божидар Катићић, с. р.

ИЗ ЗЕЛЕНКЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

1935

Свесни бирачи!

Ако не живите да своја права жртвујете банкарима; ако не желите да вам се понова попну на брат људи који за дуги низ година посланиковања и министровања нису ништа учинили за вас; најзад, ако не желите да у скупшину оде човек кога финансијери шаљу правећи себи један уносан посао, ако све то не желите, онда вам свест налаже да гласате

Јована Јовановића

борца за народна права; истинског башег пријатеља; човека ничим неокаљеног, непоткупљеног; човека који хоће у скупшину само у име свесних бирача, за чија права је већ сада велики борац.

Гласајте ЈОВАНА ЈОВАНОВИЋА!

ИЗ ЗБИРКЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Свесни бирачи

Ако не желите да своја права жртвујете банкарима, ако не жели-те да вам се понова попну на врат људи који за дуги низ година послани-ковања и министровања нису ништа учинили за вас, најзад ако не жели-те да у скупштину оде човек кога финансијери шаљу правећи себи један уносан посао; ако све то не желите, онда вам свест налаже да гласате

Јована Јовановића

борца за народна права; истинског вашег пријатеља; човека ничим неокаљаног, непоткупљеног; човека који хоће у скупштину само у име свесних бирача, за чија права је већ сада велики борац.

Гласајте ЈОВАНА ЈОВАНОВИЋА!

58. Жив. Рафајловић Ђоки Врањкићу, 3. мај 1935.

И. Врб.
СЕРГИЈА ДАМИЋИ ИЈЕВИЋА

Господину Ђоки Врањкићу, инд. Лесковац

Прочитao сам плакат који је јуче под твојим потписом раствуран по вароши, а којим позиваш грађане града Лесковца, да гласају за г. Тодора Тонића, а не за мене.

Немам ја ништа противу таквог твог државља, мој доскорашњи пријатељу Ђоко, али ме последњи став тог твог плаката нагони да упитам и тебе и твоје малобројне пријатеље о следећем:

1. Ко је мене за последње две године толико пута наговарао да напустим опозицију и приђем режиму шестојануарском? Да ли ти и твоји мало-бројни пријатељи или ко други?!

2. Ко је на конференцији, у кући г. Милана Бејаза, најенергичније тражио, да се кандидат за срез Лесковачки веже за владину листу, а не за листу г. Dr Мачека? Ти или ко други Ђоко?

3. Ко је својевољно потписао моју листу као предлагач, а са тобом и остали твоји пријатељи? Ти Ђоко или је то наш фалсификат?!

Најзад да ли би смео јавно рећи шта се све крије иза ове Ваше борбе противу мене?

За сада оволико, драги Ђоко, а пут којим си пошао нека ти је срећан.

3. маја 1935 год.
Лесковац

Твој некадашњи пријатељ
Жив. Рафајловић

59. Ђока Врањкић Министру у пензији Жики Рафајловићу,
индустријалцу, 3. мај 1935.

Из Ваљево
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋ

МИНИСТРУ У ПЕНЗИЈИ

Господину ЖИКИ РАФАЈЛОВИЋУ, индустријалцу

У име својих „малобројних“ пријатеља хитам да
ти одговорим на твој данашњи плакат и на сва три
постављена ми питања у њему:

1. Истина је да смо ти и ја и моји пријатељи за последње две године саветовали да напустиш опозицију и приђеш шестојануарском режиму. То смо чинили из схватања наше патриотске дужности и, мислимо, да је то наша врлина. А зар није жалосно за тебе, господине Министре, да те ми враћамо из опозиције и упутимо да идеш у Владу, путем за који ниси ти, као један бивши Министар, могао увидети да је јединично, за данашње прилике, користан за народ и земљу?

2. Истина је, да сам ти и на конференцији, у кући г. Милана Бејаза, говорио и од тебе тражио да напустиш опозицију и пођеш уз Владу, сматрајући да ти је ту место и будеш за државу, пошто си се стално хвалио, да си радио у Народној Одбрани за државу. Жалосно је, што и ово ниси могао сам увидети, већ си чекао да те ја на ово нагоним! Међутим, један министар Југославије морао је да то сам увиди.

3. Истина је, да смо ти и ја и неки од мојих пријатеља потписали твоју листу као предлагачи, рачунајући да ћеш ти остати при датим нам обавезама, које си нам за добро нашега града и среза дао. Међутим, ти и нас, по урођеној ти навици, изневери, на твој својствени ти начин окрену нам леђа и приђе једној шаци добро познатих кортеша и твојих адлатуса. Ниси се на томе задржао, већ си отишао у Београд и тамо свим силама настаде да се само твоја листа уз владиног кандидата прими, желећи да само ти будеш и нико други. Као сам ја остал са овако „малобројним“ пријатељима противу твоје кандидације зашто онолико твоје запињање у Београду да се не прими и моја кандидатска листа уз владу, па да видимо да ли смо ја и моји пријатељи малобројни или ти са твојим друштвом неколицине на које се насллашаш? -- Мислим, да ће ти се ово горко осветити.

На завршетку своје плакате питаши ме, дали би смео јавно рећи шта се све крије иза ове наше борбе противу тебе, нашто ти одговарам: „Не само да смеш, већ те у име своје и својих „малобројних“ пријатеља позивам да још одмах јавно изнесеш све оно што се по твојим речима иза ове борбе крије. У противном, и ја и моји пријатељи ово твоје питање сматраћемо као једну срамну потвору.“

Завршујући овај свој одговор, могу ти ипак рећи, да сам пуног уверења, да ће народ петог овог месеца свесно проговорити, скинути те са политичке позорнице и поставити на место на коме си одавно требало да будеш, као политичар који од себе није дао никад ништа.

3. Маја 1935 године
Лесковац

„СОКО“ Лесковац, Телефон 11

ЂОКА ВРАЊКИЋ

60. Драги пријатељи - Тодор Р. Тонић, мај 1935.

ИЗ В.
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

ДРАГИ ПРИЈАТЕЉИ

Многобројним плакатама, растуреним од стране мага противкандидата г. Рафајловића претстављам се као човек без икакве вредности, који за наш град и своје грађане није ништа дао и учинио, да у скупштини служи за подсмех и т. д. док се мој противкандидат, именован Рада Рафајловић, велича као човек високе културе, великих државничких способности и високога морала, као и да је својим великим ауторитетом и до сада пружао многе користи Лесковцу и нашим грађанима.

Даље се истим плакатама противу мене износи и електрично питање у Лесковцу и њима гадно клеветам, да сам по томе питању радио у корист Швеђана, а на штету свога града и својих грађана.

Одговарајући на све те плакате и клевете износене у њима изјављујем:

Какав сам ја и у свом приватном и у свом јавном животу, Вама је познато, јер ме врло добро познајете. Колико сам залагао за интересе свога града и својих грађана, као и шта сам све чинио у заштити тих интереса, а нарочито интереса сељака, радника, занатлију, малога трговца па и наше индустрије, познато Вам је из мојих говора одржаних у народној скупштини као и многобројних мојих интервенција код свију државних и других самоуправних власти.

На другој страни познат Вам је бирократизам, неприступачност и себичност г. Жике Рафајлошића, због којих његових особина за време његовог двадесетпетогодишњег посланичкога и двогодишњег министровашкога поса у Лесковцу, ни својим грађанима није дао ни учинио апсолутно ништа.

О његовој високој култури и високом моралу рекао је у своме писму, које је овде прештампано и објављено његов дојучерашњи шеф г. Љуба Давидовић, у коме се је он клео.

Што се тиче његових државничких способности, могу Вам рећи, да он и за вођење државне политике има таман толико смисла, колико је имао смисла и за вођење некадање своје подружинске радње у Београду, у којој се је служио свима могућим средствима, и колико има смисла за вођење послова у својим цигланама и црепанама.

Због „успеха“ постигнутих у овима, тражи данас да преко мандата дође у ближу везу са Државном хипотекарном банком и каквим диспозиционим фондом, не би ли помоћу њих могао да подупре озаке на својим црепанама и цигланама, који су се јако искривили и прете да свакога часа падну.

Категорички од себе одбијам напесену ми клевету електричним питањем и свечано изјављујем, да никад нисам имао ма какве везе са тим питањем, а најмање да сам по њему радио на штету свога града и својих грађана а у корист Швеђана.

Маја 1935 године
Лесковац

Штампа „СОКО“ — Лесковац

Тодор Р. Тонић

исл. кандидат

ИЗ ЗБИЈАК
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

1435

Земљорадници!

Гласајте 5 маја човека који је свој живот вама посветио; човека који је на жртвеник ваших права принео најлепшу жртву — своју младост!

Земљорадници!

Гласајте оног кога гласају у граду сви они што од свога поштеног рада живе, сви они што у зноју лица свог једу хлеб свој!

Земљорадници!

Гласајте **Јована Јовановића!** Јер, његова победа јесте победа радног народа села и града.

Они који насиљем и претњама, спрече једног или више грађана да употребе своје бирачко право, կзниће се затвором од једног месеца до две године (§ 72. Закона о избору народних посланика).

„СОКО“ Лесковац, Телефон 11

62. Алек. Илић, грађанима Лесковца, мај 1935.

СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

ГРАЂАНИМА ЛЕСКОВЦА

У Енглеској, земљи морала и поштења, политички људи кад направе нечасно дело лично или чланови њихове породице, они се повлаче из политичког живота.

Ја сам био у затвору за једно наивно дело и откајао сам га, по ово земаљским законима, али се никада активно нисам бавио политиком нити ћу то чинити.

Жена кандидата за кога се данас гласа носила је у најимтнијем делу свога тела сахаринске таблете да би избегла државну царину, о томе је у полицији саслушавана и цела предратна јавност ту ружну ствар познаје.

Ја сам, dakле, за своју кривицу искусио заслужну казну а господин кандидат добио министарску столицу, и сада се разним плакатама, под потписима неких: „Акционог одбора“, „Сиромашног грађанина“ и „Старог Радикала“ баца блатом на угледне и честите наше грађане и поједине овдашње установе, који га материјално и држе.?

Народе, из овога можеш извући поуку за кога од данашњих кандидата треба да гласаш.

Лесковац, маја 1935 год.

Алек. Илић

бив. саобраћајни чиновник

Графички Завод „Соко“, Лесковац Телефон 11

63. Живела победа и свест грађана - Позив да се гласа
за Жику Рафајловића

ИЗ ЗБИРНЕ
СЕРИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

СЛОВ ЈЕ ПОСЛАНО ЧИКИ СИКИЧИЋУ И 1935.
ВАЛДОВАНИЧАСКА ПОДСТАВНА ПОДСТАВКА, НОВА-

ЖИВЕЛА ПОБЕДА И СВЕСТ ГРАЂАНА

Б. С.
**Тоша Тонић удружен са ЦЕНТ-
РАЛНОМ БАНКОМ врбује људе и
нуде им паре само да њега гла-
сају јер је видео да је изгубио на-
родно поверење, па покушава да
га са парома поврати.**

**Ако узмете паре, пре но што
се решите да гласате промислите
добро кога ћете гласати.**

**Ако гласате Тошку гласате про-
тиву себе, противу своје деце, и
противу правилног решења елек-
тричног Питања.**

**Зато сви на биралиште у зби-
јеним редовима и гласајмо за**

Жику Рафајловића

**који ће нас достојно представљати и
заступати на надлежном месту.**

Живео Жика Рафајловић!

Живела Југославија!

64. Позор - Плакат против Жике Рафајловића, без датума

ПОЗОР

ИЗ БЕЛАНСА
СЕРТИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Од пре два дана, Лесковчани, видите у војој средини два човека која нисте одавна видели. Видите два човека, који су вам украдли поверење и помоћу њега се обогатили и са својим породицама живе на страни, а сад овде хоће да вас погазе аутомобилом и бесним коњима.

Та два човека, то су народни посланици Живојин Рафаиловић и Василије Х. Миленковић.

Шта хоће ти њуди од вас? Зашто су они дошли? Где су они до сада били? Може бити да знаете; а ако не знаете, онда да вам кажемо: Ти вачши посланици склопили су једну трговачку компанију да, тргујући на велико, вама одузимају хлеб од уста; да вас натерају да плаћате скупо све најпотребније намирнице – а да се они нагумажу пару. И нагумали су се јер су ево сад дошли и својим новцем, на тај начин зарађеним купују глас ваш, купују савест вашу, купују душу вашу. Траже да вам купе поверење, да вас опет оставе само себи, а да они и даље печале и богате се.

Лесковчани! Ако хоћете да продате душу и савест своју за неколико динара, ви примите паре од демократске компаније, али, знајте, да ће вам се то њуто осветити, јер ћете за три године, ако они дођу на власт, десетодујло те паре вратити.

Грађани. Кад видите та два посланика, запитајте их шта је с рачунима, које треба бирачима да положе? Запитајте их, шта су за вас урадили? Запитајте их који је звао и зашто су они сад дошли? Да нису дошли да вам купују вешту савест и душу, јер вам зато нуде новац да дате војски за њиховог кандидата Каки-Нанца.

С гнушањем одбијајте новац, будите узвишени, цените своја грађанска права и дајте глас за човека, који вам даје гаранције да ће радити за вас, да ће радити за Лесковац.

Гласачи Града Лесковаца

Штампарија Ж. Д. Обрезовића Лесковац

65. Браћо Лесковчани и сиротињо лесковачка -
Против Тодора Тонића

ИЗ ЗВЕЗДА
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

1935

БРАЋО ЛЕСКОВЧАНИ И СИРОТИЊО ЛЕСКОВАЧКА

После изласка Милана Поп Димића из општину ми који смо отпуштени из општинске службе у најгоре време у почетку зиме и великих хришћанских празника Св. Аранђела, Св. Николе и Божића, обратили смо се као нашем пријатељу и вођи газда Џилету Миленковићу, да нас беднике помогне. Замоли га и рекли му газда Џиле изађи нам у сусрет јер ћемо вам требати, пошто без народа и ти не можеш на то је газда Џиле рекао: „идите од мене, за мене је народ стока и кад ми буде употреба купић га за паре”.

Сиротињо не гласај за газда Џилиног кандидата Тодора Тонића, јер њас сматра за стоку. Он гледа само своји интереси и гледа како ће наш Лесковац да продаде преко Тонића, Електричном друштву и ми да си останемо његови вечити робови и да ни продава и купује како стоку.

Сиромашни Лесковчанин

ИЗ ЗБИРКЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

1935

БРАЋО ЛЕСКОВЧАНИ И СИРОТИЊО ЛЕСКОВАЧКА

После изласка Милана Поп Димића из општину ми који смо отпустили из општинске службе у најгоре време у почетку зиме и великих хришћанских празника Св. Аранђела, Св. Николе и Божића, обратили смо се као нашем пријатељу и вођи газда Цилету Миленковићу, да нас беднике помогне. Замоли[ли] га и рекли му газда Циле изађи нам у сусрет јер ћемо вам требати, пошто без народа и ти не можеш на то је газда Циле рекао: „Идите од мене, за мене је народ стока и кад ми буде устројио купићу га за паре“.

Сиротињо не гласај за газда Цилиног кандидата Тодора Тонића, јер вас сматра за стоку. Он гледа само своји интереси и гледа како ће наш Лесковац да прода преко Тонића, Електричном друштву и ми да си останемо његови вечити робови и да ни продава и купује како стоку.

Сиромашни Лесковчанин

66. Гаја Гајић: Политички „успеси“ Тодора Тонића, без датума

Лето 1, број 1

ДМ ПИКНИЧКИ

ПОЛИТИЧКИ „УСПЕСИ“ СЕРБИЈА ДИМитријевића ТОДОРА ТОНИЋА

Када сам пре извесног времена ишао београдским улицама чух иза себе неки познати глас:

— „А бре, голманче моје, куд си запеја? Ноге да покршим од трчање по тебе!“ Окренух се. Преда мном је стајао, сав задувен, „татко на Лесковац“, Тодор Тонић.

— Ти ли си, Тошке! Како си ми? Слуша ли народ?

— За народ ли си питујеш? Колај радба за њега. Мало сапунчики, мало „Драва“ па си је народ уз мене. Лжем си га како си ођу.

— Збиља, Тошке, кад си тако искрен, реци ми, како успеваши да постанеш посланик?

— Сасвим лко. Како си која влада дође, ја сам си уз њум. Кад беше Пашић, одем си код њега и кажем: „Седа брадло, кунем ти се у све на свет твој сам. Нема попаметан човек у белсвет од тебе!“ Дође Петар Живковић, а ја куде њега: „Руку ти целивам, мудра главо, не ме одбаци!“ Твој сам си сас душу и сас тело.“ А пред пети мај си па клекнем пред Јевтића и викнел: „Само ти можеш да спасиш ову земљу од пропаст! Ами спасавај, сви смо си уз тебе!“ Ето, такој сам си ја уз сваку владу. А чим па дође цврсто, па влада падне, а ја беж у Манчестер, па когод зајац чекам кој ће дође на вода си и ја будем уз њега. Кд си овакој осигурам влас, ја ондак пођем по ср... — „Народе, снагоја!“ викам си ја. „Све ћу за вас да учиним. Сви ћу ве у државну службу поставим. Инвалиде, пензионе све ћу ја тој да уредим. Имам си големе везе сас министри.

Ето, такој си ја лжем док ме не изаберев. А кад ме изберев, па кад ми дође неки бирач да нешто тражи од мене, ја си му само викнем: „Које онош од мене! Гласај си ме, па штол! Ти си ме гласаја, ја сам ти па цигарке даваја, па смо квит! Иди бедо од мене..... имам си ја други, поважни, државнички послови... ... не си само ти.

А, богами, ја би си бија голем државник, само да несу онија Фордоњи и Кадилаци у народну скупштину, па ми не давав ни да си зборим, него чим се ја дигнем, а они сви у сијтерлк. Још ни уста не отворим, а галама на све стране. Паметно си зборим, али од голему галаму неможев да чујев.

— Ама где, Тошке, пронађе да је Свети Сава био дервиш?

— За тој ћути, не збори ми више. Једва сам главу извукваја. Запеше по мене те једва побего од ћутек. А кад дођо у Лесковац... леле... лом. Место да ми лав цвеће што сам ги рекламираја Лесковац, они ме све уфарбаše се фарбу.

— Па, добро, Тошке, шта сад мислиш?

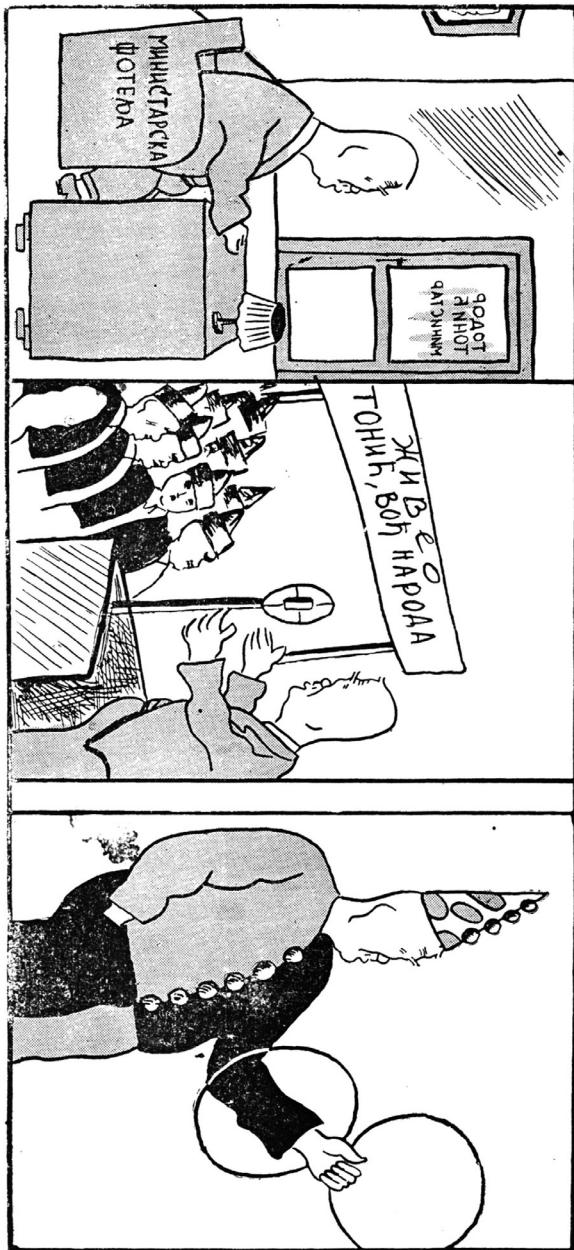
— Ја си добро мислим, ама које ми народ мисли, тој си је важно. Ни сапунчики, ни цигарке, па ни пиштољчики неће више да помогнеш.

— Народ је у праву, Тошке. Доста си ти био наш посланик. Остави сад то млађим људима. Доста су нас лесковчане исмејавали по читавој Југославији због твојих будалаштина у Скупштини.

(Превод) Гаја Гајић

67. Празне илузије Тодора Тонића, без датума

ПРАЗНЕ ИЛУЗИЈЕ ТОДОРА ТОНИЋА

Како Тодор Тонић се јамшиљо...

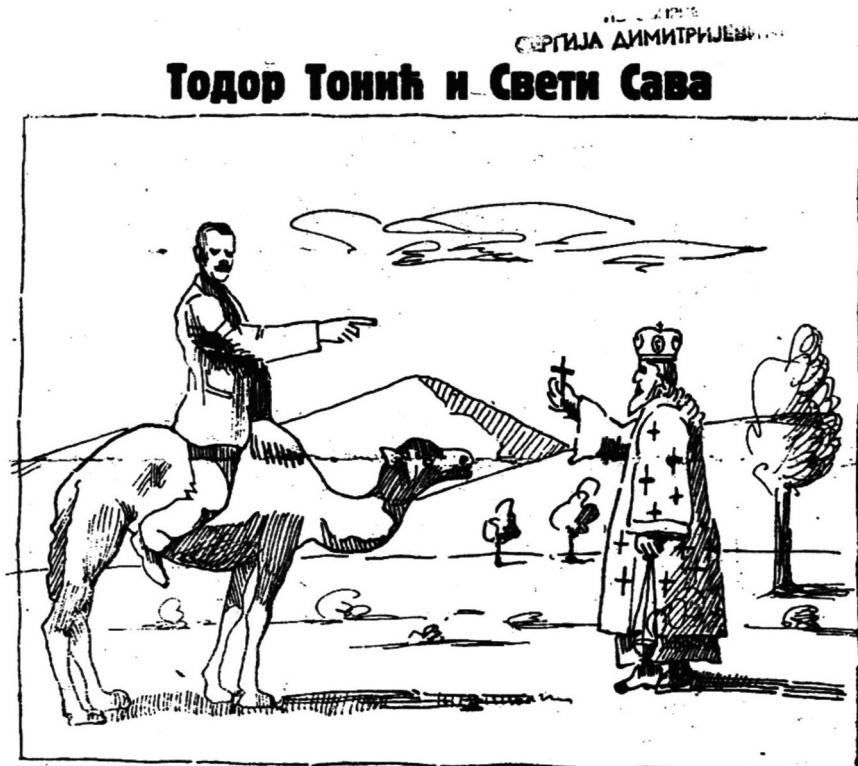
...д каквог га народ види

Сити смо скупштинских комедијаша!

Највеће нове људе!

№ 354/14
СЕРТИЈА ДИМИТРИЈ СИРЧА

68. Тодор Тонић и Свети Сава, без датума

Бата Тошке (Св. Сави): - Мрдни се, матори дервишу, да минем!
Идем да чалму завијем.

Св. Сава: - Ја се ником не уклањам с пута! Народ ће да ти суди, Тодоре! А Бог нека ти прости!

ИЗ ЗБОГИЋА
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

1935—

Гласачи!

Ми немамо пару да просипамо као остали,
али зато смо поборници правде и истине.
Победићемо са људима који се не продају за
новац, већ имају човечанско достојанство и
гласају онде, где сматрају да је њихов општи
интерес, а не интерес неколико Лесковачких
банкара. Ви нисте робови, већ слободни гра-
ђани ове земље и као такви гласајте за

ЈОВАНА ЈОВАНОВИЋА, адвокат. приправника.

70. Трговци - Позив да се на скупштини Удружења трговаца у Лесковцу гласа за Николу Стојиљковића, 6. јун 1936.

ТРГОВЦИ,

ИЗ ЗВИРНЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

сви на скупшину 7. јуна 1936 год. у 9 часова пре подне у СОКОЛСКОМ ДОМУ, па ко жели заштиту трговачких интереса нека гласа за ову означену листу на челу са претседником

НИКОЛОМ СТОЈИЉКОВИЋЕМ

старог осведоченог пријатеља и поборника опште трговинске политике, а не набављачко потрошачке Задруге чији мач лебди над нашим главама.

НИКОЛА СТОЈИЉКОВИЋ као члан трговачке коморе, пред нама је за будућност морално одговоран, те без обзира на његово лично расположење ми га стављамо на челу у борби за заштиту трговинских интереса.

Акциони одбор.

Председ. упр. Одб.	Николу Стојиљковића	За заменике:	Јордана Ђ. Стефановића
подпредсед.	Јевтимију Х. Јованчића		Тодора Т. Живковића
чланови управе	Јосифа Пол-Цекића		Драгутину Г. Митића
	Милана Цекића-Војводића		Петра П. Стојановића
	Вујицу Михајловића		Јована П. Митића
	Душана Ђ. Митића		Добриља Г. Цветковића
	Јордана И. Димитријевића		Мирка В. Стојковића
	Петра Стаменковића		Божидара П. Стојановића
	Стојана Л. Биволаревића		Милана Јовановића-Дочкића
Председ. Над. Одб.	Гаврила Д. Цветковића		Тодора В. Илића
чланови	Младена К. Динића		Николу П. Станојевића
	Јована К. Митића		Чедомира П. Стефановића
	Ђорђа С. Ристића		Милана С. Гребенаревића
	Божидара Ј. Цекића-Војводића		Душана Живковића
	Тасу Трајковића		Драгољуба К. Митића

6 јуна 1936 год.
Лесковац

Штампарски завод „Покрет“-Лесковац

71. Трговци сви на скупштину - Позив да се на скупштини Удружења
трговаца у Лесковцу гласа за Николу Стојиљковића, 6. јун 1936.

ТРГОВЦИ СВИ НА СКУПШТИНУ!

из земље
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋ

Гласајте за листу на челу за претседником Николом М.
Стојиљковићем и п. претседником Јевтимијом Х. М. Јованчићем
коју помаже одбор петорице, јер иста листа помаже наш одбор
петорице, који свесрдно ради у Вашем интересу.

Скупштина Удружења трговаца за срез Лесковачки одр-
жаће се, у недељу 7. ов. м. тачно у 9. сати пре подне у соколани.

Господо трговци!

Да би сте праведно дали свој глас листи, која ће се свесрдно борити за интересе трго-
вца потребно је, да знate за одбор петорице; који је почио из Трговачке Омладине, а који редовним путем тражи заш-
титу трговца, односно на који начин треба издавати трговачка права, што је свој извештај штампао и у Лесковачком
Гласнику, а послат је исто и Трговачком Удружењу.

Одбор петорице овде износи у следећем само 4. тачке свога извештаја са ким Трговачка Омладина захтева, а тако нам и диктује интересе и то: „1) Дали је поштено уверење издато од правног трговца, 2) Дали је наведено време у уверењу зашто проведено код издаваоца 3.) Дали је до тога лице плаћено осигурање код уреда за свој проведено време и 4.) Дали је дотичном издаваоцу уверење регистрирано у радном код Удружења.“

Одбор петорице чланова Трговачке Омладине, износи и напомиње трговцима, да на скупштини захтевају овакву практику, као и стриктно државе законских прописа будуће управе према лицима, која траже Трговачко право а не испуњавају законске прописе. Као и апелује на трговце, да гласа за листу коју одбор петорице препоручује; јер је уверен, да листа коју поименује одбор помаже заштити велику пажњу, пошто је одбор сазнао, да су на истој листи за-
ступљене све бранске у пропорционалном броју што је тако и праведно.

Одбор петорице упозиња трговце, да је њихов опиравац извештај после тешких мука и расправа на седни-
цима Трг. Омладине успео, да исти спроведе Трговачком Удружењу, чији су преставници: г. г. Васа Дискић, књижар и
Борђе Јанић, брач. трг. са захтевом, да се у смислу достављају им извештаје предузму потребне мере. Јер данашње
ставе захтева, у складу минималних послова, мајви број разочарује да то, да се права трговачка издају само лицима, која су збила способна за трошак, и провели у трговини најмање 5 година рада.

Нажалост, до данас ни трага од нашег апела. До самог одговора Удружења Трговца пре-
ко Лесковачког Гласника. То није довољно господо трговци! Овако се не заступају интереси трго-
вца!.. Где су седнице? Где су конференције? Где је збор по томе питању и најзад? Где су наши
претставници Трговачког Удружења да на конгресу Трговачких Удружења у Београду проговоре
коју реч о заштити трговца? Јер су имали материјала, они дакле што је одбор петорице покренуо
и захтевао од Удружења да ради у том правцу, то је конгрес у Београду у својој резолуцији донео.
Зато драги трговци будите свесни. Зар је смeo г. Васа Дискић у личности претседника Трговачког Удружења и
Борђе Јанића у личности постпредседника да пропусти овакав један наш апел и то од кога? Од своје омладине! која
спрема будуће трговце и тражи заштиту од свога удружења, да јање болитак односно спреми терен и места, за рад
своме детству омладини, која збила заступљују положај трговца.

Немојте дозволити господу трговци, да Вашу дену оставите на улици. Јер ако се и даље продужи са оваким
радом, знаће се да сте Ви крији за будућност Ваше деце. Гребате знати, да у срезу Лесковачком ИМАМО ОКО 140
радњи издатих на селу и 15 до 20 задруга набављачко потрошачких? А бот они колико ће их још настати?..

Није довољно Господу трговци, да имамо удружење и претставнике у истом, које не тагира наш покрет.
Доказ о томе нека Вам послужи овај наш извештај, који смо преко Трговачке Омладине упутили Удружењу Тргована.
Јер сакако, да ни до данас нико позвати да о томе дате своје мишљење и изразите свјј бол? Јер га Ви, а највише
колонијалисте-бакали и мануфактурите-терзије осећате. А верујемо, да би Вам се придржали и трговци осталак бранзак!..

Питамо Вас сада? Шта ће оштетити г. Борђа Јанића, брачнарског трговца, ако се и да-
ље отварају радње на селу или вароши, као и г. Васа Дискић? Али би смо питали г. Васа Дискића,
када би се дозволило отварање књижара на селу као и у вароши у оволовим броју као што су
бакалас и мануфактурне радње, шта би онда г. Васа Дискић радио, дали би остао равнодушан
да посматра, и дали би се и тада буњио или не?

Сакако да бисте нам лако одговорили: да г-ну Ђорђу Јанићу неби сметало да се отворе
још 140 трговачких радњи јер би имао двоструку корист. „Продавао би брачно истим трговцима
а куповао би жито од истих“!!

Ето Вам господу трговци у неколико, износимо наш бол који је овдј скраћен а има много и много ствари
које требате знати!.. Зато верујте нама који јавно пишемо а немојте дозволити да Вам се прашнина набације у Вашим очима!..

Према томе сматрамо, да Вам је сада у неколико познато како ће Ваши интереси да буду заступљени од
страни Ђоке Јанића, брачнарског трговца.

Уверени smo господу трговци, да ћете собијром на укратко изнета Вам факта, увидети своју дужност и у
будуће поклонити пажњу Удружењу и будете сарањици у истом.

Као јавни бранци за заштиту трговачких интереса сматрамо, да ћете и Ви са нама
поћи заједно да штитите Ваше интересе као и интересе Ваше деце будуће трговце. Зато сви, у недељу
7. ов. м. тачно у 9. сати пре подне дођите у соколани, и једногласно гласајте за листу на челу са претседником

НИКОЛОМ М. СТОЈИЉКОВИЋЕМ

и постпредседником

ЈЕВТИМИЈОМ Х. М. ЈОВАНЧИЋЕМ трг. ова.

јер смо уверенi, да ће та листа достојно бранити интересе трговца пошто су готово сви на истој листи 'наши активни
сарадници у изложеном Вам покрету.'

Не плашите се претњи и титула пореских одборника, будите свесни и гласајте Ваше
силовити и активни сарадници, који ће бранити интересе трговца!

С уважењем
Николај
Пријатељ
Удружења

6. Јуна 1936. год.
Лесковачки трговци
"Лескови" - "Лескови"

ИЗ ЗБИРКЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

ТРГОВЦИ СВИ НА СКУПШТИНУ!

Гласајте за листу на челу са претседником Николом М. Стојиљковићем и п. претседником Јевтимијом Х. М. Јованчићем коју помаже одбор петорице, јер иста листа помаже наш одбор петорице, који свесрдно ради у Вашем интересу.

Скупштина Удружења трговаца за срез Лесковачки одржаће се, у недељу 7. ов. м. тачно у 9. сати пре подне у соколани.

Господо трговци!

Да би сте праведно дали свој глас листи, која заслужује, и која ће се свесрдно борити за интересе трговаца потребно је, да знate за одбор петорице; који је поникао из Трговачке Омладине, а који редовним путем тражи заштиту трговаца, односно на који начин треба издавати трговачка права, што је свој извештај штампао и у Лесковачком Гласнику, а послат је исти и Трговачком Удружењу.

Одбор петорице овде износи у следећем само 4. тачке свога извештаја са ким Трговачка Омладина захтева, а тако нам и диктују интереси и то: „1) Да ли је поднето уверење издато од правног трговца, 2) Да ли је наведено време у уверењу заиста проведено код издаваоца 3.) Да ли је за дотично лице плаћено осигурање код уреда за своје проведено време и 4.) Да ли је дотичном издаваоцу уверења, регистрована радња код Удружења.“

Одбор петорице чланова Трговачке Омладине, износи и напомиње трговцима, да на скупштину захтевају овакву праксу; као и стриктно државање законских прописа будуће управе према лицима, која траже трговачко право а не испуњавају законске прописе. Као и апелује на трговце да гласају за листу коју одбор петорице препоручује; јер је уверен, да листа коју поменути одбор помаже заслужује велику пажњу, пошто је одбор сазнао, да су на истој листи заступљене све бранже у пропорционалном броју што је тако и праведно.

Одбор петорице упознаје трговце, да је њихов опширан извештај после тешких мука и расправа на седницама Трг. Омладине успео, да исти

спроведе Трговачком Удружењу, чији су преставници: г. г. Васа Дискић, књижар и Ђорђе Јанић, браш. трг. са захтевом; да се у смислу достављеног им извештаја предузму потребне мере. Јер данашње стање захтева, услед минималних послова, мањи број радњи а нарочито то, да се права трговачка издају само лицима, која су збиља способна за трговца, и провели у трговини најмање 5 година рада.

Нажалост, до данас ни трага од нашег апела. До само одговор Удружења Трговаца преко Лесковачког Гласника. То није довољно господо трговци!.. Овако се не заступају интереси трговаца!?? Где су седнице? Где су конференције? Где је збор по томе питању и најзад? Где су наши претставници Трговачког Удружења да на конгресу Трговачких Удружења у Београду проговоре коју реч о заштити трговаца? Јер су имали материјала. они дакле што је одбор петорице покренуо и захтевао од Удружења да ради у том правцу, то је конгрес у Београду у својој резолуцији донео. Зато драги трговци будите свесни. Зар је смео г. Васа Дискић у личности претседника Трговачког Удружења и Ђорђе Јањић у личности потпретседника да пропусти овакав један наш апел и то од кога? Од своје омладине! која спрема будуће трговце и тражи заштиту од свога удружења, да нађе болитак односно спреми терен и места, за рад своме детету омладини, који збиља заслужују положај трговца.

Немојте дозволити господо трговци, да Вашу децу оставите на улици. Јер ако се и даље продужи са оваким радом, знајте да сте Ви криви за будућност Ваше деце. Требате знати, **да у срезу Лесковачком имамо око 140 радњи издатих на селу и 15 до 20 задруга набављачко потрошачких? А бог зна колико ће их још настати!..**

Није довољно Господо трговци, да имамо удружење и претставнике у истом, које не тангира наш покрет. Доказ о томе нека Вам послужи овај наш извештај, који смо преко Трговачке Омладине упутили Удружењу Трговаца. Јер свакако, да ни до данас нисте позвати да о томе дате своје мишљење и изразите свој бол? Јер га Ви, а највише колонијалисте-бакали и мануфактуристе-терзије осећате. А верујемо, да би Вам се придржили и трговци осталих бранџа!..

Питамо вас сада? Шта ће оштетити г. Ђорђа Јанића, брашнарског трговца, ако се и даље отварају радње на селу или вароши, као и г. Васу Дискића? Али би смо питали г. Васу Дискића, када би се дозволило отварање књижаре на селу као и у вароши у овога ком броју као што су бакалске и мануфактурне радње, шта би онда г. Васа Дискић радио, да ли би остао равнодушан да посматра, и да ли би се и тада бунио или не?

Свакако да бисте нам лако одговорили: да г-ну Ђорђу Јанићу неби сметало да се отворе још 140 трговачких радњи јер би имао двоструку корист. „Продавао би брашно истим трговцима а куповао би жито од истих“!!!

Ето Вам господо трговци у неколико, износимо наш бол који је овдј скраћен а има много и много ствари које требате знати?!... Зато верујте нама који јавно пишемо а немојте дозволити да Вам се прашина набацује у Вашим очима!!.

Према томе сматрамо, да Вам је сада у неколио познато како ће Ваши интереси да буду заступљени од стране Ђоке Јањића, брашнарског трговца.

Уверени смо господо трговци, да ћете собзиром на укратко изнета Вам факта, увидети своју дужност и у будуће поклоните пажњу Удружењу и будете сарадници у истом.

Као јавни браниоци за заштиту трговачких интереса сматрамо, да ћете и Ви са нами поћи заједно да штитите Ваше интересе као и интересе Ваше деце будуће трговце. Зато сви, у недељу 7. ов. м. тачно у 9. сати пре подне дођите у соколани, и једногласно гласајте за листу на челу са претседником

НИКОЛОМ М. СТОЈИЉКОВИЋЕМ и потпредседником ЈЕВТИМИЈОМ Х. М. ЈОВАНЧИЋЕМ трг. овд.

јер смо уверени, да ће та листа достојно бранити интересе трговаца пошто су готово сви на истој листи наши активни сарадници у изложењом Вам покрету.

Не плашите се претњи и титула пореских одборника, будите свесни и гласајте Ваше заштитнике, јер је гласање тајно.

С поштовањем
чланови из одбора петорице

6 јуна 1936 год.
Лесковац

Штампарски Завод „Покрет“ - Лесковац

72. Гласачки лист, 7. јун 1936.

ИЗ ЗБИРНЕ
СЕРВИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Гласачки лист

Гласам за:

Претседника **Ђорђа Д. Јањића**
П. претседника **Михајла С. Николића**

За чланове управног одбора:

- Спиру Стојановића—Севера
- Николу М. Цветковића—Лешњака
- Мику Стевановића—Стевчића
- Илију Гроздаповића
- Илију Конића—Шарка
- Драгољуба Н. Павловића
- Тодора Т. Митића

За чланове надзорног одбора:

- Васу М. Дискића
- Васу Даниловића
- Љубомира Н. Маринковића
- Алексу В. Прокоповића
- Јосифа Шашића
- Добривоја Војводића

За заменике чланова управног одбора:

- Димитрија Димитријевића Срејерију
- Александра Д. Тасића
- Славка Јовановића
- Тодора В. Илића
- Трајка Стојановића—Шупљагу
- Димитрија Ф. Томића
- Николу Петровића, књижара
- Воју Петковића
- Косту Митровића

За заменике чланова надзорног одбора:

- Јована В. Гичића
- Душана Костића - Шабинче
- Милана С. Гребенаровића
- Алексу Здравковића
- Божидара Јалића
- Славка Михајловића

Лесковац, 7 јуна 1936 год.

ГЛАСАЧКИ ЛИСТ

Гласам за:

Претседника Ђорђа Д. Јањића

П. претседника Михајла С. Николића

За чланове управног одбора:

1. Спиру Стојановића - Севера
2. Николу М. Цветковића – Лешњака
3. Мику Стевановића – Стевчића
4. Илију Гроздановића
5. Илију Коцића – Шарка
6. Драгољуба Н. Павловића
7. Тодора Т. Митића

За чланове надзорног одбора:

1. Васу М. Дискића
2. Васу Даниловића
3. Љубомира Н. Маринковића
4. Алексу В. Прокоповића
5. Јосифа Шашића
6. Добривоја Војводића

За заменике чланова управног одбора:

1. Димитрија Димитријевића Смејурију
2. Александра Д. Тасића
3. Славка Јовановића
4. Тодора В. Илића
5. Трајка Стојановића – Шупљагу
6. Димитрија Ф. Тошића
7. Николу Петровића, књижара
8. Воју Петковића
9. Косту Митровића

За заменике чланова надзорног одбора:

1. Јована В. Гичића
2. Душана Костића – Шабинче
3. Милана С. Гребенаровића
4. Алексу Здравковића
5. Божидара Јацића
6. Славка Михајловића

Лесковац. 7 јуна 1936 год.

БО ЗЕМЉА
СРБИЈА АДМИНИСТРИЈЕВИЋ

ЛЕСКОВАЧКИ Народни Универзитет

У недељу 24 јануара 1937 г.
у 6 часова по подне у сали
„Гимназије“ издаће ДРУГИ БРОЈ

Усмених новина

са овом садржином:

- 1) Велимир Телебаковић: утисци из Хрватског Загорја
- 2) Братислав Ђелошевић: Утицај филма на омладину
- 3) Dr. Јова Кашиковић: Вештачко подмилађивање и мењање пола
- 4) Вера Грубићева: Три преведене приче (од Великова, Геновске и Гиргијнова).
- 5) Александар Космаенко: О нападу из ваздуха
- 6) Аристомен Ристић: Међу печалбарима (репортажа)

Улазница 3 дин. (за ђаке и раднике 1 дин.)

Штампа „Покрет“ — Лесковац

УПРАВА

1937

75. Годишња скупштина Савезног ловачког удружења у Лесковцу,
16. април 1937.

Из склопа
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

ОБЈАВА

Савезно Ловачко Удружење у ЛЕСКОВЦУ

На основу члана 41, 47, 48, 49 и 51 Правила Удружења
и одлуке Управног одбора од 1 априла 1937 године

ОДРЖАЋЕ СВОЈУ РЕДОВНУ

ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ

на дан 16 маја 1937 године у 9 часова пре подне у кафани
„КАСПАР“ са следећим дневним редом:

- 1.) Избор секретара и два члана за вођење и оверу записника;
- 2.) Читање извештаја Управног и надзорног одбора као и ловачког суда о раду у 1936 год., као и извештај благајне;
- 3.) Давање разрешнице управном и надзорном одбору као и ловачком суду за рад и рачуне у 1936 год.
- 4.) Предлог буџета за 1937 год.
- 5.) Пријем нових правила Удружења;
- 6.) Избор управног и надзорног одбора и ловачког суда за 1937 год.
- 7.) Питања и предлози ако се од стране чланова буду доставили управи најмање на 15 дана пре скупштине.

У случају да у 9 часова пре подне не буде дошао довољан број чланова за решавање, онда ће се скупштина, према решењу управе, одржати у 10 часова пре подне у истом локалу са истим дневним редом са дошавшим бројем чланова.

Моле се чланови ловци да у одређено време изволе доћи на скупштину, како би се са радом одмах отпочело.

Бр. 9
16 априла 1937 год.
Лесковац

Штампарски завод „Покрет“-Лесковац

УПРАВА

Свима члановима

ИЗ ЗБИРНЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

1938

Југословенске Радикалне Заједнице

Два паланачка адвокачића, две народне крвопије, два човека која су увек готова да се плате, **плаћени су** овог пута огромним сумама од црне змије „Централне Банке“ чувене народне дерикоже и разбојничке мафије која је око ње.

Ова два подмукла мольца, који су увек рушили оно што је конструктивно, поштено и морално, упутили су један плакат неким својим топожним пријатељима у којима их позивају да гласају за Мицку Миленковића зета Централне Банке, **који није члан** Југословенске Радикалне Заједнице.

Срески одбор Југословенске Радикалне Заједнице са свима својим организацијама ставља до знања свима члановима наше партије:

1) Да Ђура Крдлић и Бата Ђелошевић нису никада припадали Југословенској Радикалној Заједници и да су на против били њени огорчени противници за све време откада она постоји и да су је свим сртствима рушили што и сада чине!

2) Да је овај споразум између ова два адвокачића и зеленаша око Централне Банке направљен на најнепоштенјијој основи, јер је Централна Банка добрим парама платила ове беднике, да јој и они припомогну да дође до купљеног мандата, под фирмом мандата Југословенске Радикалне Заједнице и да после тога стрострuko наплати овај утрошени новац око куповине мандата.

3) Позивају се чланови Југословенске Радикалне Заједнице да ниједан свој глас не даду овим плаћеницима, јер ће сваки после избора бити искључен из редова Ј.Р.З. зашта ће се свакако кајати.

4) Чланови Југословенске Радикалне Заједнице на прво место су патриоте и поштена присталице њиховог вође **Др. Стојадиновића**, председника Краљевске Владе а никако несмеју бити плаћеници Централне Банке, која је у тесној новчаној вези са Душаном Торђевићем носиоцем листе опозијије, бив. демократске странке.

5) Преко леђа поштених присталица Југословенске Радикалне Заједнице не треба допустити ником да се богати а најмање овој двојици бедних адвокачића, који су вас увек пљачкали па ће то чинити још више и у будуће кадгод вас заступају код судова полицијски и других власти **већ да сви чланови Југословенске Радикалне Заједнице као и симпатизери њене странке даду свој глас само за ТОДОРА ТОНИЋА правилно изабраног кандидата наше странке, који својим поштеним радом блиста као једини пријатељ радног народа села и вароши.**

Живео **Др. Милан Стојадиновић**, председник Краљевске Владе.

Живео **Тодор Тонић**, и његов заменик **Милан Костић**!

ДОЛЕ МАЧЕКИ

Срески одбор Југосл. Рад. Заједнице
Месни одбор Југосл. Рад. Заједнице
Месни одбор Омладине Ј. Р. Заједнице
Национална Радничка организација „Југорас“

Летак, виолет

ХИ ИЗДАВАЧКА
виолет папир

СЕЉАК СЕЉАКУ

Драга браћо, њучени сељаци, докле ћемо живети у мраку! Дошло је време да кам сећаме. Сад морамо да се сложимо, браћо, и да сложно ступимо у борбу за слободу, да скрећемо погледе на крунну господу.

Варали су нас, драга браћо, и варају. За гласове сине благој просипају. Тада купују каце и опанке, штапове и каме, да брат брату главу расцепија. Али знајте добро, да онај који узме због гласа нашу вилу, пописује његову смрт.

ВРЕ избора сељачког обећавају, после избора већих града, да ће се изборију. Задржавају, да не видите, браћо моја, да нас искре сао змије, жабе, да у шумама се сипају немама. Не слушајте изједице баша, не видите баше љубите да нас рише воде, већ тражите друге наше слободе.

Круна гаснила једу од пат сортног хлеба, а мы смо пасливи и за хлеба бедљи, са њима дуго чекајући, а за сељачко земљиште хладило проја; за њих пижичи и синоске, за сељака бели лук, за њих првога и глаганџи, за нас, робље, кисело сирце. Све стварамо што човеку треба, а за себе, наранчи ни хлеба. Нашем раду никоје не сметајмо, ако је фабрика свој људске хране, а за себе ништа ће створити.

Бато, брано, сложно је да у борбу за слободу да скрећују се на крунину господу. Да стамамо на главу јединога сељака, паљазимо се сим у сељачкују; садавши ћемо фамилије читију, ако гласамо сељачкојадничкују борбама. Гласајмо сложено ПЕТОМ ЈУНЕГ БОРБА, ЈОВАНОВИЋА ЈОНУ, панчу уједињенујујују, опозиције губира.

Љубомир Јовановић,
земљорадник из Доњег Стојца

1938

Летак, виолет

Л. у нерегистровано
виолет папир

Сељак сељаку

Драга браћо, мучени сељаци, докле ћемо живети у мраку! Дошло је време да нам сване. Сад морамо да се сложимо, браћо, и да сложно ступимо у борбу за слободу, да скрешемо плате на крупну господу.

Варали су нас, драга браћо, и варају. За гласове они благо просипају. Тада купују капе и опанке, штапове и каме, да брат брату главу расцепа. Али знајте добро, да онај који узме за глас чашу вина, попио је живот свога сина.

Пре избора **свашта обећавају**, после избора **већи нам терет отварају**. Зар не видите, браћо моја, да нас испише као змија жабу; **душу имамо али снагу немамо**. Не слушајте изелице више! Не идите више тамо куда вас они воде, већ тражите пут **наше слободе**.

Крупна господа једу од пет сорти јела, а ми смо жељни и за хлеба бела; за њих дугачке векнице, за сељака жута хладна проја; за њих пилићи и пловке, за сељака бели лук; за њих прасци и јагањци, за нас, робље кисело сирће. Све стварамо што човеку треба, а за себе немамо ни хлеба. Нашем раду живот посветисмо, жива фабрика смо људске хране, а за себе ништа не створисмо.

Зато, браћо, сложно сви у борбу за слободу, да скратимо луксуз на крупну господу. Да станемо на главу јерезовској змији, налазимо се сви у опозицији; задавит ћемо фашистичку змију, ако гласамо земљорадничку партију. Гласајмо сложно ПЕТОМАЈСКОГ БОРЦА, ЈОВАНОВИЋА ЈОВУ, нашу узданицу нову, ОПОЗИЦИЈЕ ТВОРЦА.

Љубомир Јовановић,
земљорадник из Доњег Стопања
1938

Seљак, бели

Либрето

СЕЉАК СЕЉАНКИ
СЕЉАК ДМИТРИЈЕВИЋ

СЕЉАК СЕЉАНКИ

Сељанко, робињо робова, ти целога свог века
Радиш у кући и на њиви, све се од тебе чека.

Са жуљевитим рукама,
Испуцаним ногама,

Гола и боса,

По снегу и мразу,

По киши и ветру,

Лети и зими,

Дању и ноћу. —

Ти свуда стигнеш, на сваком си mestу.

Сељанко, драга сестро, када ујутру устанеш да хлеб омесиш,
Када госпа у граду, у мекој постели, најсладче спава.

Ти твог сина са жутом пројом у торбици са стоком шаљеш,
А за госпину депу у граду спрема се бела кава.

Кад ти, драга сестро, посвршаваш кућевне послове, сва у зноју
Хиташ на пољски рад, своме грешном мужу да помогнеш,

И ручаш да му однесеш: ваган са паприком и ладну проју;

Тада госпа са мужем завршава свој доручак богати,

Па муж у канделарију, деца у школу своју,

А госпа у ату иде по чистом ваздуху шетати.

У поднё кад госпа из штетње долази,

У кући све спремно налази.

Сирота служавка спремила је ручак за господу:

Пилетине, јагњетине, прасетине, разна салата,
Штрудле, филоване торте и пуно других заравата.

За то време драга сестро, ти си копала њиву,

А у поднё уз највећу врућину,

Идеш кући да нахраниш стоку и живину,

да узмеш за ручак онај пасуљ што се

Сам крај ватре на твом огњишту кувао.

Сељанко, драга сестро, свој мучан живот и сама знаш,

А лаки живот госпин сад ћеш боље да упознаш.

Зато говори мужу, брату, тражи то од свију,

Да иду само у опозицију,

Да гласају земљорадничку партију.

Љубомир Јовановић
земљорадник из Доњег Стапања

ИЗ СВИРНЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

1938

Лесковачка народна песма.

Лесковачко тужно поље,
цвили народ од невоље
жельан хлеба, жельан воде,
жельан правде и слободе.

И док нама страх не крије,
од Немачке империје,
која једном жельом дише
да државу нашу збрише.

Нашу Владу брига мори
да партију себи створи,
што се зове то Јереза
и што народу душу стеза,
али им ништа то не вреди
јер ће народ да победи.

Јерезовски оков тешки
неће сатрт дух витешки,
што човеку пале свећу
и народу руше срећу,
што туђину сада служе
и што Српско име руше.

Бог да живи предратну Србију
истребиће ту Гадију,
што се зове сад Јереза
и народу душу стеза.

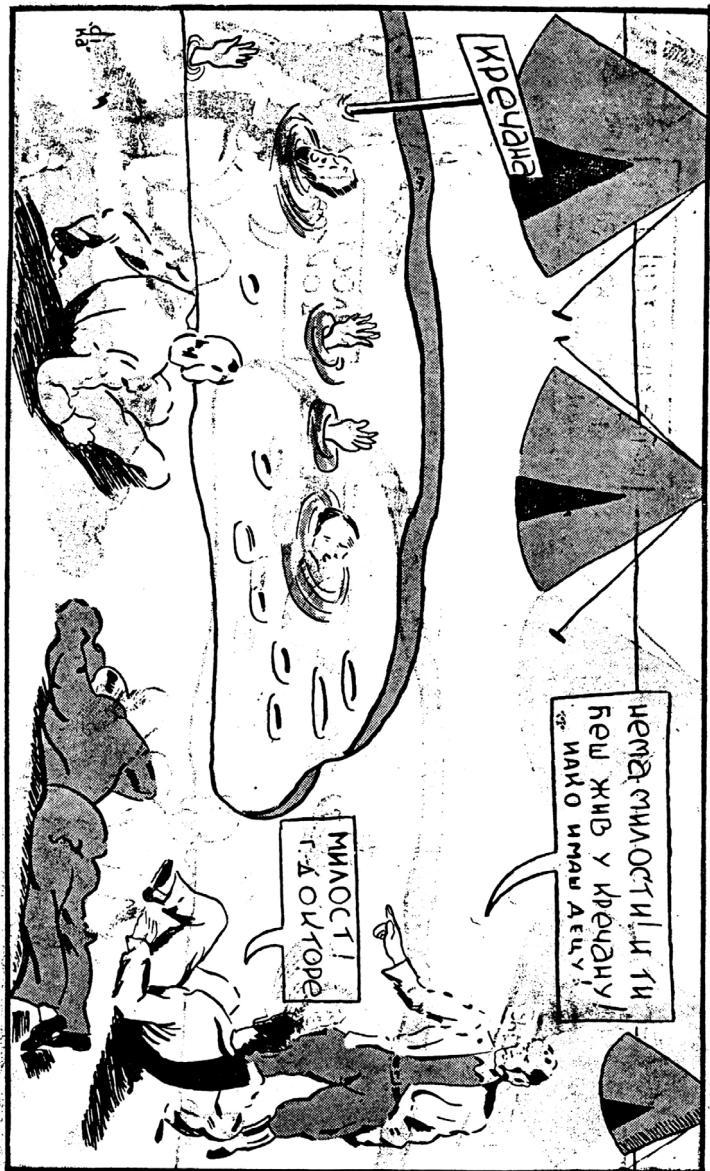
Са планине гласи гуде
Давидоваћ сад се буде,
са Космаја вила кличе
ој Србине несрећниче.

Устај брате, устај роде
па се бори за слободу,
сврстај мо се брат до брата
Србин Словенац до Хрвата,
покидајмо срамне везе
издајничке те Јерезе.

Устај сељо, устај роде
имовина сва ти оде.

Јереза ти кожу гули
а држава наша трули.

80. Мицков отац за време рата, 1938.

МИЦКОВ ОТАЦ ЗА ВРЕМЕ РАТА

СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

1938

81. Лука Трајковић: Бирачима среза Лесковачког, без датума

Лука Трајковић

бакалин из Винарца

БИРАЧИМА СРЕЗА ЛЕСКОВАЧКОГ!

Југословенска Народна странка коначно је призната и одобрена пошто је испунила све претешке законске услове за оснивање политичких странака.

Тешке политичке, економске, социјалне, као и нездраве парламентарне прилике нагнале су нас и наше пријатеље да потражимо лека и спаса тим неприликама **СТВАРАЊЕМ** једне нове, савремене и опште народне политичке организације под именом **ЈУГОСЛОВЕНСКА Народна странка**.

Стварајући програм и странку ми смо се у првом реду држали начела: **СЛОБОДА, ПРАВО И ЈЕДНАКОСТ СВИХ** Југословена.

У тој тежњи Југословенска Народна странка пре годину дана развила је свој програм и своју делатност у народу и успела да врло брзо нађе на одушевљењу и топлој пријем гласачких маса, да усталаса народ и да га придобије уза се. Савлађујући велике тешкоће и препреке на челу са новим политичким снагама, са младим генерацијама и јасним начелима, Југословенска Народна странка, успела је да се распостире широм целе Југославије, да без обзира на верске, племенске, покраинске и старопартијске разлике привуче себи борце из свију сталежа, да постави своје организације у свима изборним окрузима и да се као једна моћна политичка организација престави народу и земљи.

Програм Југословенске Народне странке то је програм нових генерација, људи сигурне руке, чврсте воље и поштене душе. То је програм савремених тежњи и дневних потреба! Програм, који потиче из народа за народ и државу!

Ми се боримо за слободу, право и једнакост свих грађана наше домовине. Југословенска Народна странка захтева: опште и тајно право гласа, слободу збора и договора, слободну штампу, најшире самоуправе, реорганизацију финансијске, економске и социјалне политике

Југословенска Народна странка захтева независност судова и оштри прогон корупције.

Тражимо исправан политички морал и јаку заштиту земљорадника, радника, занатлија, угоститеља и трговца. Тражимо упослење и стварно осигурање радника, заштиту и могућност рада раднику, занатлији, обртнику и трговцу.

Југословенска Народна странка тражи штедњу у државном и самоуправном буџету, тражи потпуно раздужење земљорадника и свих ситних привредника у земљи.

Југословенска Народна странка захтева да у нашој земљи буду запослены само наши поданици и синови наше земље физички или интелектуални радници, и да се сви страни поданици удаље са тих места, да не отимају хлеб и зараду онима, који су обу земљу створили и који ће да је хране и бране.

Са тим програмом и тим идејама уверени да радимо за добро Краља, државе и народа, свесни велике дужности и тешког задатка, који нас очекују на баспостављању нормалног парламентарног живота и економског благостања, ми се обраћамо с вером у успех, свима члановима Југословенске Народне странке и свима гласачима у Југославији, да у збијеним и густим редовима под заставом програма Југословенске народне странке крену у борбу за прави парламентарни живот на срећу и понос своје домовине и својих поколења.

Гласачи, приступајте бедрима и искрена срца програму и развијеној застави Југословенске Народне странке с бером у победу!

Чланови Југословенске Народне странке ширите и стварајте своје организације и будите увек спремни да се валожите за право своје и своје странке, сбуда без страха и пуним гласом! Борбом за Југословенску Народну странку би се борите за добро своје и свога народа.

Напред! Живео Краљ и Народ! Живела Југословенска Народна странка!

ГЛАВНИ ОДБОР.

Графички завод „Соко“ - Лесковац

82. Радикалима и пријатељима - Позив да се гласа за Милутина Драговића, без датума

Радикалима и пријатељима

СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋ

Прочитao сам плакат т.зв. демократске странке и њиховог месног одбора и не могу а да на њега бар нешто не одговорим.

Лесковчани, Ви знате ко су те демократе. Знате, да су то стари курџони и напредњаци. То су они, који су се већ почели стидити свога имена и на крају крајева мрзли су га избрисати и узети ново. Али, шта вреди ново име, кад су стари ћуди и старе ћуди?

Причају о стаљности начела, а мењају их као цигани ковче.

На њиховој застави не стоји оно, што она кажу. Нису они за јединство земље.. јер је њихов шеф Давидовић, тај, који је ишао у Загреб и преклињао Радића да заједнички поцепају земљу. Али му то није упалило. На њиховој застави, још се види полицијска качкета, чизма и буџа, као знамења курџона и напредњака.

Плачу за премештеним чиновницима. Који су то чиновници? Светозар Петровић, полиц. писар, који се петња због §65, К.З.; Васа Буџа, полиц. писар који је из градског суда оптужен као неморалан па Станиша Карић, полиц. писар, који носи орден Белог орла и назива рез. официрем, а према уверењу Мин. Војног и Морнарице од 3. св. м. Ф.А.Бр. 7325. Карић нити је ревервни официр нити је одликован. Око, које за таквим чиновницима заплакало — испало...

Све што су демократе изнеле противу г. Пашића, то је само тандраче и израз срдите немоћи. Они имају образ да говоре о Пашићу а не виде свога Давидовића, који је оличење шепртљањства. Док Пашић иде напред четрдесет година, дотис је шеф т.зв. демократе стаљно у забуни и не може да погоди правца, јер је напустио Радикале и чистунац па основао засебну странку. Кад је видео да не може напред и да су га напустили најбољи пријатељи: Продановић, Јујовић, Стојановић, Златничани и др. онда је пао у загрђај курџона и напредњака и опет основао нову странку. Као шеф нове странке радио је на доношењу Устава и за јединство земље. Кад је Устав изгласан, одмах је почeo намигивати на Радића и говорити о ревизији Устава и цепању земље, како то Радић тражи. Али се и овде показао као шепртља па ни дан дану не уме да каже шта хоће. Како је самостално-либерална-напредњачка тиква већ прслала, то ће се и ово шарено друштво ускоро растурити.

Ко су кандидати радикални, ви их знате. Носилац је листе **Милутин Драговић** сељак, или сељак, који чини част свима Србима пред нашом браћом Хрватима и Словенцима. Исто тако знате, који су кандидати демократски. Имате Ђулавку и Поп-Димића. Чиме су они заслужили да буду кандидати — то вам ниједан демократ не уме рећи.

**Браћо. Ко жељи добра и себи и земљи нека се не завара
права лажним демократским, већ нека гласа за листу!**

МИЛУТИНА ДРАГОВИЋА чија је кутија прва

РАДИКАЛАЦ.

83. Позив за Скупштину Лесковачке трговачке омладине,
август 1939.

1753

СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Омладино,

Данас се држи скупштина за избор часништва Лесковачке трговачке омладине, која је заказана за 8 сати пре подне у Соколском дому.

Омладино,

Покажи и овом приликом да си свесна онога што чиниш и не дозволи да понова на управи омладине дођу људи, којима није стало до тога да раде на корист омладине, него да је спотичу и штете.

Сви Ви омладинци добро знате **пријатеље Душана Митића „Жишке“**, који је добро очаруо омладину, па их зато сада јавно жигошице и недозволите им да буду изабрани, јер ћете само тако показати да сте свесни онога што чините.

Омладинци,

Ви данас судите зато пресудите свесно и одважно и онако како сада пресудите тако ће омладини бити. Не дозволите да се понова улогоре у одборима омладине људи прљавих руку, јер они нису ништа мање криви, ни поштенији од „Жишке“ када су му дозволили да несметано пљачка омладину.

Крајње је време да омладина, са својим високим задатком, већ једном има поштено часништво.

Један омладинац

августа, 1939 год.
Лесковац

84. Ђачки родитељи - Оглас за спремање ученика, без датума

СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Ђачки родитељи (Молимо Вас прочитајте пажљиво)

Без многобројних вашарско-ћивтинских реклама и без торбарења, јављамо да ћемо и овога пута, скромно и достојанствено спремати ученике-це. Како заиста личи студентима, а не кукавички, интригама, просјачењем и обмањивањем родитеља. Наш рад је познат и од карактерних људи признат. Из скромности неумемо, да се хвалимо сами (како то неки бар покушавају) већ на делу све показујемо. Сви родитељи, који желе деци добар и солидан успех, а не провлачење из разреда у разред, они ће их једино нама поверити. У томе се и састоји наш систем рада, да их спремимо, а не новац узимамо, ласкавим обећањима.

Да би једном стали на пут несавесним спремачима, у чије руке залута која ученица, спремања ради, ми смо умオリли г-цу Смиљу Герзић, апсол. ст. фил. да тај посао прихвати и спрема ученице. Што је и природније. Зато све ученице и ученици, дођите код старијих другова на спремање, који се боре да на поштен начин заврше своје студије. Једини Ваши искрени пријатељи, који некад и страдају за Вас, јер сматрају да је спремање пролазно, а све друго остаје. Родитељи поведите рачуна! Бежите од људи (спремача) који су препоручени или се сами назећу, јер знајте да до циља долазе једино плаћеним агентима. Прво им је новац, а спремање споредно. Наша група располаже најлакшим методама. Часове појединачно и у групи. Радимо у основној школи код реке. Обавештење у књижари Обреновића и Јована Стојановића „Шупљаге“.

Н. Свачија права поштујемо, па молимо да се и наша поштују. Цене су повољне за свакога.

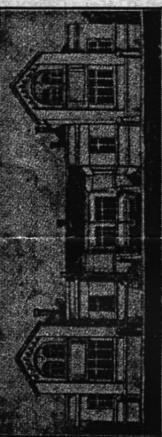
С одличним поштовањем

**Смиља Герзић, апсол. ст. фил.
Љуба Динић, канд. права
Ђорђе Живковић, ст. пр.**

ПРИВАТНИ САНАТОРИЈУМ У ЛЕСКОВЦУ, УЛИЦА СУРДУЛИЧКИХ МУЧЕНИКА БР. 2. - ТЕЛ. БР. 47. С НАБДЕВЕНСВИМ МОДЕРНИМ КОНФОРНОМ

Прима на лечење и оперисање све болеснике оба пола и породиље. Цене приступачне свим слојевима и не премашају раходе за лечење у државним болницама.

Целокупна онскрба са лечењем износи 80-120 дин. дневно, урачунато и вештачко сунче, диатермија [REDACTED]
декови и остало.

За породиље се рачуна осмодневно лежање и порођај свега 900-1200 дин. Засебно се плаћају једино операције и рентген.

Располаже рентгеном за диагностику и лечење, одељење за физикалну терапију : кварт, диатермија. Одељење за хидротерапију. Лечење пнеумотораксом.

Сиромашним и државним чиновницима попуст.

ЛЕКАРИ САНАТОРИЈА

Dr Д. ДЕКЛЕВА Dr Ж. КОНФИНО

БИРДА
БИРДА
БИРДА

86. Лесковачко ловачко удружење позива на своју славу,
Св. Јевстатија, без датума

ИЗ ЗВОНИКА
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

ЛЕСКОВАЧКО ЛОВАЧКО УДРУЖЕЊЕ

Прославиће у суботу 3 ов. мес.

СВОЈУ СЛАВУ СВ. ЈЕВСТАТИЈА

у друштвеном локалу у сали хотела „Костић“. Сечење колача обавиће се у 10 часова пре подне.

У вече у 9 часова другарска вечера са игранком.

Позивају се чланови и пријатељи ловачког спорта, да у прослави и увече узму многобројног учешћа.

Улаз бесплатан.

СОКОКЛУБ
Лесковац

УПРАВА.

87. Оглас за оперу „Сироче“, без датума

ИЗ ЗБИРНЕ
СЕРИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

СИРОЧЕ

Опера у 5. чинова по народним мелодијама
Догађа се у једној варошици Јужне Мораве време
1914—1918. год.

ЛИЦА: МИЛАН — учитељ; МИЛЕВА — жена му; АНКА и ЈЕЛА — њихова деца; њихове другарице; Српски, Хрватски и Словеначки војник; два Бугаска војника

I. чин.

У кући Милановој слави се рођен дан Аничин уз песму и игру. Добош објављује мобилизацију —, што прекида свако весеље и настаје општа забринутост (32 песме)

II. чин.

Милан се спрема за команду и рат, дирљиво његово праштање са женом и децом, — кроз цео чин напољу по улицама се чују патриотске песме војника који иду у своје команде (16 ПЕСАМА)

III. чин.

Деца се сећају тате; мајка доноси чак брачна који је једва испросила из општине. Наједарел споља се чује Милан в тлас: „Дома ли сте децо...“ Дирљив дочек тате, али за кратко време. Милан им саопштава да су нас Бугари мучки напали и да је он у одступању само свртио кући, да се с породицом можда и последњи пут види, јер је Српској војсци остао једини пут — Албанија. Бугари тек што нису ушли у варош. Оставивши новаца Милан, журно одлази и оставља породицу у очајању. Мало за тим чује се брођа која се све више приближује и већ захвата улице. Два Бугарска војника улазају у Миланову кућу; пъчају, изнуђавају новап, тиранишу и одлазе с упътвачканим новцем и стварима (14. ПЕСАМА).

IV. чин.

Од сијних душевних потреса Анка у агонији. Милева тешко болесна — у кревету; једино Јела на ногама и стара се о целој кући. Цећ се ложи туткама (стабљикама од кудеље). Дрва нема, хлеба нема. Два Бугарска војника улазе у собу Милевину, тирански извлаче Анку из њеног кревета и бацају је у мајчин кревет, — при том преносу Анка умире. Бугарски

војници реквирирају кревет и постельне ствари за члховог командаанта. — Јела долази споља с туткама и са два парчета хлеба, носећи и једно писмо у коме пријатељи Милановијајују Милеви за његову погбију. Тај глас био је смртни удар за Милеву и она саопштавајуји Јели погбију Миланову — умире. Јела је дирљиво оплакује (16 ПЕСАМА).

V. чин

Јела сироче, сва у трајама, врпи се. Пева своме цвећу које су једино Бугари поштедели, моли Бога, да је ослободи ових мука и да дође Српска војска. Скупља естакте ствари оца, мајке и Анике које чува као најсветију успомену — да их прода за парче хлеба, дирљиво се прашта са стварима и полази. У том улази у собу: ћена другарица Милица и саопштава јој: да Бугари беже и да наша војска наилази. Јела одустаје од продаје ствари. Н а улицама већ се чује радосно клицање народу Српској војсци и деца уводе у собу Јелину Српског, Хрватског и Словеначког војника, сви окићени цвећем, Јела их пита: где је гроб њеног тате и војници јој одговарају: „Кајмакчалан Горничево гроб су оца твог...“ и да од данас она није више сироче већ њиховој подсвојче. Певају се све националне химне, Јела их тронуто поздравља и на завршетку сви певају молитву:

„О, Боже наш, велики силни,
Дедова наших заштито, —
Што нама даде моћ да те познамо
У часу нашег страшља!
Ти нам буди и од сад нада,
Слава ти, хвала, хвала, о Боже Наш!
(15 ПЕСАМА)

88. Наредба бр. 5 команданта града Лесковца од 3. децембра 1944.

ИЗ ЗВИРЧЕ
СЕРГИЈА СИМЈУГИЋА

НАРЕДБА Бр. 5

КОМАНДАНТА ГРАДА ЛЕСКОВЦА

Примећено је у задње време, да се по кафанама у граду много пије и као нормална појава пијанства, ствара се неред и разни испади не само по кафанама већ и на улицама, што даје врло ружну слику не само када је држава у рату, већ и у редовним приликама. Данас, када се рат води свом жестином за коначно ослобођење треба потпуно заборавити на пијанство и кафанска ужињавања. Треба дати све од себе за фронт и за привредну обнову земље.

Краја још увек није искорењена. Још увек се поједини грађани жале на крађу њихове имовине. Исто тако има случајева да се и даље врши краја државне имовине. Ово је знак да досадање наредбе издате у овоме смислу нису довољно утицале на извесне људе, који настојавају да таквим својим поступцима ометају ред у граду и да на један недопуштен начин долазе до туђе својине.

Примећено је и то, да многи грађани немилосрдно уништавају дрвеће по парковима, као и винограде туђе својине. Извесни људи чак и односе материјал са вила из винограда и исти употребљавају за личне сварке.

Ради свих ових нездравих појава

НАРЕДБУЈЕМ:

1. Да у будуће, и до даље наредбе, ниједан овд. кафезија, као ни приватно лице из приватних подрума, не сме продавати никакво алкохолно пиће војницима НОВ, као ни војницима бугарске војске;
2. Све кафанске радње имају се затварати до 21 ч., а на случај какве потребе рад у кафани може се продужити, али је за то потребно претходно одобрење ове Команде;
3. Да се сваки грађанин окане сваке даље краје, како државне тако и приватне својине; и
4. Да у будуће нико више несме сећи или уништавати на ма који начин дрвеће по парковима; и
5. Да више несме нико уништавати туђе винограде и виле-зграде по виноградима; и
6. Да грађанство несме у будуће куповати од војнике НОВ и бугарске војске никакву спрему.

Сваки онај који се не буде придржавао ове наредбе и огреши се о исту биће осетно кажњен поред новчане казне и другом примерном казном. Сваки противни акт биће непоништедно кажњен и сваки изговор, ма у коме виду, неће се узимати у обзир.

Смрт фашизму – слобода народу!

3. децембра 1944. г.
Лесковац

Командант, мајор,
РАДЕ ПОПОВИЋ

ПРЕДАВАЊА
СЕРГИЈА
ДИМИТРИЈЕВИЋА

НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ У ЛЕСКОВЦУ

САЛА
КУЛТУРНОГ ДОМА

ДАН
НЕДЕЉА, 18 НОВЕМБАР 1945 Г.

ОДРЖАЊЕ ПРЕДАВАЊЕ

Сергије Димитријевић,
новинар:

ОСНИВАЧИ
НАУЧНОГ СОЦИЈАЛИЗМА

ПОЧЕТАК У 11 САТИ ПРЕ ПОДНЕ.

Улазница 2 динара, за војнике бесплатно.

Управа

НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ
У ЛЕСКОВЦУ

У четвртак 22 новембра 1945 год. у сали Официрског дома

ОДРЖАЊЕ ПРЕДАВАЊЕ

ПО ДРУГИ ПУТ

СЕРГИЈЕ ДИМИТРИЈЕВИЋ,

новинар:

ОСНИВАЧИ НАУЧНОГ СОЦИЈАЛИЗМА

почетак у 3 часа по полне.

Улазница 2 динара, за војнике бесплатно.

УПРАВА

91. О Лењину, Лесковац 20. јануар 1946.

Народни универзитет
У ЛЕСКОВЦУ

**САЛА
КУЛТУРНОГ ДОМА**

**НЕДЕЉА
20 ЈАНУАРА 1946 Г.**

ОДРЖАЋЕ ПРЕДАВАЊЕ

Сергије Димитријевић,

НОВИНАР:

О ЛЕЊИНУ

Почетак предавања у 11 сати пре подне

Улазница 2 динара

УПРАВА

92. О држави, Лесковац, 22. мај 1946.

НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ У ЛЕСКОВЦУ

САЛА

БИОСКОПА „МОСКВА“

СРЕДА

22 МАЈА 1946 ГОД.

ОДРЖАЊЕ ПРЕДАВАЊЕ

СЕРГИЈЕ ДИМИТРИЈЕВИЋ

повереник за индустрију ОНО

О ДРЖАВИ

Почетак предавања у 7 час. по подне

Улазнице 2 динара.

Држ. книтечарница „Покрет“ - Лесковац

Управа

93. Друштвено-економска структура, Радници и устав, Лесковац,
23. децембар 1946.

ПРЕДАВАЊА ПОВОДОМ НАЦРТА УСТАВА која организује народни фронт

У недељу 23. ов. м-ца у сали „КУЛТУРНОГ ДОМА“ у 11 часова

**Сергије Димитријевић
ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКА
СТРУКТУРА**

У понедељак 24. ов. м-ца у 17 часова биће четири предавања:

у сали „ЗЛАТАН ПРАГ“

**Милија Радовановић
Жене и устав**

У сали „ГРАДСКОГ НАРОДНОГ ОДБОРА“

Бошко Крстић

ДРЖАВНИ ЧИНОВНИЦИ И УСТАВ

У сали „ОМЛАДИНСКИ ДОМ“

Димитрије Ђелица

Омладина и устав

У сали „КУЛТУРНОГ ДОМА“

**СЕРГИЈЕ ДИМИТРИЈЕВИЋ
РАДНИЦИ И УСТАВ**

У четвртак 27. ов. м-ца у сали „КУЛТУРНОГ ДОМА“ у 17 часова

**Љубисав Марковић
Права и дужности грађана**

У недељу 30. ов. м-ца у сали „КУЛТУРНОГ ДОМА“ у 11 часова

**Стојадин Младеновић
ПРАВА НАРОДА И НАРОДНИХ РЕПУБЛИКА**

У четвртак 3. јануара 1946. године у 17 часова.

**Жика Петровић
ДРЖАВНА СТРУКТУРА**

94. Наша нова економска политика у области индустрије,
Лесковац, 12. јануар 1947.

НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ У ЛЕСКОВЦУ

Сала биоскоп
„МОСКВА“

НЕДЕЉА
12-І-1947 ГОД.

ОДРЖАЋЕ ПРЕДАВАЊЕ

Сергије Димитријевић

директор економског института Привредног савета ФНРЈ
и хонорарни наставник Правног факултета Београдског универзитета

Наша нова економска политика у области индустрије

Почетак у 11 сати пре подне — Улазнице 2 дин.

Штампа „Најредак“ Лесковац

95. О испитивању прошлости Лесковца и околине,
Лесковац, 15. јануар 1947.

НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ
У ЛЕСКОВЦУ

Сала биоскопа
„МОСКВА“

ОДРЖАЋЕ
ПРЕДАВАЊЕ

СРЕДА
15-I-1947 год.

СЕРГИЈЕ ДИМИТРИЈЕВИЋ

хонорарни наставник универзитета у Београду

**О ИСПИТИВАЊУ
ПРОШЛОСТИ
ЛЕСКОВЦА
И ОКОЛИНЕ**

Почетак у 5 сати по подне.

Улазнице 2 динара.

96. Индустрија бивше Југославије и наша нова привреда, Лесковац,
9. септембар, 1947.

НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ ЛЕСКОВАЦ

САЛА

БИОСКОПА „МОСКВА“

УТОРАК

9-IX-1947 ГОД.

у 6 часова по подне одржаће

друг СЕРГИЈЕ ДИМИТРИЈЕВИЋ

директор Економског института Привредног савета Ф.Н.Р.Ј. из Београда

ПРЕДАВАЊЕ

СА ТЕМОМ:

„Индустрија бивше Југославије и наша НОВА ПРИВРЕДА“

Улазница 2 динара

Управа

Народ. унив. у Лесковцу

Штампа „Наредба“ Лесковац

97. Стари Лесковац као просветни и културни центар,
Лесковац, 21. јануар 1948.

НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ У ЛЕСКОВЦУ

У СРЕДУ 21 ЈАНУАРА 1948 ГОД.
У 6 ЧАСОВА ПО ПОДНЕ У САЛИ
ОВДАШЊЕГ НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА
ОДРЖАЋЕ

друг Сергије Димитријевић, директор
Економског института Привредног Савета
Ф.Н.Р.Ј.

Предавање

О ТЕМИ:

СТАРИ ЛЕСКОВАЦ

КАО ПРОСВЕТНИ

И КУЛТУРНИ ЦЕНТАР

ПОЧЕТАК У 6 ЧАСОВА.

УЛАЗНИЦА 2 ДИН.

УПРАВА

Штампа „Напредак“ — Лесковац

98. Свечана академија, Лесковац, 2. мај 1948.

У ОКВИРУ ПРОСЛАВЕ ПРВОГ МАЈА

**ОДБОР ЗА ОРГАНИЗОВАЊЕ
ГРАДСКОГ НАРОДНОГ МУЗЕЈА
У ЛЕСКОВЦУ**

ПРИРЕЂУЈЕ НА ДАН ДРУГОГ МАЈА 1948 ГОДИНЕ У 9 ЧАСОВА
ПРЕ ПОДНЕ У САЛИ БИОСКОПА „МОСКВА“

СВЕЧАНУ АКАДЕМИЈУ

Са следећим програмом:

- 1) Отварање академије - друг Димитрије Кулић
- 2) Реферат - друг Сергије Димитријевић
- 3) Народни музеј као просветна установа-Сретен Динић
- 4) Извештај о раду одбора.

**По завршешку академије одлазак у музеј и
његово отварање и разгледање.**

Одбор

за организовање музеја

Штампа „НАПРЕДАК“ — Лесковац

NARODNA REPUBLIKA SRBIJA
SRPSKA AKADEMIJA NAUKA
ISTORISKI INSTITUT

Bro. 260
10. V. 1955.

Beograd

99. Дубровачка трговина и улога дубровачке колоније
у Прокупљу у XVII веку, Београд, 13. мај 1955.

Beograd

Na rednom sastanku istoriskog instituta, koji će se održati u petak 13. maja 1955. godine u 18 časova u srednjoj sali Akademije, Knez Mihailova 36/1, odrađeće referat:

SERGije DIMITRIjević, ravnjeni savadnik Instituta,
DUBROVACKA TRGOVINA I ULOGA DUBROVACKE KOLONIJE
U PRKUPLU U XVII VEKU.

Molimo Vas da izvolite prisustvovati ovom sastanku.

Smrt rođazu - Sloboda naredulj

Sekretar / stožni sekretar Instituta: SAN

/Dr. Jovan Kovačević/

100. Дубровачка трговина и улога дубровачке колоније
у Прокупљу у XVII веку, Београд, 22. март 1956.

NARODNA REPUBLIKA SREBRA
SRPSKA AKADEMIJA NAUKA

ISTORIJSKI INSTITUT

BEOGRAD
20. III 1956

BEOGRAD

KA 351/ME

GEPIJALJA AVISNIČKE PREDMETNE

Naradnom sastanku istorijskog instituta, koji će se održati u Četvrtak, 22. III 1956 godine u 18 časova u srednjoj sali Akademije, Knez Mihailova 36/1, održaćće referat:

SERGIJE DIMITRIJEVIĆ, naučni savetnik ovog Instituta,

"DUBROVACKI KARAVANI U JUŽNOJ SRBIJI U XVII VEKU"

Molimo Vas dobitkovlje prisustvovati ovom sastanku.

Smrt rođazmu - Sloboda narodu!

Sekretar Istoriskog Instituta SAN

J. Brana Karanović

101. Дубровачки каравани у јужној Србији у XVII веку,
Лесковац, 29. мај 1956.

НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ У ЛЕСКОВЦУ

У уторак, 29 маја 1956 године у 18 часова
сала Народног позоришта

Сергије Димитријевић

научни сарадник Историског института Српске академије наука

одржаће предавање са темом:

„ДУБРОВАЧКИ КАРАВАНИ У ЈУЖНОЈ СРБИЈИ У XVII ВЕКУ“

Улазница 5 динара, за ученике средњих школа 2 динара

„Напредак“ — Лесковац

УПРАВА

102. Српски средњовековни бакарни новци, Београд, 16. мај 1957.

САНКЦИОНАРНА ОДВЕДНОСТ
СВЕДЕЧАЩА АКАДЕМИЈА НАУКА
ИСТОРИЈА И АРХЕОЛОГИЈА

ИЗ ЗВИЖИ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

Број 362

Број 13-2
БЕОГРАД

На радном састанку Историског института, који ће се одржати у čетвртак 16 маја 1957. год. са почетком у 18 часова, средња sala Akademije Knez Mihajlova 35/I, орђаће referat:

Sergije Dimitrijević, научни сарадник Историског института:

SRPSKI СРЕДЊОВЕКОВНИ БАКАРНИ НОВЦИ.

Molimo Vas da izvolite prisustvovati овом састанку.

Снагт фашизму — Sloboda narodu!

Sekretar Istoriskog instituta SAN

Dr. Vladimira Stojanovića /

103. Нове врсте српског средњовековног новца,
Београд, 20. фебруар, 1958.

ИЗ ЗВИЖНЕ
СЕРЦА ДИМИТРИЈЕВИЋА

125/2

V 17 februara 1958

Године 1958.

Boško Rad

Na zajedničkom rednom sastanku Arheološkog i Istoriskog instituta Srpske akademije nauka, koji će se održati u četvrtak 20. februara 1958 god. sa početkom u 11 časova, u svadbiće sali Akademije, Kreš. Mihailova 35/I, održaće referat:

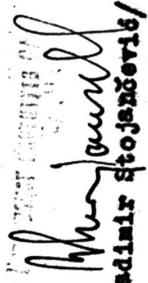
DR SERGije DIMITRIjević, naučni saradnik Istoriskog instituta,

NOVA VESTE SRPSKOJ SREDNJOVJEKOVNOJ NOVCA.

Molimo Vas da izvolite prisustvovati ovom sastanku.

Saist razizmu - Sloboda narodu!

Dr. VLADIMIR STOJANović /

СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋ

Sl.

.20. oktobra 58

БЕОГРАД

З. О. Е. Г. д.

На zajedničkom radnom sastanku Arheološkog i Isteriskog instituta Srpske akademije nauka, koji će se održati u četvrtak 23. oktobra 1958 god. na početku u II. Časova, srednja sala Akademije, Knez Mihailova 25/I, održaće referat,

Dr SERGИЈЕ DIMITRIJEVIĆ, naučni saradnik Isteriskog instituta,
"HRONOLOGIJA DUŠANOVOG ЦАРСКОГ НОВЦА".

Molim Vas da izvelite prisustvovati ovom sastanku.

Sarad fašizma – Sloboda naroda!

ИСТОРИСКИ ИНСТИТУТ

105. Српски социјалисти и Први светски рат,
Лесковац, 15. фебруар, 1959.

НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ У ЛЕСКОВЦУ

У НЕДЕЉУ
15 ФЕБРУАРА 1959 Г. У 11 Ч.

организује

САДА
НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА

ПРЕДАВАЊЕ СА ТЕМОМ:

СРПСКИ СОЦИЈАЛИСТИ И ПРВИ СВЕТСКИ РАТ

— ПРВО ПРЕДАВАЊЕ НА НАРОДНОМ УНИВЕРЗИТЕТУ У ЛЕСКОВЦУ У ОКВИРУ ПРОСЛАВЕ 40-ГОДИШЊИЋЕ КЛЈ

ПРЕДАВАЧ: ДР. СЕРГИЈЕ АДМИТРИЈЕВИЋ

научни сарадник Историског института Српске академије наука

ПРИСТУП СЛОВОДАН

УПРАВА

106. Контрамарке на српским и босанским динарима,
Београд, 20. јун 1960.

Народна Република Србија
Српска академија наука
ИСТОРИЈСКИ ИНСТИТУТ

СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋ

ио. ЈСОДИРЕ

Бр. 31.
20 јул 1960 г.
Београд

Београд

На радном састанку Историјског института, који ће се
одржати у Четвртак 23 јула 1960 год. са почетком
у 11 часова, средња сала Академије, Кнез Михалова 35 I,
одржане реферати:

Dr. SERGIJE DIMITRIJEVIĆ, виси научни радник
овог Института,

KONTRAMARKE NA SRPSKIM I BOSANSKIM DINARIMA.

Молимо вас да изложите предложеним саставкама.

Сајмиште
Српске академије
Београд
Историјски институт

107. Октобарска социјалистичка револуција и развитак класне
борбе и револуционарног покрета у нашој земљи,
Лесковац, 12. јун 1967.

ИЗ ЗВИЈЕРНЕ
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА Drugu

Radnički univerzitet u Leskovcu organizuje
predavanje: "OKTOBARSKA SOCIJALISTIČKA REVOLUCIJA I RAZVITAK
KLASNE BORBE I REVOLUCIONARNOG POKRETA U NAŠOJ ZEMLJI
(1917 - 1920.)".

Predavač: Dr. SERGIJE DIMITRIJEVIĆ, naučni
saradnik iz Beograda.

Predavanje će se održati 12. VI 1967. god.
u 18 časova u sali Političke škole (Dom sindikata, II sprat).
Molimo da prisustvujete ovom predavanju.

RADNIČKI UNIVERZITET LESKOVAC

108. Српски средњовековни новац (период царства),
Београд, 9. фебруар 1968.

ИЗВОД
СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

O B A V E Š T E N J E

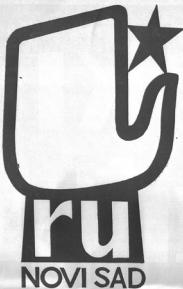
Povodom izložbe "Novac u Beogradu", Muzej grada Beograda organizuje seriju predavanja (svake srede i petka) o istoriji novca. Predavači će biti najistaknutiji jugoslovenski stručnjaci za pojedine oblasti numizmatike.

Sljedeća tema: Srpski srednjovekovni novac (period carstva)
predavač: U. Sergije Dimitrijević
datum i vreme odžavanja predavanja: 9.II 1968. petak u 18 čas.
~~укупно предавања у седам десетак, који ће се одржати 18.~~
u Muzeju grada Beograda, Zmaj Jovina 1/I.

**109. Душан Поповић и српска Социјалдемократска партија, Београд,
7. новембар 1968.**

	<p style="text-align: center;">КОЛАРЧЕВ НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ</p> 							
<p style="text-align: center;">Понедељак 4. XI</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2"></th> <th style="text-align: right;">Ог 4. до 8. XI 1968.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: top;"> 18,15 мала сала </td><td style="text-align: center; vertical-align: top;"> Др Јован Ковачевић, професор Универзитета АТИЛА Циклус ИСТОРИЈСКИ ПОРТРЕТИ </td></tr> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: top;"> 19,30 мала сала </td><td style="text-align: center; vertical-align: top;"> У јаједињи са Насадним заводом „Знанје“ — Загреб Књижевно-уметничко вече ПОЕЗИЈА ТИНА УЈЕВИЋА О Тину говоре: Мирослав Ваупотић, Предраг Палићстра, Дубравко Јелчић и Неђелько Михановић Стихове читају: Ксенија Јовановић и Љуба Тадић </td></tr> </tbody> </table>			Ог 4. до 8. XI 1968.	18,15 мала сала	Др Јован Ковачевић, професор Универзитета АТИЛА Циклус ИСТОРИЈСКИ ПОРТРЕТИ	19,30 мала сала	У јаједињи са Насадним заводом „Знанје“ — Загреб Књижевно-уметничко вече ПОЕЗИЈА ТИНА УЈЕВИЋА О Тину говоре: Мирослав Ваупотић, Предраг Палићстра, Дубравко Јелчић и Неђелько Михановић Стихове читају: Ксенија Јовановић и Љуба Тадић
		Ог 4. до 8. XI 1968.						
18,15 мала сала	Др Јован Ковачевић, професор Универзитета АТИЛА Циклус ИСТОРИЈСКИ ПОРТРЕТИ							
19,30 мала сала	У јаједињи са Насадним заводом „Знанје“ — Загреб Књижевно-уметничко вече ПОЕЗИЈА ТИНА УЈЕВИЋА О Тину говоре: Мирослав Ваупотић, Предраг Палићстра, Дубравко Јелчић и Неђелько Михановић Стихове читају: Ксенија Јовановић и Љуба Тадић							
<p style="text-align: center;">Уторак 5. XI</p>	<table border="1"> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: top;"> 18,15 мала сала </td><td style="text-align: center; vertical-align: top;"> Др Владан Јосиповић, професор Универзитета ПОСЛЕДИЦЕ АРИТМИЈА И ЗНАЧАЈ ЛЧЕЊА (са пројекцијама) Циклус ПРАВИЛАН И НЕПРАВИЛАН РАД СРПА Дискусија </td></tr> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: top;"> 19,30 мала сала </td><td style="text-align: center; vertical-align: top;"> ШКОЛА НАМЕЊЕНА СВИМА — ОБАВЕЗНА ОСМОГОДИШЊА ШКОЛА Циклус дискусија О ТЕЗАМА О РАЗВОЈУ И УСАВШАВАЊУ СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСТИТАЊА Учествују: Др Љубо Кријет, Миленко Николић, др Александра Марјановић, Драгомир Арапаћевић и др Јован Ђорђевић </td></tr> </tbody> </table>	18,15 мала сала	Др Владан Јосиповић, професор Универзитета ПОСЛЕДИЦЕ АРИТМИЈА И ЗНАЧАЈ ЛЧЕЊА (са пројекцијама) Циклус ПРАВИЛАН И НЕПРАВИЛАН РАД СРПА Дискусија	19,30 мала сала	ШКОЛА НАМЕЊЕНА СВИМА — ОБАВЕЗНА ОСМОГОДИШЊА ШКОЛА Циклус дискусија О ТЕЗАМА О РАЗВОЈУ И УСАВШАВАЊУ СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСТИТАЊА Учествују: Др Љубо Кријет, Миленко Николић, др Александра Марјановић, Драгомир Арапаћевић и др Јован Ђорђевић			
18,15 мала сала	Др Владан Јосиповић, професор Универзитета ПОСЛЕДИЦЕ АРИТМИЈА И ЗНАЧАЈ ЛЧЕЊА (са пројекцијама) Циклус ПРАВИЛАН И НЕПРАВИЛАН РАД СРПА Дискусија							
19,30 мала сала	ШКОЛА НАМЕЊЕНА СВИМА — ОБАВЕЗНА ОСМОГОДИШЊА ШКОЛА Циклус дискусија О ТЕЗАМА О РАЗВОЈУ И УСАВШАВАЊУ СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСТИТАЊА Учествују: Др Љубо Кријет, Миленко Николић, др Александра Марјановић, Драгомир Арапаћевић и др Јован Ђорђевић							
<p style="text-align: center;">Среда 6. XI</p>	<table border="1"> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: top;"> 18,15 мала сала </td><td style="text-align: center; vertical-align: top;"> Бранко Драгутиновић, драматург Београдске опере НАСТАНАК И РАЗВОЈ ОПЕРЕ Е ВАЛЕТА НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА Циклус СТО ГОДИНА НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА У БЕОГРАДУ </td></tr> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: top;"> 19,30 мала сала </td><td style="text-align: center; vertical-align: top;"> Др Јгон Фекете, научни сарадник Института за српскохрватски језик ПИТАЊЕ ОДРЕЂЕНОСТИ И НВОДРЕЂЕНОСТИ У ВЕЗИ СА УПОТРЕБОМ ПРИДЕВА У НАШЕМ ЈЕЗИКУ Циклус О НАШЕМ ЈЕЗИКУ И ГОВОРУ </td></tr> </tbody> </table>	18,15 мала сала	Бранко Драгутиновић, драматург Београдске опере НАСТАНАК И РАЗВОЈ ОПЕРЕ Е ВАЛЕТА НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА Циклус СТО ГОДИНА НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА У БЕОГРАДУ	19,30 мала сала	Др Јгон Фекете, научни сарадник Института за српскохрватски језик ПИТАЊЕ ОДРЕЂЕНОСТИ И НВОДРЕЂЕНОСТИ У ВЕЗИ СА УПОТРЕБОМ ПРИДЕВА У НАШЕМ ЈЕЗИКУ Циклус О НАШЕМ ЈЕЗИКУ И ГОВОРУ			
18,15 мала сала	Бранко Драгутиновић, драматург Београдске опере НАСТАНАК И РАЗВОЈ ОПЕРЕ Е ВАЛЕТА НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА Циклус СТО ГОДИНА НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА У БЕОГРАДУ							
19,30 мала сала	Др Јгон Фекете, научни сарадник Института за српскохрватски језик ПИТАЊЕ ОДРЕЂЕНОСТИ И НВОДРЕЂЕНОСТИ У ВЕЗИ СА УПОТРЕБОМ ПРИДЕВА У НАШЕМ ЈЕЗИКУ Циклус О НАШЕМ ЈЕЗИКУ И ГОВОРУ							
<p style="text-align: center;">Четвртак 7. XI</p>	<table border="1"> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: top;"> 18,15 мала сала </td><td style="text-align: center; vertical-align: top;"> Др Срђеје Лимитријевић, научни сарадник ДУШАН ПОПОВИЋ И СРПСКА СОЦИЈАЛ-ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА (Половод 50-годишњице смрти Душана Поповића) </td></tr> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: top;"> 19,30 мала сала </td><td style="text-align: center; vertical-align: top;"> Ду Радован Самарџић, професор Универзитета СТОЈАН НОВАКОВИЋ Циклус СОЦИОЛОШКА ТРАДИЦИЈА У СРБА </td></tr> </tbody> </table>	18,15 мала сала	Др Срђеје Лимитријевић, научни сарадник ДУШАН ПОПОВИЋ И СРПСКА СОЦИЈАЛ-ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА (Половод 50-годишњице смрти Душана Поповића)	19,30 мала сала	Ду Радован Самарџић, професор Универзитета СТОЈАН НОВАКОВИЋ Циклус СОЦИОЛОШКА ТРАДИЦИЈА У СРБА			
18,15 мала сала	Др Срђеје Лимитријевић, научни сарадник ДУШАН ПОПОВИЋ И СРПСКА СОЦИЈАЛ-ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА (Половод 50-годишњице смрти Душана Поповића)							
19,30 мала сала	Ду Радован Самарџић, професор Универзитета СТОЈАН НОВАКОВИЋ Циклус СОЦИОЛОШКА ТРАДИЦИЈА У СРБА							
<p style="text-align: center;">Петак 8. XI</p>	<table border="1"> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: top;"> 18,15 мала сала </td><td style="text-align: center; vertical-align: top;"> Др Војислав Симонић, професор Универзитета ОСНОВНА ПРАВА ЧОВЕКА И ЊИХОВА ЗАШТИТА У ЈУГОСЛАВИЈИ Циклус О ПРАВИМА ЧОВЕКА </td></tr> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: top;"> 19,30 мала сала </td><td style="text-align: center; vertical-align: top;"> Света Лукић, кињекенин ПАСТЕРНАК — „ДОКТОР ЖИВАГО“ Циклус АНАЛИЗА РЕМЕК-ДЕЛА СВЕТСКЕ КИЊЕВНОСТИ </td></tr> </tbody> </table>	18,15 мала сала	Др Војислав Симонић, професор Универзитета ОСНОВНА ПРАВА ЧОВЕКА И ЊИХОВА ЗАШТИТА У ЈУГОСЛАВИЈИ Циклус О ПРАВИМА ЧОВЕКА	19,30 мала сала	Света Лукић, кињекенин ПАСТЕРНАК — „ДОКТОР ЖИВАГО“ Циклус АНАЛИЗА РЕМЕК-ДЕЛА СВЕТСКЕ КИЊЕВНОСТИ			
18,15 мала сала	Др Војислав Симонић, професор Универзитета ОСНОВНА ПРАВА ЧОВЕКА И ЊИХОВА ЗАШТИТА У ЈУГОСЛАВИЈИ Циклус О ПРАВИМА ЧОВЕКА							
19,30 мала сала	Света Лукић, кињекенин ПАСТЕРНАК — „ДОКТОР ЖИВАГО“ Циклус АНАЛИЗА РЕМЕК-ДЕЛА СВЕТСКЕ КИЊЕВНОСТИ							

110. Револуционарна оријентација југословенског радничког
покрета у првим годинама заједничке државе,
Нови Сад, 4. март 1969.

NOVI SAD

radnički univerzitet

Utorak,
4. III 1969.
u 18 čas.

MЛАДИ И САУРЕМЕНОСТ У ПОЗОРИШТУ

Gовори: **Milenko Misailović,**
dramaturg Narodnog pozorišta u Beogradu

Četvrtak,
6. III 1969.
u 18 čas.

Revolucionarna orijentacija jugo-slovenskog radničkog pokreta u prvim godinama postojanja zajedničke države

Gовори: **dr Sergije Dimitrijević,**
naučni saradnik, Beograd

111. Услови илегалног партијског рада,
Лесковац, 30. септембар 1969.

NARODNA BIBLIOTEKA
"RADOJE DOMANOVIĆ"
BR.

30.9.1969. god.

L E S K O V A C

U okviru proslave 25-godišnje oslobođenja Lesko-
vca i 90-godišnjice Narodne biblioteke, organizuje se

p r e d s v a n j e

UUSLOVI ILEGALNOG PARTIJSKOG RADA
Predavač: Dr. SERGIJE DIMITRIJEVIC, naučni savetnik

Predavanje će se održati u četvrtak 2. oktobra 1969.
godine, u 18 časova, u prostorijama Narodne biblioteke.

Molimo Vas da prisustvujete ovom predavanju.

Odbor za proslavu

ПРИЛОГ

МИРА НИНОШЕВИЋ

Лесковац и околина кроз плакат Збирка плаката Сергија Димитријевића

Збирка плаката о Лесковцу др Сергија Димитријевића стварана је 57 година, почев од 1930, и садржи 188 плаката. Збирка је подељена на периоде, тако да плакате настале у периоду од 1974. до 1940. године чине једну целину, а плакате од 1944. до 1976. другу.

Ова збирка плаката (сакупљених на једном месту) историјски је извор првог реда и насталла је као резултат дугогодишњег научног и пасионираног настојања да се очувају и отрну од заборава најдрагоценји документи о лесковачком крају.

Грађа првог дела ове збирке пружа податке о политичким и противестним склоповима, зборовима, митингима, културним приликама, разним прославама; затим о социјалним, здравственим, привредним, друштвеним и верским приликама у лесковачком крају. Највише има објава, летака, плаката и прогласа који се односе на агитациони материјал политичких странака. Они сведоче о страначким борбама за власт уочи општинских и скупштинских избора у Краљевини Југославији.

Збирка плаката др Сергија Димитријевића на врло сличковит начин приказује рад и борбу политичких странака у лесковачком крају. Готово све политичке странке, које су у том периоду формиране у земљи, имале су своје одборе и у Лесковцу. Страначка борба је била у знаку великих општинских радова које је општинска управа предузимала ради обнове и изградње града. Питања шта и како финансирати била су у време општинских и парламентарних избора за народне посланике повод за међусобне сукобе. Све странке су сазивале грађанске зборове и конференције на којима су страначки прваци иступали и износили мишљење својих политичких група.

Често су се међусобне полемике, оптужбе и обрачуни око неких питања, о којима странке нису имале исто мишљење, водили преко плаката. Тако је плакат требало не само да обавести грађане и чланове странке о одржавању збора или избора него и да информише јавност о свим питањима, ставовима и програмима одређене странке. За време НОБ-а политички плакат је имао значајну функцију у мобилизацији маса за борбу против фашизма, а у послератном периоду он је био важно средство политичке агитације нове власти.

У другом делу ове збирке од 1944. до 1976. године највећи број плаката се односи на период обнове и изградње града, на област спорта и физичке културе, затим на позоришну уметност, на друштвени, политички и привредни живот града и шире окoline.

Овом ретроспективном изложбом презентујемо део збирке плаката коју је госпођа Нада Димитријевић, супруга покојног Сергија Димитријевића, поклонила Народном музеју у Лесковцу, па јој се и овом приликом најсрдачније захваљујемо.

СПИСАК ПЛАКАТА ПРЕДАТИХ НАРОДНОМ МУЗЕЈУ У ЛЕСКОВЦУ

1. Народни универзитет у Лесковцу, Сергије Димитријевић, новинар: Оснивачи научног социјализма, недеља, 18. новембар 1945, (жуте боје), сала Културног дома.
2. Народни универзитет у Лесковцу, Сергије Димитријевић, новинар: Оснивачи научног социјализма, четвртак, 22. новембра 1945, (плаве боје), сала Официрског дома.
3. Предавања поводом нацрта Устава која организује Нарони фронт, Сергије Димитријевић: Радници и Устав, четвртак, 27. децембар 1946, (жуте боје), групна плаката.
4. Народни универзитет у Лесковцу, Сергије Димитријевић, хонорарни наставник Универзитета у Београду: О испитивању прошлости Лесковца и околине, среда, 15. јануар 1947, (жуте боје - два комада), сала биоскопа „Москва“.
5. Народни универзитет у Лесковцу, Сергије Димитријевић, новинар: О Лењину, 20. јануар 1946, (жуте боје), сала Културног дома.
6. Народни универзитет у Лесковцу, Сергије Димитријевић, повериеник за индустрију ОНО (Окружног народног одбора), О држави, 22. маја 1946. (жуте боје).
7. Народни универзитет у Лесковцу, Сергије Димитријевић, директор Економског института Привредног савета ФНРЈ и хонорарни наставник Правног факултета Београдског универзитета: Наша нова економска политика у области индустрије, 12. Јануар 1947, (зелене и жуте боје - два иста комада), сала биоскопа „Москва“.
8. На Народном универзитету у сали Дома културе у Бору, Сергије Димитријевић, директор Економског института Привредног савета владе ФНРЈ: О унутрашњим резервама радне снаге у социјалистичком сектору привреде, 18. јуна 1947, (плаве боје).
9. Народни универзитет Лесковац, Сергије Димитријевић, директор Економског института Привредног савета ФНРЈ из Београда: Индустрија бивше Југославије и наша нова привреда, 9. IX 1947, (розе боје - два комада).
10. Народни универзитет у Лесковцу, Сергије Димитријевић, директор Економског института Привредног савета ФНРЈ: Стари Лесковац као просветни и културни центар, 21. јануар 1948, (жуте боје - два комада).
11. Одбор за организовање Градског Народног музеја у Лесковцу, Реферат - друг Сергије Димитријевић, 2. маја 1948, (жуте боје), групна плаката. У потпису - Одбор за организовање музеја.

12. Организовање Градског Народног музеја у Лесковцу, 18. марта 1948, (велика плаката жуте боје). У потпису - Одбор за организовање музеја, са сликом музеја.
13. Друштво економиста Србије (Београд), Сергије Димитријевић: Странни капитал у привреди бивше Југославије, четвртак (1950) (жуте боје), дворана бр. II Правног факултета (у Београду).
14. Народни универзитет у Приштини, Сергије Димитријевић, директор Економског института у Београду: Инострани капитал у бившој Југославији, 17. Април 1950, (жуте боје, оштећена).
15. Народни универзитет у Лесковцу, Сергије Димитријевић: Странни капитал у привреди бивше Југославије, субота 18. мај (1950), (жуте боје).
16. Друштво економиста Србије - Подружница Зајечар, Сергије Димитријевић, директор Економског института Привредног савета владе ФНРЈ: Странни капитал у привреди бивше Југославије, субота 17. јуни 1950, (жуте боје)
17. Друштво економиста Лесковац, Сергије Димитријевић, научни саветник: Градска привреда старог Лесковаца, 10. Септембар 1952, Сала биоскопа „11 Октобар“ (Промењен назив биоскопа „Москва“, примедба Наде Димитријевић, (зелена и розе боја -два комада).
18. Раднички универзитет „Радован Драговић“ и Среско синдикално веће у Титовом Ужицу, организује комеморативно вече посвећено Радовану Драговићу (С.Д. говорио о Радовану Драговићу), 6. јануар 1956.
19. Народни универзитет у Лесковцу, Сергије Димитријевић, научни сарадник Историског института Српске академије наука: Дубровачки каравани у Јужној Србији у XVII веку, 29. мај 1956, (плаве боје).
20. Народни универзитет у Лесковцу, Сергије Димитријевић, научни сарадник Историског института Српске академије наука: Српски социјалисти и први светски рат, 15. фебруар 1959, Прво предавање на Народном универзитету у Лесковцу у оквиру прославе 40-годишњице КПЈ, (беле боје).
21. Сергије Димитријевић, предавање у сали СПК „О ДИМИТРИЈУ ТУЦОВИЋУ“. У петак 18. новембра (•••). Позивају се сви чланови Синдикалне подружнице ПС и СПК да присуствују. Управа (рукомписано на белом картону).
22. Раднички универзитет „Радован Драговић“ и Среско синдикално веће у Титовом Ужицу, Комеморативно вече. ЛИЧНОСТ И ДЕЛО РАДОВАНА ДРАГОВИЋА, реч Сергија Димитријевића, научног

сарадника Историјског одељења Српске академије наука, 6. јануар 1956, у сали Дома ЈНА (штампана позивница). Повезати са бр. 18.

23. На радном састанку Историјског института Српске академије наука, који ће се одржати у петак 13. маја 1955, одржаће реферат Сергије Димитријевић, научни сарадник Института: ДУБРОВАЧКА ТРГОВИНА И УЛОГА ДУБРОВАЧКЕ КОЛОНИЈЕ У ПРОКУПЉУ У XVII ВЕКУ.
24. На радном састанку Историјског института Српске академије наука који ће се одржати у четвртак 22. марта 1956. одржаће реферат Сергије Димитријевић, научни сарадник овог института. Сергије Димитријевић „ДУБРОВАЧКИ КАРАВАНИ У ЈУЖНОЈ СРБИЈИ У XVII ВЕКУ“ (писано писаћом машином).
25. На радном састанку Историјског института Српске академије наука, који ће се одржати у четвртак 16. маја 1957. одржаће реферат Сергије Димитријевић: „СРПСКИ СРЕДЊОВЕКОВНИ БАКАРНИ НОВЦИ“ (два примерка штампана писаћом машином) .
26. На заједничкој седници Археолошког и Историјског института Српске академије наука одржаће 20. фебруара 1958. реферат Сергије Димитријевић „НОВЕ ВРСТЕ СРПСКОГ СРЕДЊОВЕКОВНОГ НОВЦА“ (писано на парчету хартије писаћом машином) (два примерка).
27. На заједничком радном састанку Археолошког и Историјског института Српске академије наука, који ће се одржати 23. октобра 1958. године одржаће реферат Сергије Димитријевић, научни сарадник Историјског института „ХРОНОЛОГИЈА ДУШАНОВОГ ЦАРСКОГ НОВЦА“ (писано на парчету хартије писаћом машином).
28. На радном састанку Историјског института, који ће се одржати у четвртак 23. јуна 1960, одржаће реферат др Сергије Димитријевић: „КОНТРАМАРКЕ НА СРПСКИМ И БОСАНСКИМ ДИНАРИМА“.
29. Раднички универзитет у Лесковцу организује предавање „ОКТОБАРСКА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕВОЛУЦИЈА И РАЗВИТАК КЛАСНЕ БОРБЕ И РЕВОЛУЦИОНАРНОГ ПОКРЕТА У НАШОЈ ЗЕМЉИ (1917-1920). Предавач: Др Сергије Димитријевић, научни сарадник из Београда. Предавање ће се одржати 12. VI 1967. у сали Политичке школе (Дом синдиката, II спрат) (писано на парчету хартије писаћом машином).
30. Поводом изложбе „Новац у Београду“, Музеј града Београда организује серију предавања о историји новца. Следећа тема: СРПСКИ СРЕДЊОВЕКОВНИ НОВАЦ (ПЕРИОД ЦАРСТВА). Предавач СЕРГИЈЕ ДИМИТРИЈЕВИЋ. Датум одржавања: 9. II 1968 (Штампно на парчету хартије).

31. Народна библиотека „Радоје Домановић“, Лесковац, У оквиру прославе 25-годишњице ослобођења Лесковца и 90-годишњице Народне библиотеке, организује предавање „УСЛОВИ ИЛЕГАЛНОГ РАДА“ - Предавач др Србије Димитријевић, научни саветник,. Предавање ће се одржати у четвртак 2. октобра 1969, у просторијама Народне библиотеке. Одбор за прославу (Штампано на парчету артије).
32. Дом синдиката. Сала биоскопа – Одбор за прославу ослобођења Лесковца и Раднички универзитет „Коста Стаменковић“ приређују у част 20-годишњице ослобођења Лесковца ВЕЧЕ КЊИЖЕВНИКА И ПУБЛИЦИСТА из Лесковца са оригиналним радовима. Учествују: др Србије Димитријевић, др Жак Конфино, др Димитрије Кулић. 9. октобра 1964. (две велике плакате жуте и розе боје).
33. Народна библиотека „Радоје Домановић“, Лесковац, организује предавање - „УСЛОВИ ИЛЕГАЛНОГ РАДА“ - Предавач др Србије Димитријевић, 2. октобар 1969. (жуте боје).
34. Коларчев универзитет, Београд, Од 4. до 8. XI 1968. Четвртак, 7. XI 1968. Предавач: Др Србије Димитријевић, научни саветник. Тема: ДУШАН ПОПОВИЋ И СРПСКА СОЦИЈАЛ-ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА (Поводом 50-годишњице смрти Душана Поповића). (Велика бела групна плаката).
35. Коларчев народни универзитет. Од 3. до 7. III 1969. Среда, 5. III 1969. Предавач: Др Србије Димитријевић, научни саветник. Тема: РЕВОЛУЦИОНАРНА ОРИЈЕНТАЦИЈА ЈУГОСЛОВЕНСКОГ РАДНИЧКОГ ПОКРЕТА У ПРВИМ ГОДИНАМА ПОСТОЈАЊА ЗАЈЕДНИЧКЕ ДРЖАВЕ (Циклус Педесет година Савеза комуниста Југославије). (Велика бела групна плаката).
36. Коларчев народни универзитет, Од 14. до 18. IX 1969. Понедељак, 14. IX Предавач: Др Србије Димитријевић, научни саветник. Тема: НОВАЦ ПЕРИОДА КРАЉЕВСТВА (са пројекцијама). Семинар – Српска средњовековна нумизматика. (Велика бела групна плаката).
37. Коларчев народни универзитет. Од 21. до 25. IV 1969. Понедељак 21. IV 1969. Предавач: Др Србије Димитријевић, научни саветник. Тема: НОВАЦ ПЕРИОДА ЦАРСТВА (Са пројекцијама). Семинар - Српска средњовековна нумизматика. (Велика бела групна плаката).
38. Коларчев народни универзитет. Од 19. до 23. V 1969. Понедељак 19.V 1969. Предавач: Др Србије Димитријевић, научни саветник. Тема: НОВАЦ ПРИМОРСКИХ ГРАДОВА СРЕДЊОВЕКОВНЕ СРПСКЕ ДРЖАВЕ (са пројекцијама). Семинар - Српска средњовековна нумизматика). (Велика бела групна плаката).

39. Коларчев народни универзитет, Од 5. до 9. V 1969. Понедељак, 5. V 1969. Предавач: Др Срђије Димитријевић, науч.саветник. Тема: НОВАЦ ПЕРИОДА СТЕФАНА ЛАЗАРЕВИЋА (Са пројекцијама). Семинар - Српска средњовековна нумизматика. (Велика бела групна плаката).
40. Раднички универзитет Нови Сад, четвртак 6. III 1969. Предавач: др Срђије Димитријевић, научни сарадник. Тема: Револуционарна оријентација југословенског радничког покрета у првим годинама постојања заједничке државе. (Велика бела групна плаката).
41. Издавачко предузеће „Рад“. Поводом 25. годишњице свога постојања и плодне издавачке делатности приређује свечану академију. Вече „Радових“ издања. Предавач: Др Срђије Димитријевић, виши научни саветник Института за раднички покрет. Тема: Живот и дело Димитрија Туцовића. (Велика бела групна плаката) (два комада).
42. Народна библиотека „Радоје Домановић“ Лесковац. У оквиру програма прославе 30-годишњице народне револуције, Народна библиотека „Радоје Домановић“ и Комисија за идејни рад у култури, образовању и науци ОК СКС Лесковац, организују предавање са дискусијом. Предавач: Др Срђије Димитријевић, научни саветник Српске академије наука. Тема: О МЕМОАРСКОЈ ЛИТЕРАТУРИ И МЕМОАРИМА СВЕТОЗАРА ВУКМАНОВИЋА – ТЕМПА. Одржано 23. марта 1971. (Беле боје – шапирографисано).
43. Народна библиотека „Радоје Домановић“ - Лесковац. 23. марта 1971. Предавач: Др Срђије Димитријевић. Тема: О МЕМОАРСКОЈ ЛИТЕРАТУРИ И МЕМОАРИМА СВЕТОЗАРА ВУКМАНОВИЋА – ТЕМПА. (розе боје).
44. Народни универзитет у Вучју. 24. март 1971. Предавач: Др Срђије Димитријевић. Тема: МЕМОАРИ СВЕТОЗАРА ВУКМАНОВИЋА – ТЕМПА. Предавање ће се одржати у сали Библиотеке у Вучју (жуто - розе боје).
45. Народни универзитет у Вучју. 24. марта 1971. Предавач: Др Срђије Димитријевић. Тема: МЕМОАРИ СВЕТОЗАРА ВУКМАНОВИЋА – ТЕМПА. (беле боје – шапирографирано).
46. Народна библиотека „Радоје Домановић“ из Лесковца у сарадњи са одељењем у БРЕСТОВЦУ организује предавање са дискусијом. Предавач: Др Срђије Димитријевић. Тема: О МЕМОАРСКОЈ ЛИТЕРАТУРИ И МЕМОАРИМА СВЕТОЗАРА ВУКМАНОВИЋА – ТЕМПА. 25. март 1971, четвртак. (беле боје -куцано на машини).
47. ЗАХВАЛНИЦА Димитријевић Сергију поводом 75-то годишњице рада Основне школе „Светозар Марковић“ Лесковац, 23. XI 1979.

48. ЗАХВАЛНИЦА Сергију Димитријевићу, поводом 30-те годишњице СУБНОР-а Југославије. Удружење бораца НОР месне заједнице „Братство-Јединство“ Нови Београд. 21. XII 1977.
49. ПРИЗНАЊЕ Сергију Димитријевићу. Скупштина Месне заједнице „Братство-Јединство“ Нови Београд. 20. X 1981.
50. ЗАХВАЛНИЦА Димитријевић Сергију поводом Дана борца. Општински комитет Савеза комуниста Нови Београд. 4. јул 1983. (Прецртано)
51. ЗАХВАЛНИГА Др Сергију Димитријевићу поводома 25-годишњице рада и отварања нове зфцаде - Народни музеј у Лесковцу. 2. маја 1974. (Прецртано)
52. Скупштина града Београда, жири за друштвене науке додељује Октобарску Награду Београда за најбоља достигнућа у области уметности и науке у години, Др Сергију Димитријевићу за дело: рад у колективном делу „ИСТОРИЈА БЕОГРАДА“ у 3 књиге у редакцији академика Васе Чубриловића, у Београду 20. Октобар 1974. (Прецртано)
53. Скупштина општине Крушевац додељује ПЛАКЕТУ шест векова Крушевца Сергију Димитријевићу за вредан допринос прослави јубилеја града, Бр. 020-124/71, 1971. Крушевац. (Прецртано).
54. Савез филателиста Србије као организатор Пете филателистичке изложбе у Београду од 18-26. 10. 1964, поводом прославе ослобођења главног града Југославије подарује ову СПОМЕН ПОВЕЉУ у рангу златне медаље Др Сергију Димитријевићу, научном саветнику, члану СФС, за изложак „ОСВАЈАЊЕ КОСМОСА“ у знак пријатељске пажње и захвалности на учешћу у тој прослави. Београд, 18.10. 1964. (Прецртано).
55. Почасна диплома у част 20-тп годишњице ослобођења Београда од немачко-фашистичких освајача др Сергију Димитријевићу, од Одеског филателистичког друштва за колекцију филателистичких марака Совјетског Савеза на тему: „Космос“ (марке и коверти). 20. октобра 1964. (Прецртано).
56. Народни одбор општине Лесковац УВЕРЕЊЕ - додељује Др Сергију Димитријевићу медаљу за изванредне заслуге у развитку Лесковца. Рег. бр. 5. 11. Октобра 1959. Лесковац. (Прецртано).
57. Слика Лесковца из 1886. - Тителбах.
58. Плаката - реклами - Приватни санаторијум у Лесковцу. Улица Сурдуличких мученика бр. 2, снабдевен свим модерним конфором. Прима на лечење и оперисање све болеснике оба пола и породиље. Цене приступачне свим слојевима и не премашују расходе за ле-

чење у државним болницима. Лекари санаторијума Др Д. Деклева Др Ж.(ак) Конфино.

59. Гласачима у округу Врањском. Плакат из Народног музеја у Власотинцу прекуцан на писаћој машини. Зеленкасте боје. Марта 1928. год. Лесковац. Кандидати: Милан Стanoјeviћ, Танасије Миљковић, Тодор Поповић, Јован Цветковић, Владимир Мишић, Дим. Р. Димитријевић.
60. Говор народног посланика среза власотиначког Душана Ст. Милошевића приликом буџетске дебате Министарства грађевина на дан 7 марта 1938 год., у Народној скупштини. Плаката шапирографина - у деловима, јер је само велика. Оригинал је црно на белом. (У архиви С.Д. не налази се оригинал.).
61. ПОЗИВ НА МИТИНГ. У недељу 17. ов. м. на главној пијаци код Споменика (у случају хрђавог времена у просторијама хотела „Костић“) МИТИНГ на коме ће Одбор, преко референата изнети све предузете кораке по електричном питању... , па затим донесе и потребну РЕЗОЛУЦИЈУ која ће се доставити надлежним ... Одбор за спровођење електричног питања. Плаката зелене боје.
62. ГРАЂАНИ Данас сви дођите на митинг у пола три сата код Споменика, због општинске електрике. 0 Д Б 0 Р. Плаката зелене боје.
63. Одбор за спровођење електричног питања грађанству града Лесковаца. Лесковац, септембра 1933. Огромна плаката беле боје.
64. Одбор за спровођење електричног питања грађанству града Лесковаца. - Додатак „Лесковачког гласника“ бр. 36, стр. 3-6.
65. НА ЗНАЊЕ. (О електричном питању). У потпису: Осетљиви Грађани града Лесковаца. Велика плаката жућкасто беле боје.
66. Одговор на плакат Електричног одбора - Драги грађани и пријатељи. У потпису: С поштовањем Тодор Д. Младеновић „Зуцкић“. Велики плакат плаве боје.
67. Одговор кмету Зуцкићу. Мото: „Јанко брани мртва Владислава! Што га брани, кад га не одбрани?“ У потпису: Електрични Одбор. Плакат бело жућкасте боје.
68. Поштованом Грађанству Града Лесковаца. Поводом одржане конференције електричног одбора за подизање општинске електричне централе. ... У Потпису: С поштовањем Тодор Д. Младеновић „Зуцкић“, члан суда и одбора за подизање електричне централе. Плакат зелене боје.
69. Још нешто о уговору између општине и Електричног друштва (Подаци из записника одборских седница). Потпис: Мих. Ј. Буринчић. Септембар 1933, Лесковац. Плаката жуте боје.

70. Господ. Сретену Динићу, уреднику „Лесковачког гласника. У потпису: претседник општине лесковачке Мих. Ј. Буринчић. 24. октобра 1933. год. Лесковац. Плаката жуто беле боје.
71. Грађанима града Лесковаца. Потпис: Општински Већници: Васа Марјановић, Филип Стојковић, Милан Ђикић, Гавра Стаменковић. 4. Мај 1933. године, Лесковац. Плаката плаве боје.
72. ПАЖЊА. ПОШТЕНОМ ГРАЂАНСТВУ ГРАДА ЛЕСКОВЦА. На курјака повика а лисице месо једу. Потпис: Претседник општине лесковачке Мих. Ј. Буринчић. 4 октобар 1933, Лесковац. Плаката жуто беле боје.
73. ПРАВА ИСТИНА - Званични податци о електричном питању. - Уредништву „Лесковачког гласника“ - Лесковац. Потпис: Мих. Ј. ЗУринчић, претседник општ. Лесковачке. 14. септембра 1933 год. Велика плаката прљаво беле боје. (Личи на додатак „Лесковачком Гласнику“).
74. Српско планинско и туристичко друштво ПОДРУЖИНА ЛЕСКОВАЦ Приређује излет за своје чланове. У међувремену, од 10. до 15. јула, којом приликом ће се посетити: СОЛУН-АТИНА. Полазак из Лесковаца 10 јула у 12.35 часова ... Потпис: УПРАВА. 18 јула 1938 год. Лесковац. (Плаката оранж боје).
75. ПЕТОГОДИШЊИ ПОМЕН Милану Димитријевићу, Константину Недељковићу „Чече“, Чеди Шундрићу, Драгом Томићу, у недељу 11. августа 1946. у Саборној цркви, после службе Божје. Потпис: ОЖАЛОШЋЕНЕ ПОРОДИЦЕ И ДРУГОВИ. Август 1946. год. Лесковац. Плакат беле боје.
76. НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ. Драги пријатељу. Решили смо да од 19. овог месеца отпочнемо са штампањем недељног листа под насловом „Недељне новине“... Потпис: С пријатељским поздравом „Недељне новине“. Уредник, Јован Јовановић. Плаката - реклами беле боје.
77. ПРИЈАТЕЉИ Позивамо вас да одмах неизоставно изађете на биралиште и гласате за кандидата НИКОЛУ ДИНИЋА. Не заборавите да гласање траје само до 6 часова увече. Поведите и своје пријатеље. 8. новембра 1931. г. Потпис: С поздравом Василије-Циле Миленковић, Ђока Врањкић. Плаката жуте боје.
78. БИРАЧИМА ЛЕСКОВЧАНИМА. - Никола Динић, посланички кандидат за наш срез. На бирачкој листи г. Петра Р. Живковића, претседника владе. Гласај само за Николу Динића. Плаката жуте боје. (1931).
79. БИРАЧИМА СРЕЗА ЛЕСКОВАЧКОГ. Ви знате за кога ћете гласати најбоље, да ли за Тонића, вашег сина и вашег човека, или за Динића,

- странца и пензионера... Гласајте за Тонића и Илију ако хоћете да очувате своје име и ваш глас. Плакат жуте боје (1931).
- 80. АКАДЕМСКО ПОЗОРИШТЕ ЛЕСКОВАЦ – Приређује позоришни комад ОСЛОБОЂЕЊЕ КОСТЕ ШЉУКЕ (сеоска стварност у 7 слика). Управа. Пресликана плаката 15. новембар 1936. год.
  - 81. Конференција Брђана и станарица, Београд 1. и 2. априла 1934. г. Реферат брата Сергија Димитријевића УЛОГА БРЂАНА У ДРУШТВУ.
  - 82. СТУДЕНТИМА УНИВЕРЗИТЕТА. Потпис: Ректор Универзитета Влад. К. Петковић. 12. марта 1932. год. у Београду. Велика плаката жуте боје. (У то време С. Димитријевић, студент права на Београдском универзитету, сам је скинуо ову плакату са зида и сачувао је у својој архиви).
  - 83. Скуп О ЖИВОТУ И РАДУ ДР СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА - Народни раузј и Народна библиотека „Радоје Домановић“, Лесковац, Лесковац 18. новембра 1983.
  - 84. Научни скуп: Драгиша Лапчевић у радничком покрету Србије – Програм – 13. и 14. октобра 1983. године Пожега. Учествовао С. Димитријевић са темом: Улога Драгише Лапчевића у социјалистичком покрету у Србији до доласка Димитрија Туцовића на његово чело 1908. године.
  - 85. ИЗБОРНЕ БОРБЕ РАДНИЧКЕ КЛАСЕ У ЛЕСКОВЦУ И ОКОЛИНИ. Копија куџаног текста од 15 страна. Потпис: П. Митић.
  - 86. Женска подружина - Лесковац основана 1901. год. Ксероксирана копија 2 листа, из: Извештаји о раду Савезних друштава у 1924-25. год.
  - 87. Осам година рада Народног музеја у Лесковцу - Копија извештаја од 3 стране. Без потписа.
  - 88. ЛЕСКОВАЧКА НАРОДНА ПЕСМА. Плакат жуте боје, штампана песма у две колоне. (Мастилом у углу С.Д. записао 1938. год.).
  - 89. МИЦКОВ ОТАЦ ЗА ВРЕМЕ РАТА. Жута плаката – слика у виду стрипа. С. Д. записао у углу плакате 1938. год. Плаката жуте боје.
  - 90. МОЈИМ ДРАГИМ БИРАЧИМА. Потпис: Ваш Тодор Р. Тонић, бив. народ. Посланик. Плаката велика жуте боје, у чијени углу уписана 1938. год. (На плакати сумирено све што је Тодор Тонић урадио у ток свог мандата за Лесковац и своје бираче).
  - 91. ДРАГИ ПРИЈАТЕЉУ ГЛАСАЈ ЗА ТОДОРА ТОНИЋА. Потпис Никола Динић. С. Д. записао у углу плакате 1935. год. Плаката мала оранж боје.
  - 92. ЖИВЕЛА ПОБЕДА И СВЕСТ ГРАЂАНА. Тоша Тонић удружен са ЦЕНТРАЛНОМ БАНКОМ врбује људе и нуде им паре само да њега гласају ... гласајмо за ЖИКУ РАФАЈЛОВИЋА који ће нас достојно

- претстављати и заступати на надлежном месту. Плаката жуто беле боје. С.Д. у углу плакате записао 1935. год.
93. ГОСПОДИНУ ЂОКИ ВРАЊКИЋУ, Инд. Лесковац. - Прочитао сам плакат који је јуче под твојим потписом раствуран по вароши, а којим позиваш грађане града Лесковца, да гласају за г. Тодора Тонића, а не за мене. Потпис: Твој некадашњи пријатељ Жив. Рафајловић. 3. мај 1935 год. Лесковац. Плаката жуто беле боје.
94. НАРОДУ СРЕЗА ЛЕСКОВАЧКОГ. Потпис: Бранилац наших интереса Ваш пријатељ и друг, МИРКО ЂОРЂЕВИЋ, шајкачарски радник и кандидат за народног посланика. - Акциони одбор за постављање земаљске листе Димитрија В. Љотића у Лесковцу 13-IV 1935. год. Плаката жуте боје.
95. Драги пријатељи и грађани града Лесковца међу којима живим. Потпис: Поштује све редом АЦА ИЛИЋ, бивши саобраћајни чиновник. Маја 1935. године Лесковац. Мала плаката оранж боје.
96. ГРАЂАНИМА ЛЕСКОВЦА... Народе, из овога можеш извући поуку за кога од данашњих кандидата треба да гласаш. Потпис: Алекс. Илић, бив. саобраћајни чиновник. Лесковац маја 1935 год. Плаката жуте боје.
97. ГОСПОД. ЂОКИ ВРАЊКИЋУ, индустр. Потпис: Жив. Рафајловић, 4. мај 1935 год. Лесковац. Плаката црвене боје.
98. ДРАГИ ПРИЈАТЕЉИ. Многобројним плакатама, растуреним од стране магистратског канцеларије града Лесковаца, претстављам се као човек без икакве вредности... Категорички од себе одбијам нанесену ми клевету електричним питањем и свечано изјављујем... Потпис: Тодор Р. Тонић посл. кандидат. Маја 1935 године Лесковац. Плаката жуте боје.
99. БИРАЧИМА ГРАДА ЛЕСКОВЦА ЗА ИЗБОРЕ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА. Већ од неколико дана јавно круже вести, да се један добро познати агитатор кандидата г. Живојина Рафајловића ... Потпис: Поздравља Вас Ваш Тодор Р. Тонић, 2. маја 1935. године, Лесковац. Плаката велика оранж боје.
100. БИРАЧИМА ГРАДА ЛЕСКОВЦА. Браћо Лесковчани, Данашњи избори за народне посланике имај за циљ да изабере најбоље лице које ће наш град и срез претстављати и лице које ће нашем граду и срезу највише користити... Потпис: Живео Живојин Рафајловић. Акциони одбор. Маја 1935 године, Лесковац. Плакат зелене боје, велики.
101. ЗЕМАЉСКА КАНДИДАТСКА ЛИСТА за изборе народних посланика за Народну скупштину на дан 9 маја 1935. године, за ад-

министративни срез Лесковачки, бановине Вардарске у изборном округу бр. 33. Носилац земаљске кандидатске листе: Д-р Владимир Мачек адвокат из Загреба. Кандидат за срез Лесковачки, Бановине Вардарске Јован В. Јовановић, адвокатски приправник из Лесковаца. Његов заменик: Младен Савић земљоделац из Великог Трњана. Потпис: Претседник касац. Суда, Божидар Катанић, с.р. Р.Бр. 383. 20-IV- 1935. год. Београд. Плаката бело жуте боје.

102. **БИРАЧУ!** Слободно гласај за онога кандидата кога желиш, јер ти на то закон даје право... Тај човек је Јован Јовановић. Ако гласаш за њега, твој глас иде у знаку боље будућности. Плаката мала оранж боје. (Мастилом у углу С.Д. записао 1935).
103. **СВЕСНИ БИРАЧИ!** Ако не желите да своја права жртвујете банкарима; ако не желите да вам се понова попну на врат људи који за дуги низ година посланиковања и министровања нису ништа училини за вас ... онда вам свест налаже да гласате ЈОВАНА ЈОВАНОВИЋА борца за народна права, истинског вашег пријатеља ... Гласајте ЈОВАНА ЈОВАНОВИЋА! Мала црвена плаката. (Мастилом у углу С.Д. записао 1935).
104. **ЗЕМЉОРАДНИЦИ!** Гласајте 5. маја човека који је свој живот вама посветио; човека који је на жртвеник ваших права принео најлепшу жртву - своју младост! ... Земљорадници! Гласајте Јована Јовановића! Јер, његова победа јесте победа радног народа села и града. Мала плаката зелене боје. (Мастилом у углу С.Д. записао 1935)
105. **ГЛАСАЧИ!** Ми немамо пару да просипамо као остали, али зато смо поборници правде и истине. ... гласајте за ЈОВАНА ЈОВАНОВИЋА, адвокат. Приправника. Мала зелена плаката.(Мастилом у углу С.Д. записао 1935).
106. **ДРАГИ ПРИЈАТЕЉУ.** Интерес твој, твоје породице је у томе, да се град Лесковац и срез лесковачки једном уреди како ваља. То нас је подстакло да овога пута помогнемо г. ТОДОРА ТОНИЋА, бив. Народног посланика, а који је сада кандидат... Потпис: Ђока Врањкић. (мастилом у углу С.Д. записао 1935). Мала бело жута плаката.
107. Сви сложно гласајмо за листу ЖИКЕ РАФАЈЛОВИЋА ако желимо добро себи и својој деци и да се електрично питање реши корисно по грађане. - Мала плаката црвене боје. (У углу мастилом 1935)
108. **БРАЋО ЛЕСКОВЧАНИ И СИРОТИЊО ЛЕСКОВАЧКА.** Поале изласка Милана Поп Димића из општину ми који смо отпуштени из општинске службе у најгоре време у почетку зиме ... Потпис: СИРОМАШНИ ЛЕСКОВЧАНИ. Мала плаката црвене боје. (мастилом у углу С. Д. записао 1935).

109. План О. Лесковац. Размера 1:50000.
110. Плакат: Посетите од 29. јула до 3. августа 1954. год. Специјални лесковачки сајам текстилне индустрије ФНРЈ. Следи други плакат: Сајамски ред. Следи трећи плакат: Опште упутство. Сва три представљају целину.
111. Велики плакат: 29-VII - 3-VIII 1954. СПЕЦИЈАЛНИ ЛЕСКОВАЧКИ САЈАМ ТЕКСТИЛНЕ ИНДУСТРИЈЕ ФНРЈ.
112. План Лесковаца. Означене сајамске просторије. (два примерка). Прављен у време одржавања Сајма, односно за Сајам.
113. Пети сајам текстила и текстилних машина - План сајмишта и план Лесковаца - централни део.
114. Две рекламе за Сајам VII текстила и текстилних машина.
115. Прецртано
116. Наш одговор власотиначким бив. робијашима. У потпису: Акциони одбор Радикала среза Власотиначког. Јануар 1927. године Власотинце. Велики црвени плакат.
117. ДЕМОКРАТИМА СРЕЗА ВЛАСОТИНАЧКОГ. У потпису: Прави демократе ср. Власотиначког. Марта 1923. год. Власотинце. Велика жута плаката.
118. БРАЋО! И ако је прошлих избора пропао као кандидат за народног посланика Димитрије О. Поповић опет силом народу намеће ... У потпису: Грде је слога ту је и победа. Живела Демократска Слога. Пријатељи народа. Велика жута плаката оштећена.
119. БРАЋО! Политички шпекуланти и пропалице Влајко и Димитрије, опет се појавише као кандидати и ако су прошлих избора много обећали и од тога ништа не остварили... У потпису: Гласајте за листу г. Љубе Давидовића на којој су: Криста Прикић и Вучко Стојковић. Доле с политичким трговцима. Живела Демократска Слога. Пријатељ народа. Велика плаката љубичасте боје.
120. ЖИВЕО НАРОДНИ СПОРАЗМ. Историјски акт од 8. октобра 1937. године... У потпису: Омладина Демократске Странке. Омладина Народне Радикалне Странке. Земљорадничка омладина. Омладина Самосталне Демократске Странке. Радничка омладина. Уједињена студентска омладина. Бело жута плаката средње величине.
121. Народна књижница и читаоница у Власотинцу приређује другог дана Божића 8-I-1939. г. У „Палас“ хотелу ВЕСЕО ДОЧЕК НОВЕ ГОДИНЕ са програмом. У потпису: Моли за посету Управа. Мала плаката зелене боје.
122. Народна књижница и читаоница у Власотинцу приређује другог дана Божића 8-I-1939. г. У хотелу „Паласу“ ЗАБАВУ са програмом.

У потпису: Сва три дана Божића читаоница приређује у хотелу „Паласу“ МАТИНЕ од 2. час. по подне. Мала плаката љубичасте боје.

123. НАРОДНА ЧИТАОНИЦА У ВЛАСОТИНЦУ приређује 22. октобра тек. год. У сали Народног дома ЗАБАВУ са игранком и позор. комадома СУМЊИВО ЛИЦЕ... Режира г. Мих. Михаиловић. У потпису: УПРАВА. Плаката зелене боје. На полеђини уписана мастилом година 1939.
124. Мешовити хор власотиначке певачке дружине „Његош“ основане 1897. године Даваће у Врању на дан 2. септембра т.г. у сали „Хотел Врање“ свој КОНЦЕРТ... Хором диригује г. Фердо Вигеле, директор грађ. школе и просв. Реф. С.Н.О. У потпису: Моли за посету УПРАВА. Плаката оранж боје. На полеђини плакате уписана мастилом година 1945.
125. Позивница за МАСКЕНБАЛ на име госп. Властимир Здравковић, учитељ, Власотинци. МАСКЕНБАЛ власотиначке певачке дружине „Његош“ биће сензација ових поклада зато се најучтивије позивате ...У потпису: Управа. Бело жути картон.
126. Власотиначка певачка дружина „Његош“ ... даваће ПАРАСТОС својим умрлим и погинулим: Основачима, великим добротворима, добротворима, утемељивачима и редовним члановима: (следе имена ...) Плаката бело жућкасте боје. На полеђини мастилом уписана година 1940. (Све године уписане на плакатама уписао је Сергије Димитријевић).
127. Књижица - реклами од четири листа повезана. На корицама, односно насловном листу пише: Власотиначка певачка дружина „Његош“. Власотинци, Вардарска бановина, 1897-1934. Следи слика певачког друштва, затим Програм. На следећим листовима штампане хорске песме. Диригент Фердо Вигеле, наставник. Беле боје.
128. Општински комитет Савеза омладине и културно-просветна заједница општине Лесковац приређује МИТИНГ ПОЕЗИЈЕ. Сала Дома синдиката, 24 мај 1967. године. Неуобичајено велики плакат беле боје. Са леве стране учесници Митинга поезије, а са десне стране плаката: Плакатно издање колективне поеме у 200 примерака, како је то на полеђини плакате мастилом забележио Сергије Димитријевић.
129. Књижевни клуб „Глубочица“, и Дом југословенске народне армије Лесковац - Поводом Dana младости организује КЊИЖЕВНО ВЕЧЕ. Следе имена учесника Књижевне вечери, која ће се одржати 21. маја 1976. године у Дому ЈНА у Лесковцу. Плаката розе боје штампана црвеним словима.

130. Народе округа лесковачког. Први пут у потпуно слободној домовини прославиће ове године наши народи ПРВИ МАЈ као државни и општенародни празник...У потпису: Окружни одбор за прославу Првог маја. Плаката мутно беле боје штампана 27-IV 1946. год. Лесковац.
131. Раднички универзитет „Коста Стаменковић“ Лесковац. 9. октобар 1965. год. Субота. У част прославе ослобођења града О ЛИКОВИМА НАРОДНИХ ХЕРОЈА И ИСТАКНУТИХ БОРАЦА, говоре ... Сала Народног позоришта. Плаката розе боје.
132. У среду 8. новембра ове год. НА МИТРОВДАН одржаће се прослава дана 27-годишњице ВЕЛИКЕ ОКТОБАРСКЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ РЕВОЛУЦИЈЕ. У потпису: Окружни комитет Комунистичке партије Југославије, Лесковац. Плаката црвене боје. На полеђини плакате мастилом: штампано у 1200 ком. 4. IX 1944. Лесковац. Шеф пропагандног отсека Жика Петровић. Стоји и запис да је плаката дата од стране [...] Сергију Димитријевићу у замену.
133. Програм прославе педесетогодишњице радничког покрета у Лесковцу 903-1953, и позивница упућена С. Димитријевићу. Програм беле боје, 4 листа.
134. Народно позориште Лесковац у част 40 година долска друга Тита на чело Партије, 85 година од његовог рођења и 30 година СУБНОР-а Југославије, Јован Путник ВЕЛИКИ ПУТ. Документарна драмао Кости Стаменковићу.... Велика плаката беле боје.
135. Прецртано
136. Међународни сајам текстила и текстилних машина – Лесковац. Слика на картону.
137. „Наша реч“ 1972, штампана слика - стара градска ношња. Фото: Фрањо Фелдхамер.
138. Две штампане слике у боји Лесковца.
139. Амалален Ромален из 1946. Плаката прљаво розе боје.
140. Наредба бр. 5 Команданта града Лесковца – 3. децембра 1944. г. Лесковац. У потпису: Командант мајор РАДЕ ПОПОВИЋ. - Плаката жуте боје.
141. Резолуција учитеља/ица округа лесковачког 12. новембра 1944. године Лесковац. У потпису: Претседништво окружне учитељске скупштине округа лесковачког. - Плаката жућкасте боје.
142. Помозимо нашу браћу. 16. III 1944. год. Лесковац. У потпису: Окружни одбор за прикупљање помоћи пострадалим крајевима Југославије. - Плакат прљаво жуте боје.
143. АПЕЛ - Другови и другарице! У потпису: Срески Народно—ослободилачки одбор у Власотинцу. - Плакате прљаво жуте боје.

144. НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ У ЛЕСКОВЦУ. ПЛАН предавања за друго тромесечје 1950. године. У потпису: Управа Народног универзитета у Лесковцу. - Велика плаката прљаво беле боје.
145. ДЕКЛАРАЦИЈА О ПРОГЛАШЕЊУ ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ. Свима народима Југославије. У потпису: Дано у Београду, главном граду Федеративне Народне Републике Југославије, 29. новембра 1945. године. Имена целог Претседништва - Јако велика плаката беле боје уоквирена тробојком.
146. ПРОГЛАС РЕПУБЛИКАНСКЕ ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ. У Београду, Јануара 1920. год. У потпису: 32 члана Странке. - Велика плаката прљаво беле боје.
147. ТРИ ХАЈДУКА, од Јована Јов. Змаја, у стиху, зелена боје.
148. МОЈИМ ПРИЈАТЕЉИМА И БИРАЧИМА, од Саве Б.Станимировића, 1922.
149. Бирачима Округа Врањског, од Окружног одбора Самосталне демократске странке, 1927. (бела боја).
150. Бирачима среза Јабланичког, од Влајка Коцића, плаве боје.
151. РАДИКАЛИМА ПРИЈАТЕЉИМА И БИРАЧИМА ОКРУГА ВРАЊСКОГ, од Милутина Драговића, 1925. Лебане, зелене боје.
152. БИРАЧИМА, од Патриоте Лесковачке, жуте боје.
153. САМОСТАЛЦИ ?, у потпису: Бивши самосталци, беле боје.
154. ЛЕСКОВАЧКИМ РАДИКАЛИМА, у потпису: Влајко Коцић оснивач РО, розе боје.
155. ЛЕСКОВЧАНИМА, у потпису Лесковчанин, беле боје.
156. ГЛАСАЈ ЗА РЕПУБЛИКУ. РАДНИЦИ, од Клуба Републиканаца, розе боје.
157. Прескочен број.
158. СВИМА БИРАЧИМА, од Месне организације Југословенске Републиканске странке, 1925. године, беле боје.
159. ГЛАСАЈ У ТРЕЋУ КУТИЈУ, ПРИЈАТЕЉУ, од Месног одбора Југословенске републиканске странке, 1925. године, беле боје.
160. ГЛАСАЈ ЗА РЕПУБЛИКУ, ДРУЖЕ, 1925. црвене боје.
161. РАДИКАЛИМА ГРАДА ЛЕСКОВЦА И ЊИХОВИМ ПРИЈАТЕЉИМА, од Месног одбора Радикалне странке за град Лесковац, 1925. беле боје.
162. БРАЋО РАДИКАЛИ И БИРАЧИ СР. ЈАБЛАНИЧКОГ И ЛЕСКОВАЧКОГ, од Ваши пријатељи среза јабланичког, беле боје.
163. ВЛАСОТИНЧАНИМА, од Они који ме добро знају, копија.
164. СВИМА ЧЛАНОВИМА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ РАДИКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ, од Одбора Југосл. рад. Заједнице, беле боје.

165. СЕЉАК СЕЉАКУ, од Љубомира Јовановића, копија.
166. ПРИЈАТЕЉУ, од Одбора, копија.
167. БИРАЧИМА СРЕЗА ЛЕСКОВАЧКОГ, од Жив. Рафајловића, 1935, беле боје.
168. БИРАЧИ, од Тодора Поповића, 1935, беле боје.
169. БИРАЧИМА ОПШТИНЕ ОРАОВИЧКЕ, од Др. Мике Петровића, зелене боје.
170. АКО ГЛАСАШ ТОШУ, АКО ГЛАСАШ ЖИКУ, беле боје.
171. НОВИМ ГЕНЕРАЦИЈАМА, ГЛАСАЈТЕ ЈОВАНА ЈОВАНОВИЋА, ружичаста.
172. БИРАЧИМА СРЕЗА ЛЕСКОВАЧКОГ, од Старог радикала, беле боје.
173. ПРИ ЈЕДНАКИМ УСЛОВИМА УВЕК ПРВЕНСТВО БОРЦИМА И РАТНИЦИМА, црвене боје.
174. ЛЕСКОВАЧКО ГРАДСКО ПОЗОРИШТЕ, беле боје.
175. ЗАНАТЛИЈАМА, СИТНИМ СОПСТВЕНИЦИМА И ЧИНОВНИЦИМА ВАРОШИ ЛЕСКОВ. Од Агитационог одбора, 1926, црвене боје.
176. ДЕМОКРАТИМА И ПРИЈАТЕЉИМА ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ ОД МОДС, беле боје.
177. ГЕНЕРАЛ-ШТАБУ РАДИКАЛНЕ И ДЕМОКРАТСКЕ ПАРТИЈЕ У ЛЕСКОВЦУ, од једног продавца стоке, 1927, плаве боје.
178. ПРИЈАТЕЉУ, Нерад, непоштење..., зелене боје
179. ГРАЂАНИ ДЕМОКРАТЕ? од неколико демократа, беле боје
180. РАДНОМ НАРОДУ ГРАДА И СЕЛА ОКРУГА ВРАЊСКОГ?, од Из-
борног одбора Републиканског савеза, 1927, црвене боје
181. ЛЕСКОВАЧКОМ ГРАЂАНСТВУ од Боре Наумовића, 1923, жуте боје
182. РАДНИЦИМА ОКРУГА ВРАЊСКОГ?, од Окружног одбора Југ.
реп. странке
183. ИСКРЕНА РЕЧ ЗЕМЉОРАДНИЦИМА? од Окруж. одбора југл.
реп. странке, црвене боје
184. САМОСТАЛНИМ РАДИКАЛИМА? Од Главног одбора реп. стран-
ке, црвене
185. Решење Комисије за ратну штету, од 1946. године
186. УДРУЖЕЊЕ СПОРТСКИХ РИБОЛОВАЦА ВЕТЕРНИЦА У ЛЕСКОВЦУ, врши упис
187. Лесковачко ловачко удружење, од Управе леск. лов. удружења[a], 1927. беле боје
188. ПРВО НИШКО ЛОВАЧКО УДРУЖЕЊЕ СЕДИШТЕ КЛУБА ХО-
ТЕЛ „СИНЂЕЛИЋ“, 1927.

189. ЛЕСКОВАЧКО ДРУШТВО У ЛЕСКОВЦУ? одржаће Скупштину, 1952.
190. РЕДОВНА ГОДИШЊА СКУПШТИНА, 1959, беле боје
191. ОБЈАВА? Од 7. маја 1927. године, беле боје
192. ГРАЂАНИ ГРАДА ЛЕСКОВЦА? од Ђорђа Блажића, беле боје,
193. ОДГОВОР Г- МИХ БАБА МИЛКИЋУ, од М. П. Димића, беле боје
194. ГРАЂАНИМА ГРАДА ЛЕСКОВЦА? од М. Баба Милкића, 1927.
195. ГРАЂАНИМА ГРАДА ЛЕСКОВЦА? од 1925, беле боје,
196. Грађанима града Лесковца, од Одбора грађана, 1927. беле боје
197. РЕЗОЛУЦИЈА, од Пред. збора Д. Костића, плаве боје, 1927.
198. ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ ЛЕСКОВЦА? од априла 1927. жуте боје
199. ГРАЂАНИМА ГРАДА ЛЕСКОВЦА, Одбор грађана, беле боје
200. ГРАЂАНИМА ГРАДА ЛЕСКОВЦА? ОДБОР ГРАЂАНА, беле боје
201. КАНДИДАТСКА ЛИСТА, Михајла Буринчића, 1927.
202. ГЛАСАЈ ЗА РЕПУБЛИКУ ДРУЖЕ? куцано
203. БИРАЧИМА? ГРАЂАНИМА? од Извршног одбора, 1914. беле боје
204. РАДНИЦИМА И СИРОТИЊИ ГРАДА ЛЕСКОВЦА? од Изборног одбора реп. савеза, беле боје
205. ЧЕСТИТИ И ДОБРИ ЛЕСКОВЧАНИ? 1937. беле боје
206. ТОДОР ТОНИЋ И СВЕТИ САВА, беле боје
207. ЛЕСКОВАЧКИ НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ, од Управе, 1937. беле боје
208. ПРИЈАТЕЉИ И ГРАЂАНИ ОВЕ ВАРОШИ, беле боје
209. ПРАЗНЕ ИЛУЗИЈЕ ТОДОРА ТОНИЋА, беле боје
210. БИРАЧИМА СРЕЗА ЛЕСКОВАЧКОГ? од Тодора Тонића, беле боје
211. О ДУХОВИМА ДОЛАЗИ У ИСТОЧНУ СРБИЈУ М- ПРИБИЋЕ- ВИЋ? зелене боје
212. ЧЛАНОВИМА И ПРИЈАТЕЉИМА ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ? од Управе ом. дем. странке, розе боје, 1927.
213. ПОШТЕНИМ ЉУДИМА НА ЗНАЊЕ, од човека из народа, 1927.
214. ЧЛАНОВИМА И ПРИЈАТЕЉИМА ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ, од Месног парт. Одбора, 1927. плаве боје.
215. Демократима и њиховим пријатељима у Лесковцу, од месног одбора Демократске странке, 1927.
216. ДРУШТВО ЕКОНОМИСТА ЛЕСКОВАЦ, предавање Сергија Димитријевића, 1952. год.
217. Народни универзитет у Лесковцу, предавање Сергија Димитријевића, 1946. год.
218. Народни универзитет у Лесковцу, предавање Сергија Димитријевића, 1945. год.

219. Свећана академија Одбора за организовање музеја, 1948.
220. Народни универзитет у Лесковцу, предавање Сергија Димитријевића, 1947. год.
221. Народни универзитет у Лесковцу, предавање Сергија Димитријевића, 1947. год., розе боје.
222. ОРГАНИЗОВАЊЕ ГРАДСКОГ МУЗЕЈА У ЛЕСКОВЦУ, 1948.
223. Народни универзитет у Лесковцу, предавање Сергија Димитријевића, 1956. год.

8. април 1997. године

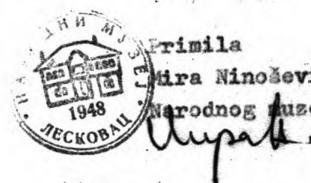
Предала
Нада Димитријевић

Примила
Мира Ниношевић, виши кустос
Народног музеја у Лесковцу

- ✓213. ПОШТЕНИМ LJUDIMA NA ZNANJE? od čoveka iz naroda, 1927.
- ✓214. ČLANOVIMA I PRIJATELJIMA DEMOKRATSKE STRANKE? od Mesnog part
odbora, 1927. plave boje,
- ✓215. Demokratima i njihovim prijateljima u les ovcu, od mesnog odb
ra demokr. stranke, 1927.
- ✓216. DRUŠTVO EKONOMISTA LESKOVAC, predavanje SD, 1952.
- ✓217. narodni univerzitet u les. predavanje SD. 1946 godine
- ✓218. Narodni univdr. u Lesk. predavanje Sd. od 1945. godine
- ✓219. Svećana akademija odbora za organizovanje muzeja, 1948.
- ✓220. Narodni univerzitet u lesk. predavanje Sd. 1947. roze boje
- ✓221. Narodni univerzitet u lesk. predavanje Sd. 1947, roze boje
- ✓222. ОРГАНИЗОВАЊЕ ГРАДСКОГ МУЗЕЈА У ЛЕСКОВЦУ? 1948.
- ✓223. Narodni univerzitet u Lesk. predavanje Sd. 1956. godine

8. april 1997. godine

Predala
Nada Dimitrijević,
Нада Димитријевић

Primila
Mira Ninošević, viši kustos
Народног музеја у Лесковцу
Мира Ниношевић

**Реверс за плакате из Збирке Сергија Димитријевића позајмљене
Народном музеју у Лесковцу за изложбу „Парламентарни
и општински избори у Лесковачком крају између
два светска рата (1918-1941)“**

R E V E R S

- Dana 27. septembra 1996. godine, primila sam od drugarice Nade Dimitrijević drijević, sledeća dokumenta; iz Zbirke plakata dr Sergija Dimitrijevića:
- 1."Gradanstvu grada Leskovca", plakat Živojina Rafajlovića, 9. oktobra 1921. godine.
  - 2."Gradanima grada Leskovca", u potpisu Mesni odbor Demokratske stranke Uprava Zanatlijskog saveza, 16. oktobar 1921. godine,
  - 3."Braćo Leskovčani, u potpisu Nekoliko Leskovčana, 16. oktobar 1921.
  - 4."Baba-Milkićeva politika", u potisu Čeda Nikolić, 5. februar 1922. godišnja
  - 5."Zanatljiana grada Leskovca", u potpisu Nekoliko zanatlija, februar 1922.
  - 6."Braćo Leskovčani", u potpisu Milutin Dragović, 1923.
  - 7."Seljače i gradanine, u potpisu Okružni odbor Jugoslovenske Republikanske stranke, marta 1923.
  - 8."Radikalima i prijateljima, u potpisu Radikalac, 1923.
  - 9."Gradanima grada Leskovca, potpis - U ime Grada Leskovačkih, agitacioni odbor Leskovčana, 1925.
  - 10."Radikalima i radikalnim prijateljima u okrugu vranjskom, u potpisu Milutin Dragović, 5. januara 1925.
  - 11."Braćo kockari", u potisu - Za kockarski klub Turčin i Japanac, 1925.
  - 12."Zanatlije i radnici Leskovčki, u potpisu Pozdravlja vas jedan zanatlija koji je posle rata ..., 1925.
  - 13."Leskovčani", u potpisu odbor Samostalaca, 1925.
  - 14."Članovima i prijateljima Demokratske stranke, u potpisu Mesni odbor partiski odbor, februara 1925.
  - 15."Biračima sreza Leskovačkog, od Sreskog odbora Narodne Radikalne Stranke sreza Leskovačkog, februar 1925. godine
  - 16."Radikalima opštine: Razgojnske, Crkovničke, Jašunjske i Pečenjevačke. u potpisu Sreski odbor Nar. Radikalne stranke, 1925.
  - 17."Radikalima sreza Leskovačkog, u potpisu Sreski odbor Nar. Radik. stranke, januar 1925. godine
  - 18."Rgđaničkim, seljačkim i svima drugim radnim masama varoši i sela", u potpisu, Centralni odbor Nezavisne radničke partije Jugoslavije, 1925.
  19. Objava, iydata od suda opštine varoši Leskovca 26. avgusta 1927. god
br. 12001 u Leskovcu "Glasaj "Republiku", od Okružnog odbora Jugoslovenske Republikanske stranke, septembra 1927. godine
  20. Demokratima okruga vranjskog, u potpisu Stojadin Arandelović, avgusta 1927. godi, Vranje
  - 21."Zemljoradnicima okruga Vranjskog, i u dnu kandidaciona lista, 1927.
  - 22."Samo stalna Demokratska stranka, - Birači okruga vranjskog, potpis, Okružni odbor, Samostalne demokratske stranke, septembar 1927.
  - 23."Demokrate i građani, u potpisu - Odbor, 1927.
  - 24."Glasaj za Savez Zemljoradnika, 1927.
  - 25."Braće zanatlije", u potpisu Predsednik Glavnog Saveza Zanatlijskog Zadruga u Kralj. SHS, Milan Stojiljević, 1927.
  26. Kandidatska lista Demokratske stranke, 15. avgust 1926. potpis - Pododbor Demokratske stranke,
  27. "Slike i prilike", "Gradani neojte glasati, 1927.
  - 28."Leskovčani - birači", Glasajte svi za Nikolu Dinića, 1931.
  29. Biračima, potpis, Iura Krdžalić, advokat i Brat Đelosević
  30. Dragi prijatelju, glasaj za listu Nikole Dinića, 1931.
  31. "Proglas članovima Jug. Narodne strane i svim biračima Kralj. Jugoslavije, potpis Glavni odbor , 1935.
  32. "Dragi prijatelju", u potpisu Todor Tonić, maj 1935.
  33. "Dragi prijatelju, tvoje glasačko mesto je 6. kvart u gimnaziji ... , u potpisu Todor Tonić, kandidat za srez Leskovčki
  34. "Seljacima sreza leskovačkog, braće seljaci!", u potpisu - S pošto. vanjem Vaš brat seljak i narodni prijatelj, 1935.

35. "Dragi prijatelju", u potpisu Predsednik Ministarskog saveta i Ministar inostranih poslova, 1935.
36. "Ministru u penziji gospodinu Žiku Rafajloviću, industrijalcu u potpisu, Đoka Vranjkić, 1935.
37. "Svesni građani, u potpisu Žika Rafajlović, 1935.

Ukupno dokumenata - plakata uzeto je 37 . Plakate su različite veličine i boje. Plakate se daju za izložbu Narodnog muzeja u Leskovcu pod nazivom "Skup "Parlamentarni i opštinski izbori u leskovачkom kraju između dva svetska rata (1918-1941. godine) Plakate biće vraćene po završetku izložbe koje će se otvoriti krajem 1996. godine, u istom stanju bez oštećenja.

Prđala:

Nada Dimitrijević,
Nada Dimitrijević

Primila:

Mira Ninošević, viši kustos
Narodnog muzeja u Leskovcu
Mira Ninošević

**Хронолошки списак предавања Сергија Димитријевића
пронађен у његовој заоставштини**

Наслов предавања	Датум	место	град	бр. плаката
1. Оснивачи научног социализма (бела)	18 XI 45	Н. У.	Лесковац	4
2. Оснивачи научног социализма (плава)	22 XI 45	Н. У.	Лесковац	4
3. О Уставу (велики)	23 XII 45	Н. Ф.	Лесковац	4
4. О Лењину	20 I 46	Н. У.	Лесковац	4
5. О Држави	22 V 46	Н. У.	Лесковац	6
6. Наша нова економска политика у об. инд.	12 I 47	Н. У.	Лесковац	4
7. О испитивању прошлости Лесковца и околине	15 I 47	Н. У.	Лесковац	7
8. Индустрерија бивше Југославије и наша нова пр.	9 IX 47	Н. У.	Лесковац	4
9. Стари Лесковац као просветни и култ. центар	21 I 48	Н. У.	Лесковац	6
10. Организовање Градског народног музеја	18 III 48	Одбор за орг. М.	Лесковац	4
О Градском народном музеју	2 V 48	-	-	2
11. О Димитрију Туцовићу	18 XI 49	Синд. 95 и 59 К	Београд	Рук.
12. Инострани капитал у бившој Југославији	17 IV 50	Н. У.	Приштина	1 рук.

13. Странни капитал у привреди бивше Југосл.	17	Друшт. Ек.Срб.	Београд	1 рук.
14. Странни капитал у привреди бивше Југосл.	17 VI 50	Друшт. Ек. Зај	Зајечар	2
15. Странни капитал у привреди бивше Југосл.	18 VI 50	Н. У.	Бор	2
16. Градска привреда старог Лесковца	10 IX 52	Друшт. Ек. Лес.	Лесковац	4
17. Дубровачка трговина и улога дуб. колон. у Прок.[упљу]	10 V 55	Истор. инст.	Београд	1
18. Личност и дело Р. Драговића Позивница	6 I 56	Рад. Унив.	Т. Ужице	4
19. Личност и дело Р. Драговића Плакат	6 I 56	Рад. Унив.	Т. Ужице	2
20. Дубровачки Каравани у Ј. Срб. у XVII веку	22 III 56	Истор. инст.	Београд	2
21. Дубровачки Каравани у Ј. Срб. у XVII веку	29 V 56	Н. У.	Лесковац	4
22. Српски средњовековни бакарни новац	16 V 57	Истор. инст.	Београд	3
23. Нове врсте српског средњовековног новца	20 II 58	Арх. Инст.	Београд	2
24. Нове врсте српског средњовековног новца	20 II 58	Истор. инст.	Београд	1
25. Хронологија Душановог царског новца	23 X 58	Истор. инст.	Београд	2
26. Српски социјалисти и први светски рат	15 II 59	Н. У.	Лесковац	5
27. Контрамасрке на српским и босанским динарима	20 VI 59	Истор. инст.	Београд	2

28. Вече књижевника и публициста	9 X 64	Одб. за прос. и Р. Ун.	Лесковац	3
29. Окт. соц. рев. и развитак класне борбе из пок.	12 VI 67	Р. Унив.	Лесковац	6
30. Српски средњовековни новац пер. царства	9 II 68	Музеј гр. Беог.	Београд	2
31. Д. Поповић и српска соц. дем. партија	7 XI 68	Коларчев	Београд	3
32. Револуционарна оријент. југ. рад. покрета	6 III 69	Рад. Унив.	Нови Сад	3
33. Стварање КПЈ	19 II 69	Омл. Универ.	Београд	1
34. Револ. оријент. југ. рад. покрета	5 III 69	Коларчев	Београд	1
35. Новац периода краљевства	14 IV 69	Коларчев	Београд	2
36. Новац периода царства	21 IV 69	Коларчев	Београд	1
37. Новац феудалаца у периоду расп. царства	28 IV 69	Коларчев	Београд	-
38. Новац периода Стефана Лазаревића	5 V 69	Коларчев	Београд	1
39. Новац периода Бранковића и новац градова	12 V 69	Коларчев	Београд	-
40. Новац приморских градова	19 V 69	Коларчев	Београд	1
41. Услови илегалног партијског рада	30 IX 69	Нар. Биб.	Лесковац	4
42. Услови илегалног партијског рада	2 X 69	Нар. Биб.	Лесковац	1

43.О мемоарској литератури и мемоарим. Св. Вук [Светозар Вукмановић Темпо - Прим. М.С.Д.]	16 III 71	Нар. Биб.	Лесковац	2
44.О мемоарској литератури и мемоарим. Св. Вук	23 III 71	Нар. Биб.	Лесковац	1
45.О мемоарској литератури и мемоарим. Св. Вук	24 III 71	Библио- тека	Вучје	3
46.О мемоарској литератури и мемоарим. Св. Вук	24 III 71	Н. Унив.	Вучје	1
47.О мемоарској литератури и мемоарим. Св. Вук	25 III 71	Н. Библ.	Брестовац	2

ИЗ ЗБИРКЕ ПЛАКАТА СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

1. Радничко забавно вече 29. септембра 1902.
2. Кандидатска листа за избор председника и одборника Општине власотиначке, 28. март 1910.
3. Велики социјалистички збор у Црној Трави, 8. јула 1914.
4. Жив. М. Рафајловић грађанству града Лесковца, 9. октобра 1921.
5. Радници и грађани не гласајте у општинским изборима, октобар 1921.
6. Занатлијама града Лесковца, фебруар 1922.
7. Бора Наумовић лесковачком грађанству, 11. август 1923.
8. Милутин Драговић: Браћо Лесковчани, 1923.
9. Милутин Драговић: Радикалима и пријатељима, 1923.
10. Окружни одбор Југословенске Републиканске Странке: Самосталним радикалима, 1923.
11. Радикалима и радикалним пријатељима у округу Врањском, 25. децембра 1924.
12. Лесковчанине, 1925.
13. Друго весело вече à la „Ошишани јеж“ у сали хотела „Костић“, 1925.
14. Централни одбор Независне радничке партије Југославије: Не гласајте, фебруар 1925.
15. Милутин П. Драговић: Радикалима, Пријатељима и Бирачима округа Врањског, фебруар 1925.
16. Кандидатска листа Самосталне странке за округ Врањски, фебруар 1925.
17. Милан Прибићевић ће одржати неколико јавних зборова и предавања, мај 1925.
18. Градско позориште из Битоља у сали - башти хотела „Круна“, 23. јула 1925: Наша работа
19. Кандидатска листа Демократске странке, за избор часника Општине лесковачке, 15. августа 1926.
20. Објава Лесковачког градског позоришта, септембар, 1926.
21. Збор акционара Лесковачке централне банке, 15. март 1927.
22. Резолуција збора грађана града Лесковца, одржаног 3. априла 1927.
23. Мих. Ђ. Бабамилкић: Грађанима града Лесковца, 23. април 1927.
24. Објава, мај 1927.
25. Грађанима града Лесковца - Електрично питање, 19. мај 1927.
26. Позив за годишњу скупштину лесковачког Ловачког удружења, од 24. јуна 1927.
27. Позив за велики грађански збор, 28. августа 1927.

28. Радном народу града и села округа Врањског, септембар 1927.
29. Распоред свечаног погреба индустрисалца Петра К. Илића, 13. новембра 1927.
30. Позив да се гласа за Стојадина Анђелковића, 1927.
31. Позив да се гласа за Савез земљорадника, 1927.
32. Позив Милана Стојисиљевића занатлијама, да гласају за Стојадина Анђелковића, 1927.
33. Одговор М. П. Димића Мих. Бабамилкићу, 1927.
34. Грађанима града Лесковца - Ђорђе Блажић о Електричном друштву
35. Грађанству вароши Лесковца - Питање електричног осветљења, 1927.
36. Грађанима града Лесковца - Електрично питање, 1927.
37. Грађанима града Лесковца - Електрично друштво, 1927.
38. „Илић, Теокаревић и Петровић“, без датума
39. Браћа Илићи, индустрисалци, 11. октобар 1928.
40. Илић, Теокаровић и Петровић, 14. октобар, 1928.
41. Браћа Илићи, индустрисалци - одговор Милорада Тадића, октобар 1928.
42. А. Н. Стојановић Милораду Тадићу, 1. новембар 1928.
43. Отворено писмо господину Милораду К. Јовановићу, Великом Жупану Нишке области, 27. март 1929.
44. Поводом изјаве Жив. К. Рашковића бив. Великог Жупана, 1929.
45. Писмо Тодора Р. Тонића гласачима, 1931.
46. Позив гласачима Николе Динића, 1931.
47. Проглас гласачима Душана М. Станковића Славуја, 1931.
48. Позив гласачима Николе Динића, 8. новембра 1931.
49. Поводом избора Црквене општине, 17. април 1932.
50. Пажња грађанству - Поводом избора Црквене општине, април 1932.
51. Драги пријатељу - Поводом избора Црквене општине, април 1932.
52. Алекса С. Томић: Грађанству Лесковца, 1932.
53. Јован Давидовић: Грађанству вароши Лесковца, 5. септембра 1932.
54. Алекса С. Томић: Грађанству Лесковца, 7. септембра 1932.
55. Сељацима среза Лесковачког - Позив да се глас да Живојину М. Рафајловићу, 3. мај 1934.
56. Земаљска кандидатска листа - Јован В. Јовановић, 20. април 1935.
57. Позив да се гласа за Јована В. Јовановића, без датума
58. Жив. Рафајловић Ђоки Врањкићу, 3. мај 1935.
59. Ђока Врањкић Министру у пензији Жики Рафајловићу, индустрисалцу, 3. мај 1935.

60. Драги пријатељи - Тодор Р. Тонић, мај 1935.
61. Земљорадници гласајте Јована Јовановића, мај 1935.
62. Алек. Илић, грађанима Лесковца, мај 1935.
63. Живела победа и свест грађана - Позив да се гласа за Жику Рафајловића
64. Позор - Плакат против Жике Рафајловића, без датума
65. Браћо Лесковчани и сиротиња лесковачка - Против Тодора Тонића
66. Гаја Гајић: Политички „успеси“ Тодора Тонића, без датума
67. Празне илузије Тодора Тонића, без датума
68. Тодор Тонић и Свети Сава, без датума
69. Позив да се гласа за Јована Јовановића, 1935.
70. Трговци - Позив да се на скупштини Удружења трговаца у Лесковцу гласа за Николу Стојиљковића, 6. јун 1936.
71. Трговци сви на скупштину - Позив да се на скупштини Удружења трговаца у Лесковцу гласа за Николу Стојиљковића, 6. јун 1936.
72. Гласачки лист, 7. јун 1936.
73. Петар С. Петровић: Ослобођење Косте Шљуке, Академско позориште Лесковац, у сали хотела „Костић“, 15. новембра 1936.
74. Лесковачки Народни универзитет, други број Усмених новина, 24. јануар 1937.
75. Годишња скупштина Савезног ловачког удружења у Лесковцу, 16. април 1937.
76. Свим члановима Југословенске радикалне заједнице, 1938.
77. Љубомир Јовановић: Сељак сељаку, 1938.
78. Љубомир Јовановић: Сељак сељанки, 1938.
79. Лесковачка народна песма, 1938.
80. Мицков отац за време рата, 1938.
81. Лука Трајковић: Бирачима среза Лесковачког, без датума
82. Радикалима и пријатељима - Позив да се гласа за Милутину Драговића, без датума
83. Позив за Скупштину Лесковачке трговачке омладине, август 1939.
84. Ђачки родитељи - Оглас за спремање ученика, без датума
85. Оглас за приватни санаторијум, без датума
86. Лесковачко ловачко удружење позива на своју славу, Св. Јевстатија, без датума
87. Оглас за оперу „Сироче“, без датума
88. Наредба бр. 5 команданта града Лесковца од 3. децембра 1944.

ПРЕДАВАЊА СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

89. Оснивачи научног социјализма, Лесковац, 18. новембар 1945.
90. Оснивачи научног социјализма, Лесковац, 22. новембар 1945.
91. О Лењину, Лесковац 20. јануар 1946.
92. О држави, Лесковац, 22. мај 1946.
93. Друштвено-економска структура, Радници и устав, Лесковац, 23. децембар 1946.
94. Наша нова економска политика у области индустрије, Лесковац, 12. јануар 1947.
95. О испитивању прошлости Лесковца и околине, Лесковац, 15. јануар 1947.
96. Индустирија бивше Југославије и наша нова привреда, Лесковац, 9. септембар, 1947.
97. Стари Лесковац као просветни и културни центар, Лесковац, 21. јануар 1948.
98. Свечана академија, Лесковац, 2. мај 1948.
99. Дубровачка трговина и улога дубровачке колоније у Прокупљу у XVII веку, Београд, 13. мај 1955.
100. Дубровачка трговина и улога дубровачке колоније у Прокупљу у XVII веку, Београд, 22. март 1956.
101. Дубровачки каравани у јужној Србији у XVII веку, Лесковац, 29. мај 1956.
102. Српски средњовековни бакарни новци, Београд, 16. мј 1957.
103. Нове врсте српског средњовековног новца, Београд, 20. фебруар, 1958.
104. Хронологија Душановог царског новца, Београд, 20. октобар, 1958.
105. Српски социјалисти и Први светски рат, Лесковац, 15. фебруар, 1959.
106. Контрамарке на српским и босанским динарима, Београд, 20. јун 1960.
107. Октобарска социјалистичка револуција и развитак класне борбе и револуционарног покрета у нашој земљи, Лесковац, 12. јун 1967.
108. Српски средњовековни новац (период царства), Београд, 9. фебруар 1968.
109. Душан Поповић и српска Социјалдемократска партија, Београд, 7. новембар 1968.
110. Револуционарна оријентација југословенског радничког покрета у првим годинама заједничке државе, Нови Сад, 4. март 1969.
111. Услови илегалног партијског рада, Лесковац, 30. септембар 1969.

— САДРЖАЈ —

ЗБИРКА ПЛАКАТА СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА.....	3
УВОДНА НАПОМЕНА	5
ИЗ ЗБИРКЕ ПЛАКАТА СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА.....	9
ПРЕДАВАЊА СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА	171
ПРИЛОГ	197
МИРА НИНОШЕВИЋ	199
СПИСАК ПЛАКАТА ПРЕДАТИХ НАРОДНОМ МУЗЕЈУ У ЛЕСКОВЦУ.....	201
ХРОНОЛОШКИ СПИСАК ПРЕДАВАЊА СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА ПРОНАЂЕН У ЊЕГОВОЈ ЗАОСТАВШТИНИ.....	221
ИЗ ЗБИРКЕ ПЛАКАТА СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА.....	225
ПРЕДАВАЊА СЕРГИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА	228

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

93/94:929 Димитријевић С.
069.51:[766:659.133.1
766:659.133.1(497.11)"1902/1969"
94(497.11)

ЗБИРКА плаката Сергија
Димитријевића / приредио Милан С.
Димитријевић. - 1. изд. - Београд : Друштво
за археоастрономска и етноастрономска
истраживања "Влашићи" : Фондација
Николе Цветковића, 2022 (Београд : Скрипта
интернационал). - 230 стр. : илустр. ; 25 см

Тираж 100. - Стр. 5-7: Уводна напомена /
Милан С. Димитријевић.

ISBN 978-86-80378-06-0 (ДАЕИВ)

1. Димитријевић, Милан С., 1947-
[приређивач, сакупљач] [автор додатног
текста]
а) Димитријевић, Сергије (1912-1987) --
Колекционарство б) Плакати -- Србија --
1902-1969 в) Лесковац и околина -- Историја --
1914-1976

COBISS.SR-ID 72196361

